

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

MODERN KLASİKLER

DASHIELL
HAMMETT

İNCE ADAM

TÜRKÇESİ
BELCE ÜNÜVAR

—

EVEREST
1752

DASHIELL HAMMETT

1894'te Maryland, St. Mary'de doğdu. Genç yaşta gazete satıcılığı, tezgâhtarlık ve hamallık yaptı. Sekiz yıl süreyle Pinkerton Dedektiflik Bürosu'nda özel dedektif olarak çalıştı. Çeşitli dergilere macera ve dedektif öyküleri yazan Hammett, ilk romanlarını 1929'da yayımladı. 1930'da yazdığı en ünlü eseri *The Maltese Falcon (Malta Şahini)*, 1941'de John Huston tarafından sinemaya uyarlandı. 1934'ten sonra siyasetle ilgilendi, insan hakları savunuculuğunu üstlendi ve gönüllü olarak İkinci Dünya Savaşı'na katıldı. 1951'de başkanı olduğu Medeni Haklar Kongresi'ne bağışta bulunanların adlarını açıklamayı reddettiği için 6 ay süreyle hapis yattı. Komünist Parti'yle ilişkisi olduğu iddiasıyla Amerika'ya Karşı Faaliyetler Komitesi'nce sorguya çekildi. Oyun yazarı Lillian Hellman'la 1930'da başlayan beraberliği 1961'deki ölümüne dek sürdü. Dashiell Hammett'a kadar Amerikan polisileri, türün İngiliz örneklerini taklit ediyordu. Hammett polisiye roman mekânlarını malikânelerden, kibar salonlardan barlara, sokaklara, batakhanelere taşıdı. İdealleştirilmiş birtakım kahramanlar yerine en az suçlular ve katiller kadar çıkarıcı, zorba, duygusallıktan uzak, "sert" dedektif tipleri yarattı ve eserlerinde argoyla karışık günlük konuşma diline yer vererek polisielere önemli değişiklikler getirdi.

BELCE ÜNÜVAR

Karşıyaka'da doğup büyüdü. Boğaziçi Üniversitesi'nde edebiyat okudu. Yayınevlerinde editörlük ve çevirmenlik yapıyor. Dört kedisi ve Kerem'le yaşıyor.

DASHIELL HAMMETT

İNCE ADAM

Türkçesi: Belce Ünüvar

Yayın No 1752
Modern Klasikler 61

İnce Adam
Dashiell Hammett

Kitabın özgün adı: *The Thin Man*

Editör: Zeynep Tür
İngilizce aslından çeviren: Belce Ünüvar
Kapak tasarımı: Emir Tali
Sayfa tasarımı: Mürüvet Durna

© 1933, 1934, Alfred A. Knopf, Inc.
© 1961, 1962, Dashiell Hammett
© 2018, bu kitabın Türkçe yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.

1. Basım: Mayıs 2018

ISBN: 978 - 605 - 185 - 269 - 0
Sertifika No: 10905

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çiftelhavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI

Ticarethane Sokak No: 15 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (0212) 513 34 20-21 Faks: (0212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www.everestyayinlari.com
www.twitter.com/everestkitap
www.facebook.com/everestyayinlari
www.instagram.com/everestyayinlari

Everest, Alfred Hammett'in resmili markasıdır
Özgünlük ve telif hakları saklıdır. www.everestyayinlari.org
oz

İNCE ADAM

Lillian'a

Elli İkinci Cadde'deki, yasadışı içki satılan bir mekânda bara yaslanmış, Nora'nın Noel alışverişini bitirmesini bekliyordum; o sırada bir kız üç kişiyle oturduğu masadan kalkıp yanıma geldi. Ufak tefek ve sarışındı, yüzüne ya da pudra mavisi spor giysiler içindeki bedenine bakınca sonuç tatmin ediciydi. "Nick Charles'sın, değil mi?" diye sordu.

"Evet," dedim.

Elini uzattı. "Ben Dorothy Wynant. Beni hatırlamazsın, ama babamı tanıyorsun, Clyde Wynant. Sen—"

"Elbette," dedim, "şimdi seni hatırladım, ama o zamanlar on bir on iki yaşlarında bir çocuktun, değil mi?"

"Evet, sekiz yıl önceydi. Baksana; bana anlattığın o hikâyeleri hatırlıyor musun? Gerçek miydi o hikâyeler?"

"Herhalde değildiler. Baban nasıl?"

Güldü. “Ben de sana soracaktım. Annem ondan boşandı, biliyorsun, ara sıra gazetelerde çıkan çılgınlıkları dışında da ondan bir haber almadık. Babamla hiç görüştün mü?”

Bardağım boştu. Ona ne içmek istediğini sordum, viski soda dedi, iki tane ısmarlayıp, “Hayır, San Francisco’da yaşıyorum,” dedim.

Alçak sesle, “Onu görmek istiyorum,” dedi. “Annem öğrenirse kıyameti koparacaktır, ama onu görmek istiyorum.”

“Yani?”

“Eskiden oturduğumuz yerde, Riverside Caddesi’nde yaşamıyor; telefon ya da şehir rehberinde de yok.”

“Avukatına bir sor,” diye önerdim.

Yüzü parladı. “Kim o?”

“İsmi Mac-bilmemne ya da öyle bir şey... Macaulay, evet buydu. Herbert Macaulay. Singer Binası’ndaydı.”

“Beş sent versene,” dedi ve telefon etmek için çıktı. Gülümseyerek geri döndü. “Onu buldum. Beşinci Cadde’de, hemen köşeyi dönünce.”

“Babanı mı?”

“Avukatı. Babamın şehir dışında olduğunu söyledi. Avukatla buluşmak için bekleyeceğim.” Kadehini bana kaldırdı. “Aile kavuşmaları. Baksana, neden?..”

Asta sıçrayıp ön ayaklarını karnıma yasladı. Tasmanın diğer ucundaki Nora, “Harika bir öğleden sonra geçirdi,” dedi. “Lord&Taylor’da bir masa dolusu oyuncağı devirip yere düşürdü, naylon çoraplı bacağına yaladığı şişman bir kadını afallattı ve üç polis tarafından da sırtı sıvazlandı.”

Onları tanıştırdım. “Karım Nora, Dorothy Wynant. Babası, Dorothy henüz küçük bir kızken müşterimdi. İyi adamdır ama biraz acayıptır.”

“Beni büyülemişti,” dedi Dorothy, beni kastederek. “Gerçek bir dedektifti, peşinden hiç ayrılmayıp maceralarını anlattırıyordum. Berbat yalanlar söyledi ama her kelimesine inandım.”

“Yorgun görünüyorsun Nora,” dedim.

“Öyleyim. Hadi oturalım.”

Dorothy Wynant masasına geri dönmesi gerektiğini söyledi. Nora’yla el sıkıştılar, bir şeyler içmek için buluşmalıymışız, Courtland’da oturuyorlarmış. Annesinin soyadı şimdi Jorgensen’miş. Çok mutlu olurduk, o da bir ara bizi görmeye gelsindi, Normandie’de kalıyorduk ve önümüzdeki bir ya da iki hafta boyunca New York’ta olacaktık. Dorothy köpeğin başını okşayıp yanımızdan ayrıldı.

Bir masa bulduk. “Hoş kız,” dedi Nora.

“Bu tipleri beğeniyorsan.”

Nora sırtıttı. “Senin tipin mi var?”

“Sadece sen sevgilim – ince, uzun, sivri dilli bir esmer.”

“Peki, geçen gece Quinnlerde birlikte ortadan kaybolduğunuz kızıla ne demeli?”

“Saçmalama,” dedim. “Bana bazı Fransız gravürleri göstermek istiyordu sadece.”

Ertesi gün Herbert Macaulay aradı. “Selam. Dorothy Wynant söyleyene kadar şehre döndüğünü bilmiyordum. Öğle yemeğine ne dersin?”

“Saat kaç?”

“On bir buçuk. Uyandırdım mı?”

“Evet,” dedim, “ama sorun değil. Sen öğle yemeği için buraya gelsen iyi olur. Akşamdan kalmayım ve fazla ortalıkta dolanacak halim yok... Tamam, saat bir diyelim.” Saçlarını yaptırmaya çıkacak olan Nora’yla bir içki içtim, duştan sonra bir tane daha ve telefon tekrar çaldığında artık kendimi daha iyi hissediyordum.

Bir kadın sesi sordu: “Bay Macaulay orda mı?”

“Henüz değil.”

“Zahmet verdiğim için özür dilerim, ama oraya varır varmaz ofisi aramasını söyler misiniz? Önemli.” Söyleyeceğime söz verdim.

Macaulay hemen hemen on dakika sonra geldi. İri, kıvrıcık saçlı, al yanaklı, benim yaşlarımda –kırk bir– ama daha genç gösteren, yakışıklıca bir adamdı. İyi bir avukat olduğu söyleniyordu. New York'ta yaşarken birkaç işte onunla birlikte çalışmışım ve hep iyi anlaşmıştık. El sıkışıp birbirimizin sırtını sıvazladık; bana hayatın nasıl gittiğini sordu, ben de, “İyi,” diye cevap verip aynı-sını sordum, o da, “İyi,” diye cevapladı, ardından ofisini aramasını söyledim.

Kaşlarını çatarak telefonda uzaklaştı. “Wynant yine şehirde,” dedi, “onunla buluşmamı istiyor.”

Hazırladığım içkilerle geri döndüm. “Tamam, öğle yemeğini ipt-”

“Bırak beklesin,” deyip bardaklardan birini aldı.

“Hâlâ eskisi gibi deli mi?”

“Gerçekten öyle,” diye cevap verdi Macaulay, ciddi bir şekilde. “Onu ‘29’da, neredeyse bir yılığına sanatoryuma kapattıklarını bilmiyor musun?”

“Hayır.”

Başını salladı. Oturdu, bardağını sandalyesinin yanındaki bir masaya koyup bana doğru hafifçe eğildi. “Mimi neyin peşinde Charles?”

“Mimi? Ah, karısı, eski karısı. Bilmiyorum. Bir şeyler peşinde mi olması gerek?”

“Çoğu zaman öyledir,” dedi alaycı bir şekilde ve sonra çok yavaşça, “sen bilirsin diye düşündüm,” dedi.

Demek mesele buydu. “Dinle, Mac,” dedim, “1927’den beri, altı yıldır dedektiflik yapmıyorum.” Bana dik dik baktı. “Doğruya doğru,” onu temin ettim, “evlendikten bir yıl sonra karımın babası öldü ve ona bir kereste fabrikası, dar açıklı bir demiryolu ve başka bir şeyler daha bıraktı. Ben de bunlarla ilgilenmek için

bürodan ayrıldım. Her neyse, Mimi Wynant veya Jorgensen ya da adı her neyse, onun için çalışmazdım zaten... Beni hiç sevmedi ve ben de onu hiç sevmedim.”

“Ah, bilmiyordum ki sen...” Macaulay dalgın bir ifadeyle birden susup bardağını aldı. Bardağı ağzından uzaklaştırırken, “Sadece merak. Mimi bana üç gün önce, salı günü telefon etti, Wynant’ı bulmaya çalışıyordu; sonra dün Dorothy aradı, senin arattığını söyledi ve ofisime geldi... Ben de hâlâ hafiyelik yapıyorsun diye düşündüm, o yüzden de neler olup bittiğini merak ettim.

“Sana sebebini söylemediler mi?”

“Tabii... Eski günlerin hatırına onu görmek istiyorlarmış. Bu çok anlamlı.”

“Siz avukatlar şüpheli bir güruhsunuz,” dedim. “Belki istiyorlardır – bunu ve parayı. Ama bu gereksiz yaygara da ne? Saklanıyor mu?”

Macaulay omuz silkti. “Ben ne biliyorsam sen de o kadarını biliyorsun. Ekimden beri onu görmüyorum.” Tekrar içti. “Daha ne kadar şehirde olacaksın?”

Ona, “Yılbaşının ertesine kadar,” dedim ve menüyü sormak için oda servisini aradım.

O gece, Nora ile birlikte Little Theatre'da *Honeymoon*'un açılışına, sonra da Freeman ya da Fielding veya onun gibi ismi olan birilerinin verdiği bir partiye gittik. Ertesi sabah Nora bana seslendiğinde kendimi oldukça güçsüz hissediyordum. Bana bir gazeteyle bir fincan kahve verip, "Okusana şunu," dedi.

Sabırla bir ya da iki paragraf okudum, sonra gazeteyi bırakıp kahveden bir yudum aldım. "Eğlence eğlencedir," dedim, "ama şu anda, belediye başkanı seçilen O'Brien'in yerlilerin resmiyle basılmış röportajlarının tümünü bir kadeh viskiye değiştirebilirim..."

"O değil, aptal." Parmağıyla gazetede gösterdi. "Bu."

MUCİTİN SEKRETERİ DAİRESİNDE ÖLDÜRÜLDÜ JULIA WOLF'UN KURŞUNLANAN CESEDİ BULUNDU; POLİS, İŞVERENİ CLYDE WYNANT'I ARIYOR

Tanınmış mucit Clyde Miller Wynant'ın otuz iki yaşındaki özel sekreteri Julia Wolf'un kurşunlanmış bedeni, dün geç vakitte, 411 Doğu Elli Dördüncü Cadde'deki evinde; eski kocasının yeni adresini öğrenmek için daireye giden, mucidin boşandığı karısı Bayan Christian Jorgensen tarafından bulundu.

Altı yıldır yaşadığı Avrupa'dan pazartesi günü dönen Bayan Jorgensen, polise öldürülen kadının kapısını çaldığı sırada zayıf inlemeler duyduğunu, sonrasında ise ismi Mervin Holly olan asansör görevlisine haber verdiğini, onun da apartman sorumlusu Walter Meany'yi çağırdığını ifade etti. Apartman dairesine girdiklerinde Bayan Wolf, göğsündeki 32 kalibrelik dört mermi yarasıyla yatak odasının zemininde bilinci kapalı bir halde yatıyormuş ve polisle sağlık görevlileri gelmeden önce hayatını kaybetmiş.

Wynant'ın avukatı Herbert Macaulay, polise mucidi ekimden beri görmediğini belirtmiş. Wynant'ın dün kendisini telefonla arayıp bir randevu aldığını ama gelmediğini, ardından da müvekkilinin bulunduğu yere dair herhangi bir bilgisi olmadığını ifade etmiş. Macaulay'ın verdiği bilgiye göre Bayan Wolf, sekiz yıldır mucidin yanında çalışıyordu. Avukat, ölen kadının ailesi veya özel hayatına dair, cinayeti aydınlatabilecek bir şey bilmediğini ekledi.

Kendi kendine bu mermi yaralarını açmış olamayacağı, buna göre...

Gerisi de olağan emniyet tutanağıydı.

Gazeteyi bıraktığımda Nora: “Kadını öldürdüğüne inanıyor musun?” diye sordu.

“Wynant’ın mı? Şaşırmazdım. Manyağın tekidir.”

“Kadını tanıyor muydun?”

“Evet. Genzimizi açmak için birkaç damla bir şeye ne dersin?”

“Nasıl bir kadındı?”

“Fena değildi,” dedim. “Çirkin sayılmazdı. Çok mantıklı ve çok cüretkârdı; o adamla yaşamak için ikisi de gerekli.”

“Onunla mı yaşıyordun?”

“Evet. İçki verir misin, lütfen. Ben onları tanıdığımda durum böyleydi.”

“Önce neden kahvaltı etmiyorsun? Kadın ona âşık mıydı yoksa sadece iş ilişkisi miydi?”

“Bilmiyorum. Kahvaltı için daha çok erken.”

Nora çıkmak için kapıyı açtığında köpek de içeri girdi ve ön ayağını yatağa koyup yüzünü yüzüme dayadı. Başını okşadım ve Wynant’ın bir defasında bana, kadınlar ve köpeklerle ilgili söylediği bir şeyi hatırlamaya çalıştım. Kadın-köpek-ceviz ağacı hakkındaki değildi. Ne olduğunu hatırlayamadım, ama beni hatırlamaya zorlayan bir neden vardı sanki. Nora iki içki ve bir soruyla geri geldi: “Nasıl biriydi?”

“1.80’den uzun ve hayatımda gördüğüm en ince adamlardan biriydi. Şimdi ellilerinde olması lazım, ben onu tanıdığımda saçları neredeyse beyazlamıştı. Genelde saç tıraşına ihtiyacı olurdu, karman çorman kahverengi bir bıyığı vardı ve tırnaklarını yerdı.” İçkimi alabilmek için köpeği biraz uzağa ittim.

* Kadının, köpeğin ve ceviz ağacının dövüldükçe daha iyi olacağına gönderme yapan ifade, Ezop’un “Ceviz Ağacı” masalına dayanıyor. (ç.n.)

“Kulağa sevimli geliyor. Onunla ne işin vardı?”

“Onun için çalışan bir arkadaşı Wynant’ı bir tür icadını çalmakla suçlamıştı. Rosewater’dı ismi. Wynant eğer istediğini yapmazsa, onu vurmakla, evini bombalamakla, çocuğunu kaçırmakla, karısının boğazını kesmekle, daha kim bilir nelerle tehdit edip para koparmaya çalışmıştı. Onu hiç yakalayamadık, korkutup kaçırmış olmalıyız. Her neyse, tehditler kesildi, hiçbir şey de olmadı.”

Nora soru sormak için içmeye ara verdi: “Wynant o şeyi gerçekten çalmış mıydı?”

“Cık cık cık. Noel arifesindeyiz. Başkalarıyla ilgili güzel şeyler düşünmeye çalış.”

O öğleden sonra Asta'yı, iki kişiye İskoç ve İrlanda kırması teriyer olmadığını, Schnauzer cinsi bir köpek olduğunu açıkladığım bir yürüyüşe çıkardım. Jim'in yerinde birkaç içki için durdum, Larry Crowley'ye rastladım ve onu da Normandie'ye getirdim. Nora; Quinnsler, Margot Innes, adının ne olduğunu anlayamadığım bir adam ve Dorothy Wynant'a kokteyl ikram ediyordu. Dorothy benimle konuşmak istediğini söyledi, dolayısıyla kokteyllerimizle yatak odasına geçtik.

Hemen sadede geldi. "Sence onu babam mı öldürmüştür Nick?"

"Hayır," dedim. "Neden öyle düşüneyim?"

"Şey, polisin elinde... Dinle, kadın onun metresiydi, öyle değil mi?"

Başımı salladım. "Ben tanıştığımda öyleydi."

Bardağına bakarken, “O benim babam. Onu hiç sevmedim. Annemi hiç sevmedim,” dedi. Bana baktı. “Gilbert’ı sevmedim.” Gilbert erkek kardeşiydi.

“Bu canını sıkmasın. Bir sürü insan akrabalarını sevmez.”

“Sen seviyor musun?”

“Akrabalarımı mı?”

“Benimkileri.” Kaşlarını çattı bana. “Ayrıca benimle hâlâ on iki yaşındaymışım gibi konuşmayı bırak.”

“O yüzden değil,” diye açıkladım. “Kafam kıyak olduğundan.”

“Sever miydin onları?”

Başımı salladım. “Sen idare ederdin, yalnızca şımarık bir çocuktun. Diğerlerinin eksikliğini hissetmezdim ama.”

“Bizim sorunumuz ne?” diye sordu, kızgın değil de daha çok gerçeği öğrenmek ister gibiydi.

“Muhtelif şeyler. Sizin...”

Harrison Quinn kapıyı açıp, “Gelsene, biraz pinpon oynayalım Nick,” dedi.

“Birazdan.”

“Güzelliği de getir.” Dorothy’ye yan yan bakıp uzaklaştı.

“Jorgensen’i tanıdığını zannetmiyorum,” dedi Dorothy.

“Bir Nels Jorgensen tanıyorum.”

“Bazıları şanslı oluyor. Bunun adı Christian. Pek tatlı. Annem bir deliden boşanıp bir jigoloyla evlendi.” Gözleri nemlendi. Hıçkırarak nefes alıp sordu: “Ben ne yapacağım Nick?” Sesi korkmuş bir çocuk gibiydi.

Kolumu omzuna attım ve rahatlatıcı olduğunu umduğum sesler çıkardım. Ceketimin yakasına yaslanıp ağladı. Yatağın yanındaki telefon çalmaya başladı. Yan odadaki radyodan “Rise and Shine” duyuluyordu. Bardağım boştu. “Terk et onları,” dedim.

Yine hıçkırdı. “Kendini terk edemezsin,” dedi.

“Belki de neden bahsettiğini anlamıyorum.”

“Lütfen benimle alay etme,” dedi, kibirden uzak bir şekilde.

Nora telefona cevap vermek için içeri girip soran gözlerle bana baktı. Kızın başının üzerinden ona yüzümü buruşturdum. Nora telefona “Alo” deyince, Dorothy de kızarak hızla benden bir adım uzaklaştı. “A-affedersiniz,” diye kekeledi. “Ben...”

Nora anlayışlı bir şekilde ona gülümsedi. Ben de, “Saçmalama,” dedim. Dorothy mendilini bulup gözlerini hafifçe kuruladı.

Nora telefonla konuşmaya devam etti. “Evet... Eğer gelirse görüşürüm. Kim arıyor demiştiniz?” Telefonun ahizesini eliyle kapayarak bana dönüp, “Norman diye bir adam. Konuşmak istiyor musun?” dedi.

Tanımadığımı söyleyip telefonu aldım. “Alo.”

Biraz sert bir ses, “Bay Charles?..” dedi. “Bay Charles, duyduğuma göre evvelce Trans-Amerikan Dedektiflik Bürosu’yla bir ilginiz varmış.”

“Kimsiniz?” diye sordum.

“İsmim Albert Norman, Bay Charles, yüksek ihtimal size bir şey ifade etmiyordur, ama bir teklif sunmak istiyorum. Eminim ki siz de...”

“Ne tür bir teklif?”

“Bunu telefonda tartışamam Bay Charles, ama bana yarım saat zaman ayırabilirseniz, size söz veriyorum...”

“Üzgünüm,” dedim. “Çok yoğunum ve...”

“Ama Bay Charles, bu...” Sonra yüksek bir ses geldi: Bir silah sesi veya bir şeyin düşmesi ya da başka bir şey o sesi çıkarmış olabilirdi. Birkaç kez, “Alo,” dedim, cevap yoktu, sonra kapattım.

Nora, Dorothy’yi aynanın önüne geçirmiş, pudralayıp ruj sürerek sakınleştiriyordu. “Adamın biri sigorta satıyor,” dedim ve bir şeyler içmek için oturma odasına geçtik. Diğerleri de geldi.

Onlarla sohbet ettik. Harrison Quinn, Margot Innes'le birlikte oturduğu kanepeden kalktı: "Hadi pinpon," dedi. Asta zıplayıp karnıma ön ayaklarıyla vurdu. Radyoyu kapattıktan sonra kendime bir kokteyl koydum. Radyodaki adını bilmediğim adam şöyle diyordu: "Devrim olunca hepimiz ilk iş duvara dizileceğiz." Bunun iyi bir fikir olduğunu düşünüyor gibiydi.

Quinn bardağını yeniden doldurmaya geldi. Yatak odasının kapısına doğru baktı. "Küçük sarışını nereden buldun?" dedi.

"Eskiden dizimde sallardım."

"Hangi dizin?" diye sordu. "O dize dokunabilir miyim?"

Nora ve Dorothy yatak odasından geldiler. Radyonun üzerinde bir öğlen gazetesi görüp aldım. Manşette şöyle diyordu:

JULIA WOLF BİR ŞANTAJCININ ESKİ SEVGİLİSİ
ÇIKTI;
ARTHUR NUNHEIM CESEDİ TEŞHİS ETTİ;
WYNANT HÂLÂ BULUNAMADI

Nora tepemde alçak sesle konuşup duruyordu: "Dorothy'ye akşam yemeğine kalmasını söyledim. Çocuğa kibar davran," Nora yirmi altıındaydı, "yıkılmış durumda."

"Nasıl istersen." Arkamı döndüm. Dorothy odanın karşı tarafında, Quinn'in ona anlattığı bir şeylere gülüyordu. "Ama eğer başkalarının sorunlarına bulaşacaksan, benden incinen yerini öpmemi bekleme."

"Beklemem. Tatlı, ihtiyar şapşalın tekisin. Onu da şimdi, burada okuma." Gazeteyi elimden aldı, sonra radyonun arkasına bir yere koyup göz önünden kaldırdı.

O gece Nora'nın gözüne uyku girmedi. Ben uyuklamaya başlayana kadar Şalyapin'in hatıralarını okudu, sonra da, "Uyuyor musun?" diyerek beni uyandırdı. "Uyuyordum," dedim. Bir sigara bana, bir tane de kendisine yaktı. "Ara sıra zevk için dedektiflik yapmayı hiç düşünüyor musun? Yani, böyle özel bir şey çıkıverdiğinde, tıpkı Lindb—"

"Sevgilim," dedim, "tahminimce o kızı Wynant öldürdü ve polis benim yardımım olmadan da onu yakalayabilir. Her neyse, bunun benimle bir ilgisi yok."

"Bir tek bundan bahsetmiyorum, ama—"

"Ama ayrıca, zamanım da yok. Seninle evlenme nedenim olan parayı kaybetmediğini görmeye çalışmakla çok meşgulüm," deyip öptüm onu. "Belki bir içki uyumana yardım eder, ne dersin?"

"Hayır, sağ ol."

“Belki de ben bir tane içersem yardımı olur.” Viski sodamı kapıp odaya geri geldiğimde, oturmuş somurtuyordu. “Sevimli bir kız, ama kaçığın teki,” dedim. “Babasının kızı. Ağzından çıkanlardan ne kadarının düşündüğü şeyler olduğunu bilemezsin, ayrıca düşündüklerinin de ne kadarının gerçekten yaşandığını bilemezsin. Ondan hoşlanıyorum, ama bence sen ona müsaade—”

“Ondan hoşlandığımdan emin değilim,” dedi Nora, düşünceli bir şekilde. “Yüksek ihtimalle küçük piçin tekidir, ama bize anlatıklarının çeyreği bile doğruysa, zor durumda demektir.”

“Ona yardımcı olabilmek için yapabileceğim hiçbir şey yok.”

“Olabileceğini düşünüyor ama.”

“Sen de öyle düşünüyorsun ki bu da ne düşünürsen düşün, her zaman seninle aynı fikirde olacak birilerini bulabilirsin demek.”

Nora iç çekti. “Keşke konuşulabilecek kadar ayık olsaydın.” İçkimden bir yudum almak için eğildi. “Noel hediyemi şimdi verirsen ben de seninkini veririm.”

Kafamı salladım. “Kahvaltıda.”

“Ama şimdi de Noel.”

“Kahvaltıda.”

“Ne verirsen ver, umarım sevmem.”

“Nasıl olsa sende kalacaklar, çünkü Aquarium’daki adam kesinlikle iade kabul etmeyeceklerini belirtti. Çoktan kuyruklarını ısırılmış—”

“Ona yardım edebilecek olsaydın bunun sana bir zararı olmazdı, değil mi? Dorothy sana çok güveniyor Nicky.”

“Yunanlara herkes güvenir.”

“Lütfen!”

“Sen sadece burnunu türlü şeyin içine sokmak istiyorsun, öyle—”

“Sana bir şey soracağım: Karısının, şu Wolf denen kızın Wynant’ın metresi olduğundan haberi var mıydı?”

“Bilmiyorum. Ondan hoşlanmamıştı.”

“Karısı nasıl biri?”

“Bilmem, bir kadın işte.”

“Güzel mi?”

“Eskiden çok güzeldi.”

“Yaşlandı mı?”

“Kırk, kırk iki falandır. Bırak artık bunları Nora. Buna bulaşmak istemezsin. Bırak Charleslar kendi dertleriyle, Wynantlar da kendilerinininkiyle uğraşsınlar.”

Dudak büktü. “Galiba o içki bana iyi gelecekti.”

Yataktan kalkıp Nora’ya bir içki hazırladım. Yatak odasına geri geldiğim sırada telefon çalmaya başladı. Masada duran saati baktım. Neredeyse beşe gelmişti.

Nora telefona baktı: “Alo... evet, buyrun.” Bana bir bakış attı. Başımı iki yana salladım. “Evet... Neden, tabii... Evet, tabii.” Telefonu kapattıktan sonra bana sırtıttı.

“Muhteşemsin gerçekten,” dedim. “Şimdi ne oldu?”

“Dorothy geliyor. Sanırım biraz sarhoş.”

“Bu harika oldu,” deyip sabahlığımı aldım. “Uyumak zorunda kalacağım diye ödüm patlamıştı.”

Eğilmiş, terliklerini arıyordu. “Her şeyin içine etmesen olmaz. Bütün gün uyursun.” Terliklerini giyip doğruldu. “Gerçekten dediği kadar korkuyor mu annesinden?”

“Eğer akı varsa. Mimi zehirlidir.”

Nora koyu renk gözlerini kısıp bana baktı ve yavaşça, “Ne saklıyorsun benden?” diye sordu.

“Ah, canım,” dedim, “sana anlatmak zorunda kalmayacağımı umuyordum. Dorothy benim öz kızım. Ne yaptığımı bilmiyordum Nora. Venedik’te bir bahar zamanı, ay yükselmışti ve ben daha çok gençtim...”

“Çok komiksin... Yemek için bir şeyler ister misin?”

“Bol soğanlı, doğranmış soğuk biftek sandviçi ve kahve.”

Tüm gece açık olan bir mezeciye telefon ediyordum ki, Dorothy çıkageldi. Oturma odasına geçtiğinde güçlkle ayakta duruyordu. “Nora’yla senin canını böyle sıktığım için son derece üzgünüm Nick, ama bu gece böyle eve gidemezdin. Gidemem. Korkuyorum. Başıma ne gelebileceğini, ne yapacağımı bilmiyorum. Lütfen beni eve gitmek zorunda bırakma,” dedi. Çok sarhoştı. Asta, Dorothy’nin bileklerini kokladı.

“Hişşş. Burada güvendesin. Otur. Az sonra kahveler gelecek. Nerede içtin bu kadar?”

Oturup aptal aptal başını salladı. “Bilmiyorum. Sizden ayrıldıktan sonra sağda solda dolandım. Ev hariç her yere gittim çünkü bu şekilde oraya gidemezdin. Bak bende ne var.” Tekrar ayağa kalkıp paltosunun cebinden hurdası çıkmış, otomatik bir tabanca çıkardı. “Şuna bak.” Asta kuyruğunu sallayarak silaha zıpladığında, Dorothy onu bana doğru sallıyordu.

Nora yüksek sesle nefes aldı. Ensem buz kesti. Köpeği yana çekip silahı Dorothy’nin elinden aldım. “Bu ne çeşit bir soytarı-lık? Otur şuraya.” Tabancayı bornozumun cebine attıktan sonra Dorothy’yi sandalyesine ittim.

“Kızma bana Nick,” diye sızlandı. “Sende kalsın. Başıma bir iş gelsin istemiyorum.”

“Nereden buldun onu?” diye sordum.

“10. Cadde’deki bir kaçak içki barından. Adamın birine bunun için zümrütlü ve elmaslı bileziğimi verdim.”

“Herhalde barbutta da geri kazandın,” dedim. “Hâlâ sende olduğuna göre.”

Dikkatle bileziğine baktı. “Sanırım öyle...”

Nora'ya bakıp başımı salladım. Nora, "Ah, kıza zorbalık etme, Nick. O—" dedi.

Dorothy, "Zorbalık etmiyor, Nora, gerçekten etmiyor," dedi hızlıca. "O... o, dünyada yardımını isteyeceğim tek insan."

Nora'nın viski sodasını ellemediğini hatırlayınca yatak odasına gidip onun içkisini içtim. Geri döndüğümde Nora, Dorothy'nin sandalyesinin kolçağına oturmuş, bir koluyla da kıza sarılmıştı.

Dorothy burnunu çekiyordu, Nora, "Nick deli değildir, canım. Seni sever," dedi. Başını kaldırıp bana baktı. "Deli falan değilsin Nicky, değil mi?"

"Hayır, sadece gücendim," deyip kanepeye oturdum. "O silahı nereden buldun Dorothy?"

"Adamın birinden. Söyledim ya."

"Hangi adam?"

"Dedim ya, kaçakçıdaki bir adam."

"Ve ona tabanca karşılığında bir bilezik vermiştin."

"Öyle sandım, ama bak, bileziğim hâlâ kolumda."

"Fark ettim."

Nora kızın omzunu sıvazladı. "Elbette bileziğin hâlâ sende."

"Çocuk kahveyi ve öteberiyi getirdiğinde, burada kalması için ona rüşvet vereceğim. Yalnız kalmaya niyetim yok, sizin gibi bir çift..."

Nora bana ters ters baktı ve kıza dönüp, "Boş ver onu sen. Bütün gece böyleydi," dedi.

Kız, "Benim aptal bir sarhoş olduğumu düşünüyor," dedi. Nora kızın omzunu biraz daha sıvazladı.

"Ama silahla ne yapacaktın ki?" diye sordum.

Dorothy doğrulup, büyümüş sarhoş gözleriyle dimdik bana baktı. "Onun yüzünden," diye fısıldadı heyecanla, "beni rahatsız ederse diye. Korktum çünkü sarhoştum. Olan biten bu. Sonra bu durumdan da korkunca buraya geldim."

Nora, sesindeki heyecanı bastırmaya çalışarak, “Babanı mı kastediyorsun?” diye sordu.

Kız kafasını salladı. “Benim babam Clyde Wynant. Üvey babam.” Nora’nın göğsüne yaslandı.

Nora anlayışlı bir ifadeyle, “Ah,” dedi. Sonra da, “Zavallı çocuk,” diye ekleyerek anlamlı bir şekilde bana baktı.

“Hepimiz birer içki alalım,” dedim.

“Ben hariç.” Nora yine sert sert baktı bana. “Ve Dorothy’nin de istediğini sanmıyorum.”

“Evet, ister. Uyumasına yardımcı olur.” Dorothy’ye epey bir viski verdim ve içtiğini de gördüm. İşe yaramıştı: Kahvelerimizle sandviçlerimiz geldiğinde kütük gibi uyuyordu.

Nora, “Şimdi memnunsundur,” dedi.

“Şimdi memnunum. Yemeğe başlamadan önce onu yatağa yatıralım mı?”

Dorothy’yi yatak odasına taşıdım, üstündekileri çıkarırken Nora’ya yardım ettim. Güzel, ufak tefek bir vücudu vardı. Yemeğimize geri döndük. Tabancayı cebimden çıkarıp inceledim. Epey canına okunmuştu. İçinde iki tane kurşun vardı; biri haznede, diğeri şarjörde...

“Onu ne yapacaksın?” diye sordu Nora.

“Julia Wolf’u öldüren tabanca olup olmadığını öğrenene kadar bir şey yapmayacağım. Bu bir 32’lik.”

“Ama dedi ki...”

“Kaçakçıdan –orada çalışan bir adamdan– bilezik karşılığında almış. Evet, onu duydum.” Nora sandviçinin üzerinden bana doğru eğildi. Gözleri çok parlak ve neredeyse simsiyahtı. “Silahı üvey babasından aldığını mı düşünüyorsun?”

“Evet,” dedim, ama bunu fazla ciddi söylemiştim.

“İşe yaramaz bir Yunan’sın. Ama belki de öyle yapmıştır; bunu bilmiyorsun. Ve hikâyesine de inanmıyorsun.”

“Bak sevgilim, yarın sana bir tomar dedektiflik öyküsü alacağım, ama bu gece küçük, güzel kafanı böyle gizemli şeylere yorma. Sana anlatmaya çalıştığı tek şey, eve gittiğinde Jorgensen’in onu zorlamasından ve kendisi de çok sarhoş olduğu için buna boyun eğmekten korkması.”

“Ama annesi!”

“Bu aileden bu kadar. Sen de—”

Dorothy Wynant kendisine çok büyük gelen bir gecelikle sallanarak kapının eşiğinde duruyordu, ışığa bakınca gözlerini kırıştırıp, “Biraz yanınıza gelebilir miyim, lütfen? İçeride yalnız korkuyorum,” dedi.

“Elbette.” Nora onun üzerini örtmek için bir şeyler almaya giderken gelip kanepede yanına kıvrıldı.

O öğleden sonranın erken saatlerinde, üçümüz birlikte kahvaltıya oturduğumuzda Jorgensenler geldi. Nora telefona cevap verdikten sonra yanımıza gelirken çok da eğlenmiyormuş gibi yapmaya çalışıyordu. “Arayan annendi,” dedi Dorothy’ye. “Aşağıdaymış. Ona yukarı gelmesini söyledim.”

Dorothy, “Lanet olsun. Keşke onu aramasaydım,” dedi.

“Lobide yaşıyoruz sanki,” dedim.

Nora, “Öyle demek istemedi,” diyerek Dorothy’nin omzunu sıvazladı.

Kapı zili çaldı. Açmaya gittim. Sekiz yıl Mimi’nin görünüşünü hiç bozmamıştı. Biraz olgunlaşmıştı, daha gösterişliydi, o kadar. Kızından daha iriydi ve saçları daha parlak bir sarıydı. Gülerek ellerini bana uzattı. “Mutlu Noeller. Onca yıl sonra seni görmek harika. Kocamla tanışın. Bay Charles, Chris.”

“Seni gördüğüme çok sevindim Mimi,” diyerek Jorgensen’le el sıkıştı. Büyük ihtimalle karısından beş yaş daha küçüktü; uzun, ince, dimdik, esmer bir adamdı, özenli giyinmişti ve şıktı, dümdüz saçları ve briyantınlanmış bıyıkları vardı.

Reverans yaparak eğildi. “Bay Charles, nasılsınız?” Ağır bir Cermen aksanı vardı, eli ince ve kaslıydı. İçeri geçtik.

Tanışma faslından sonra Mimi, ani ziyaretleri için Nora’dan özür diledi. “Ama kocanızı tekrar görmek istemiştım ve bir de benim bu yaramazı bir yerden bir yere vaktinde götürebilmenin tek yolunun gelip onu almak olduğunu biliyorum.” Gülümsemesini Dorothy’ye çevirdi. “İyisi mi giyin, tatlım.”

“Tatlı”sı, ağzının içindeki kızarmış ekmeğin arasından homurdanarak, Noel zamanı olsa da bir öğleden sonrasını daha Alice Hala’da neden harcadıklarını anlamadığını söyledi. “Bahse girerim Gilbert gitmiyordur.”

Mimi, Asta’nın ne kadar sevimli bir köpek olduğunu söyleyip, eski kocasının nerelerde olabileceğiyle ilgili bir fikrim olup olmadığını sordu.

“Hayır.”

Köpekle oynamaya devam ediyordu. “Delidir o, böyle bir zamanda ortadan kaybolduğuna göre kesinlikle zırdeli. Tabii ki polis ilkin onun bu işle bir ilgisi olduğunu düşündü.”

“Polis şimdi ne düşünüyor?” diye sordum.

Bana baktı. “Gazeteleri görmedin mi?”

“Hayır.”

“Morelli diye bir adam varmış, bir gangster. Kızı o öldürmüş. Sevgilisiymiş.”

“Adamı tutukladılar mı?”

“Daha değil, ama o yapmış. Keşke Clyde’ı bulabilseydim. Macaulay’ın bana yardımını yok. Clyde’ın nerede olduğunu bilme-

diğini söylüyor ama bu çok saçma. Vekâleti falan her şeyi onda ve Clyde'la bağını koparmadığını gayet iyi biliyorum. Sence Macaulay'ın sözüne güvenilir mi?"

"Macaulay, Wynant'ın avukatı," dedim. "Ona güvenmemen için hiçbir sebep yok."

"Ben de öyle düşünmüştüm." Kanepede biraz yana kaydı. "Otur. Sana soracağım daha milyonlarca şey var."

"Önce bir şeyler içmeye ne dersin?"

"Noel kokteyli dışında her şey olur," dedi. "Midemi bozuyor."

Döndüğümde Nora ve Jorgensen birbirleriyle Fransızca konuşuyor, Dorothy hâlâ yemek yiyormuş numarası yapıyor ve Mimi de yine köpekle oynuyordu. İçkilerini dağıttım, sonra Mimi'nin yanına oturdum. Mimi, "Karın çok hoş," dedi.

"Onu seviyorum."

"Bana doğruyu söyle Nick. Sence Clyde gerçekten deli mi? Yani, bu konuyla ilgili bir şey yapılması gerekecek kadar mı deli?"

"Ben nerden bileyim?"

"Çocuklar için endişeleniyorum," dedi. "Artık ondan hiçbir şey talep edemem –boşandığımızdaki nafaka anlaşmasıyla bunu sağladı– ama çocukların hakkı var... Artık meteliğe kurşun atıyoruz ve çocuklar için endişeleniyorum. Eğer deliyse büyük ihtimalle her şeyi saçıp savuracak ve çocuklara beş para bırakmayacaktır. Sence ne yapmam gerekiyor?"

"Onu tımarhaneye kapatmayı düşünüyor musun?"

"Hayırrr," dedi yavaşça, "ama onunla konuşabilmek isterdim." Bir elini koluma koydu. "Sen onu bulabilirsin."

Kafamı salladım.

"Bana yardım etmeyecek misin Nick? Biz arkadaşlık." Koca mavi gözleriyle bana yumuşacık ve yalvarır gibi bakıyordu. Masadaki Dorothy ise bizi kuşkuyla izliyordu.

“Tanrı aşkına Mimi,” dedim. “New York’ta bin tane dedektif var. Onlardan birini tut. Ben artık bu işi yapmıyorum.”

“Biliyorum, ama... Dorry dün gece çok mu sarhoştun?”

“Belki de ben sarhoştum. Bana iyi gibi göründü.”

“Sence de çok minik, şeker bir şey değil mi?”

“Benim için hep öyleydi.”

Bir an düşünüp, “O daha sadece bir çocuk Nick,” dedi.

“Bunun ne alakası var?” diye sordum.

Gülümsedi. “Dorry, üstüne bir şeyler giymeye ne dersin?”

Dorothy asık suratıyla, Alice Hala’da neden bir öğleden sonrasını geçirmesi gerektiğini anlamadığını tekrar etti.

Jorgensen karısına döndü: “Bay Charles büyük bir incelik göstererek bize—”

“Evet,” dedi Nora. “Neden biraz daha kalmıyorsunuz? Başka gelenler de olacak. Çok enteresan bir şey olmayacak, ama—” Cümleyi bitirmek için bardağını şöyle bir salladı.

“Çok isterdim,” dedi Mimi yavaşça, “ama korkarım Alice—”

“Telefon edip Alice’e özür dilediğimizi söyleriz,” diye önerdi, Jorgensen.

“Ben ararım,” dedi Dorothy.

Mimi başını salladı. “Alice’e karşı kibar ol.” Dorothy yatak odasına gitti. Herkes biraz daha memnun görünüyordu. Nora gözlerini yakalayıp neşeyle bana göz kırptı. Karşılık verip hoşuma gitmiş gibi yapmak durumunda kaldım, çünkü Mimi o sırada bana bakıyordu. “Gerçekten kalmamızı istemiyordun, değil mi?” diye sordu.

“Tabii ki.”

“Bir ihtimal, yalan söylüyorsun. Zavallı Julia’dan pek hoşlanıyordun sanki, değil mi?”

“Zavallı Julia’ demen çok tatlı. Fena biri değildi.”

Mimi elini yine koluma koydu. “Clyde’la olan ilişkimizi Julia bitirdi. Elbette ondan nefret ediyordum, o zamanlar, ama bu uzun süre önceydi. Cuma günü onu görmeye gittiğimde artık bir şey hissetmiyordum. Nick, onun öldüğünü gördüm. Ölümü hak etmemiştii. Korkunç bir şeydi. Eskiden ne hissettiğimin önemi yok, şimdi yalnızca acıyorum ona. ‘Zavallı Julia’ derken içtendim.”

“Neyin peşindesin, bilmiyorum,” dedim. “Hiçbirinizin neyin peşinde olduğunu bilmiyorum.”

“Hiçbirimiz,” diye tekrarladi. “Dorry de mi—”

Dorothy yatak odasından yanımıza geldi. “Hallettim.” Annesini dudaklarından öpüp yanına oturdu.

Mimi pudrasının aynasından rujunun bozulup bozulmadığını kontrol etti: “Alice alınmadı değil mi?”

“Hayır, hallettim. İçki almak için ne yapıyoruz?”

“Buzun ve şişelerin durduğu masaya gidiyorsun, sonra bardağa koyuyorsun,” dedim.

Mimi, “Çok içiyorsun,” dedi.

“Nick kadar içmiyorum.” Masaya gitti.

Mimi kafasını salladı. “Bu çocuklar! Julia Wolf’u pek seviyordun demek istedim, öyle değil miydi?”

Dorothy seslendi: “Sen de bir tane ister misin Nick?”

“Teşekkürler,” dedim, sonra Mimi’ye döndüm: “Yeterince seviyordum.”

“Amma da baştan savıyorsun,” diye şikâyet etti. “Mesela beni sevdiğin kadar mı severdin onu da?”

“Birlikte vakit öldürdüğümüz o birkaç öğleden sonrayı mı diyorsun?”

Samimi bir kahkaha attı. “İşte bu bir cevaptı.” Bardakları getiren Dorothy’ye döndü. “Bu mavinin tonunda bir sabahlık almalısın tatlım. Sana çok yakışıyor. Dorothy’nin elindeki bardaklardan birini aldım ve gidip giyinsem iyi olacağını söyledim.

Banyodan çıktığımda, Dorothy'yle Nora yatak odasında idi. Nora saçını tarıyor, Dorothy de yatağa oturmuş, elinde bir çorap sallıyordu. Nora, tuvalet masasının aynasından bana bir öpücük gönderdi. Çok mutlu görünüyordu.

“Nick'i çok seviyorsun, değil mi Nora?” diye sordu Dorothy.

“Şapşal, yaşlı bir Yunan, ama ona alıştım.”

“Charles Yunan ismi değil ki.”

“Aslında Charalambides,” diye açıkladım. “Bizim ihtiyar buralara gelince, Ellis Adası'nda işlemleri yapan herif Charalambides'in çok uzun, yazmanın da zahmetli olduğunu söyleyip Charles diye kısaltmış. İhtiyarın da aklına yatmış. ‘Şey’ deseler bile sırf ülkeye alsınlar diye sesini çıkarmazdı.”

Dorothy gözlerini bana dikti. “Ne zaman yalan söylediğini hiç anlamıyorum.” Çorabını giymeye başlayıp durdu. “Annem sana ne yapmaya çalışıyor?”

“Hiç. Ağzımdan laf almaya çalışıyor. Dün gece ne yapıp ne söylediğini öğrenmek istiyor.”

“Ben de öyle düşünmüştüm. Sen ne dedin?”

“Ne diyebilirim ki? Bir şey yapıp söylediğin yok.”

Bunun üzerine alnını kırıştırdı, ama tekrar konuştuğunda başka bir şeyden bahsediyordu: “Annemle aranızda bir şey olduğunu hiç bilmiyordum. Tabii o zaman ben daha çocuktum ve bir şey fark etmiş olsaydım da bütün bunların ne demek olduğunu anlayamazdım, ama birbirinize ilk isminizle hitap ettiğinizi bile bilmiyordum.”

Nora gülererek aynadan başını çevirdi. “İşte şimdi bir yerlere varmaya başlıyoruz.” Saç fırçasını Dorothy’ye doğru sallayarak, “Devam et tatlım,” dedi.

Dorothy samimiyetle, “Ama bilmiyordum,” dedi.

Gömlekten mandalları söküyordum. “Şimdi ne biliyorsun?” diye sordum.

“Hiç,” dedi yavaşça, yüzü pembeleşmeye başladı, “ama tahmin edebiliyorum,” deyip çorabına eğildi.

“Edebilirsin ve et de,” diye gürlledim. “Sen bir dangalakınsın, ama utanmana gerek yok. Aklın belden aşağıya çalışıyorsa, yapacak bir şey yok.”

Kafasını kaldırıp kahkaha attı ama, “Sence anneme çok benziyor muyum?” diye sorarken ciddiydi.

“Şaşırmazdım.”

“Öyle mi düşünüyorsun?”

“Hayır dememi istiyorsun. Hayır.”

“İşte ben bununla yaşamak zorundayım,” dedi Nora neşyle. “Onunla başa çıkamazsın.”

Giyinip oturma odasına gittim. Mimi, Jorgensen’in dizinde oturuyordu. Kalkıp, “Noel için sana ne alındı?” diye sordu.

“Nora bana bir saat aldı.” Ona saati gösterdim.

Çok güzel olduğunu söyledi, öyleydi de. “Sen Nora’ya ne aldın?”

“Kolye.”

Jorgensen, “Alabilir miyim?” deyip kendisine içki hazırlamak için ayaklandı.

Kapı çaldı. Quinnlerle Margot Innes’i içeri buyur edip Jorgensenlerle tanıştırdım. Aynı anda Nora ve Dorothy giyinip yatak odasından çıktılar ve Quinn, Dorothy’ye yapıştı. Larry Crowley, Denis adında bir kızla geldi, onlardan iki dakika sonra da Edgeler... Tavlada, Margot’dan –veresiye– 32 dolar kazandım. Denis denilen kız yatak odasına gidip bir süre uzanmak durumunda kaldı. Altıyı biraz geçe, Alice Quinn kocasını, Margot’nun da yardımıyla, Dorothy’dan koparıp bir randevularına yetişmek üzere götürdü.

“Maalesef son dakikada haber veriyorum,” dedi, “ama yarın akşam yemeğine gelmez misiniz?”

Nora, “Elbette,” dedi. El sıkıştık, kibar konuşmalar falan yaptık ve gittiler. Nora arkalarından kapattığı kapıya sırtını yasladı. “Tanrım, ne yakışıklı adam,” dedi.

Şu ana kadar Wolf-Wynant-Jorgensen belasının neresinde durduğumu ve ne yaptığımı biliyordum, cevaplar sırasıyla, hiçbir yerinde ve hiçbir şeydi; ama ertesi sabah, eve giderken saat dört gibi Reuben'e kahve almaya uğradığımızda, Nora gazetesinin birindeki dedikodu haberlerinde bir satır gördü: "Trans-Amerikan Dedektiflik Bürosu eski ajanı Nick Charles, gizemli Julia Wolf cinayetini incelemek için Coast'tan geldi." Bundan yaklaşık altı saat sonra gözlerimi açıp yatakta doğrulduğumda Nora beni sarsıyordu ve adamın biri elinde silahla yatak odasının girişinde duruyordu.

Orta boylu, tombul, esmer ve gençten bir adamdı. Geniş ağızlıydı ve gözleri birbirine yakındı. Siyah, melon bir şapkası vardı, üzerine oturan siyah bir pardösü, koyu takım elbise ve siyah ayakkabılar giymişti. Hepsi de sanki on beş dakika önce alınmış

gibi idi. Rahatça elinde tuttuğu 38 kalibrelik otomatik, küt siyah tabancayla bir yere nişan almamıştı. Nora: “Onu içeri almak zorunda kaldım Nick. Dedi ki—”

Silahlı adam, “Seninle konuşmam gerek,” dedi. “Hepsi bu, ama konuşmak zorundayım.” Alçak sesi çatladı. Gözlerimi kırptıştırıp kendime geldim. Nora’ya baktım. Telaşlıydı ama belli ki korkmuyordu: Bahse girdiği atın burun farkıyla finişe geldiğini seyreder gibi idi.

“Tamam, konuş da, silahı bir kenara bırakır mısın? Karımın çok derdi değil, ama hamileyim ve çocuğu bu şekilde doğurmak istemem,” dedim.

Alt dudağıyla gülümsedi. “Çetin ceviz olduğunu göstermene gerek yok. Seninle ilgili çok şey duydum.” Tabancayı pardösüsünün cebine koydu. “Ben Shep Morelli.”

“Adını hiç duymadım,” dedim.

Yatak odasına doğru bir adım atıp başını bir o yana bir bu yana çevirmeye başladı. “Julia’yı ben öldürmedim.”

“Belki de sen öldürmedim, ama haberi yanlış kişiyle paylaşıyorsun. Benim yapabileceğim bir şey yok.”

“Onu üç aydır görmemiştim,” dedi. “Ayrılmıştık.”

“Bunu polise anlat.”

“Ona zarar vermek için hiçbir sebebim olamazdı: Bana karşı her zaman dürüst davranmıştır.”

“Hepsi iyi de,” dedim. “Yanlış kapıyı çalıyorsun.”

“Dinle.” Yatağa doğru bir adım daha attı. “Studsy Burke bana senin fena biri olmadığını söyledi. Bu yüzden geldim. Sence—”

“Studsy nasıl?” diye sordum. “23’te veya 24’te hapse girdiğinden beri görmedim onu.”

“Fena değil. Seni görmek istiyor. Doğu Kırk Dokuz’da Pigiron Kulüp diye bir barı var. Ama dinle, kanunun benimle

İşi ne? Benim yaptığımı mı düşünüyorlar? Yoksa sadece benim üzerime atmaya mı çalışıyorlar?”

Kafamı salladım. “Bilseydim sana söyledim. Gazetelerin kafanı karıştırmasına izin verme. Benim bu işle bir ilgim yok. Polise sor.”

“Çok akıllıca olurdu.” Yine alt dudağıyla güldü. “Bu yaptığım en akıllıca şey olurdu. Ben ki bir komiseri bir tartışmamız yüzünden üç hafta hastanede yatırdım. Herifler oraya gidip soru sormama bayılırlar. Copları da öyle.” Avuç içi yukarıda olacak şekilde bir elini çevirdi. “Dürüstçe sana geldim. Studsy senin dürüst olduğunu söyledi. Dürüst ol.”

“Dürüstüm,” diyerek onu inandırmaya çalıştım. “Eğer bir şey bilseydim—”

Kapı yumrukla üç defa sert bir şekilde çalındı. Sesler kesilmeden önce Morelli silahını eline almıştı. Gözleri dört dönüyordu. Bağırından gelen metalik bir hırıltıyla, “Bu da kim?” dedi.

“Bilmiyorum.” Yatakta biraz daha doğrulup başımla elindeki silahı işaret ettim. “Silah sende, bu senin eğlencen.” Silah tam olarak göğsümü hedef aldı. Kanı kulaklarımda duyabiliyordum ve dudaklarım şişmişti. “Yangın merdiveni yok,” dedim. Sol elimi yatağın diğer ucunda oturan Nora’ya doğru uzattım.

Kapı tekrar yumruklandı, derinden gelen bir ses, “Açın, polis,” diye seslendi. Morelli’nin alt dudağı kalkıp üsttekini örttü. Gözlerinin akı irislerin altından görünmeye başladı. “Seni orospu çocuğu,” dedi yavaşça, sanki benim için üzölmüş gibi. Ayaklarını biraz oynatarak yere daha sağlam bastı.

Dış kapıya bir anahtar girdi. Sol elimle Nora’yı odanın öbür yanına, yere ittim. Sağ elimdeki yastığı da Morelli’nin elindeki tabancaya savurdum, ama o kadar hafifti ki bir mendil gibi havada süzölüp düştü. Dünya üzerinde gelmiş geçmiş hiçbir ses

Morelli'nin tabancasının patlayışı kadar gürültü çıkarmamıştır. Kendimi yere attığımda sol tarafımdan bir şey beni itekledi. Morelli'nin ayak bileğini yakalayıp onu aşağı çektim. Silahıyla sırtıma darbeler indirirken bir elimi kurtarıp vücudunun mümkün olduğunca alt tarafına vurmaya başladım.

İçeri giren adam bizi çekip birbirimizden ayırdı. Nora'yı kendisine getirmemiz beş dakikamızı aldı. Yanağını tutarak ayağa kalktı ve bileği kelepçeli olarak iki dedektifin arasında duran Morelli'yi görene kadar etrafa şöyle bir bakındı. Morelli'nin suratı dağılmıştı. Aynasızlar Morelli'nin üzerinde sırf eğlencesine çalışmıştı. Nora bana dik dik baktı. "Seni aptal," dedi, "beni yere sermene gerek yoktu. Onu alt edeceğini biliyordum ve bunu görmek istiyordum."

Aynasızlardan biri güldü. Hayranlıkla, "Tanrım," dedi, "burada bir delikanlı varmış."

Nora ona gülümseyip ayağa kalktı. Sonra bana bakınca gülümsemeyi bıraktı. "Nick, sen—" Önemli bir şey olduğunu sanmadığımı söyleyip pijamamdan geri kalanı araladım. Morelli'nin kurşunu sol göğüs ucumdan on santim kadar aşağıda bir çukur açmıştı. Yara derin değildi ama oluk oluk kan akıyordu.

Morelli, "Kör talih. Birkaç santim daha yukarısı olsa iş görürdü," dedi. Nora'ya hayranlık duyan aynasız -kırk sekiz veya elli yaşında, iri, kumral bir adamdı; üzerine pek oturmeyen gri bir takım elbise giymişti- Morelli'nin ağzına bir tane patlattı.

Normandie'nin müdürü Keyser, doktor çağıracağını söyleyerek telefon etmeye gitti. Nora havlu getirmek için banyoya koştu. Havluyu yaramın üstüne koyup yatağa uzandım. "İyiyim ben. Doktor gelene kadar ortalığı velveleye vermeyin. Siz nasıl içeri dalıverdiniz?"

Morelli'yi tokatlayan aynasız, "Burasının Wynant'ın ailesinin, avukatının falan toplanma mekânı olduğunu işittik, eğer Wynant buralara gelirse diye ortama göz kulak olmaya karar verdik ve sabahtan beri burada gözümüz kulağımız olan Mack, o üçkâğıtçının geldiğini görüp bizi arayınca Bay Keyser ile irtibat kurup yukarı çıktık, eh bu da sizin şansınıza oldu."

"Evet, ne şanslıyım; ama belki de vurulmayabilirdim."

Şüpheyle baktı bana. Gözleri donuk bir griydi ve sulanmıştı. "Bu herif senin arkadaşın mı?"

"Onu daha önce hiç görmemiştim."

"Senden ne istiyor olabilir?"

"Wolf denen kızı öldürmediğini söylemek."

"Bundan sana ne ki?"

"Hiç."

"Seninle bir ilgisi olduğunu mu düşünüyordun?"

"Ona sor. Ben nereden bileyim."

"Ben sana soruyorum."

"Sormaya devam et."

"Sana başka bir şey sorayım: Seni vurduğu için ondan şikâyetçi olacak mısın?"

"Şimdi cevap veremeyeceğim bir soru daha. Belki de kazaydı."

"Peki, zamanımız çok. Galiba sana düşündüğümüzden daha çok şey sormamız gerekecek." Yanındakilerden birine döndü. Dört kişiydiler. "Arayalım şurayı."

"Arama izniniz yoksa olmaz," dedim.

"Sana öyle geliyor. Başla bakalım Andy." Ortalığı aramaya başladılar.

Doktor -cansız, ufacık, nezleli bir adamdı- gelip burnunu çekerek beni muayene etti; kanamayı durdurup yarayı sardı ve sonra, eğer birkaç gün yatıp istirahat edersem bir şeyimin kalma-

yacağını söyledi. Kimse doktora bir şey anlatmadı. Polis, doktorun Morelli'ye dokunmasına izin vermedi. Doktor daha da cansız ve şaşkın bir şekilde çekip gitti. İri, kumral adam bir eli arkasında, oturma odasından geri geldi. Doktor gidene kadar bekledi, sonra, "Silah ruhsatın var mı?" diye sordu.

"Hayır."

"O zaman bununla ne halt ediyorsun?" Arkasında tuttuğu, Dorothy Wynant'tan aldığı silahı çıkardı. Söyleyebilecek hiçbir şeyim yoktu.

"Sullivan Yasası'ndan^{*} haberdarsın herhalde?" diye sordu.

"Evet."

"O zaman ne yapman gerektiğini de biliyorsun. Bu silah senin mi?"

"Hayır."

"Kimin?"

"Hatırlamaya çalışayım."

Tabancayı cebine koyup yatağın yanındaki bir sandalyeye oturdu. "Dinleyin Bay Charles," dedi. "Galiba bu işi ikimiz de yanlış yapıyoruz. Size karşı zor kullanmak istemiyorum. Sizin de bana öyle davranmak istemediğiniz fikrindeyim. Bu yara zaten canınızı sıkacak, o yüzden biraz dinlenene kadar sizi daha fazla yormayacağım. Sonrasında ne yapacağımız konusunda belki bir anlaşmaya varırız."

"Teşekkürler," dedim ve gerçekten teşekkür ediyordum. "Bir içki içelim."

Nora, "Tabii ki," deyip yatağın ucundan kalktı.

İri, kumral adam, Nora'yı yatak odasından çıkarken izledi. Başını ciddiyetle salladı. Sesi ciddiydi: "Vay canına bayım, şanslı adamsınız." Birden elini uzattı. "İsmim Guild, John Guild."

* 1911'de New York eyaletinin silah kontrolüne dair çıkardığı yasa. (ç.n.)

“Benimkini biliyorsunuz.” El sıkıştık.

Nora tepside bir şişe viski ve bardaklarla geri geldi. Morelli’ye bir içki vermeye çalıştı, ama Guild ona engel oldu. “Çok zarıfsınız Bayan Charles, ama bir doktor önermediği sürece bir mahkûma içki veya ilaç vermek kanunlara aykırı,” deyip bana baktı. “Öyle değil mi?” Ben de öyle olduğunu söyledim. Geri kalanımız içkilerimizi içtik.

Guild boş bardağını bırakıp ayağa kalktı. “Bu silahı beraberimde götürüyorum ama bu konuda endişeniz olmasın. Kendinizi daha iyi hissettiğiniz zaman, konuşacak çok vaktimiz olacak.” Nora’nın tuttuğu eline doğru tuhaf bir şekilde eğildi. “Umarım daha önce söylediklerimi dert etmemişsinizdir, aslında demek istediğim—”

Nora çok hoş bir şekilde gülümseyebiliyordu. En iyilerinden birini adama gösterdi. “Dert etmek mi? Hoşuma bile gitti.” Polisleri ve mahkûmu uğurladı. Keyser da birkaç dakika önce ayrılmıştı.

Kapıdan geldiğinde, “Guild çok sevimli,” dedi Nora. “Canın çok yanıyor mu?”

“Hayır.”

“Bu biraz da benim suçum, değil mi?”

“Saçmalama. Birer tane daha içelim mi?”

Bana bir tane koydu. “Bugün bunlardan daha fazla vermeyeceğim,” dedi.

“İçmeyeceğim,” diye söz verdim. “Biraz isli balıkla kahvaltı yapabilirim. Şimdi dertlerimiz bir süreliğine bitmiş gibi görüldüğüne göre işe yaramaz bekçi köpeğimizi yukarı gönderebilirler. Santrale de bize telefon bağlamamasını söyle, muhtemelen muhabirler arayacaktır.”

“Polise Dorothy’nin silahıyla ilgili ne anlatacaksın? Onlara bir şey söylemek zorundasın, değil mi?”

“Henüz bilmiyorum.”

“Bana doğruyu söyle Nick, ben çok mu aptalım?”

Kafamı salladım. “Yeterince aptalsın.”

Gülerek, “Seni işe yaramaz Yunan,” dedi ve telefona gitti.

Nora, “Sadece gösteriş yapıyorsun, hepsi bu,” dedi. “Ve ne için? Sana kurşun işlemediğini biliyorum. Bunu bana kanıtlamana gerek yok.”

“Canımı kalkamayacak kadar yakmıyor.”

“Bir gün daha yatakta kalmak da canını yakmaz. Doktor dedi ki–”

“Doktor bir şey bilseydi kendi nezlesini tedavi ederdi,” dedim. Oturup ayaklarımı yere bastım. Asta diliyle onları gıdıkladı.

Nora sabahlığımla terliklerimi getirdi. “Tamam, sert adam, kalk da kanın halılara aksın.” Dikkatlice ayağa kalktım, kolumu hızlı hareket ettirmedğim ve kendimi Asta’nın ön dişlerinden uzak tutabildiğim sürece sorun yok gibiydi.

“Mantıklı ol,” dedim. “Bu insanlara bulaşmak istememiştim –hâlâ da istemiyorum– ama bana zerre kadar yararı olmayan bir

sürü şey oluyor. Yani bu işten öylece sıyrılamam. Bunu anlamak zorundayım.”

“Hadi gidelim buradan,” deyiverdi Nora. “Bir ya da iki haftalığına Bermuda’ya veya Havana’ya gidelim, ya da Coast’a geri dönelim.”

“Polise hâlâ o silahla ilgili bir hikâye anlatmak zorundayım. Ve diyelim o kızı öldüren silah olduğu ortaya çıktı? Şimdiye kadar bulamadılarsa da bulacaklar.”

“Gerçekten o silah olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Bir tahmin. Bu gece oraya yemeğe gideriz ve—”

“Böyle bir şey yapmayacağız. Hepten kafayı mı üşüttün? Eğer onları görmek istiyorsan buraya gelsinler.”

“Aynı şey değil.” Ona sarıldım. “Bu sıyrıkla ilgili endişelenmeyi de bırak. Ben iyiyim.”

“Gösteriş yapıyorsun,” dedi. “İnsanların seni, mermilerin durduramadığı bir kahraman olarak görmesini istiyorsun.”

“Çirkinleşme.”

“Çirkinleşeceğim. Senin—”

Elimi koyup ağzını kapadım. “Jorgensenleri bir arada evlerinde görmek istiyorum, Macaulay’ı görmek istiyorum ve Studsy Burke’ü görmek istiyorum. Başıma çok şey geldi. Ne olup bittiğini anlamalıyım.”

“Seni lanet olasıca domuz kafalı,” diye sızlandı. “Peki, saat daha beş. Giyinme vakti gelene kadar uzan.”

Oturma odasındaki kanepede keyfime baktım. Öğleden sonra gazetelerine göz attık. Morelli, görünüşe bakılırsa, onu Julia Wolf’un katili olduğu için tutuklamaya çalıştığım sırada ateş etmişti bana –gazetelerden birine göre iki defa ve bir diğerine göre üç defa–, hastaneye götürülemeyecek ya da biriyle görüşmeyecek kadar da ciddiydi durumum. Morelli’nin fotoğraflarıyla

birlikte benim de on üç yıl evvel, Wall Street patlamasında çalıştığım sırada çekildiğini hatırladığım ve komik bir şapka taktığım fotoğrafım vardı. Devamındaki Julia Wolf cinayetiyle ilgili diğer haberlerde belirgin bir şey yoktu. Daimi misafirimiz Dorothy Wynant geldiğinde bunları okuyorduk.

Nora kapıyı açtığında, Dorothy'nin sesini duyabiliyordum: "Adımı duysalar yukarı göndermezlerdi, o yüzden gizli gizli geldim. Lütfen beni göndermeyin. Nick'in bakımında sana yardım edebilirim. Ne olursa yaparım. Lütfen, Nora."

Nora boşluk bulunca, "İçeri gel," diyebilirdi.

Dorothy girdi. Gözlerini bana dikerek, "A-ama gazeteler senin--"

"Ölüyormuş gibi mi görünüyorum? Sana ne oldu?" Alt dudakları şişmiş ve bir köşesi kesilmişti, bir elmacık kemiğinin üzeri morarmıştı, diğerinin üzerinde de tırnak izleri vardı. Gözleri de şişmiş ve kızarmıştı.

"Annem beni dövdü," dedi. "Bak." Ceketini yere bıraktı. Elbisesinin düğmelerini açarken bir tanesini kopardı, bir kolunu çıkardı ve sırtını göstermek için elbiseyi aşağı sıyırdı. Kolunda koyu morluklar vardı ve sırtı uzun kırmızı şeritlerle çapraz şekilde çizilmişti. Ağlamaya başladı. "Gördün mü?"

Nora kolunu omzuna attı. "Zavallı çocuk."

"Neden dövdü seni?" diye sordum.

Bana doğru dönüp kanepemin yanında diz çöktü. Asta gelip burnunu ona sürttü. "Annem, babam ve Julia Wolf'la ilgili seni görmeye geldiğimi düşündü." Cümleleri hıçkırıklarla kesiliyordu. "Buraya da bu yüzden geldi... anlamaya... ve sen de öyle olmadığını düşünmesini sağladın. Sen... sen olup bitenlerle ilgilenmediğini düşünmesine sebep oldun... tıpkı bana yaptığın gibi... annem de iyiydi, ta ki bu öğleden sonra gazeteleri görene

kadar. Sonra anladı... bu konuyla bir ilgin olmadığını söylerken yalan söylediğini anladı. Sana ne anlattığımı ona söyleyeyim diye dövdü beni."

"Sen ne dedin?"

"Ona hiçbir şey anlatamazdım. Ben... ben ona Chris'ten bahsedemezdim. Ona hiçbir şeyden bahsedemezdim."

"Chris de orada mıydı?"

"Evet."

"Ve seni böyle dövmesine seyirci mi kaldı?"

"Ama o... o anneme hiç engel olmaz."

Nora'ya, "Tanrı aşkına bir şeyler içelim," dedim.

Nora, "Elbette," deyip Dorothy'nin ceketini aldı, bir sandalyenin arkasına asıp büfeye yöneldi.

"Lütfen burada kalınama izin verin Nick. Hiç sorun çıkarmam, gerçekten, hem onlardan ayrılmak zorunda olduğumu bana kendin söylemiştin. Söylediğini biliyorsun, ayrıca, gidecek başka yerim yok. Lütfen."

"Sakin ol. Bu işleri iyice bir düşünmek gerek. Ben de Mimi'den senin kadar korkuyorum, biliyorsun. Bana ne anlattın sanıyor?"

"Bir şeyler biliyor olmalı... cinayetle ilgili bir şeyler, benim de bildiğimi düşünüyor... ama bilmiyorum Nick. Doğruyu söylüyorum, bilmiyorum."

"Bunun çok faydası oldu," diye yakındım. "Beni dinle: Bildiğin şeyler de var ve biz de bunlardan başlayacağız. Her şeyi anlatacaksın, hem de en başından, yoksa bu oyunda yokum."

"Yemin ederim anlatacağım," dedi.

"Bu harika olur. Şimdi içelim." İkimiz de Nora'dan birer bardak aldık. "Annene artık orada yaşamayacağını mı söyledin?"

"Hayır, hiçbir şey söylemedim. Belki odamda olmadığımdan haberi bile yoktur."

“Bunun biraz faydası olur.”

“Beni geri göndermeyeceksin, değil mi?” diye ağladı.

Nora bardağının üstünden, “Çocuk orada kalamaz ve böyle dövülemez Nick,” dedi.

“Hişşş. Bilmiyorum. Sadece, Mimi’nin öğrenmemesi için oraya akşam yemeğine gitsek daha iyi olabilir diye düşünüyorum.”

Nora, “Beni oraya götürebileceğini sanma,” derken Dorothy de korkmuş gözlerle bana baktı.

Sonra Dorothy hızla konuştu: “Ama annem senin gelmeni beklemiyor. Evde midir, onu bile bilmiyorum. Gazeteler senin ölmek üzere olduğunu yazıyordu. Annem onlara gideceğini hiç düşünmüyor.”

“Daha iyi ya,” dedim. “Sürpriz yaparız.”

Artık beyaza kesmiş yüzünü benimkine yanaştırırken heyecandan içkisinin birazını koluma döktü. “Gitme. Oraya şimdi gidemezsin. Beni dinle. Nora’yı dinle. Gidemezsin.” Nora’ya bakmak için beyaz yüzünü çevirdi. “Gidebilir mi? Gidemeyeceğini söyle ona.”

Nora koyu gözlerini yüzümden ayırmadan, “Bir dakika Dorothy. Nick en doğrusunun ne olduğunu bilir. Nedir doğrusu Nick?” dedi.

Nora’ya surat astım. “Ben de el yordamıyla bulmaya çalışıyorum. Dorothy burada kalsın diyorsan, kalsın. Sanırım Asta’yla uyuyabilir. Ama geri kalanını bana bırakman lazım. Ne yapacağımı ben de bilmiyorum. Bana ne yapıldığını da bilmiyorum. Bunu anlamam lazım. Kendi yöntemimle bulup anlamam lazım.”

“Biz karışmayacağız,” dedi Dorothy. “Değil mi, Nora?”

Nora hiçbir şey demeden bana bakmaya devam etti.

Dorothy'ye, "O silahı nereden buldun? Ve bu defa anlatmadığın bir şey kalmasın," dedim. Alt dudağını yaladı ve yüzü pembeleşti. Boğazını temizledi. "Dikkat et," dedim. "Yine bir şeyler geveleyeceksen, gelip seni alması için Mimi'yi arayacağım."

"Ona bir şans ver," dedi Nora.

Dorothy yeniden boğazını temizledi. "Şey, küçükken bana olan bir şeyi anlatabilir miyim sana?"

"Bu anlatacağının tabancayla bir ilgisi var mı?"

"Tam olarak değil, ama anlamana yardımcı olacak, yani neden—"

"Şimdi olmaz. Başka zaman anlatırsın. Tabancayı nereden buldun?"

"Keşke izin verseydin," deyip boynunu büktü.

"Tabancayı nereden buldun?"

Sesi zar zor duyuluyordu. "Kaçak içki satan bir bardaki bir adamdan."

"Er geç gerçeği söyleyeceğini biliyordum," dedim. Nora kaşlarını çatıp bana kafasını salladı. "Tamam, madem öyle diyorsun. Hangi kaçakçıymış bu?"

Dorothy başını kaldırdı. "Bilmiyorum. Sanırım 10. Cadde'deydi. Arkadaşın, Bay Quinn bilebilir. Beni oraya o götürdü."

"O gece bizden ayrıldıktan sonra Quinn'le mi buluştun?"

"Evet."

"Herhalde tesadüfen oldu bu."

Bana sitemle baktı. "Sana doğruyu anlatmaya çalışıyorum Nick. Palma Kulüp denilen yerde onunla buluşacağıma söz vermiştim. Bana adresini yazmıştı. Sonrasında da sana ve Nora'ya hoşça kal deyip onunla buluştum, sonra beraber bir sürü yere gittik. En son da bu silahı aldığım yere gittik. Berbat, belalı bir

yerdi. İstersen Quinn'e doğruyu söyleyip söylemediğimi sorabilirsin."

"Tabancayı sana Quinn mi aldı?"

"Hayır, o sonra sızıp kaldı. Kafasını masaya koymuş uyuyordu. Onu orda bıraktım, evine sağ salım götüreceklerini söylediler."

"Peki tabanca?"

"Ona geliyorum." Kızarmaya başladı. "Bana dedi ki, orası tetikçinin tekinin takıldığı bir yermiş. Ben de o yüzden gitmek istemiştim. Quinn sızdıktan sonra, bir adamla konuşmaya başladım. Adam korkunç bir kabadayı gibi görünüyordu. Kendimi kaptırmışım. Bütün o süre boyunca, hiç eve gitmek istemedim. Buraya geri gelmek istiyordum ama beni kabul eder miydin bilemedim." Yüzü artık kıpkırmızı olmuştu ve utandığı için kekeleyordu. "Sonra düşündüm ki belki ben... belki başımın belada olduğunu düşünseydin... hem, bir de böylece kendimi aptal gibi hissetmeyecektim. Her neyse, bu korkunç gangstere, ya da her neyse ona, bana bir silah satın satmayacağını veya nasıl bulabileceğimi sordum. Başta şaka yaptığımı düşünüp bana güldü, ona şaka olmadığını söyledim, adam sırtıtmaya devam etti ama bakacağını söyledi, sonra geri geldiğinde de tamam dedi, bana bir silah bulacaktı. Bunun için ne kadar ödeyebileceğimi sordu. Pek param yoktu, o yüzden ben de bileziğimi teklif ettim, ama galiba bunun pek de iyi bir teklif olmadığına karar verdi, çünkü hayır dedi. Nakde ihtiyacı varmış, o yüzden en nihayetinde ona on iki dolar verdim -taksi için ayırdığım bir dolar hariç bütün param buydu-, o da bana tabancayı verdi. Sonra buraya gelip Chris'ten korktuğum için eve gidemediğim hikâyesini anlattım." Konuşmayı öyle hızlı bitirdi ki, kelimeler ağızından hep birlikte yuvarlanıyordu, sonra da bitirdiğine memnun olmuş gibi bir iç çekti.

“O halde, Chris sana asılmıyordu?”

Dudağını ısırdı. “Asılıyordu ama o kadar... o kadar kötü değildi.” İki elini de kolumun üzerine koydu, yüzü neredeyse benimkine değiyordu. “Bana inanmak zorundasın. Eğer doğruyu söylemeseydim, bunları böyle anlatıp kendimi böyle ucuz, yalancı bir aptal durumuna düşürür müydüm hiç?”

“Sana inanmamak daha mantıklı olurdu,” dedim. “On iki papel silaha yetecek bir para değil. Yine de bir dakikalığına bunu bir kenara bırakalım. O öğleden sonra Mimi’nin Julia Wolf’u görmeye gideceğini biliyor muydun?”

“Hayır, bilmiyordum. O zaman babamı aradığını bile bilmiyordum. O öğleden sonra nereye gittiklerini söylemediler.”

“Onlar?”

“Evet, Chris de evden annemle birlikte çıktı.”

“Saat kaçtı?”

Alnını kırıştırdı. “Neredeyse üç olmalı –her halükârda iki buçuğu geçmişti–, hatırlıyorum çünkü Elsie Hamilton’la buluşup alışverişe gidecektik, ben de geç kaldığım için acele ediyordum.”

“Birlikte mi döndüler?”

“Bilmiyorum. Ben eve döndüğümde ikisi de evdeydi.”

“O zaman saat kaçtı?”

“Altıyı geçmişti. Nick, onların şey yaptığını düşünmüyorsun... Ah, aklıma giyinirken annemin dediği bir şey geldi. Chris ne dedi bilmiyorum ama annem o bildiğin Fransa Kraliçesi halleriyle, ‘Ona sorunca bana anlatacak,’ dedi. Başka da bir şey duymadım. Bunun bir anlamı var mı?”

“Sen eve döndüğünde sana cinayetle ilgili ne anlattı?”

“Onu bulduğunu, sonra ne kadar üzüldüğünü, polis falan.”

“Şoke olmuş gibi görünüyor muydu?”

Dorothy başını salladı. “Hayır, sadece heyecanlıydı. Annemi bilirsin.” Bir an gözlerini bana dikip alçak sesle, “Bununla bir ilgisi olduğunu düşünmüyorsun, değil mi?” diye sordu.

“Sen ne düşünüyorsun?”

“Düşünmedim ki. Sadece babamı düşündüm.” Biraz sonra ciddiyetle şöyle dedi: “Eğer bunu babam yaptıysa, deli olduğu için yapmıştır, ama annem, canı istediği için birini öldürür.”

“İkisinden biri yaptı diye bir şey yok,” diye hatırlattım. “Polis, Morelli’de karar kıldı gibi görünüyor. Annen, babanı neden bulmak istiyordu?”

“Para için. Meteliğe kurşun atıyorduk: Chris ne var ne yok harcadı.” Dudaklarını sarkıttı. “Galiba biz de yardım ettik ama, çoğunu o harcadı. Annem, eğer hiç parası kalmazsa Chris’in kendisini terk edeceğinden korkuyor.”

“Nereden çıkardın?”

“Onları konuşurken duydum.”

“Sence terk eder mi?”

Kesin bir şekilde başını salladı. “Hele bir parası kalmasın.”

Saatime bakıp, “Gerisi biz gelene kadar beklesin. Bu gece burada kalabilirsin. Rahatına bakıp restorandan kendine yemek söyle. Dışarı çıkmaman büyük ihtimalle daha iyi olur,” dedim. Zavallı bir halde bana bakıp hiçbir şey söylemedi.

Nora onun omzunu sıvazladı. “Nick’in ne yapacağını bilmiyorum Dorothy, ama eğer akşam yemeği için oraya gitmemiz gerektiğini söylüyorsa, muhtemelen ne yaptığını biliyordur. Yoksa—”

Dorothy gülümseyip yerden sıçrayarak kalktı. “Sana inanıyorum. Bundan sonra aptallık etmeyeceğim.”

Resepsiyonu arayıp postamızı yukarı göndermelerini söyledim. Nora’ya birkaç tane mektup vardı, bir tane de bana, birkaç

tane gecikmiş Noel kartı (içlerinde Larry Crowley'den gelen, Haldeman-Julius'un 1534 Numaralı Küçük Mavi Kitabı'nın kopyası da vardı; *İdrarınızı Evde Nasıl Test Edebilirsiniz* başlığının altında "ve Mutlu Noeller" yazıyordu, en alta da kırmızı Noel çelengi biçiminde Larry yazılmıştı) bazı telefon aramaları için bilgi notları ve bir de Philadelphia'dan gelen bir telgraf:

NICK CHARLES
NORMANDIE NEW YORK NY
WOLF CİNAYETİ SORUŞTURMASINI DEVRALMAYI
KONUŞMAK İÇİN HERBERT MACAULAY İLE
TEMASA GEÇİN STOP TÜM TALİMATLARI
KENDİSİNE VERECEĞİM STOP SAYGILARIMLA
CLYDE MILLER WYNANT

Telgrafı, bana henüz ulaştığına dair bir notla birlikte zarfa koyup bir kurye aracılığıyla Polis Merkezi Cinayet Büro'ya gönderdim.

Taksiye bindiğimizde Nora, “Kendini iyi hissettiğine emin misin?” diye sordu.

“Elbette.”

“Peki bu sana ağır gelmeyecek mi?”

“Ben iyiyim. Kızın anlattıklarıyla ilgili ne düşünüyorsun?”

Tereddüt etti. “Ona inanmıyorsun, değil mi?”

“Allah korusun – en azından kendim soruşturana kadar...”

“Bu tip şeyleri benden daha biliyorsun,” dedi Nora, “ama bence en azından doğruyu anlatmaya çalışıyordu.”

“Öyle yapmaya çalışanlar daha süslü sallar. Bir kere alışkanlık haline geldi mi vazgeçtiğinde işin kolay olmaz.”

“Bahse girerim ki insan doğası hakkında çok şey biliyorsunuz Bay Charles. Değil mi? Bir ara bana dedektiflik tecrübelerinizi aktarmalısınız,” dedi Nora.

“Kaçakçıdan on iki papele tabanca almak. Yani, belki, ama...” dedim.

Birkaç blok boyunca sessizce gittik. Sonra Nora: “Bu kızın derdi ne gerçekten?” diye sordu.

“Kızın babası deli: Kız da kendini deli zannediyor.”

“Nereden anladın?”

“Sen soruyorsun, ben de cevap veriyorum.”

“Yani tahmin ediyorum demek istiyorsun?”

“Demek istediğim, derdinin bu olduğu; yoksa Wynant gerçekten deli midir ya da kız bu delilik mirasını devralmış mıdır bilmiyorum, ama o, iki sorunun da cevabının evet olduğunu düşünüyor. Bu da ona yerinde saydırıyor.”

Courtland’ın önüne geldiğimizde Nora, “Bu korkunç Nick. Birileri—” dedi.

Bilmediğimi söyledim: Belki Dorothy haklıydı. “Büyük ihtimalle şu anda Asta’ya oyuncak bebek kıyafetleri giydirmekle uğraşmıyor.”

Yukarıya, Jorgensenlere geldiğimizi bildirdik, sonra biraz bekletildik ve yukarı çıkmamız söylendi. Asansörden adımımızı attığımız anda, Mimi bizi koridorda kollarını açmış bir şekilde ve bol lafla karşıladı. “Şu sefil gazeteler. Ölümünden döndüğün zırvalarıyla beni çılgına çevirdiler. Seni iki defa aradım ama dairenizi bağlamadılar, nasıl olduğunu söylemediler.” İki elimi de tuttu. “Bütün bunların sadece bir yalan olmasından öyle memnunum ki Nick, bu gece bizimle artık ne varsa onu yiyecek olsanız da. Tabii sizi beklemiyorduk. Ama çok solgunsun. Gerçekten canın yanmış.”

“Çok değil,” dedim. “Mermi sıyırdı ama çok da önemli değil.”

“Ve buna rağmen yemeğe geldin! Bu çok onur verici, ama korkarım aynı zamanda aptalca.” Nora’ya döndü. “İzin vermenin akıllıca olduğundan emin misin?”

“Emin değilim,” dedi Nora, “ama gelmek istedi.”

“Erkekler öyle aptal ki,” dedi Mimi. Bir kolunu bana doladı. “Ya yoktan dağlar var ederler ya da öyle şeyleri ihmal ederler ki... Neyse, gelin. Şöyle geçin, sana yardımcı olayım.”

“O kadar kötü değil,” diye ikna etmeye çalıştım onu, ama sandalyeye kadar eşlik etmekte ve beni bir düzine yastıkla çevrelemekte ısrar etti.

Jorgensen içeri girdi, el sıkıştık ve beni, gazetelerin anlattığından daha canlı bulduğuna sevindiğini söyledi. Nora’nın eline doğru eğildi. “Eğer bana bir dakika daha izin verebilirseniz, kokteylleri bitireceğim,” deyip gitti.

Mimi, “Dorry’nin nerede olduğunu bilmiyorum. Sanırım bir yerlerde surat asıyordur. Sizin çocuğunuz yok, değil mi?” dedi.

Nora, “Hayır,” dedi.

“Çok şey kaçıırıyorsun, bazen çok harika oluyorlar,” diye iç çekti Mimi. “Galiba yeteri kadar otoriter değilim. Dorry’yi azarlamak zorunda kaldığımda benim hepten bir canavar olduğumu düşünüyor.” Yüzü aydınlandı. “İşte benim öteki ufaklık. Bay Charles’ı hatırlarsın Gilbert. İşte Bay Charles.” Gilbert Wynant, kız kardeşinden iki yaş daha küçüktü. Küçük, gevşek ağzının altında neredeyse çenesi olmayan, on sekizinde, sırık gibi, solgun, sarışın bir oğlandı. Kayda değer derecede berrak mavi gözlerinin büyüklüğü ve kirpiklerinin uzunluğu ona biraz kadınsı bir hava veriyordu. Artık çocukluğundaki gibi mızımız bir baş belası olmadığını umdum.

Jorgensen kokteylleri getirdi, Mimi vurulma hadisesini anlatırma konusunda ısrarcıydı. Ona olan biteni olduğundan da saçmaymış gibi anlattım. “Ama neden seni görmeye gelmiş?” diye sordu.

“Tanrı bilir. Öğrenmek isterdim. Polis de öğrenmek istedi.”

Gilbert, "Bir yerde, sabıkalarının işlemedikleri suçlardan dola-
yı suçlandıklarını okumuştum, hem de en küçük bir şeyde. Bu
durumda da diğer insanların olabileceğinden daha sinirli oluyor-
larmış. Sizce de öyle mi Bay Charles?" dedi.

"Bu mümkün."

"Ama," diye ekledi Gilbert, "büyük bir şey olduğu zaman, yani
işlemenin hoşlarına gideceği suçlar hariç." Yine bunun mümkün
olduğunu söyledim.

"Anlamsız anlamsız konuşmaya başlarsa Gil'e karşı kibar olma
Nick. Kafası okumaktan çok karıştı. Hadi bize bir kokteyl daha
getir tatlım," dedi Mimi.

Gilbert karıştırıcıyı getirmeye gitti. Nora ve Jorgensen de bir
köşede plaklara göz atıyorlardı.

"Bugün Wynant'tan bir telgraf aldım," dedim.

Mimi tedirgin bir şekilde odada göz gezdirdi, sonra öne
doğru eğilerek neredeyse fısıltı gibi bir sesle: "Ne diyor?" dedi.

"Wolf'u kimin öldürdüğünü bulmamı istiyordu. Bu öğleden
sonra Philadelphia'dan gönderilmiş."

Derin nefesler alıyordu. "Yapacak mısınız?"

Omuz silktim. "Bunu polise bıraktım." Gilbert karıştırıcıyla
geri geldi. Jorgensen ve Nora, Bach'ın "Küçük Füg"ünü gramo-
fona koymuşlardı. Mimi kokteylini hızla içip Gilbert'a bir tane
daha koydurttu.

Gilbert oturdu. "Size bir şey sormak istiyorum: Bir bağımlıyı
bakar bakmaz tanıyabilir misiniz?" Titriyordu.

"Nadiren. Neden?"

"Merak ettim. Müptela olsalar bile mi?"

"Ne kadar müptelalarsa, yanlış giden bir şeyler olduğunun
fark edilme ihtimali o kadar yüksek, ama çoğu kez uyuşturucu
olduğundan emin olamazsın."

“Bir şey daha, Gross dedi ki, eğer bıçaklanırsanız o anda sadece bir baskı hissedermişsiniz ve ancak sonrasında acımaya başlarmış. Öyle mi?”

“Evet, eğer makul şiddette ve makul keskinlikte bir bıçakla olduysa... Mermi de aynı şekilde: Sadece darbeyi hissedersin –ve düşük kalibreli, çelik mermi daha bile az hissedilir– ilk başta. Gerisi yaraya hava girince başlıyor.”

Mimi üçüncü kokteyli içip, “Özellikle bugün, Nick’e olanlardan sonra, ikiniz de gereksiz şekilde ürkütücüsünüz,” dedi. “Gil, Dorry’yi bulmaya çalış. Birkaç arkadaşını tanıyorsundur. Onlara telefon et. Geleceğini tahmin ediyorum, ama onun için endişeleniyorum.”

“Bizde,” dedim.

“Sizde mi?” Şaşkınlığı hakiki gibi görünüyordu.

“Bu öğleden sonra gelip, bir süre kalıp kalamayacağını sordu.”

Anlayışla gülümseyip başını salladı Mimi. “Şu gençler!” Gülmeyi bıraktı. “Bir süre?” Başımla onayladım. Görünüşe göre, Gilbert bana bir soru daha sormak için bekliyordu, annesiyle aramdaki bu konuşmaya hiç ilgi göstermedi.

Mimi yeniden gülüp, “Seni ve karını sıktığı için özür dilerim, ama ancak Tanrı’nın bilebileceği bir yerde olacağına, sizde olduğunu bilmek rahatlatıcı. Siz geri dönene kadar surat asmayı bırakmış olur. Onu eve gönder, olur mu?” dedi. Bana bir kokteyl doldurdu. “Ona son derece iyi davranıyorsun.” Bir şey demedim.

Gilbert, “Bay Charles, suçlular –yani profesyonel suçlular diyorum– genelde...” diye başladı.

“Sözümüzü kesme Gil,” dedi Mimi. “Onu eve gönderirsin, değil mi?” Sevimli olabilirdi ama Dorothy’nin Fransa Kraliçesi’ydi.

“Eğer isterse kalabilir. Nora onu seviyor.”

Bükülü parmağını bana doğru salladı. “Fakat onu böyle şımartmana müsaade etmeyeceğim. Herhalde sana benimle ilgili saçma sapan şeyler anlattı.”

“Dayakla ilgili bir şeyler anlattı,” dedim.

Mimi kendinden hoşnut, söylediği kanıtlanmışçasına, “Demedim mi,” dedi. “Hayır, onu eve göndermelisin Nick.” Kokteyli bitirdim. “Evet?” diye sordu.

“Eğer istiyorsa bizimle kalabilir Mimi. Bizimle olmasından hoşlanıyoruz.”

“Saçma. Onun yeri evi. Onu burada istiyorum.” Sesi biraz sertti. “O daha bir bebek. Onun aptalca fikirlerini teşvik etmemelisin.”

“Ben bir şey yapmıyorum. Eğer kalmak istiyorsa, kalır.”

Öfke, Mimi’nin mavi gözlerine çok yakışıyordu. “O benim çocuğum ve reşit değil. Ona çok iyi davrandın; ama bu ona ya da bana iyi gelen bir şey değil ve bunu istemiyorum. Eğer onu eve göndermezsen, onu getirmek için gerekli adımları atacağım. Uyumsuz olmamayı tercih ederim ama,” öne doğru eğilip kasten kelimelerin aralarını açarak, “o, eve dönecek,” dedi.

“Benimle kavga etmek istemezsin Mimi,” dedim.

Seni seviyorum, diyecekmiş gibi baktı bana ve, “Bu bir tehdit mi?” diye sordu.

“Tamam,” dedim, “beni çocuk kaçırmaktan tutuklat, reşit olmayan birini alıkoyma suçundan.”

Birden, haşın ve kızgın bir sesle, “Ve karına da söyle pençelerini kocamdan çeksin,” dedi. Nora, bir elini koluna attığı Jorgensen’le birlikte başka bir plağa bakıyordu. Şaşkınlıkla dönüp Mimi’ye baktılar.

“Nora, Bayan Jorgensen, ellerini Bay Jorgensen’in üzerinden çekmeni istiyor,” dedim.

Nora, Mimi'ye gülümseyerek, "Çok özür dilerim," dedi, sonra bana bakıp yüzüne epeyce yapmacık bir endişe ifadesi iliştirdi ve biraz da şarkı söylernişçesine bir sesle, sanki bir okul çocuğu bir parçayı seslendiriyormuş gibi, "Ah Nick, çok solgunsun," dedi. "Eminim tüm kuvvetini harcadın ve durumun kötüye gidecek. Üzgünüm Bayan Jorgensen, ama onu eve götürüp hemen yatağına yatırmalıyım. Bizi affedersiniz değil mi?" Mimi affedeceğini söyledi. Herkes herkese karşı bir kibarlık havasındaydı. Aşağıya inip bir taksi bulduk.

"Ee," dedi Nora, "sivri dilinle kendini yemekten ettin. şimdi ne yapmayı düşünüyorsun? Eve gidip Dorothy'yle yemek yemeyi mi?"

Başımı salladım. "Bir süreliğine Wynantlar olmadan idare edebilirim. Hadi Max'in yerine gidelim. Canım salyangoz istiyor."

"Tamam. Herhangi bir şey anlayabildin mi?"

"Hiçbir şey anlamadım."

Düşünceli düşünceli, "Ne yazık ki adam çok yakışıklı," dedi.

"Nasıl biri?"

"Büyük bir oyuncak bebek işte. Yazık." Akşam yemeğini yiyip Normandie'ye geri döndük. Dorothy gitmişti. Sanki bunun olacağını biliyormuşum gibi geldi bana. Nora odalara baktı, resepsiyonu aradı. Bize ne bir not ne de mesaj bırakılmıştı. Nora, "şimdi ne olacak?" diye sordu.

Saat daha on bile olmamıştı. "Belki hiçbir şey," dedim. "Belki de herhangi bir şey. Benim tahminim, gece saat üçte ortaya çıkar, sarhoş ve Childs'tan aldığı bir makineli tüfekle..."

"Cehenneme kadar yolu var. Pijamalarını giy ve yat," dedi Nora.

Ertesi gün Nora beni uyandırdığında, göğsüm daha iyiydi. “Benim şirin polis seni görmek istiyor,” dedi. “Kendini nasıl hissediyorsun?”

“Berbat. Yatağa ayık girmeliymişim.” Asta’yı kenara itip kalktım.

Ben oturma odasına girince, Guild elindeki içecek ayağa kalktı, sonra geniş, kumral yüzünü bir gülümseme kapladı. “Güzel, güzel, Bay Charles, bu sabah oldukça dinç görünüyorsunuz.” El sıkıştık ve kendimi iyi hissettiğimi söyledim, sonra oturduk. Müşfik bir tavırla kaşlarını çatı. “Yine de bana numara yapmak zorunda değilsiniz.”

“Numara?”

“Elbette, gördüğünüz gibi, ben size dinlenmek için bir şans vereyim diye sorgulamamı erteliyorum, siz koşa koşa milleti

görmeye gidiyorsunuz. Oysa bu tavrım önce beni görmenizi sağlamalıydı.”

“Düşünmemiştim,” dedim. “Affedersiniz. Wynant’tan bana gelen telgrafı gördünüz mü?”

“Hı hı. Philly’de peşini kovalıyoruz.”

“Silahla ilgili olarak da,” diye başladım, “ben—”

Sözümü kesti. “Ne silahı? Ona artık silah denemez. Ateşleme pimi mahvolmuş, içindeki parçalar paslanıp sıkışmış. Eğer herhangi biri geçtiğimiz altı ay içinde onu ateşlediyse —ya da ateşleyebildiyse— ben de papayım. Artık o hurda parçası hakkında konuşarak vakit harcamayalım.”

Güldüm. “Bu çok şeyi açıkladı. Onu, kaçakçıdan on iki papele aldığını söyleyen bir sarhoş vermişti bana. Şimdi o adama inanıyorum.”

“Bu aralar biri ona Belediye Binası’nı bile satabilir. Erkek erkeğe, Bay Charles, Wolf davası üzerinde çalışıyor musunuz, çalışmıyor musunuz?”

“Wynant’tan gelen telgrafı gördünüz.”

“Gördüm. Öyleyse onun için çalışmıyorsunuz. Yine de soruyorum size.”

“Artık özel dedektiflik yapmıyorum. Herhangi bir şekilde dedektiflik yapmıyorum.”

“Duydum onu. Ama hâlâ soruyorum.”

“Tamam. Hayır.”

Bir anlığına düşünüp, “Öyleyse başka şekilde ifade edeyim: Davayla ilgileniyor musunuz?” dedi.

“Bu insanları tanıyorum, doğal olarak ilgileniyorum.”

“Yani o kadar?”

“Evet.”

“Dava üzerinde çalışacağınızı sanmıyorsunuz?”

Telefon çalınca Nora açmaya gitti.

“Size karşı dürüst olmam gerekirse, bilmiyorum. Eğer bu insanlar beni bu davaya karıştırmaya devam ederlerse, daha nereye kadar bulaştırabilirler bilmiyorum.”

Guild başını aşağı yukarı salladı. “Bunu anlayabiliyorum. Sizi bu davada –davanın doğru tarafında– görmek istediğimi söylemekte bir sakınca görmüyorum.”

“Wynant’ın tarafında olmamamı kastettiniz. Bunu o mu yaptı?”

“İşte onu bilemiyorum Bay Charles, ama kimin yaptığını bulmamıza yardımcı da olmadığını söylememe gerek bile yok.”

Nora kapı eşliğinde belirdi. “Telefon, Nick.”

Hattaki Herbert Macaulay’dı. “Selam Charles. Yaralı nasıl bakalım?”

“İyiyim, teşekkürler.”

“Wynant’tan haber aldın mı?”

“Evet.”

“Wynant’tan sana telgraf çektiğini söylediği bir mektup aldım. Çok kötü müsün–”

“Hayır, ayaklandım. Eğer öğleden sonra, geç saate kadar ofisinde olacaksan geleyim.”

“Harika,” dedi. “Altıya kadar burada olacağım.”

Oturma odasına geri döndüm. Biz kahvaltı yaparken Nora, Guild’i öğle yemeğine davet ediyordu. Guild bunun Nora’nın zarıflığı olduğunu söyledi. Kahvaltıdan önce bir içki içmek zorunda olduğumu söyledim. Nora yiyecekleri sipariş edip içkileri koymaya gitti. Guild kafasını sallayıp, “Nora çok zarif bir kadın Bay Charles,” dedi. Ciddiyet içinde başımı sallayarak onayladım.

“Eğer dediğiniz gibi bu işin içine çekilirseniz, bize karşı olacağınıza, bizim için çalışacağınızı düşünmeyi çok isterdim.”

“Ben de.”

“Öyleyse anlaştık,” dedi. Sandalyesinde öne doğru biraz eğildi. “Beni hatırlayacağınızı sanmıyorum ama eskiden siz bu şehirde çalışırken ben de Kırk İkinci Cadde’de devriye görevindeydim.”

Kibarca yalan söyleyerek, “Elbette,” dedim. “Tanıdık gelen bir şeyler olduğunu biliyordum. Üniformasız olmak insanı çok değiştiriyor.”

“Sanırım öyle. Bizim hâlihazırda bilmediğimiz herhangi bir şeyi sizin de bilmediğinizi farz etmek isterim.”

“Bir şey saklamıyorum. Sizin ne bildiğinizi bilmiyorum. Ben de çok fazla şey bilmiyorum. Cinayetten beri Macaulay’ı görmedim ve olayı gazetelerden dahi takip etmiyorum.” Telefon tekrar çalıyordu. Nora içkilerimizi verip telefona bakmaya gitti.

“Ne bildiğimiz pek de sır değil,” dedi Guild. “Eğer dinlemeye vakit ayırmak isterseniz sizinle paylaşmamın bir sakıncası yok.”

İçkisinin tadına bakıp başını salladı. “Sadece sormak istediğim bir şey var. Geçen akşam Bayan Jorgensen’e gittiğinizde, Wynant’tan bir telgraf aldığınızdan kendisine bahsettiniz mi?”

“Evet, telgrafı size verdiğimi de söyledim.”

“Ne dedi?”

“Hiçbir şey. Sorular sordu. Wynant’ı bulmaya çalışıyor.”

Başını yana eğip bir gözünü kıstı. “İşbirliği içinde olmaları ihtimalini düşünmüyorsunuz, değil mi?” Bir elini kaldırdı. “Neden işbirliği içinde olabileceklerini ya da olsalardı da ne olacağını bilmiyorum, sadece soruyorum.”

“Her şey mümkün,” dedim, “ama birlikte çalışmadıklarını söyleyebilirim. Neden?”

“Sanırım haklısınız,” dedi. Sonra dalgın dalgın ekledi: “Fakat birkaç nokta var.” İç çekti. “Hep olur. Şey, Bay Charles, neredeyse kesin olarak bütün bildiğimiz bu ve siz de bu noktada bize

birazcık daha bilgi verirseniz, biz de böylece ilerleyebilirsek, size müteşekkîr olurum.” Elimden geleni yapacağıma dair bir şeyler söyledim.

“Pekâlâ, 3 Ekim’de Wynant, Macaulay’a bir süreliğine şehri terk etmesi gerektiğini söylemiş. Ama nereye ya da neden gideceğini söylememiş, fakat Macaulay onun bir tür icat üzerinde çalıştığını ya da gizli tutmak istediği bir şeylerle uğraştığı fikrine kapılmış –ve Julia Wolf’tan daha sonra öğrendiğine göre haklıymış– ayrıca Wynant’ın Adirondack Dağları’na gidip saklandığını sanıyormuş. Ama bunu daha sonra kıza sorduğunda, kız da ondan fazlasını bilmediğini söylemiş.”

“Peki kız icadın ne olduğunu biliyor muymuş?”

Guild kafasını salladı. “Macaulay’a göre bilmiyor, sadece bu, paraya mal olacak bir yere, makinelere ya da bazı nesnelere ihtiyaç duyduğu bir şeymiş, çünkü Macaulay’ın ayarlayacağı iş de buymuş. Ayarlamış da, böylece Macaulay, Wynant’ın sahibi olduğu hisse senetlerini, bonoları ve diğer şeyleri alacak, Wynant istediği zaman paraya çevirebilecekmiş ve banka işlemleriyle birlikte diğer her şeyi tıpkı Wynant’ın kendisiymiş gibi muhafaza edecekmiş.”

“Avukatın gücü her şeyin üzerinde, ha?”

“Doğru. Ve para istediğinde de, nakit olarak istemiş.”

“Hep biraz deliydi,” dedim.

“Herkes böyle diyor. Şöyle düşündüğü anlaşılıyor; çekler üzerinden takip edilme ihtimali olmasını ya da o dağlarda kimsenin onun Wynant olduğunu anlamasını istememiş. Bu yüzden de kızı yanına almamış –hatta eğer kız doğruyu söylüyorsa, nerede olduğunu bile söylememiş– ve sakal bırakmış.” Sol eliyle hayali bir sakalı sıvazladı.

“O dağlarda,” diye Guild’i tekrar ettim. “Demek Adirondack Dağları’ndaymı?”

Guild omuz silkti. “Öyle dedim çünkü kimse bize oradan ve Philadelphia’dan başka bir fikir vermedi. Dağlara bakıyoruz, ama bilmiyorum. Belki Avustralya.”

“Wynant’ın istediği bu paranın tutarı neymiş?”

“Size tam olarak söyleyebilirim.” Cebinden bir tomar kirli, katlanmış ve köşeleri kıvrık kâğıt çıkardı, diğerlerinden daha kirli olan bir zarfı seçip geri kalanını cebine geri tıktırdı. “Macaulay’la konuştuğu günden sonra bankadan nakit olarak beş bin çekmiş. Ayın 28’inde –ekimde yani– Macaulay’a bir beş daha çekirtmiş ve 6 Kasım’da da iki bin beş yüz, sonra 15’inde bin daha ve 30’unda da yedi bin beş yüz, sonra 6’sında bin beş yüz –aralıkta olmalı– 18’inde bin ve 22’sinde beş bin; 22’si kızın öldürülmesinden bir gün önce.”

“Neredeyse otuz bin,” dedim. “Bankada dolgun bir hesabı varmış.”

“Tam olarak yirmi sekiz bin beş yüz.” Guild zarfı cebine geri koydu. “Ama tahmin edersiniz ki hepsi bu değil. Gelen ilk telefondan itibaren Macaulay para yetiştirmek için bir şeyler satmalıydı.” Yine cebini yokladı. “Eğer görmek isterseniz, bende satılanların bir listesi var.”

Görmek istemediğimi söyledim. “Parayı Wynant’a nasıl göndermiş?”

“Wynant para istediğinde kıza yazacak ve kız da Macaulay’dan alacaktı. Macaulay’da kıza ait makbuzlar var.”

“Peki, kız parayı Wynant’a nasıl iletecekti?”

Guild kafasını salladı. “Kız Macaulay’a, Wynant’ın kendisine bildirdiği yerlerde buluştuklarını anlatmış ama Macaulay’a göre, aksini söylese de, kız Wynant’ın nerede olduğunu biliyormuş.”

“Belki de kız öldürüldüğünde son beş bin hâlâ ondaydı, ha?”

“O zaman bu duruma soygun denir, eğer,” Guild’in sulanmış gri gözleri neredeyse kapanmıştı, “Wynant oraya parayı almaya gittiğinde kızı öldürmediyse.”

“Ya da eğer,” diye belirttim, “kızı herhangi bir sebepten öldüren bir başkası orada parayı bulup yanında götürmenin iyi olacağını düşünmediyse.”

“Elbette,” diye onayladı. “Bu tür şeyler hep olur. Bazen böyle durumlarda cesedi bulan ilk kişi, polise haber vermeden önce bile bir şeyler alabilir.” Koca elini kaldırdı. “Elbette Bayan Jorgensen gibi bir hanımefendi... umarım düşünmüyorsunuz ki ben—”

“Ayrıca,” dedim, “Bayan Jorgensen yalnız da değildi, öyle değil mi?”

“Kısa bir süre için öyleydi. Dairedeki telefon çalışmıyormuş ve asansörcü çocuk da bina görevlisini ofisten telefon etmesi için aşağı indirmiş. Fakat şunu doğru anlayalım, Bayan Jorgensen’in yanlış bir şey yaptığından bahsetmiyorum. Öyle bir hanımefendi muhtemelen—”

“Telefonda ne sorun varmış?” diye sordum.

Kapı zili çaldı. “Pekâlâ,” dedi Guild, “bundan ne anlam çıkaracağımızı bilmiyorum. Telefon—” Garson içeri girip masayı kurmaya başlayınca ara verdi. Masaya oturduğumuzda Guild, “Telefonla ilgili olarak,” dedi, “daha önce de dediğim gibi, ne çıkarmamız gerektiğini bilmiyorum. Telefonun ahizesine bir kurşun isabet etmiş.”

“Kazara mı yoksa—”

“Ben de size soracaktım. Kızı vuran diğer dört kurşun gibi bu da aynı tabancadan, tabii ki, ama bu kurşunla ıskaladı mı yoksa kasıtlı olarak mı telefonu vurdu bilmiyorum. Telefonu bozmak için fazla gürültülü bir yöntem.”

“Aklıma Şu geldi,” dedim, “bütün bu silah seslerini duyan olmamış mı? 32 kalibre nihayetinde bir tûfek değil ama birileri duymuş olmalı.”

“Elbette,” dedi bıkkınca. “Orası Őimdi bir Őeyler duyduğunu dűŐünen insanlarla dolu, ama o zaman kimse bu konuda bir Őey yapmadı ve Tanrı bilir, ne duydukları konusunda bir fikre de varamazlar.”

“Hep öyle olur,” dedim anlayıŐılı bir Şekilde.

“Bilmez miyim!” deyip bir çatal dolusu yemeği ağzına attı. “Nerede kalmıştım? Ah evet, Wynant. Gittiği zaman daire-sinden de ayrılmış ve eşyalarını bir depoya koymuş. EŞyalarını inceliyoruz, ama Şimdiye kadar nereye gittiğini ya da ne üzerinde çalıştığını bile gösterecek bir Şey bulamadık. Birinci Cadde’deki atölyesinde de Şansımız yaver gitmedi. Orası Wynant gittiğinden beri kapalıymış zaten, yalnızca kız bir iki haftada bir Wynant’ın mektuplarına falan bakmak için birkaç saatliğine uğruyormuŐ. Kız vurulduğundan beri gelen postaların hiçbirinden bize yara-yar bir Şey çıkmadı. Evinde de bize yardımı olabilecek bir Şey bulamadık.” Nora’ya gülümsedi. “Sanırım bunlar sizin için oldukça sıkıcı Bayan Charles.”

“Sıkıcı mı?” Nora ŐaŐırdı. “Heyecan içindeyim!”

“Hanımefendiler genellikle daha renkli Şeylerden hoşlanır,” deyip öksürdü, “alımlı Şeylerden. Her neyse, elimizde Wynant’ın nerede olduğunu gösterecek hiçbir Şey yok, sadece geçen cuma Macaulay’ı arıyor ve saat ikide Plaza’nın lobisinde buluşmak istediğini söylüyor. Macaulay ofisinde değilmiş, bu nedenle de sadece mesaj bırakmış.”

“Macaulay buradaydı,” dedim, “öğle yemeği için.”

“Bana söyledi. Pekâlâ, Macaulay üç olana kadar Plaza’ya gitmemiş ve gittiğinde de Wynant’ı falan bulamamış, kaydı da

yokmuş. Macaulay da sakallı ve sakalsız olarak onu tarif etmeye çalışmış, ama Plaza'da kimse onu gördüğünü hatırlamamış. Ofisine telefon etmiş ama Wynant aramamış. Sonra, Julia Wolf'u aramış. Wolf ona Wynant'ın şehirde olduğundan bile haberi olmadığını söylemiş. Macaulay, Wolf'un yalan söylediğini düşünüyor, çünkü bir önceki gün ona, Wynant'a götürmesi için beş bin dolar vermiş. Macaulay, Wynant'ın bu para için geldiğini düşünüyor, ama Wolf'a tamam deyip telefonu kapamış, sonra da kendi işine bakmış."

"Nasıl bir işmiş o?"

Guild az önce ağzına attığı bir parça ekmeği çiğnemeyi bıraktı. "Öğrenmenin bir zararı olmaz, haliyle. Öğrenirim. Onu işaret eden hiçbir şey yok gibi görünüyor, dolayısıyla bununla uğraşmadık, ama cinayet sırasında başka bir yerde olduğuna dair kimin tanığı olup kimin olmadığını bilmenin de ziyanı yok."

Sormaktan vazgeçtiği soruya başımı iki yana sallayarak karşılık verdim.

"Onu işaret eden bir şey olmadığını düşünüyorum, fakat o Wynant'ın avukatı ve muhtemelen anlattığından daha fazlasını biliyor."

"Elbette. Anlıyorum. Yani, insanlar bu nedenle avukat tutuyor, sanırım. Kızla ilgili olarak: Belki de Julia Wolf gerçek ismi bile değildir. Şimdiye dek emin olamadık, ama öğrendiğimiz kadarıyla onca parayı idare etmesi için güvenilebileceği bir hatun değil... Yani demek istediğim, eğer Wynant kızı tanıyorsa."

"Sabıkası var mı?"

Başını aşağı yukarı salladı. "Seçkin bir genelevde... Wynant için çalışmaya başlamadan birkaç yıl önce, Batı'da, Cleveland'da, Rhoda Stewart ismiyle altı ay erkekleri tuzağa düşürüp paralarını aldığı bir iş yapmış."

“Wynant’ın bundan haberi olduğunu mu düşünüyorsunuz?”

“Hiçbir fikrim yok. Bilseydi bu parayı kıza teslim etmezdi gibi görünüyor ama bilemezsin. Bana kız için deli olduğunu söylediler, erkeklerin neler yapabileceğini bilirsiniz. Kız, bu Shep Morelli ve arkadaşlarıyla da düşüp kalkıyormuş.”

“Onu suçlayacak bir kanıtınız var mı?” diye sordum.

“Bu konuda yok,” dedi üzülererek, “ama birkaç başka şey yüzünden arıyorduk onu zaten.” Sarı kaşlarını birbirine biraz yaklaştırdı. “Keşke neden sizi görmek istediğini bilseydim. Tabii bu keşler her an her şeyi yapabilirler, ama keşke bilseydim.”

“Bildiğim her şeyi anlattım size.”

“Ondan bir şüphem yok,” diye tasdik etti. Nora’ya döndü. “Ona çok kaba saba davrandığımızı düşünmüyorsunuzdur umarım, ama bunu yapmamız gerek, biliyorsunuz—” Nora gülümseyip gayet iyi anladığını söyledi, sonra da fincanına kahve doldurdu. “Teşekkürler hanımefendi.”

Nora, “Keş de nedir?” diye sordu.

“Uyuşturucu bağımlısı.”

Nora bana baktı. “Yani Morelli?..”

“Dibine kadar bağımlı,” dedim.

“Bana neden söylemedin?” diye şikâyet etti Nora. “Her şeyi kaçıyorum.” Telefonu açmak için masadan kalktı.

Guild, “Sizi vurduğu için şikâyetçi olacaksınız, değil mi?” diye sordu.

“Size lazım değilse olmayacağım.”

Kafasını salladı. Gözlerinde merak olsa da sesi ilgisizdi. “Onunla ilgili bir süre yetecek kadar şey var elimizde.”

“Bana kızdan bahsediyordunuz.”

“Evet,” dedi. “Öğrendiğimize göre, evinden uzakta pek çok gece geçirmiş – bazen iki ya da üç günlük bir süre. Belki de bu

zamanlarda Wynant'la buluşuyordu. Bilmiyorum. Morelli'nin kızı üç aydır görmediğini söylediği hikâyesinde boşluklar bula-
madık. Bundan ne anladınız?"

"Sizinle aynı şeyi," diye cevapladım. "Wynant gideli neredeyse üç ay olmuş. Belki bunun bir anlamı vardır, belki de yoktur." Nora içeri gelip Harrison Quinn'in telefonda olduğunu söyledi. Bana, zarar etmiş bazı bonoları sattığını ve değerini bildireceğini söyledi. "Dorothy Wynant'ı gördün mü?" diye sordum ona.

"Sizin evde onu bıraktığımdan beri görmedim, ama bu öğleden sonra onunla Palma'da kokteyl içmek için buluşacağım. Aslında sana bahsetmememi söylemişti bana. O altına ne dersin Nick? Buna dahil olmazsan bir şeyleri kaçıracaksın. Kongre toplanır toplanmaz Batı'daki bu vahşi adamlar bize bol para verecek, veremeseler bile herkesin onlardan beklentisi bu. Sana geçen hafta dediğim gibi, çoktandır bir havuzun bahsi—"

"Peki," dedim ve 12 ½'a biraz Dome Madenleri'nden alması talimatı verdim. Sonra, vurulmamla ilgili gazetede bir şeyler gördüğünü hatırladı. Bu konuya dair oldukça şüpheliydi ve iyi olduğuma dair verdiğim teminatlara pek itibar etmedi. "Sanırım bu birkaç günlüğüne pinpon oynayamayacağız anlamına geliyor," dedi, samimiyetle üzülmüş gibiydi. "Baksana, bu geceki açılış için bilet vardı sende. Eğer onları kullanmayacaksan, ben—"

"Biletleri kullanacağız. Yine de teşekkürler." Gülüp hoşça kal dedi.

Oturma odasına geri döndüğümde bir garson masayı topluyordu. Guild rahatça kanepeye yerleşmişti. Nora ona, "...her yıl Noel tatilinde uzaklaşmak zorundayız, çünkü ailemden geriye kalanlar bu konuda çok tantana yapıp eğer evdeysen bizi ziyarete geliyorlar ya da biz onlara gitmek zorunda kalıyoruz; Nick de bundan hoşlanmıyor," diyordu. Asta bir köşede patilerini yalıyordu.

Guild saatine baktı. "Sizi çok meşgul ettim. Rahatsız etmek..."

Oturup, "Neredeyse cinayete gelmek üzereydik, değil mi?" dedim.

"Neredeyse." Kanepeye yeniden yerleşti. "Aydın 23'ü, cuma, üçü yirmi geçeden biraz önce bir vakitte, Bayan Jorgensen oraya varıp kızı buldu. Kızın Bayan Jorgensen onu bulmadan ne kadar önce öldüğünü ve ne kadardır orada olduğunu söylemek zor. Bildiğimiz tek şey, saat iki buçukta, Bayan Jorgensen onu aradığında kızın iyi olduğu ve telefona cevap verdiği -telefonun da çalıştığı-, sonra üç gibi Macaulay aradığında da hâlâ hayatta olduğu."

"Bayan Jorgensen'in telefon ettiğini bilmiyordum."

"Bu kesin." Guild boğazını temizledi. "Bu konuda şüphelenmediğimiz bir şey yok, takdir edersiniz ki, ama gayet tabii kontrol ettik ve Courtland telefon santralindeki kızıdan öğrendiğimize göre, Bayan J. iki buçuk civarında telefon etmiş."

"Bayan J. ne söyledi?"

"Bayan J., Wynant'ı nerede bulabileceğini sormak için aradığını söyledi, ama Julia Wolf da bilmediğini söylemiş, dolayısıyla Bayan J., Wolf'un yalan söylediğini ve eğer onu görürse doğruyu öğrenebileceğini düşünmüş. Kıza, onu görmeye gelip gelemeyeceğini sormuş, Wolf da gelebileceğini söylemiş." Sağ dizime bakıp kaşlarını çatı. "Yani, oraya gitmiş ve kızı bulmuş. Apartmandaki dairelerde yaşayanlar, Wolf'un dairesine birinin girdiğini ya da çıktığını gördüklerini hatırlamıyorlar, ama bu basit bir şey. Bir düzine insan görünmeden bunu yapabilir. Silah orada değildi. İçeri zorla girildiğine dair bir işaret yok, sonra, size söylediklerim dışında evde karıştırılan eşya da yok. Yani evde bir şey aranmış gibi görünmüyor. Üzerinde birkaç yüzük edecek bir elmas yüzük varmış ve çantasında da otuz küsur. Oradaki insanlar Wynant'ı

da Morelli'yi de tanıyorlar –ikisi de buna yetecek kadar çok girip çıkmış oraya– ama bir süredir ikisini de görmediklerini iddia ediyorlar. Yangın çıkışı penceresi kilitliymiş ve uzun zamandır oradan kimse geçmiş gibi de durmuyor.” Ellerini ayaları yukarı bakacak şekilde çevirdi. “Sanırım elimizdekiler bunlar.”

“Parmak izi yok mu?”

“Kızınkiler, daireyi temizleyenlere ait olanlar; bulabildiklerimiz bunlar. Faydası olan bir şey yok.”

“Arkadaşlarından bir şey çıktı mı?”

“Pek yakın arkadaşı yok gibi.”

“Peki ya kızın Morelli'nin arkadaşı olduğunu söyleyen şu –adı neydi?– Nunheim?”

“Morelli'yle birlikte gördüğü için kızı sadece simaen tanıyor. Gazetede fotoğrafını görünce fark etmiş.”

“Kim bu adam?”

“Düzgün biri. Hakkında her şeyi biliyoruz.”

“Benden bir şey saklamıyorsunuz, değil mi?” diye sordum. “Bana, sizden bir şey saklamayacağıma dair söz verdirdiğinize göre...”

Guild, “Aramızda kalsın, zaman zaman şubeye bazı işler yapan bir arkadaştır,” dedi.

“Ah.”

Ayağa kalktı. “Bunu söylemekten nefret ediyorum, ama şimdilik elimizdekiler bunlar. Siz yardımcı olabilecek bir şeyler buldunuz mu?”

“Hayır.”

Bir an gözlerini dikip bana baktı. “Ne düşünüyorsunuz?”

“Şu elmas yüzük, nişan yüzüğü müymüş?”

“Nişan yüzüğünün takıldığı parmağına takmış.” Bir duraklamadan sonra, “Neden?” diye sordu.

“Yüzüğü ona kimin aldığını öğrenmenin faydası olabilir. Bu öğleden sonra Macaulay’ı göreceğim. Eğer herhangi bir şey ortaya çıkarsa sizi arayacağım. Wynant gibi görünüyor, peki, ama—”

Güler yüzle homurdandı, “Evet, ama...” Nora ve benimle el sıkıştı, viskimiz, öğle yemeğimiz, misafirperverliğimiz ve genel olarak nezaketimiz için teşekkür edip gitti.

Nora’ya, “Cazibenin altüst edemeyeceği herhangi bir erkek olmadığını söyleyecek kişi ben değilim, ama herifin bizimle dalga geçmediğinden çok da emin olma.”

“Demek işler bu noktaya geldi,” dedi. “Polisi kısıkanıyorsun.”

Clyde Wynant'ın Macaulay'daki mektubu pek esaslıydı. Düz beyaz bir kâğıda çok kötü daktilo edilmişti ve Philadelphia, Pa., 26 Aralık 1932 tarihi atılmıştı. Mektupta şöyle yazıyordu:

Sevgili Herbert: Benim için çalışan Nick Charles'a telgraf çektim, onunla birkaç yıl önce tanışmıştın, kendisi zavallı Julia'nın feci ölümüyle ilgili olarak seninle irtibata geçmek için New York'ta. Katili bulması için onu ikna edecek her şeyi [burada satırın üzeri x'ler ve m'lerle çizilmişti, bu nedenle tam olarak ne yazdığı anlaşılmıyordu] yapmanı istiyorum. Kaça mâl olduğu hiç önemli değil – ödemesini yap!

Senin bildiklerinin haricinde, ona açıklamak istediğim bazı hakikatler var. Bu hakikatleri polise anlatacağımı sanmıyorum ama en doğrusunun ne olduğunu o bilir, ayrıca, ona büyük bir

güven beslediğimden, tamamen bağımsız olmasını istiyorum. Belki de en iyisi bu mektubu ona göstermendir, sonrasında da senden mektubu dikkatlice imha etmeni istiyorum.

İşte hakikatler. Perşembe gecesi şu 1000 doları Juliâ'dan almak için onunla buluştuğumda, bana işinden ayrılmak istediğini söyledi. Bir süreden beridir iyi olmadığından bahsetti; doktoru ona uzaklaşması ve dinlenmesi gerektiğini söylemiş, amcasının mülkü artık müsait olduğu için bunu yapabirmiş ve istiyormuş da. Daha önce sağlığının kötü olduğundan hiç bahsetmemişti. Gerçek gerekçesini sakladığını düşünmüştüm ve bunu kendisinden öğrenmeye çalıştım, ama ne anlattıysa ondan hiç şaşmadı. Hem amcasının öldüğünden de haberim yoktu. Chicago'daki amcası John olduğunu söyledi. Eğer bir önemi varsa bu araştırılabilir, sanırım. Onu fikrini değiştirmeye ikna edemedim, ay sonunda gidecekti. Endişeli ya da korkmuş görünüyordu, ama öyle olmadığını söyledi. Başta gideceği için üzül müştüm, fakat sonra üzülmedim, çünkü ona hep güvendim ve şimdi eğer düşündüğüm gibi yalan söylüyorsa da üzülmemeliyim.

Charles'ın bilmesini istediğim bir diğer hakikat ise, kim ne düşünürse düşünsün ve aslı her neyse, Julia ve benim aramda ["şimdi"nin üzeri x'lerle çizilmişti], o öldürüldüğünde de, bir yıl kadardır da işçi-işveren ilişkisi dışında hiçbir şey yoktu. Bu, karşılıklı sözleşmeye dayanan bir ilişkiydi.

Sonra, birkaç yıl önce sorun yaşadığımız Victor Rosewater'ın şimdi nerelerde olduğunu öğrenmek için de bir girişimde bulunulabilir, çünkü uğraşmakta olduğum deneyler esnasında onu dolandırdığımı iddia etmişlerdi ve onun, Julia nerede olduğumu ona söylemeyi reddettiği için, öfkesinden Julia'yı öldürecek kadar kaçık olduğunu düşünüyorum.

Dördüncüsü ve en önemlisi, boşandığım karımın Rosewater ile irtibatı var mı? Rosewater'ın bana asistanlık yaptığı deneyleri nasıl öğrenmiş?

Beşincisi, polis onlara cinayetle ilgili bir şey anlatamayacağıma dair derhal ikna edilmeli; böylece beni bulmak için herhangi bir girişimde bulunmazlar – deneylerimin vakitsizce açığa çıkmasına sebep olabileceğini düşündüğüm girişimler ki bu çok tehlikeli olur... Bu da cinayetin sırrını bir an evvel aydınlığa çıkararak savuşturulabilir ve yapılmasını umduğum da budur.

Zaman zaman sizinle irtibata geçeceğim, eğer bu süre zarfında benimle iletişime geçmenizi zorunlu kılacak bir durum vuku bulursa, Times'a şu ilanı verin: Abner. Evet. Tavşan.

Böylece sizinle temasa geçmek için ayarlamalar yaparım.

Umarım Charles'ı benim için bir şey yapmaya ikna etmenin önemini yeterince anlamışsındır, zaten Rosewater meselesine aşına ve konuyla ilgili kişilerin birçoğunu tanıyor. Saygılarımla,
Clyde Miller Wynant

Mektubu Macaulay'ın masasına bırakıp, “Çok şey anlatıyor. Rosewater'la ne hakkında kavga ettiklerini hatırlıyor musun?” dedim.

“Kristallerin yapısında değişiklikler yapmakla ilgili bir şeyler. Ne olduğuna bakabilirim.” Macaulay mektubun ilk sayfasını alıp kaşlarını çatarak baktı. “O gece Julia'dan bin dolar aldığını söylüyor. Julia'ya ona vermesi için beş bin vermiştim, bana Wynant'ın bu kadar istediğini söylemişti.”

“John Amca'nın mülkünden dört bin mi?” diye öne sürdüm.

“Öyle görünüyor. Komik, Julia'nın onu dolandıracağını hiç düşünmemiştim. Ona verdiğim paranın kalan kısmını bulmalıyım.”

“Erkekleri cezbedip kandırmaktan Cleveland’da hapis yattığını biliyor muydun?”

“Hayır, gerçekten mi?”

“Polise göre, Rhoda Stewart adını kullanıyormuş. Wynant, Julia’yı nereden bulmuş?”

Kafasını salladı. “Hiçbir fikrim yok.”

“Aslen nereli olduğuna, akrabalarına falan dair bir şeyler biliyor musun?” Tekrar kafasını salladı. “Kiminle nişanlıydı?” diye sordum.

“Nişanlı olduğunu bilmiyordum.”

“Parmağında elmas bir yüzük varmış.”

“Bunu yeni öğrendim,” dedi. Gözlerini kapatıp düşündü. “Hayır, bir nişan yüzüğü gördüğümü hatırlamıyorum.” Kollarını masaya dayayıp bana sırtıttı. “Wynant’ın istediklerini yapma ihtimalin nedir?”

“Zayıf.”

“Ben de öyle düşünmüştüm.” Mektuba dokunmak için bir elini uzattı. “Kendisini nasıl hissettiğini en az benim kadar sen de biliyorsun. Fikrini ne değiştirdi?”

“Ben—”

“Eğer onu seninle buluşmaya ikna edebilseydim bir faydası olur muydu? Belki ona senin işi alman için tek yolun bu olduğunu söylesem...”

“Onunla konuşmak istiyorum,” dedim, “ama yazdığından daha dürüstçe konuşması gerekiyor.”

Macauley yavaşça, “Kızı onun öldürdüğünü mü söylüyorsun?” diye sordu.

“Bu konuda bir şey bilmiyorum,” dedim. “Polisin bildiği kadar bilmiyorum, ama belli ki onu bulabilseler bile ellerinde onu tutuklamaya yetecek bir şey yok.”

Macaalay iç çekti. “Bir ahmağın avukatı olmak çok eğlenceli değil. Mantıklı davranmasını sağlamaya çalışacağım, ama yapacağını sanmıyorum.”

“Bu aralar mali durumu nasıl? Eskisi gibi iyi mi?”

“Hemen hemen. Ekonomik kriz, hepimiz gibi onu da zarara uğrattı; metallerin işi bittiği için, eritme sürecinden elde ettiği telifler heba oldu, ama saydam kâğıt ve ses geçirmezlik patentlerinden yılda elli altmış bin kadar bir geliri var. Biraz daha fazlası da ıvr zıvırdan geliyor, şey gibi—” Soru sormak için lafı kesti: “İstediğin miktar neyse onu ödeyemeyeceğinden mi endişeleniyorsun?”

“Hayır, sadece merak ettim.” Aklına başka bir şey geldi: “Eski karısı ve çocuklarından başka akrabası var mı?”

“Bir kız kardeşi var, Alice Wynant. Clyde’la konuşmuyor, dört ya da beş yıl olmuştur.”

Bu, Jorgensenlerin Noel öğleden sonrasında ziyaretine gitmedikleri Alice Hala olmalı diye düşündüm. “Neden bozuşmuşlar?” diye sordum.

“Gazetelerden birine verdiği röportajda Wynant, Rusya’nın Beş Yıllık Planı’nın başarısızlığa mahkûm olmadığını düşündüğünü söylemiş. Daha ne desin.”

Güldüm. “Onlar—”

“Alice ondan bile beter. Bazı şeyleri aklında tutamıyor. Erkek kardeşi apandisini aldırduğunda, Alice ve Mimi, Wynant’ı görmeye giderlerken bir taksidelermiş, sonra hastane tarafından gelen bir cenaze arabasının yanından geçmişler. Alice’in rengi solmuş ve Mimi’nin koluna yapışıp, ‘Ah tanrım! Ya bu oysa – adı neydi!’ demiş.”

“Nerede yaşıyor?”

“Madison Caddesi’nde. Telefon defterinde var.” Tereddüt etti. “Sanmam ki...”

“Onun canını sıkmayacağım.” Ben başka bir şey söyleyemeden telefonu çaldı.

Alıcıyı kulağına dayadı: “Merhaba... Evet, buyrun... Kim?.. Ah, evet...” Ağzının çevresindeki kaslar kasıldı ve gözleri biraz daha açıldı. “Nerede?” Biraz daha dinledi. “Evet, kesinlikle. Yetişebilir miyim?” Sol bileğindeki saate baktı. “Tamam. Trende görüşürüz.” Telefonu kapattı. “Arayan Komiser Guild’di,” dedi. “Wynant, Allentown, Pennsylvania’da intihara teşebbüs etmiş.”

Palma Kulüpe gittiğimde, Dorothy ve Quinn bardaydılar. Dorothy'nin yanına gidip, "Selam millet," diyene kadar beni görmediler. Dorothy'nin üzerinde onu en son gördüğümde giydikleri vardı.

Bana ve Quinn'e baktı, sonra yüzü kızardı. "Ona söylemesen olmazdı sanki."

"Kız öfke içinde," dedi Quinn neşeyle. "Senin için bir kısmını sakladım. Sen de birazını yüklen, ayrıca ne içersin?"

"Viski kokteyli içerim. Tek kelime etmeden toz olan müthiş bir konuksun."

Dorothy yeniden bana baktı. Yüzündeki sıyrıklar solgundu, morluk hemen hemen belli olmuyordu ve ağzındaki şişlik de geçmişti. "Sana güvenmiştim," dedi. Neredeyse ağlayacak gibi görünüyordu.

“Ne demek istiyorsun?”

“Ne demek istediğimi biliyorsun. Anneme yemeğe gittiğin zaman bile sana güvenmiştim.”

“Şimdi neden güvenmiyorsun?”

Quinn, “Bütün öğleden sonra öfke içindeydi. Üzerine gitme,” dedi. Bir elini Dorothy’nin elinin üstüne koydu. “Haydi tatlım, kendini hiç—”

“Lütfen sus.” Elini çekti. “Ne demek istediğimi gayet iyi biliyorsun,” dedi bana. “Nora’yla ikiniz benimle dalga geçtiniz, annem ve—”

Ne olduğunu anlamaya başlamıştım. “Sana böyle söyledi ve sen de ona inandın mı?” Güldüm. “Yirmi yıl sonra onun yalanlarına hâlâ inanacak kadar keriz misin? Herhalde biz gittikten sonra telefon etmiştir: Bir tartışma yaşandı ve uzun süre kalmadık.”

Başını eğip alçak zavallı bir sesle, “Ah, ben bir aptalım,” dedi. Sonra iki koluma birden yapışıp, “Dinle, hadi bunları bırakalım ve hemen Nora’yı görelim. Ondan özür dilemeliyim. Tam bir eşeğim. Beni bağışlamazsa yeridir...”

“Elbette. Daha bir sürü vaktimiz var. Önce içkilerimizi içelim.”

Quinn, “Kardeşim Charles, elini sıkmak isterim. Ufaklığın hayatına yeniden gülmüşüğü ve neşe getirdin...” dedi. Bardağı boşaldı. “Hadi gidip Nora’ya bakalım. Oradaki içkiler de en az bu kadar iyi ve daha ucuza mâl oluyor.”

Dorothy, “Neden burada kalmıyorsun?” diye sordu Quinn’e.

Quinn gülüp kafasını salladı. “Ben kalmam. Belki Nick’in burada kalmasını sağlayabilirsin, ama ben seninle geliyorum. Öfkene bütün öğleden sonra katlanan bendim; şimdi gidip güneşin tadını çıkaracağım.”

Normandie'ye vardığımızda Gilbert Wynant, Nora'yla beraberdi. Harrison Quinn ile tanıştırdığımda ikimizin elini sıkıp kız kardeşini öptü. Dorothy hemen Nora'ya uzun, içten ve hiç de kolay anlaşılmayan özürlerini iletmeye başladı. Nora, "Dur artık. Affedilecek bir şey yok. Eğer Nick sana alındığımı, gücendiğimi falan söylediyse de koca bir Yunan yalancı olduğundandır," dedi.

Quinn radyoyu açtı. Gong sesleri saatin 5.31 olduğunu söylüyordu, Standart Doğu Saati'ne göreyse on ikiyi çeyrek geçiyordu. Nora, Quinn'e, "Hadi barmencilik yap; ıvır zıvırın nerede olduğunu biliyorsun," deyip peşimden banyoya geldi. "Dorothy'yi nerede buldun?"

"Bir barda. Gilbert ne arıyor burada?"

"Dediğine göre Dorothy'yi görmeye gelmiş. Geçen akşam eve gitmemiş, o da hâlâ burada olduğunu düşünmüş." Nora güldü. "Bulamayınca şaşırmadı tabii. Dorothy'nin hep orada burada gezindiğini söyledi, anne takıntısından kaynaklanan çok ilginç bir dromomanisi varmış. Gilbert, Stekel'in dromomanisi olan insanların kleptomaniye de yatkın olduğunu iddia ettiğini söyledi. Dorothy'nin çalıp çalmadığını görmek için bazı eşyaları sağa sola bırakıyormuş, ama bildiği kadarıyla şimdiye kadar hiç yapmamış."

"Gilbert esaslı bir delikanlı. Babasıyla ilgili bir şey anlattı mı?"

"Hayır."

"Belki de haberi yoktur. Wynant, Allentown'da intihara teşebbüs etmiş. Guild ve Macaulay onu görmeye gittiler. Çocuklara söylemeli miyim yoksa söylememeli miyim bilmiyorum. Gilbert'in buraya gelmesinde Mimi'nin parmağı var mı acaba?"

"Sanmam, ama eğer sen—"

"Merak ettim sadece. Uzun zamandır mı burada?"

“Bir saat kadardır. Tuhaf çocuk. Çince öğreniyormuş ve *İlim ve İnanç* diye de bir kitap yazıyormuş –Çince değil–, Jack Oakie’nin de bayağı iyi olduğunu düşünüyor.”

“Ben de öyle düşünüyorum. Çakırkeyif misin?”

“Pek değilim.”

Oturma odasına döndüğümüzde, Dorothy ve Quinn “Eadie Bir Hanımefendiydi” eşliğinde dans ediyorlardı. Gilbert baktığı dergiyi bıraktı ve nazıkçe yaramın iyileştiğini umduğunu söyledi. İyileştiğini söyledim.

“Ben hiç yaralanmadım, ciddi bir şekilde yani,” deyip devam etti, “hatırladığım kadarıyla. Kendimi yaralamaya çalıştım, tabii ki, ama aynı şey değil. Sadece beni rahatsız ve huzursuz edip çok terletti.”

“Neredeyse aynı şey,” dedim.

“Gerçekten mi? Daha fazla... yani bundan fazlasının olacağını düşünmüştüm.” Biraz daha yakınıma geldi. “Böyle şeyler hakkında pek bir şey bilmiyorum. Fena halde gencim, öğrenme şansım olmadı... Bay Charles, eğer çok meşgulseniz ya da istemezseniz umarım söylersiniz, ama sözümüzü kesecek insanların olmadığı bir ara sizinle konuşmama izin verirsiniz minnettar olurum. Size sormak istediğim çok şey var, bir başkası bana anlatabilir mi bilmiyorum ve...”

“Bundan çok da emin değilim,” dedim, “ama istediğin bir zaman denemekten memnuniyet duyarım.”

“Sizin için sakıncası yok mu gerçekten? Sadece kibarlık yapıyorsunuz değil mi?”

“Hayır, gerçekten, sadece umduğun yardımı alabilecek misin, emin değilim. Bu senin ne bilmek istediğine bağlı.”

“Mesela yamyamlık gibi şeyler,” dedi. “Afrika veya Yeni Gine gibi yerleri kastetmiyorum – diyelim ki Amerika’da... Çok var mı?”

“Bugünlerde yok. Bildiğim kadarıyla.”

“O zaman önceden vardı?”

“Ne kadar bilemem ama ülke tamamen kurulmadan önce ara sıra olmuş. Bekle bir dakika, bir örnek vereceğim.” Kitaplığa bakmaya gittim ve Nora’nın bir sahafta bulduğu, Duke’un *Amerika’nın Ünlü Ceza Davaları*’nı aldım. İstedğim yeri açıp kitabı Gilbert’a verdim.

ALFRED G. PACKER, COLORADO DAĞLARINDA BERABERİNDEKİ BEŞ KİŞİYİ ÖLDÜREN “YAMYAM”, ONLARI YEDİ VE PARALARINI ÇALDI.

1873 Sonbaharı’nda, yirmi gözü pek erkekten oluşan bir grup, San Juan’da altın aramak için Salt Lake City, Utah’tan ayrıldı. Elde edilen servetlerin övgüsünü de duyarak, kaygısız ve umut dolu bir şekilde yolculuklarına başladılar, ama haftalar geçip de lüzumsuz çerçöpten ve karlı dağlardan başka bir şey bulamadıkları zaman ümitsizliğe kapıldılar. Daha ileriye gittikçe, kırsal kesim cazibesini daha da kaybetti ve ellerine geçebilecek tek ödülün açlık ve ölüm olduğu anlaşıncı nihayet ümitlerini yitirdiler. Altın arayıcıları, çaresizlik içinde tam vazgeçecekleri sırada, uzakta Yerlilere ait bir kamp gördüler. “Kızıllar”ın onlara ne yapabileceğine dair hiçbir güvenceleri olmaksızın, ölümün her türlüşünün açlığa yeğ olduğuna karar verip şanslarını denemekte hemfikir oldular.

Kampa yaklaştıklarında kendilerini karşılayan Yerli, arkadaş canlısı görünüyordu ve onları Şef Oұray’ın yanına götürdü. Onları çok şaşırtan bir şekilde, Yerliler her türlü saygıyı gösterip, kendilerini toparlayana kadar orada kalmaları için ısrar ettiler. Nihayetinde grup, hedef olarak Los Pinos Yerleşkesi’ni

belirledikleri yeni bir başlangıç yapmaya karar verdi. Ouray onları yolculuklarına devam etmemeleri konusunda ikna etmeye çalıştı ve gruptan on kişiyi ikna etmeyi başardı. Bu kişiler yolculuktan vazgeçip Salt Lake'e geri döndüler. Geri kalan on kişi devam etmekte kararlıydı, böylece Ouray onlara erzak verdi ve Gunnison Nehri'ni takip etmelerini öğütledi. Nehre, 1852'de öldürülen Teğmen Gunnison'ın ismi verilmişti. (bkz. Mormon Joe Smith'in yaşamı.)

Yolculuğa devam eden grubun lideri olduğu anlaşılan Alfred G. Packer, ülkenin topografyasına dair bilgileriyle övünüyordu ve zorlanmadan yolunu bulabileceğine olan güvenini anlatıyordu. Kısa bir mesafe katettikten sonra Packer gruba, geçenlerde Rio Grande Nehri yakınlarında zengin madenler keşfedildiğini söyledi ve nehre kadar gruba rehberlik etmeyi önerdi. Gruptan dört kişi, Ouray'ın talimatlarına bağlı kalmakta ısrar ettiler, ama Packer, isimleri Swan, Miller, Noon, Bell ve Humphrey olan beşini kendisiyle birlikte madenlere gelmeleri için kandırdı. Diğer dördü nehri takip etmeye devam ettiler.

Dört kişilik gruptan iki kişi açlık ve hava şartlarından dolayı öldü, ama diğer ikisi, Şubat 1874'te, tarif edilemez sıkıntılara katlandıktan sonra, sonunda Los Pinos Yerleşkesi'ne vardı. Burayı yöneten General Adams, bu talihsiz adamlara büyük saygı gösterdi. Güçlerini yeniden kazandıkları vakit medeniyete dönmek için yola koyuldular.

Mart 1874'te, General Adams, Denver'a iş için çağrıldı. Generalin hâlâ uzakta olduğu soğuk ve tipili bir sabah, görevliler kahvaltı masasında otururlarken, kapıda beliren yabancı görünümlü bir adamla irkildiler. Adam zavallı bir şekilde yemek ve barınak dileniyordu. Yüzü korkutucu bir şekilde şişmişti, kendisine verilen yemeği midesinde tutamasa da oldukça iyi durumday-

di. İsminin Packer olduğunu söyledi ve beş arkadaşının kendisini hastayken terk edip gittiğini iddia etti. Ancak ona, yanında getirdiği bir tüfek bırakmışlardı.

On gün boyunca görevlilerin misafirperverliğinden faydalandıktan sonra Packer, Saquache denilen bir yere gitmek üzere yola koyuldu. Pennsylvania'daki kardeşinin yanına gitmeye niyeti olduğunu iddia ediyordu. Packer, Saquache'de sarhoş olana kadar içti; yanında yeterli miktarda para olduğu anlaşıyordu. Sarhoşken, beraberindekilerin başına gelenlerle ilgili pek çok çelişkili hikâye anlattı ve sabık arkadaşlarından kurtulduğu şüphesini üzerine çekti.

O sırada General Adams, Denver'dan dönerken Saquache'de durdu. General, Otto Mears'ın evindeyken, ona Packer'ı tutuklaması ve yaptıklarını da soruşturması tembih edilmişti. General, Packer'ı da beraberinde ajansa götürmeye karar verdi. Yolda giderlerken, Binbaşı Downey'nin kulübesinde durdular. Orada, Yerlilerin Şefi'ni dinleyerek yolculuğu sonlandıran adamlarla karşılaştılar. Böylece Packer'ın anlattıklarının çoğunun yalan olduğu ortaya çıktı. Bunun üzerine General, bu meselenin etraflı bir soruşturmaya gereksinim duyduğuna karar verdi ve Packer da bağlanıp tutuklu kalacağı yerleşkeye götürüldü.

2 Nisan 1874'te, delirmişçesine heyecanlanmış iki Yerli geldi. Elllerinde et şeritleri tutuyorlardı ve bunlara "beyaz adamın eti" diyorlardı. Etleri hemen yerleşkenin dışında bulduklarını iddia ettiler. Dışarıda karın üzerinde öylece duruyorlarmış ve hava çok soğuk olduğu için de hâlâ gayet iyi durumdalarmış. Packer bunları gördüğünde yüzü mosmor oldu ve sessizce inleyerek yere yığıldı. Ayıltıcı ilaçlar verildi ve Packer merhamet dilendikten sonra, şöyle bir açıklamada bulundu:

“Diğer beş kişiyle birlikte Ouray’ın kampından ayrıldık. Önümüzdeki çetin ve uzun yolculuk için yeterli erzakımızın olduğunu sanıyorduk, ama yiyeceğimiz hızla yitip gitti. Açlığın eşiğine gelmek üzereydik. Bizi birkaç gün idare edecek kök-ler çıkardık yerden, ama hem besleyici değillerdi hem de aşırı soğuk, bütün hayvanları ve kuşları yuvalarına sokmuştu. Durum umutsuz olmaya başladı. Gruptaki her bir kişinin gözüne tuhaf bakışlar yerleşti ve hepsi de birbirinden şüphelenmeye başladı. Bir gün, ateş için odun toplamaya çıktım, döndüğümde gruptaki en yaşlı adam olan Bay Swan’ı başından vurularak öldürülmüş buldum. Gruptan geri kalanlar, bedeni parçalara ayırıp yemek için hazırlanıyorlardı. İki bin dolar tutarındaki parası geri kalanlar arasında paylaşılmıştı.

“Bu yemek sadece birkaç gün yetti. Ben de çokça eti olduğu için yeni kurbanın Miller olmasını önerdim. Odun toplarken kafatası ufak bir baltayla yarıldı. Humphrey ve Noon sıradaki kurbanlardı. Bell ve ben sonrasında önemli bir anlaşma yaptık, başımıza ne kötülük gelirse gelsin en sona biz kalacaktık ve birbirimizin yanında duracaktık. Açlıktan ölmek pahasına da olsa birbirimize zarar vermeyecektik. Bir gün Bell, ‘Daha fazla dayanamayacağım,’ dedi ve çok acıkmış bir kaplan gibi üzerime saldırıp silahıyla bana vurmaya yeltendi. Darbeyi savuşturup onu ufak bir baltayla öldürdüm. Sonra etini şeritler halinde kestim, yolculuğun geri kalanında da yanımda taşıdım. Tepenin üzerinden yerleşkeyi gördüğüm zaman şeritleri attım. İtiraf ediyorum ki bunu gönülsüzce yaptım çünkü insan etine, özellikle de göğüs bölgesine düşkünlük geliştirmiştım.”

Bu tüyler ürpertici hikâyeden sonra Packer, H. Lauter’ın sorumluluğundaki bir grubu, öldürülen adamlardan geri kalanlara götürmeye karar verdi. Onları yükseklerle, ulaşılmaz dağlara

götürdü ve kafasının karıştığını iddia edince, aramayı sona erdirip ertesi sabah yeniden başlamaya karar verdiler. O gece Packer ve Lauter yan yana uyudu. Gece Packer, Lauter'a saldırarak onu öldürüp kaçmaya çalıştı, ama hakkından gelip onu bağladılar. Grup döndükten sonra Packer şerife teslim edildi.

Aynı yıl, haziranın başlarında, Peoria III'ten Reynolds isimli bir sanatçı, Christoval Gölü'nün kıyılarını resmederken, beş adamdan geri kalanların baldıran otlarının arasında durduğunu fark etti. Bedenlerden dördü yan yana duruyordu. Beşinci ise, başsız bir şekilde, biraz ileride bulundu. Bell, Swan, Humphrey ve Noon'un bedenlerinde başın arka kısmında tüfek mermisi yarası vardı ve Miller'in başı büyük ihtimalle, hemen ötede duran ve namlusu kundağına kadar parçalanmış tüfekle ezilmişti.

Cesetlerin durumu açıkça gösteriyordu ki Packer, yamyamlığın yanı sıra cinayetten dolayı da suçluydu. Göğüs etini tercih ettiğini ifade ederken muhtemelen doğruyu söylüyordu. Her birinde göğsün tamamı kaburgalara kadar kesilip çıkarılmıştı. Cesetlerden yakındaki bir kulübeye doğru giden, üzerinde belirgin ayak izlerinin olduğu bir patika bulundu. Kulübede battaniyeler ve ölen adamlara ait eşyalar vardı; her şey cinayetlerden günler sonraya kadar Packer'ın burada yaşadığını ve insan eti ihtiyacını karşılamak için cesetlere sık sık gidip geldiğini gösteriyordu.

Bulunan bu delillerden sonra şerif, Packer'ı beş kişiyi öldürmekle suçladı ama yokluğunda tutsak kaçtı. General Adams, Cheyenne-Wyoming'den gelen ve Salt Lake'li bir altın arayıcısının, bu bölgede Packer'la karşılaştığını belirten bir mektup alana kadar, 29 Ocak 1883'e, dokuz yıl sonrasına kadar, Packer'dan hiç haber alınamadı. Mektubu yazan, John Schwartze ismiyle tanındığını söyledi ve kanundışı bir çetenin faaliyetlerine dahil

olduğundan da şüphe ediliyordu. Dedektifler soruşturmaya başlamıştı, sonra 12 Mart 1883'te Laramie ilçesinin şerifi Sharpless, Packer'ı tutukladı. Ayın 17'sinde Hinsdale ilçesi şerifi Smith, tutukluyu Colorado'ya, Salt Lake'e geri getirdi.

Hinsdale ilçesinde, 1 Mart 1874 tarihinde Israel Swan'ı öldürmekle suçlandığı yargılama 3 Nisan 1883'te başladı. Packer hariç, grubun diğer mensuplarının kayda değer miktarda paraya sahip olduğu kanıtlandı. Sanık, yalnızca Bell'i öldürdüğünü ve bunu da meşru müdafaa olarak yaptığını iddia ettiği eski ifadesini tekrarladı. 13 Nisan'da jüri sanığı suçlu buldu ve ölüm cezasına çarptırdı. Packer'ın infazı ertelendi, o da vakit kaybetmeden Yüksek Mahkeme'ye temyize müracaat etti. Bu sırada, çetelerin şiddetinden korunabilmesi için Gunnison hapisanesine nakledildi.

1885 Ekim'inde, Yüksek Mahkeme duruşmanın yeniden görülmesi kararını verdi ve Packer beş adamı öldürmekle suçlandı. Her birinden suçlu bulundu, her bir suçu için sekiz yıl, toplamda kırk yıl cezaya çarptırıldı. 1 Ocak 1901'de affa uğradı ve 24 Nisan 1907'de Denver yakınlarında bir çiftlikte öldü.

Gilbert bunu okurken, kendime bir içki aldım. Dorothy de dans etmeyi bırakıp bana katıldı. "Ondan hoşlanır mısınız?" diye sorup başını hızla çevirerek Quinn'i işaret etti.

"İyi biridir."

"Belki, ama feci şekilde şapşal olabiliyor. Dün gece nerede kaldığımı sormadın bana. Umursamıyor musun?"

"Beni ilgilendirmez."

"Ama senin için bir şey buldum."

"Ne?"

"Geceyi Alice Hala'da geçirdim. Kafası tam olarak yerinde değil, ama çok tatlı biri. Bana o gün babamdan, anneme karşı onu uyaran bir mektup geldiğini söyledi."

“Nasıl uyarar? Tam olarak ne yazmış baban?”

“Mektubu görmedim. Alice Hala birkaç yıldır babama kızgın ve mektubu yırtıp atmış. Alice Hala babamın bir komünist olduğunu, Julia Wolf’u da komünistlerin öldürdüğünü, eninde sonunda onu da öldüreceklerinden emin olduğunu söylüyor. Bunların, bazı sırları ifşa ettikleri için olduğunu düşünüyor.”

“Aman Tanrım,” dedim.

“Beni suçlama. Sadece bana anlattıklarını söylüyorum. Kafası tam olarak yerinde değil, demiştin sana.”

“Sana bu saçmalığın mektupta yazdığını mı söyledi?”

Dorothy kafasını salladı. “Hayır. Bana sadece uyarıdan bahsetti. Hatırladığım kadarıyla babam ona, annemle bağlantılı kimseye güvenmemesi gerektiğini yazmış, sanırım hepimizi kastediyor.”

“Daha fazlasını hatırlamaya çalış.”

“Ama daha fazlası yok. Söylediklerinin hepsi bu.”

“Mektup nereden gelmiş?” diye sordum.

“Hava postasıyla gelmesinin haricinde o da bilmiyor. Umurunda olmadığını söyledi.”

“Peki halanın aklında ne var? Demek istediğim bu uyarıyı ciddiye aldı mı?”

“Halam onun tehlikeli bir radikal olduğunu söyledi –tam olarak onun kelimeleri bunlar– ve babamın söyleyeceği hiçbir şeyle ilgilenmiyor.”

“Ne kadar ciddiye aldın?”

Bir an için dikkatle baktı bana, konuşmaya başlamadan önce dudaklarını ıslattı. “Bence babam...”

Gilbert elinde kitapla bize doğru geldi. Ona verdiğim hikâyeden hayal kırıklığına uğramış gibi görünüyordu. “Çok ilginç bir hikâye,” dedi, “ama patolojik bir durum değil bu.” Bir kolunu

kız kardeşinin beline sardı. “Bu daha çok açlıktan ölmekle bunun arasında tercih yapmakla ilgili bir mesele.”

“Eğer ona inanmak istiyorsan,” dedim.

Dorothy, “Nedir o?” diye sordu.

“Kitaptaki bir şey,” diye cevap verdi Gilbert.

Dorothy’ye, “Halandaki mektuptan bahset kardeşine,” dedim.

O da anlattı.

Dorothy bitirince, Gilbert sabırsızca yüzünü buruşturdu. “Aptalca. Annem gerçekten tehlikeli biri değil. Sadece kısıtlanmış bir olgunlaşma vakası. Çoğumuzun geliştirdiği ahlak ve adap kuralları falan var. Annem bunları henüz geliştiremedi o kadar.” Kaşlarını çatıp kendini düşünceli bir şekilde düzeltti: “Tehlikeli olabilir, ama ancak kibritlerle oynayan bir çocuk kadar.”

Nora ve Quinn dans ediyorlardı. “Peki baban hakkında ne düşünüyorsun?” diye sordum.

Gilbert omuz silkti. “Çocukluğumdan beri onu görmedim. Onunla ilgili çoğu tahminden ibaret olan bir teorim var. İsteddiğim... onunla ilgili asıl bilmek istediğim, iktidarsız olup olmadığı.”

“Allentown’da bugün kendini öldürmeye çalışmış.”

“Olamaz,” Dorothy öyle tiz bir çığlık attı ki Nora ve Quinn dans etmeyi bıraktılar. Dorothy dönüp yüzünü kardeşininkine yasladı. “Chris nerede?” diye sordu.

Gilbert onun yüzüne, sonra benimkine baktı ve çabucak kardeşininkine döndü. “Saçmalama,” dedi soğuk bir şekilde. “Şu kızla beraber gitti, Fenton kızıyla.”

Dorothy kardeşine inanmış gibi görünmüyordu. Gilbert bana, “Chris’i kıskanıyor,” diye açıkladı. “Bu işte, o anne takıntısı.”

“Ben sizi tanıdığımda babanızın sorun yaşadığı Victor Rosewater’ı gördünüz mü hiç?” diye sordum.

Dorothy kafasını salladı. Gilbert, “Hayır. Neden?” dedi.

“Sadece bir fikir. Ben de hiç görmedim ama bana verilen tarifler, bazı küçük farklar hariç pekâlâ sizin Chris Jorgensen’e uygun.”

Nora'yla birlikte, Radio City Müzikhol'ün açılışına gittiğimiz o gece, bir saat geçtikten sonra performanstan içimize fenalık geldiğine karar verip orayı terk ettik. "Nereye?" diye sordu Nora.

"Fark etmez. Morelli'nin bize bahsettiği şu Pigiron Kulüp'e bakmak ister misin? Studsy Burke'ü seversin. Eskiden kasa hırsızıydı. Hagerstown hapishanesinde, kamu düzenini bozmaktan otuz gün yatarken, oradaki kasayı açtığını iddia etmişti."

"Hadi gidelim," dedi Nora.

Kırk Dokuzuncu Cadde'ye gidip iki taksi şoförüne, gazete satıcısı iki çocuğa ve bir polise sorduktan sonra mekânı bulabildik. Kapıdaki görevli Burke diye birini tanımadığını ama bir bakabileceğini söyledi. Studsy kapıya geldi. "Nasılsın Nick?" dedi. "Hadi içeri geç."

Orta boylu, güçlü yapılı bir adamdı, şimdi biraz yağlanmıştı ama gevşek değildi. En azından ellisinde olmalıydı ama on yaş daha genç görünüyordu. Geniş, hoş bir şekilde çirkin ve çiçek bozuğu bir suratı vardı. Belli bir rengi olmayan az miktarda saçın altında neredeyse kel olan kafası da alnını geniş göstermeye yetmemişti. Sesi derin, kalın bir hırıltıydı. Elini sıkıp onu Nora'yla tanıştırdım.

“Bir eş,” dedi. “Kimin aklına gelirdi. Vay canına, şampanya içmeli ya da benimle dövüşmelisin.” Dövüşmeyeceğimizi söyleyip içeri girdim. Mekânının konforlu bir pejmürdeliği vardı. Müşterilerin az olduğu saatlerdi; yalnızca üç kişi vardı. Köşede bir masaya yerleştik ve Studsy garsona tam olarak hangi şarap şişesini getireceğini söyledi. Sonra beni dikkatle inceleyip başını salladı: “Evlilik sana yaramış.” Çenesini kaşıdı. “Seni görmeyeli uzun zaman oldu.”

“Uzun zaman,” diye ona katıldım.

Nora'ya, “Nick beni kodese tıkmıştı,” dedi.

Samimi bir şekilde cıkcıkladı Nora. “İyi bir dedektif miydi?”

Studsy var olduğu kadarıyla alnını kırıştırdı. “Millet öyle diyor ama ben bilmem. Beni kazara yakaladı: Sağ yumruğumu kullanmıştım.”

“Morelli denen vahşiyi niye benim üzerime saldın?” diye sordum.

“Yabancılar nasıldır bilirsin,” dedi; “histerik olurlar. Böyle bir şey yapacağından hiç haberim yoktu. Polislerin, şu Wolf denen hatunun cinayetini üzerine yıkacağından endişe ediyordu. Gazetede bu işle bir alakan olduğunu gördük, ben de ona dedim ki, ‘Nick belki anasını satacak bir adam olmayabilir ve sen de biriyle konuşman gerektiğini düşünüyorsun.’ Böylece o da konuşacağını söyledi. Sen ne yapardın, adama surat mı yapardın?”

“Haneye tecavüzden kendini yakalattı, sonra da bunun için beni suçladı. Beni nasıl buldu?”

“Tanıdıkları var; sen de saklanmıyordun, değil mi?”

“Sadece bir haftadır şehirdeyim ve gazetede de nerede kaldığımı yazmıyordu.”

Studsy ilgiyle sordu. “Öyle mi? Nerelerdeydin?”

“Şimdi San Francisco’da yaşıyorum. Beni nasıl buldu?”

“Şahane şehir. Yıllardır gitmedim, ama şahane bir şehir. Sana söyleyemem Nick. Kendisine sor. Bu onun meselesi.”

“Onu bana sen yollamadıysan tabii.”

“Tabii, evet,” dedi, “ama o zaman, anlarsın, ben seni destekliyordum.” Bunu ciddiyetle söylemişti.

“Dostum,” dedim.

“Kafayı yiyeceğini nereden bileyim? Her neyse, canını çok yakmadı, değil mi?”

“Belki yakmadı ama iyi bir şey de yapmadı ve ben...” garson şampanyayla gelince durdum. Tadına bakıp çok güzel olduğunu söyledik, ama epeyce kötüydü. “Morelli’nin kızı öldürdüğünü düşünüyor musun?” diye sordum.

Studsy başını kesin bir şekilde iki yana salladı. “İhtimal yok.”

“Birini vurmaya ikna edebileceğin bir tip,” dedim.

“Biliyorum –bu yabancılar histeriktir– ama o öğleden sonrasının tamamında buralardaydı.”

“Tamamında?”

“Tamamında. Buna yemin edebilirim. Bazı kızlar ve oğlanlar yukarıda kutlama yapıyordu ve bırakın dışarı çıkmayı, bütün öğleden sonra kışını kaldırmadı bile. Şaka etmiyorum, bu kanıtlayabileceği bir şey.”

“O zaman neden endişeliydi?”

“Ben biliyor muyum? Ona ben de sormadım mı sanıyorsun? Ama bu yabancılar nasıldır bilirsin.”

“Hı hı. Histeriktirler. Kıza bakmaya birini göndermemiştir, değil mi?” dedim.

Studsy, “Bence oğlana haksızlık ediyorsun,” dedi. “Hatunu tanırdım. Onunla ara sıra buraya gelirdi. Sadece oynayıyorlardı. Kıza böyle bir şey yapmasını gerektirecek kadar deli olmuyordu ona. Harbi söylüyorum.”

“Kız da uyuşturucu kullanıyor muydu?”

“Bilmiyorum. Bazen aldığıını görürdüm, ama belki sadece sosyalleşmek ya da adam da kullandığı içindir.”

“Kız başka kiminle oynayıyordu?”

Studsy, “Başka kimseyi bilmiyorum,” dedi kayıtsızca. “Nunheim adında, buraya gelen bir köstebek vardı. Kıza yürüyordu, ama gördüğüm kadarıyla hiç yol alamamıştı.”

“Yani Morelli adresimi bu şekilde buldu.”

“Aptal olma. Morelli’nin ondan isteyebileceği tek şey faturasını kesmek olurdu. Morelli’nin hatunu tanıdığını polise söylemesinin sebebi ne olabilir? Senin arkadaşın mı?”

Düşündüm ve, “Onu tanımıyorum. Zaman zaman polise çalıştığını duydum,” dedim.

“Hımm. Teşekkürler.”

“Ne için teşekkürler? Bir şey demedim ki.”

“Haklısın. Şimdi şunu söyle o zaman: Bütün bu laga luga ne için, ha? Kızı şu Wynant denen herif öldürdü, değil mi?”

“Pek çok kişi böyle düşünüyor,” dedim, “ama yapmadıysa, elli papel sana yüz kazandırır.”

Kafasını salladı. “Senin işinle ilgili, seninle bahse girmem,” yüzü aydınlandı, “ama ne yapacağımı söyleyeyim ve eğer istersen buna mangır yatırabiliriz. Beni enselediğin zaman, dediğim gibi sağımı kullanmıştım ve hep bunu yeniden yapıp yapamayacağını merak ettim. Bir ara kendini iyi hissettiğinde isterim ki—”

Gülerek, “Hayır, formdan düştüm,” dedim.

“Ben de yağlı bir domuzum,” diye diretti.

“Ayrıca şans eseriydi; dengeni kaybetmiştin, bense sağlam basıyordum.”

“Beni yağlamaya çalışıyorsun,” dedi ve sonra daha düşünceli bir şekilde, “yine de sanırım şanslıydın. Yani eğer olmasaydın... Dur, bardaklarınızı doldurayım,” diye ekledi.

Nora eve erken ve ayık bir şekilde gitmek istediğine karar verdi, bunun üzerine Studsy’den ve Pigiron Kulüp’ten on biri biraz geçte ayrıldık. Taksiye kadar bize eşlik etti. Kuvvetlice ellerimizi sıktı. “Bu bir zevkti,” dedi. Biz de buna denk kibarlıkta şeyler söyleyip ayrıldık.

Nora, Studsy’nin muhteşem olduğunu düşünüyordu. “Cümlelerinin yarısından bir şey anlamadım.”

“Studsy iyidir.”

“Studsy’ye hafiyelik işini bıraktığını söylemedin.”

“Bir şeyleri onun üzerine yıkmaya çalıştığımı düşünürdün,” deyip açıkladım. “Onun gibi bir herife göre, bir kez hafiyeyse hep hafiyesindir. Yalan söylediğimi düşünmesine sebep olmak-tansa yalan söylemeyi tercih ederim. Sigaran var mı? Bir şekilde, bana gerçekten güveniyor.”

“Wynant’ın kızı öldürmediğini söylerken doğruyu mu söylüyordun?”

“Bilmiyorum. Galiba doğruydı.”

Normandie’de Allentown’daki Macaulay’dan bana gelen bir telgraf vardı.

BURADAKİ ADAM WYNANT DEĞİL VE İNTİHARA
DA TEŞEBBÜS ETMEMİŞ.

Ertesi sabah bir stenograf buldum ve biriken mektupların çoğundan kurtuldum. San Francisco'daki avukatımızla telefonla görüştüm; değirmenin bir müşterisini iflas etmekten kurtarmaya çalışıyorduk. Eyalet vergilerini düşürmeyi amaçlayan planımızı gözden geçirmek için bir saat harcadık. Nora'yla öğle yemeğine gitmek için o günlük paydos ettiğimde saat ikiye geliyordu; tam bir iş adamıydım ve kendimi oldukça faziletli hissediyordum. Nora'nın öğle yemeğinden sonra bir briç randevusu vardı. Ben de Guild'i görmeye gittim: Gün içinde telefonla konuşmuştuk.

El sıkışıp rahatça sandalyelerimize yerleştikten sonra, "Yani yanlış alarm mıymış?" dedim.

"Doğru. Ben ne kadar Wynant'sam bu adam da o kadar Wynant. Bu işleri bilirsin: Philly polisine Wynant'ın bize oradan bir telgraf gönderdiğini söyledik ve eşkâlini yayımladık. Bir sonraki hafta Pennsylvania'nın yarısına göre, sıska ve sakallı herkes Wynant oldu. Bu da Barlow adında bir adam. Çözebildiğimiz

kadarıyla işsiz bir marangoz. Onu soymaya çalışan bir zenci tarafından vurulmuş. Henüz konuşmadı.”

“Allentown polisinin yaptığı hatanın aynısını yapan biri tarafından vurulmuş olamaz mı?” diye sordum.

“Onun Wynant olduğunu düşünen biri tarafından diyorsun? Bence olabilir – eğer bir faydası olacaksa. Değil mi?”

Bilmediğimi söyledim. “Macaulay sana, Wynant’tan gelen mektuptan bahsetti mi?”

“Mektupta ne yazdığından bahsetmedi.” Ona anlattım. Rosewater ile ilgili ne biliyorsam söyledim. “Şimdi iş ilginçleşti,” dedi.

Wynant’ın kız kardeşine yazdığı mektubu da anlattım.

“Pek çok insana yazmış, değil mi?” dedi.

“Ben de öyle düşünüyorum.” Ona Victor Rosewater’ın eşkâlinin çok az bir değişiklikle Christian Jorgensen’e de pekâlâ uyabileceğini söyledim.

“Senin gibi bir adamı dinlemenin zararı olmaz,” dedi. Elimdekiler bundan ibaretti.

Sandalyesinde geriye doğru kaykılıp soluk gri gözlerini tavana dikti. Çabucak, “Orada yapılması gereken işler var,” dedi.

“Allentown’daki bu tip 32’likle mi vurulmuş?” diye sordum.

Guild bir dakikalığına merak içinde bana baktı, sonra kafasını salladı. “Bir 44’lük. Aklında bir şey mi var?”

“Hayır. Sadece kafamda kurguyu takip ediyorum.”

“Ne olduğunu biliyorum,” deyip biraz daha tavana bakmak için arkasına yaslandı. Yeniden konuşmaya başladığında sanki başka bir şey düşünüyor gibiydi. “Macaulay’ın suç işlendiğinde başka bir yerde olduğuna dair kanıtını soruyorsan, o tamam. Bir randevusuna geç kalmış ve sonra da, üçü beş geçeden sekize kadar, Elli Yedinci Cadde’de Hermann adında bir meslektaşının bürosundaymış, zaman tutuyor.”

“Üçü beş geçe de ne demek?”

“Doğru, sen bunu bilmiyorsun. Caress adında birini bulduk, Birinci Cadde’de temizlik ve boyama işleri yapan bir yerden, üçü beş geçe kadını arayıp yapılmasını istediği bir şey olup olmadığı sormuş, o da hayır deyip gitmesi gerektiğini söylemiş. Böylece zaman aralığı üçü beş geçeden üçü yirmi geçeye iniyor Macaulay’dan gerçekten şüphelenmiyorsun, değil mi?”

“Ben herkesten şüpheleniyorum,” dedim. “Üçü beş geçeyle yirmi geçe arasında sen neredeydin?”

Güldü. “Aslına bakarsan,” dedi, “nerede olduğuna dair tanığı olmayan bir tek ben varım. Sinemadaydım.”

“Tek başına?”

Kafasını bir aşağı bir yukarı salladı. “Jorgensen, Bayan Jorgensen’le birlikte evden ayrılmış... Neredeyse üçe beş kala gibi Olga Fenton adında bir kadını görmek için Batı Yetmiş Üçüncü Cadde’ye geçmiş... Karısına söylemeyeceğimize söz verdik... Beşe kadar da orada kalmış. Bayan Jorgensen’in ne yaptığını biliyoruz. Onlar çıkarken kızları giyiniyormuş ve çeyrek geçe bir taksiye binip doğruca Bergdorf-Goodman’a gitmiş. Oğlan bütün öğleden sonra Halk Kütüphanesi’ndeymiş... Tanrım, nasıl da tuhaf kitaplar okuyormuş. Morelli, Forties’de bir batakhanedeymiş.” Güldü. “Peki sen neredeydin?”

“Kendiminkini, ihtiyaç duyacağım zamana saklıyorum. Bunların hiçbirisi sağlam görünmüyor, ama meşru mazeretler nadiren sağlamdır. Nunheim’dan ne haber?”

Guild şaşırması görüldü. “Aklına onu getiren nedir?”

“Kıza karşı bir hevesi olduğunu duydum.”

“Bunu nerden duydun?”

“Duydum.”

Sert sert baktı. “Bilginin güvenilir olduğunu söyleyebilir misin?”

“Evet.”

“Peki,” dedi yavaşça, “bu adamı araştıracağım. Ama bu insanlarla neden ilgileniyorsun? Wynant’ın yaptığını düşünmüyor musun?”

Studsy’ye verdiği oranları Guild’e de verdim: “Yapmadığına dair yirmi beşe elli veririm.”

Sessiz ve uzun süren bir dakika boyunca kaşlarını çatıp bana baktı, sonra, “Bu da bir fikir, bir şekilde... Senin adayın kim?”

“Daha o kadarına varamadım. Hiçbir şey bilmiyorum. Wynant yapmadı demiyorum. Söylediğim, her şeyin Wynant’ı göstermediği.”

“Buna da bire iki veriyorsun. Onu göstermeyen nedir?”

“İstersen önsezi diyelim,” dedim, “ama—”

“Hiçbir şey demek istemem,” dedi. “Bence akıllı bir dedektifsin. Ne söyleyeceğini dinlemek isterim.”

“Çoğunlukla soru soracağım. Örneğin, asansörcü çocuğun Bayan Jorgensen’i Wolf denen kızın katında bıraktığı zamandan, Bayan Jorgensen’in asansörcüyü çağırıp inlemeler duyduğunu söylediği zamana değin ne kadar süre geçmiş?”

Guild dudaklarını önce sarkıttı, sonra soru sormak için açarak, “Sence o mu?..” dedi ve sorunun gerisi havada kaldı.

“Bence o olabilir. Nunheim’in nerede olduğunu bilmek isterdim. Wynant’ın mektubundaki sorulara bir yanıtım olsun isterdim. Macaulay’ın kıza verdiği parayla, kızın Wynant’a verdiği para arasındaki dört bin dolarlık farkın nereye gittiğini bilmek isterdim. Wolf’un nişan yüzüğünün nereden çıktığını bilmek isterdim.”

“Elimizden gelenin en iyisini yapıyoruz,” dedi Guild. “Ben... Eğer o yapmadıysa Wynant’ın neden gelip sorularımıza cevap vermediğini bilmek isterdim.”

“Bunun bir sebebi, Bayan Jorgensen’in onu tuzağa düşürmek istemesi olabilir.” Aklıma bir şey geldi. “Herbert Macaulay,

Wynant'a alışıyor: Allentown'daki adamın Wynant olmadığına dair sadece Macaulay'ın sözüne gvenmiyorsunuz değil mi?"

"Hayır. O, Wynant'tan daha genç bir adam, saçlarında çok az kır var ve boyatmamış, sonra bizdeki fotoğraflara da benzemiyor." Kararı kesin görünüyordu. "nmzdeki birkaç saat içinde yapacak bir işin var mı?"

"Hayır."

"Güzel." Ayağa kalktı. "Bu tartıştığımız şeylerle ilgilenmesi için birkaç ocuk ayarlayacağım, sonra belki seninle birlikte bazı ziyaretlerde bulunuruz."

"Harika," dedim, sonra Guild ofisten çıktı.

p kutusunda *Times* duruyordu. Gazeteyi pten çıkarıp ilanların olduğu sayfayı açtım. Macaulay'ın verdiği ilan da oradaydı: "*Abner. Evet. Tavşan.*"

Guild geri döndüğünde: "Wynant'ın yardımcılarına ne dersin, dkknda çalıştığı her kimse? Onlar aranıp bulundu mu?" diye sordum.

"Hı hı, ama bir şey bildikleri yok. Wynant'ın gittiği haftanın bitiminde işlerine son verilmiş –iki kişiler– ve o günden beri de Wynant'ı görmemişler."

"Dkkn kapandığında ne üzerinde çalışıyorlarmış?"

"Bir çeşit boya mı ne... sabit yeşil gibi bir şey. Bilmiyorum. Eğer istersen öğrenirim."

"nemi olduğunu sanmıyorum. Dkkn bir şeye benziyor mu?"

"Oldukça güzel düzenlenmiş bir yer, en azından söyleyebileceğim bu. Dükkânın bununla bir ilgisi olduğunu mu düşünüyorsun?"

"Herhangi bir şeyin ilgisi olabilir."

"Hı hı. Peki, hadi çıkalım."

“Öncelikle,” dedi Guild bürosundan ayrıldığımızda, “Bay Nunheim’ı görmeye gideceğiz. Evde olmalı. Ben ona telefon edene kadar buralarda kalmasını söylemiştim.”

Bay Nunheim’ın evi dördüncü katta; karanlık, rutubetli, kokuşmuş ve Altıncı Cadde’nin gürültüsünün duyulduğu bir binadaydı. Guild kapıyı çaldı. İçeriden aceleci hareketler duyuluyordu, sonra bir ses, “Kim o?” diye sordu. Ses genizden konuşan ve biraz asabi bir erkeğe aitti.

Guild, “John,” dedi.

Kapı ufak tefek, solgun yüzlü bir adam tarafından alelacele açıldı. Otuz beş veya otuz altı yaşlarındaydı. Bir atlet, mavi pantolon ve siyah ipekli çoraplar vardı üstünde. “Sizi beklemiyordum komiser,” diye mızıldandı. “Telefon edeceğinizi söylemiştiniz.” Korkmuş görünüyordu. Koyu gözleri küçük ve birbirine yakın,

geniş ağız ince ve gevşekti, alışılmışın dışında kıvrık uzun burnu düşük ve kemiksiz gibi görünüyordu.

Guild eliyle dirseğime dokundu, birlikte içeri girdik. Soldaki açık bir kapıdan, içerideki bozulmuş yatak görünüyordu. Girdiğimiz oda dökük ve kirli, etrafta giysilerin, gazetelerin ve kirli tabakların olduğu bir oturma odasıydı. Sağdaki bir duvar girintisinde lavabo ve soba vardı. İkisnin arasında, elinde cızırdayan bir kızartma tavasıyla bir kadın duruyordu. İri kemikli, dolgun ve kızıl saçlı kadın muhtemelen yirmi sekizindeydi; kaba saba bir güzelliği vardı. Kırıksık, pembe bir kimonoyla, yamuk kurdeleleri olan yıpranmış pembe terlikler giymişti. Asık suratıyla bize bakıyordu. Guild, beni Nunheim'la tanıştırmadı, kadınla da hiç ilgilenmedi. "Otur," dedi ve kanepenin bitimindeki giysilerin bir kısmını kendine yer açmak için iteledi.

Sallanan sandalyenin üzerindeki bir gazete parçasını kaldırıp oturdum. Guild şapkasını çıkarmadığı için ben de çıkarmadım. Nunheim içinde üç dört parmak viski bulunan yarım litrelik bir şişenin ve birkaç bardağın olduğu masaya gidip, "İçer misiniz?" dedi.

Guild suratını ekşitti. "O sidiği içmeyiz. Wolf denen kızı yalnızca simaen tanıdığın yalanından bahsetmeye ne dersin?"

"Ama öyleydi komiser, yemin ederim doğru söylüyorum." Gözleri iki defa bana doğru kaydı ve hemen geri çekildi. "Belki onu gördüğümde merhaba demişimdir, ya da nasılsın gibi bir şeyler, ama onu bu kadar tanıyorum. Yemin ederim ki doğru."

Duvar girintisindeki kadın alaycı bir şekilde güldü, yüzünde neşeden eser yoktu. Nunheim kadına döndü. "Hadi," dedi, sesi öfkeden tizleşmişti, "kapat o ağızını yoksa dişini sökerim senin." Kadın kolunu sallayıp tavayı adamın kafasına fırlattı. Ama adamı ıskalayan tava duvara çarptı. Tavadaki yağ ve yumurtalar duvarda,

yerde ve mobilyalarda taze lekeler oluşturdu. Nunheim kadına doğru seğırtti. Bir ayağıını uzatıp adama çelme takmak için ayağa kalkınama gerek kalmadı. Nunheim yere yapıştı. Kadın soyma bıçağını eline almıştı. “Kesin!” diye kükredi Guild. O da ayağa kalkmamıştı. “Buraya seninle konuşmaya geldik, bu patırtılı eğlenceyi izlemeye değıl. Ayağa kalk ve kendine gel.”

Nunheim yavaşça ayağa kalktı. “İçtiğı zaman bu kadın beni deli ediyor,” dedi. “Bütün gün beni öfkeden kudurttu.” Sağ elini bir geri bir ileri hareket ettirdi. “Galiba bileğimi burktum.” Kadın yürüyüp, bize bakmadan yanımızdan geçti, yatak odasına gidip kapıyı kapattı.

Guild, “Belki de başka bir kadının peşinde dolanmasaydın, bu kadınla o kadar sorun yaşamazdın,” dedi.

“Ne demek istiyorsunuz komiser?” Nunheim şaşırmıştı ve günahsızdı, galiba canı da yanmıştı.

“Julia Wolf.”

Solgun yüzlü küçük adam şimdi içlerlemıştı. “Bu bir yalan komiser. Bunu diyen her kimse—”

Guild bana dönerek Nunheim’ın sözünü kesti. “Eğer ona bir yumruk atmak istiyorsan, hazır bileğı de burkulmuşken hiç durma: Nasıl olsa sert bir yumruk atamayacak.”

Nunheim iki elini açıp bana döndü. “Yalancı olduğunuzu kastetmedim. Diyorum ki belki biri bir hata etmiştir eğer—”

Guild tekrar sözünü kesti: “Eğer onu elde edebilseydin bunu yapmaz mıydın?”

Nunheim alt dudağını ıslatıp endişeyle yatak odasının kapısına doğru baktı. Ağır ağır, ihtiyatlı alçak bir sesle, “Yani,” dedi, “elbette klas hatundu. Galiba reddetmezdim.”

“Ama hiç onunla olmaya çalışmadın?”

Nunheim tereddüt etti, sonra omuzlarını silkip, "Bu işler nasıldır bilirsin. Etrafta dolanıp denk getirdiğini düşürmeye çalışırsın," dedi.

Guild yüzünü ekşiterek baktı ona. "Bunu bana en başta söylemeliydin. Kızın vurulduğu öğleden sonra neredeydin?"

Küçük adam iğneyle dürtülmüş gibi yerinden sıçradı. "Tanrı aşkına komiser, bununla bir ilgim olduğunu düşünmüyorsun ya... Kızı incitmek için ne sebebim olabilir?"

"Neredeydin?"

Nunheim'ın gevşek dudakları gergin bir şekilde seğirdi. "Kız, hangi gün—" Yatak odasının kapısı açılınca birdenbire durdu. İri kadın, elinde bir bavulla odadan çıktı. Sokak giysileri vardı üzerinde.

"Miriam," dedi Nunheim.

Miriam, Nunheim'a boş boş baktı ve, "Sahtekârlardan hoşlanmıyorum, hem hoşlansaydım bile ispiyoncu olanlarından hoşlanmazdım, ayrıca eğer ispiyoncu sahtekârlardan hoşlansaydım, senden yine de hoşlanmazdım," deyip dış kapıya doğru döndü.

Guild kadının arkasından gitmemesi için Nunheim'ın kolunu tutarak tekrar, "Neredeydin?" diye sordu.

Nunheim, "Miriam. Gitme. Düzgün davranacağım, her şeyi yaparım. Gitme, Miriam," diye seslendi. Kadın çıkıp kapıyı kapattı.

Nunheim, "Bırakın beni gideyim," diye yalvardı Guild'e. "Bırakın beni, onu geri getireyim. Ben onsuz yapamam. Şimdi onu geri getireceğim ve ne bilmek istiyorsanız anlatacağım. Bırakın beni gideyim. Onu geri getirmeliyim."

Guild, "Bu delilik. Otur aşağı," dedi. Küçük adamı bir sandalyeye iteledi. "Buraya senin ve o karının festival dansını seyretmeye gelmedik. Kızın öldürüldüğü öğleden sonra neredeydin?"

Nunheim elleriyle yüzünü örtüp ağlamaya başladı. "Oyalanmaya devam et," dedi Guild, "tokadı basacağım sana, aptal." Bir bardağa biraz viski koyup Nunheim'a verdim.

"Teşekkür ederim beyefendi, teşekkür ederim." Viskiye içti, öksürdü ve yüzünü silmek için kirli bir mendil çıkardı. "Hatırlayamadım komiser," diye sızlandı. "Belki Charlie'nin bیلardo salonundaydım, belki de buradaydım. Eğer onu geri getirmeme izin verirseniz, Miriam anımsayabilir."

"Miriam'ın da senin de cehenneme kadar yolunuz var. Hatırlayamadığın için hapsi boylamaya ne dersin?"

"Bir dakika verin bana sadece. Hatırlayacağım. Sahtekârlık etmiyorum komiser. Size karşı her zaman dürüst olduğumu bilir-siniz. Sadece, şu anda üzgünüm. Bakın bileğime." Şiştiğini görebilmemiz için sağ bileğini kaldırdı. "Sadece bir dakika." Yüzünü tekrar elleriyle kapadı. Guild bana göz kırptı ve küçük adamın hafızasının çalışmasını bekledik.

Aniden ellerini yüzünden çekip güldü. "Canına yandığım! Eğer bana vursaydınız, hak ettiğimi bulmuş olurdum. O öğleden sonra ben... Bekleyin, size göstereyim." Yatak odasına gitti.

Birkaç dakika sonra Guild seslendi: "Hey, bütün gece bek-leyemeyiz. Acele et." Cevap gelmedi. İçeri girdiğimizde yatak odası boştu, sonra banyonun kapısını açtık, orası da boştu. Yangın çıkışında açık bir pencere vardı. Hiçbir şey söylemedim, tepki vermemeye çalıştım. Guild, şapkasını biraz geriye itip, "Keşke bunu yapmasaydı," dedi. Oturma odasındaki telefona gitti. O telefon ederken çekmeceleri ve dolapları kurcaladım ama bir şey bulamadım. Araştırmam pek derinlemesine değildi ve Guild polisi faaliyete geçirir geçirmez de bıraktım.

"Sanırım onu bulacağız," dedi. "Bazı haberlerim var. Jorgensen'in Rosewater olduğunu teşhis ettik."

“Kim teŖhis etti?”

“Jorgensen’in tanığı Olga Fenton’la konuŖması için birini gndermiŖtim; kızı konuŖturmuŖ. Ama kızı adam lehine tanıklık etmekten vazgeirememiŖ. Gidip bir de kendim deneyeceğim. Benimle gelmek ister misin?”

Saatime bakıp, “İsterdim, ama çok geç oldu. Jorgensen’i hâlâ almadınız mı?” dedim.

“Emrin süresi geçti.” DŖnceli bir Ŗekilde bana baktı. “Ayrıca bu bebek konuŖmak zorunda!”

Sırıttım. “Ŗimdi kızı kimin öldürdüğünü dŖnyorsun?”

“Dert etmiyorum,” dedi. “Sadece elimde yeteri kadar insanı sıkıŖtıracak Ŗey olsun ki olay bitmeden doğru kiŖiyi yakalayayım.” Sokağa çıkınca, ne olup bittiğinden beni haberdar edeceğine dair söz verdi. El sıkıŖıp ayrıldık. Nora’ya sevgilerini ilettiğini söylemek için birkaç saniye sonra peŖimden koŖtu.

Guild'in mesajını Nora'ya ilettim ve günün haberlerini anlattım.

"Benim de sana bir mesajım var," dedi Nora. "Gilbert Wynant uğradı ve seni bulamadığı için çok hayal kırıklığına uğradı. Sana anlatması gereken, 'büyük öneme sahip' bir şey olduğunu söylememi istedi benden."

"Büyük ihtimalle Jorgensen'in anne takıntısı olduğunun farkına varmıştır."

"Onu Jorgensen'in öldürdüğünü mü düşünüyorsun," diye sordu Nora.

"Kimin öldürdüğünü bildiğimi sanıyordum," dedim, "ama şimdi işler o kadar karıştı ki ancak bir tahminde bulunabilirim."

"Peki tahminin ne?"

"Mimi Jorgensen, Wynant, Nunheim, Gilbert, Dorothy, Alice Hala, Morelli, sen, ben veya Guild. Belki de Studsy yapmıştır. Bir içki hazırlamaya ne dersin?"

Nora biraz kokteyl hazırladı. O, telefona cevap verip gelene kadar ben ikinciye ya da üçüncüyü içiyordum. “Arkadaşın Mimi seninle konuşmak istiyor,” dedi.

Telefona gittim. “Merhaba Mimi.”

“Geçen gece o kadar kaba davrandığım için özür dilerim Nick, ama çok üzgündüm ve kendimi kaybedip rezil ettim. Lütfen beni affet.” Sanki bir anda söyleyip de kurtulmak ister gibi hızlıca konuşmuştu.

“Sorun değil,” dedim.

Mimi yeniden konuşmaya başlamadan önce, bu iki kelimenin ağzımdan çıkmasını zor bekledi, ama şimdi daha uysal ve samimiydi: “Seni görebilir miyim Nick? Çok kötü bir şey oldu, ne yapacağımı, ne yapılması gerektiğini bilmiyorum.”

“Ne oldu?”

“Telefonda anlatamam, ama bana ne yapmam gerektiğini söylemelisin. Birilerinin tavsiyesine ihtiyacım var. Gelemez misin?”

“Şimdi mi diyorsun?”

“Evet. Lütfen.”

“Tamam,” deyip oturma odasına geri döndüm. “Bir koşu Mimi’yi görmeye gideceğim. Ne yapacağını bilmediği bir durumda kalmış ve yardıma ihtiyacı varmış.”

Nora güldü. “Bacaklarını kapalı tut... Senden özür diledi mi? Benden diledi.”

“Evet, bir nefeste hem de. Dorothy evde mi, yoksa hâlâ Alice Hala’da mı?”

“Gilbert’a bakılırsa hâlâ halasında. Ne kadar kalacaksın?”

“Gerekenden daha fazla değil. İhtimal ki, Jorgensen’i enselediler ve Mimi de bu işin düzeltilip düzeltilmeyeceğini bilmek istiyor.”

“Ona bir şey yapabilirler mi? Yani eğer Wolf denilen kızı öldürmediyse.”

“Sanırım, onun aleyhine olan eski suçlamalar –postayla tehditler, gaspa teşebbüs– tekrar gündeme gelebilir.” Hem kendime hem de Nora’ya sormak için içmeyi bıraktım: “Nunheim ve Jorgensen’in birbirlerini tanıyıp tanımadıklarını merak ediyorum.” Buna kafa patlatmış, ama bunun ihtimal dahilinde olduğu dışında bir yere varamamıştım. “Peki, ben gidiyorum.”

Mimi beni iki eliyle birden buyur etti. “Beni affetmiş olman korkunç, korkunç derecede kibarca Nick, ama sen zaten hep böyle kibar olmuşsundur. Pazartesi gecesi bana neler olduğunu bilmiyorum.”

“Boş ver,” dedim. Yüzü her zamankinden daha pembeydi ve kaslarının katılığı daha genç görünmesini sağlıyordu. Mavi gözleri parlaktı. Benimkilerin üzerinde duran elleri soğuktu. Heyecanla gerilmişti, ama bunun ne tür bir heyecan olduğunu çözememiştim.

“Aynı zamanda, tabii ki karının da tatlılığı–”

“Unut artık.”

“Nick, biri cinayetten suçluysa ve bunun delillerini saklıyorsan, ne yaparlar?”

“Seni suç ortağı yaparlar –olay sonrası suç ortağı teknik tabir– eğer isterlerse.”

“Kendi isteğinle fikrini değiştirip onlara delilleri versen bile mi?”

“Yapabilirler. Genellikle yapmazlar ama.”

Etrafta kimsenin olmadığından emin olmak ister gibi odada göz gezdirip, “Julia’yı Clyde öldürdü. Kanıtı buldum ve sakladım. Bana ne yapacaklar?” dedi.

“Azarlamak dışında büyük ihtimalle hiçbir şey yapmayacaklar – ama eğer teslim olursan. Clyde senin kocandı: Hiçbir jürinin seni, onu koruduğun için suçlayamayacağı kadar yakındınız birbirinize – yine de, tabii, bunu yapmanın başka bir sebebi olduğunu düşünürlerse işler değişir.”

Mimi soğukkanlı bir şekilde, kasten, “Sen böyle düşünüyor musun?” diye sordu.

“Bilmiyorum,” dedim. “Benim tahminime göre, en kısa zamanda Clyde’ı görüp, ondan para koparmak için bu delili ona karşı kullanmaya niyetlendin, şimdiyse fikrini değiştirmene sebep olacak başka bir şey oldu.” Sağ elini bir pençe gibi, sivri tırnaklarıyla beraber yüzüme doğru savurdu. Dişlerini sıkıyordu ve dudakları dişlerinin üzerinden geri çekilmişti.

Onu bileğinden yakaladım. Düşünceli görünmeye çalışarak, “Kadınlar gittikçe daha zorlu oluyorlar,” dedim. “Tavayı bir herife fırlatandan daha yeni kurtulmuştum.”

Güldü, ama gözleri değişmemişti. “Alçak herifin tekisin. Benden hep en kötüsünü bekliyorsun, değil mi?” Elim bileğinden çektim, o da parmaklarımın bileğinde bıraktığı izleri ovuşturdu.

“O tavayı fırlatan kadın kimdi?” diye sordu. “Tanıdığım biri mi?”

“Nora değildi, eğer demek istediğin buysa. Hâlâ Victor-Christian Rosewater-Jorgensen’i tutuklamadılar mı?”

“Ne?”

Şaşkınlığına inanmıştım ama şaşırması da benim bu şaşkınlığa inanmam da garipti. “Jorgensen aslında Rosewater,” dedim. “Onu hatırlıyorsun. Bildiğini sanıyordum.”

“Yani diyorsun ki, o korkunç adam—”

“Evet.”

“Buna inanmıyorum.” Parmaklarını bitıştırıp ayağa kalktı. “İnanmıyorum. İnanmıyorum.” Korkudan yüzü hasta gibi olmuştu, sesi gerildi, bir vantriloğunki gibi sahteydi. “Buna inanmıyorum.”

“İnansan iyi olur,” dedim. Beni dinlemiyordu. Arkasını dönüp pencereye gitmişti, sırtı bana dönük duruyordu.

“Dışarıda, arabanın içinde, Jorgensen’i almaya gelmiş devriye polisleri gibi görünen bazı adamlar var,” dedim.

Döndü ve hızla sordu: “Onun Rosewater olduğundan emin misin?” Yüzündeki korkunun çoğu gitmişti ve sesi de neredeyse yine insan gibi çıkıyordu.

“Polis emin.” Birbirimize baktık, ikimiz de düşünmekle meşguldük. Jorgensen’in Julia Wolf’u öldürmüş olabileceğinden ya da hatta tutuklanmasından korkmadığını düşündüm: Onunla, yalnızca Wynant’a karşı yürüteceği bir senaryo yüzünden evlenmiş olmasından korkuyordu.

Güldüğümde –bu fikir komik olduğundan değil de aklıma bu kadar çabuk geldiğinden– o da belli belirsiz gülmeye başladı. “Bana kendisi söyleyene kadar,” dedi, şimdi sesi oldukça yumuşaktı, “buna inanmıyorum.”

“Peki söylediğinde ne olacak?”

Omuzlarını hafifçe silkti, üst dudağı kıvrıldı. “O benim kocam.”

Bütün bunların eğlenceli olması beklenirdi ama canımı sıkmıştı. “Mimi, benim, Nick. Beni hatırlıyorsun değil mi, N-i-c-k,” dedim.

“Benim hakkımda iyi şeyler düşünmediğini biliyorum,” dedi usulca. “Sana göre, ben—”

“Tamam. Tamam. Bunları bırakalım. Wynant’ın seni bulduğu kısma dönelim hadi.”

“Evet, o mesele,” deyip arkasını döndü. Tekrar bana döndüğünde dudağı yine kıvrılmıştı. “Bu bir yalan Nick. Bir şey bulduğum yok.” Bana yaklaştı. “Clyde’in o mektupları Alice’e ya da Macaulay’a göndermeye hiç hakkı yoktu. Herkesin ben-den şüphelenmesine neden oldu, eğer ona karşı elimde bir şey olduğunu uydurursam hak ettiğini bulacağını düşündüm çünkü inanıyordum ki —yani, inanıyorum— kızı o öldürdü ve bu sadece—”

“Ne uydurdun?” diye sordum.

“Henüz uydurmadım. Önce bana ne yapabileceklerini anlamaya çalışıyordum; anlıyorsun ya, sana sorduğum şeyler. Wolf’la yalnızken kızın bir anlığına kendine geldiğini, diğerleri telefon etmeye gittiğinde bana onu Clyde’in öldürdüğünü anlattığını söyleyecektim.”

“Bir şey duyduğunu söylemedin, sesini çıkarmadın, bir şey bulduğunu söyledin ve bunu sakladın.”

“Ama daha karar vermemiştim ne—”

“Wynant’ın Macaulay’a yazdığı mektuptan ne zaman haberin oldu?”

“Bu öğleden sonra,” dedi, “buraya bir polis geldi.”

“Sana Rosewater’la ilgili hiçbir şey sormadı mı?”

“Bana onu tanıyıp tanımadığımı sordu, ben de hayır derken doğruyu söylediğimi düşünüyordum.”

“Belki de söyledin,” dedim, “ilk defa şimdi, Wynant’a karşı bir delilin olduğunu söylediğinde doğruyu söylediğine inanıyorum.”

Gözlerini daha da açtı. “Anlamadım.”

“Ben de, ama şöyle olabilir: Bir şey buldun ve bunu büyük ihtimalle Wynant’a satma fikriyle duyurmaya karar verdin, sonra Wynant’ın mektuplarıyla gözler sana dönünce, para fikrinden vazgeçtin ve Wynant’tan intikam alıp kendini korumak için onu polise vermeye karar verdin; son olarak Jorgensen’in Rosewater olduğunu öğrendiğinde de yine vazgeçip delili vermemekte karar kıldın, bu defa para için değil elbette; seninle aşk için değil, Wynant’a karşı oyununda bir koz olarak evlenen adamı cezalandırıp mümkün olduğu kadar kötü bir duruma sokmak için.”

Sakin bir şekilde gülerek, “Gerçekten her şeyi yapabileceğimi düşünüyorsun, değil mi?” diye sordu.

“Bunun bir anlamı yok,” dedim. “Senin için anlamı olması gereken tek şey, hayatının bir hapishanede son bulacak olması.”

Çılgılığı çok yüksek değildi, ama tüyler ürperticiydi ve yüzündeki korkudan şimdi eser yoktu. Ceketimin yakasına yapışıp bir bebek gibi, “Öyle deme, lütfen. Öyle düşünmediğini söyle,” dedi. Titriyordu, düşmesin diye ona sarıldım.

Öksürüp, “Kötü müsün anne?” diye sorana kadar Gilbert’in geldiğinin farkına varmamıştık.

Ellerini yavaşça yakamdan çekip geriye doğru bir adım atarak, “Annen şapşal bir kadın,” dedi. Hâlâ titriyordu, ama bana gülümseyip sesine neşe kattı: “Beni böyle korkutman tam bir kabalık.”

Üzgün olduğumu söyledim. Gilbert ceketiyile şapkasını bir sandalyeye bırakıp zarif bir ilgiyle bir bana bir annesine baktı. İkimizin de ona hiçbir şey söylemeyeceği belli olunca yeniden öksürüp, “Sizi gördüğüme çok sevindim,” dedi. El sıkışmak için yanıma geldi. Ben de onu gördüğüme memnun olduğumu söyledim.

Mimi, "Gözlerin yorgun görünüyor. Bahse girerim bütün öğleden sonra yine gözlüklerin olmadan okudun," dedi. Kafasını sallayıp bana dönerek, "Babası gibi akılsız," dedi.

"Babamdan hiç haber var mı?" diye sordu Gilbert.

"İntiharıyla ilgili o yanlış alarından beridir yok," dedim. "Sanırım onun yanlış alarm olduğundan haberin var."

"Evet." Tereddüt etti. "Gitmeden birkaç dakika önce sizi görmek isterim."

"Elbette."

"Ama onu zaten şimdi görüyorsun ya tatlım," dedi Mimi. "Aranızda benim bilmemem gereken sırlar mı var?" Sesi yeteri kadar neşeliydi. Titremesi geçmişti.

"Sen sıkılırsın," dedi Gilbert annesine. Şapkasını ve ceketini aldı, beni başıyla selamlayıp odadan çıktı.

Mimi tekrar başını salladı. "Bu çocuğu hiç anlamıyorum. Acaba içinde bulunduğumuz tablodan ne çıkardı." Endişelenmiş gibi görünmüyordu. Sonra daha ciddi bir şekilde, "Sana onu söyleten neydi Nick?" diye sordu.

"Senin sonunda kendini hapis—"

"Hayır, boş ver." Ürperdi. "Duymak istemiyorum. Akşam yemeğine kalamaz mısın? Büyük ihtimalle yapayalnız olacağım."

"Üzgünüm, kalamam. Şimdi, bulduğun şu delile gelirsek?"

"Gerçekte bir şey bulduğum yok. Yalandı o." Samimiyetle kaşlarını çattı. "Bana öyle bakma. Gerçekten yalandı."

"Yani sadece yalan söylemek için mi çağırdın beni?" diye sordum. "Öyleyse fikrini neden değiştirdin?"

Kıkırdadı. "Gerçekten benden hoşlanıyor olmalısın Nick, yoksa bana bu kadar ters davranmazdın."

Bu akıl yürütme biçimine yanıt veremezdim. "Peki, Gilbert ne istiyormuş öğrenip gideceğim," dedim.

“Keşke kalabilseydin.”

“Üzgünüm, kalamam,” dedim tekrar. “Gilbert’ı nerede bulabilirim?”

“İkinci kapı. Chris’i gerçekten tutuklayacaklar mı?”

“Belli olmaz,” dedim ona, “polise ne anlatacağına bağlı olarak değişir. Dışarıda kalmak için dosdoğru gerçekleri söylemeli.”

“Ah, eğer o—” susup dik dik bana baktı: “Beni kandırdığın bir oyun oynamıyorsun değil mi? Gerçekten o Rosewater yani?”

“Polis buna emin.”

“Ama öğleden sonra buraya gelen adam Chris’le ilgili tek bir soru bile sormadı,” diye itiraz etti. “Sorduğu sadece şeyi bilip bilmediğim—”

“O zaman emin değillerdi,” diye açıkladım. “Bu sadece bir tahmindir.”

“Ama şimdi eminler?”

Başımı salladım.

“Nasıl öğrendiler?”

“Chris’i tanıyan bir kızdan,” dedim.

“Kim?” Gözleri biraz koyulaştı ama sesini kontrol edebiliyordu.

“Adını hatırlayamıyorum.” Sonra gerçeğe döndüm: “Cinayetin işlendiği öğleden sonrası için Chris’e tanıklık eden...”

“Tanıklık eden?” diye sordu kızgınca. “Polisin böyle bir kızın sözüne güveneceğini mi söylüyorsun yani bana?”

“Nasıl bir kızın?”

“Ne demek istediğimi anladın.”

“Anlamadım. Sen kızı tanıyor musun?”

Sanki onu suçlamışım gibi, “Hayır,” dedi. Gözlerini kısıp, bir fısıltıdan ibaret kalana kadar sesini alçalttı: “Nick, onun Julia’yı öldürdüğünü düşünüyor musun?”

“Böyle düşünmemi gerektirecek ne yaptı?”

“Clyde’den intikam alabilmek için benimle evlendiğini düşün,” dedi. “Ve... biliyorsun, Clyde’den para alabilmek için beni buraya gelmeye zorladı. Belki de bunu ben önerdim –bilmiyorum– ama beni o zorladı. Sonra Julia’ya rastlamış olduğunu düşün. Julia onu tanıyordu, elbette, çünkü Clyde için birlikte çalışmışlardı. Benim o öğleden sonra Julia’yı görmeye gideceğimi biliyordu, eğer kızı kızdırırsam onu ele vereceğinden korkmuştur falan filan... Böyle olamaz mı?”

“Saçma. Ayrıca, o öğleden sonra, sen de onunla birlikte çıktın evden. Vakti olmayacaktı–”

“Ama benim tuttuğum taksi feci yavaştı,” dedi, “sonra bir yerde durmuş olmalıyım, şeyde... sanırım durdum. Sanırım aspirin almak için bir eczanede durdum.” Gayretle başını salladı. “Hatırlıyorum. Durdum.”

“Ve o da duracağını biliyordu çünkü ona söylemiştin,” dedim. “Böyle devam edemezsin Mimi. Cinayet ciddi bir şey. Sırf seninle oynadıkları için insanları içine sürükleyeceğin bir şey değil.”

“Oyun mu?” diye sordu, kızgın kızgın bana bakıp. “Neden, o...” Jorgensen’e bütün bilindik küfürleri, ağza alınmaz ve aşağılayıcı sözleri edip sonunda bana bağırmaya başlayana kadar sesi yavaş yavaş yükseldi.

Nefes almak için durduğunda, “Epey küfürlü oldu bu, ama–” dedim.

“Benim öldürmüş olabileceğimi ima edecek cürete dahi sahip,” dedi bana. “Bana soracak cesarete sahip değil ama buna devam etti ta ki ona kesinlikle... bunu yapmadığımı söyleyene dek.”

“Başka bir şey söyleyecektin. Ona kesinlikle ne dedin?”

Ayağını hızla yere vurdu. “Beni sıkıştırıp durma.”

“Tamam, canın cehenneme,” dedim. “Buraya gelmek benim fikrim değildi.” Ceketime ve şapkama yöneldim.

Peşimden koşup beni kolumdan yakaladı. “Lütfen Nick, özür dilerim. Şu benim berbat huyum. Bilmiyorum ki ne—”

Gilbert içeri gelip, “Yolun bir kısmında size eşlik edeceğim,” dedi.

Mimi ona sert sert baktı. “Bizi dinliyordun sen.”

“Sen öyle bağırırken nasıl duymam?” diye sordu. “Biraz para alabilir miyim?”

“Konuşmayı henüz bitirmedik,” dedi Mimi.

Saatime baktım. “Hemen gitmem lazım Mimi. Geç oldu.”

“Randevun bitince geri gelecek misin?”

“Eğer geç olmamışsa. Beni bekleme.”

“Burada olacağım,” dedi. “Ne kadar geç olduğunun önemi yok.” Geri gelmeye çalışacağımı söyledim. Gilbert’a parasını verdi. İkimiz beraber aşağı indik.

Binadan çıkarken Gilbert bana, “Dinliyordum,” dedi. “Eğer insanları incelemekle ilgileniyorsanız, fırsatını bulduğunuzda dinlememek bence aptalca, çünkü siz onlarla birlikteyken asla aynı olmuyorlar. Eğer insanlar anlarsa, elbette bundan hoşlanmıyor, ama,” gülümsedi, “kuşlar ve hayvanların da doğa bilimciler tarafından gözlenmekten hoşlandığını sanmıyorum.”

“Çoğunu duydun mu?” diye sordum.

“Ah, önemli bir yerini kaçırmadığımı anlamaya yetecek kadarını.”

“Ne düşünüyorsun?”

Dudaklarını büzüp alnını kırıştırdı, tarafsız bir şekilde, “Tam olarak söylemek zor,” dedi. “Annem zaman zaman bir şeyleri saklamakta başarılıdır, ama uydurmakta kesinlikle iyi değildir. Komik şey, –fark etmişsinizdir– en çok yalan söyleyenler bu işte

en beceriksiz olanlardır ve onları yalanla kandırmak da pek çok insana göre daha kolaydır. Yalanı beklediklerini düşünüyor olabilirsiniz, ama söylenenlere en çok onlar inanır. Bunu fark ettiğinizi sanıyorum, öyle değil mi?”

“Evet.”

“Size söylemek istediğim şey şu: Chris geçen gece eve gelmedi. Annem bu nedenle her zaman olduğundan daha üzgün ve bu sabah postayı aldığımda, Chris’e de bir mektup geldiğini gördüm. İçinde bir şeyler olabileceğini düşünüp açmak için buhara tuttum.” Cebinden bir mektup çıkarıp bana uzattı. “En iyisi okuyun, sonra zarfı tekrar kapatıp Chris gelirse diye yarının postasının arasına koyacağım, gerçi geleceğini sanmıyorum...”

“Neden geleceğini sanmıyorsun?” deyip mektubu aldım.

“O gerçekten de Rosewater...”

“Bununla ilgili ona bir şey söyledin mi?”

“Fırsatım olmadı. Bana söylediğinizden beri onu görmedim.”

Elimdeki mektuba baktım. Zarfın üzerindeki pulda Boston, Massachusetts, 27 Aralık 1932 yazıyordu ve biraz çocukça bir kadın el yazısıyla Bay Christian Jorgensen, Courtland Apt., New York, N.Y. adresine gönderilmişti. Zarftan çıkan mektubu alırken, “Bunu neden açtın?” diye sordum.

“Sezgiye inanmam,” dedi, “ama muhtemelen kokulardan, seslerden, hatta belki el yazısından sezebileceğiniz bir şeyler vardır, belki bazen sizi etkileyen şeyin bilincinde bile değilsinizdir. Ne olduğunu bilmiyorum: Sadece içinde önemli bir şey olabileceğini hissettim.”

“Ailenin postasıyla ilgili sık sık böyle şeyler hisseder misin?”

Dalga geçip geçmediğimi anlamak için bana hızlıca bir bakış attı, sonra, “Sıklıkla değil, ama daha önce de mektuplarını açtım. Size insanları inceleme merakım olduğunu söylemiştim,” dedi.

Sevgili Vic; Olga, Birleşik Devletler'e döndüğünü, başka bir kadınla evlendiğini ve Christian Jorgensen ismini kullandığını yazdı bana. Bütün bu yıllardan sonra, tek bir kelime bile etmeden beni terk etmen, senin de bildiğin gibi hiç doğru değil. Ve para da bırakmadan. Bay Wynant'la yaşadığın o sorunun neticesinde uzaklara gitmek zorunda kaldığını biliyorum, ama eminim ki o olup biteni çoktan unutmuştur; ayrıca her zaman senin arkadaşın olduğumu, ne zaman olursa olsun, senin için elimden gelen her şeyi yapacağımı çok iyi bildiğin için bana yazabilirdin. Başının etini yemek istemem Vic, ama seni görmek zorundayım. Yılbaşı dolayısıyla pazar ve pazartesi günü mağazadan izinli olacağım ve cumartesi gecesi N.Y.'ye geleceğim. Seninle konuşmak zorundayım. Senin için uygun zamanı ve yeri yaz bana. Sorun çıkarmayacağıma emin olabilirsin ve hemen yaz ki zamanında bana ulaşsın.

*Gerçek karın,
Georgia*

Bir sokağın adresi vardı. "Vay, vay, vay," deyip mektubu zarfa geri koydum. "Ve bundan annene bahsetmenin cazibesine karşı koydun ha?"

"Ah, tepkisinin ne olabileceğini biliyorum. Ona anlattıklarınızla nasıl kendini kaybettiğini. Bununla ne yapmam gerektiğini düşünüyorsunuz?"

"Polise anlatmama izin vermen gerektiğini düşünüyorum."

Hemen başını sallayarak onayladı. "Eğer en doğrusunun bu olduğunu düşünüyorsanız... Eğer istiyorsanız onlara gösterebilirsiniz."

“Teşekkürler,” deyip mektubu cebime koydum.

“Bir şey daha var,” dedi. “Deney yaptığım biraz morfinim vardı ve biri onu çaldı, bir gram kadar.”

“Ne deneyi?”

“Kullanıyordum. Sonuçlarını incelemek istemiştım.”

“Hoşuna gitti mi peki?” diye sordum.

“Ah, hoşuma gitmesini beklemiyordum. Sadece öğrenmek istedim. Aklımı körelten şeylerden hoşlanmam. O yüzden de pek içmem, hatta sigara bile kullanmam. Gerçi, kokain denemek isterim, çünkü zekâyı keskinleştirdiği söyleniyor, değil mi?”

“Öyle söyleniyor. Malı kimin çaldığını düşünüyorsun?”

“Dorothy’den şüphelendim, çünkü onunla ilgili bir teorim var. Alice Hala’ya akşam yemeğine işte bu yüzden gidiyorum. Dorry hâlâ orada ve ne olup bittiğini öğrenmek istiyorum. Bana her şeyi anlatmasını sağlayabilirim.”

“Peki, eğer hâlâ oradaysa,” dedim “nasıl—”

“Dün gece kısa bir süreliğine evdeydi,” dedi, “ayrıca tam olarak ne zaman çalındığını bilmiyorum. Bugün kutuyu ilk defa açtım, ama üç ya da dört gündür oradaydı.”

“Sende morfin olduğunu Dorothy biliyor muydu?”

“Evet. Ondan şüphe etmemin bir sebebi de bu. Başka kimse- nin bildiğini sanmıyorum. Onun üzerinde de denedim.”

“Onun hoşuna gitti mi?”

“Ah, gitti sayılır, ama o gitmese de alırdı. Size sormak istiyorum, bu kadar kısa bir süre kullanmakla bağımlı olur mu?”

“Ne kadar kullandı?”

“Bir hafta –hayır– on gün.”

“Zor, tabii eğer kendini kaptırmadıysa. Çok verdin mi?”

“Hayır.”

“Eğer ne olup bittiğini öğrenirsen bana da haber ver,” dedim.

“Buradan bir taksi çevireceğim. Görüşürüz.”

“Bu gece geç de olsa geleceksiniz, değil mi?”

“Eğer gelebilirim. Belki seni o zaman görürüm.”

“Evet,” dedi, “size müteşekkirim.”

Guild’e telefon etmek için ilk eczanede durdum. Onu ofisinde bulmayı beklemiyordum, ama ona evden nasıl ulaşabileceğimi öğrenmeyi umuyordum. Neyse ki hâlâ ofisindeydi. “Gece kadar çalışıyorsun,” dedim.

“Öyle,” deyişi pek neşeli tınladı.

Ona Georgia’nın mektubunu okuyup adresini verdim.

“Kısa günün kârı,” dedi.

Jorgensen’in önceki günden beri evde olmadığını söyledim. “Onu Boston’da bulabilir miyiz sence?” diye sordu.

“Ya orada,” diye tahmin ettim, “ya da şimdiye kadar gidebildiği kadar güneyde.”

“İkisini de deneriz,” dedi, hâlâ neşeliydi. “Sana haberlerim var. Dostumuz Nunheim, bizi atlattıktan bir saat sonra bir 32’likle haklanıp nalları dikmiş. Mermiler Wolf’u öldüren silahtan gibi görünüyor. Uzmanlar şu anda eşleştiriyorlar. Nunheim’sa bizimle kalıp ötmüş olmayı diliyordur.”

Eve vardığımda Nora bir eliyle soğuk ördek yiyor, öbür eliyle de yap-boz bulmaca çözüyordu.

“Onunla yaşamak için kaçtığını düşünmüştüm,” dedi. “Sen bir zamanlar dedektiftin: Bana kahverengimsi, uzun boyunlu bir salyangoza benzeyen şekilli parçayı bulsana.”

“Ördeğin mi yoksa bulmacanın mı parçası? Bu gece Edgelere gitmeyelim, hepsi sıkıcı insanlar.”

“Olur, ama alınacaklar.”

“Biz o kadar şanslı olamayız,” diye şikâyet ettim. “Quinnlerde de alınmışlardı ve—”

“Harrison seni aradı. Dome hissesinin yanına McIntyre Porcupine –sanırım böyle– almanın tam zamanı olduğunu söylememi istedi. Yirmi çeyrekten kapandığını söyledi.” Bir parmağını bulmacasının üzerine koydu. “İstediğim parça buraya ait.”

Aradığı parçayı bulup ona neredeyse kelimesi kelimesine neler olduğunu ve Mimi'ye ne söylediğini anlattım.

"İnanmıyorum," dedi. "Uyduruyorsun. Öyle insanlar olamaz. Nedir bunların derdi? Yeni bir tür canavarın ilk nesli mi bunlar?"

"Sadece neler olduğunu anlattım sana, sebebini bilmiyorum."

"Nasıl açıklardın peki sebebini? Şimdi Mimi de Chris'ine düşman kesildiğine göre, bu ailede birbirine karşı makul, dostane hislere sahip tek kişi bile yok. Ama aslında hepsi de birbirine benziyor bir bakıma."

"Belki de sebep budur," diye önerdim.

"Alice Hala'yı da tanımak isterdim," dedi. "O mektubu polise verecek misin?"

"Guild'e telefon ettim bile," diye cevap verdim ve ona Nunheim'dan bahsettim.

"Bu ne demek oluyor?" diye sordu.

"Şurası kesin ki, eğer Jorgensen şehir dışındaysa –öyle olduğunu düşünüyorum– ve mermiler de Julia Wolf'u vuran silaha aitse –muhtemelen öyle–, polis eğer onu bu iş için asmak istiyorsa, Jorgensen'in suç ortağını bulmalı."

"Eminim ki eğer iyi bir dedektif olsaydın bunu bana daha açıkça anlatabilirdin." Yine bulmacasıyla oynamaya başladı. "Mimi'yi görmek için oraya geri dönecek misin?"

"Emin değilim. Yemeğimizi yerken o zımbırtıyı biraz dinlenmeye bırakmaya ne dersin?"

Telefon çalınca açmaya gittim. Arayan Dorothy Wynant'tı. "Alo. Nick?"

"Ta kendisi. Nasılsın Dorothy?"

"Gil az önce geldi ve o şeyle ilgili sorular sordu; sana onu benim aldığımı söylemek istedim, ama sadece onu bir keş olmak-tan kurtarmaya çalıştığım için."

“Ne yaptın onu?” diye sordum.

“Gilbert elimden aldı ve bana inanmadı, ama gerçekten, yalnızca bu sebeple almıştım.”

“Sana inanıyorum.”

“O zaman Gil’e söyleyecek misin? Eğer bana inanıyorsan Gil de inanacaktır, çünkü senin bu konularla ilgili her şeyi bildiğini düşünüyor.”

“Onu görür görmez söyleyeceğim,” diye söz verdim.

Bir sessizlik oldu, sonra Dorothy, “Nora nasıl?” diye sordu.

“Bence iyi. Onunla konuşmak ister misin?”

“Yani, evet, ama sana sormak istediğim bir şey var. Bugün geldiğinde, annem... annem benimle ilgili bir şey söyledi mi sana?”

“Hatırladığım kadarıyla hayır. Neden?”

“Peki Gil söyledi mi?”

“Sadece morfinden bahsetti.”

“Emin misin?”

“Oldukça,” dedim. “Neden?”

“Önemli değil, gerçekten – eğer eminsen... Aptalca bir şeydi.”

“Peki. Nora’yı çağırayım.” Oturma odasına gittim. “Dorothy seninle konuşmak istiyor. Ona bizimle yemek yemeye çağırma.”

Nora telefonla konuşup geri geldiğinde gözünde anlamlı bir bakış vardı. “Şimdi ne oldu?” diye sordum.

“Hiç. Sadece hal hatır sordu.”

“Eğer kocana yalan söylersen, Tanrı seni cezalandırır.”

Akşam yemeği için Elli Sekizinci Cadde’deki bir Japon lokantasına gittik ve sonra Nora’nın beni Edgelere gitmeye nihayet ikna etmesine izin verdim. Halsey Edge ellilerinde, uzun, cılız, kel bir adamdı; sarı yüzü bir deri bir kemikti. Kendisine “mesleği ve doğası gereği mezar soyguncusu” diyordu –tek esprisi buydu, eğer öyle denebilirse–, böylece arkeolog olduğunu ima ediyordu

ve savaş baltası koleksiyonuyla da epey gururlanıyordu. Orada, nadir silahlarının –taş baltalar, bakır baltalar, bronz baltalar, çift bıçaklı baltalar, fasetli baltalar, çokgen baltalar, oymalı baltalar, çekiçli baltalar, keserli baltalar, Mezopotamya baltaları, Macar baltaları, Nordik baltalar vardı ve hepsi de çok eski görünüyordu– katalogu için bulunduğunuz gerçeğini bir kez kabullendiniz mi, fena biri sayılmazdı. İtirazımız karısınaydı. İsmi Leda’ydı, ama kocası ona Tip diyordu. Küçücük bir kadındı; saçları, gözleri ve teni doğal olarak farklı tonlarda olsa da, hepsi çamur gibiydi. Nadiren otururdu –eşyalara tünerdi– ve başını hafifçe bir yana eğdi. Nora’nın bir teorisi vardı; bir defasında Edge antik bir mezarı açtığında, Tip oradan koşarak kaçmıştı; Margot Innes ondan her zaman cüce cin diye bahsediyordu. Bir keresinde bana, yirmi yıl önceye ait hiçbir edebiyatın hayatta kalabileceğini sanmadığını, çünkü içlerinde psikiyatri olmadığını söylemişti. Greenwich Village’in bitiminde, eski, sevimli, üç katlı bir evde oturuyorlardı ve likörleri de şahaneydi.

Biz gittiğimizde orada bir düzine ya da daha fazla insan vardı. Tip bizi tanımadıklarımızla tanıştırdı, sonra beni bir köşeye kısırdı. Kafasını, kulağı neredeyse omzuna değecek kadar sola eğip, “Noel’de evinizde tanıştığım o insanların gizemli bir cinayete karıştığını bana neden söylemedin?” diye sordu.

“Bunu bilmiyordum. Ayrıca, son zamanlarda gizemli cinayetlerin ne önemi var?”

Başını sağa devirdi. “Bana davayı aldığını bile söylemedin.”

“Ben ne yapmışım? Ah, ne demek istediğini anladım. Almadım, almayacağım da. Vurulmam da masum bir görgü tanığı olduğumu kanıtlamış olmalı.”

“Çok acıyor mu?”

“Kaşınıyor. Bu öğleden sonra sargısını değiştirmeyi unuttum.”

“Nora çok korkmadı mı?”

“Ben de korktum, beni vuran adam da korktu. Halsey şurada. Henüz onunla konuşmadım.”

Tam onu geçiririp kaçıyordum ki, “Harrison bu akşam kızı getirmeye söz verdi,” dedi.

Birkaç dakikalığına Edge’le konuştum—çokça Pennsylvania’da almakta olduğu yerle ilgili—sonra kendime bir içki buldum ve bir kadın gelip Phil’e—Columbia’da ders verir—o hafta herkesin sorduğu, teknokrasiyle ilgili bir soru sorana kadar Larry Crowley’yle Phil Thames’in karşılıklı anlattığı müstehcen hikâyeleri dinledim. Larry’yle beraber oradan ayrılıp Nora’nın oturduğu yere gittik. “Kendine dikkat et,” dedi bana. “Cüce, Julia Wolf hikâyesinin iç yüzünü senden dinlemeye can atıyor.”

“Bırakalım da Dorothy’den öğrensin,” dedim. “Quinn’le birlikte geliyormuş.”

“Biliyorum.”

Larry, “O kıza deli oluyor, değil mi? Bana Alice’ten boşanacağını ve o kızla evleneceğini söyledi,” dedi.

Nora, “Zavallı Alice,” dedi anlayışla. Nora Alice’i sevmezdi.

Larry, “Nasıl baktığına bağlı,” dedi. O Alice’i severdi. “Kızın annesiyle evli olan tipi gördüm dün. Sizin evde tanıştığım şu uzun herif.”

“Jorgensen?”

“O işte. Kırk Altıncı yakınlarında, Altıncı Cadde’deki tefeciden çıkıyordu.”

“Konuştunuz mu?”

“Ben taksideydim, tefeciden çıkan insanları görmemiş gibi davranmak daha kibar bir davranış herhalde.”

Tip her yöne doğru, “Hişşş,” dedi ve Levi Oscant piyano çalmaya başladı. Quinn ve Dorothy o çalarken geldiler. Quinn körkütük sarhoştı ve Dorothy de az içmiş sayılmazdı.

Yanıma gelip bana, “Sen ve Nora giderken ben de gelmek istiyorum,” diye fısıldadı.

“Kahvaltıya burada kalmayacak mısınız?” dedim.

Tip, “Hişşş,” dedi bana dönerek. Biraz daha müzik dinledik.

Dorothy bir dakika boyunca yanımda kıpırdanıp durdu ve tekrar fısıldadı: “Gil sonra gidip annemi göreceğini söyledi. Gidecek misin?”

“Emin değilim.”

Quinn sallanarak yanıma geldi. “N’aber ahbap? Nasılsın Nora? Mesajımı Nick’e ilettin mi?” (Tip ona da, “Hişşş,” dedi. Quinn buna kayıtsız kaldı. Diğer insanlar da rahatlamış görünüyorlardı, konuşmaya başladılar.) “Dinle beni ahbap, San Francisco’da Golden Gate Vakfı’na para yatırmıştın, değil mi?”

“Biraz param var orada.”

“Oradan çek paranı ahbap. Bu gece duyduğuma göre sallantıdarmış.”

“Tamam. Gerçi orada çok param yok.”

“Yok mu? Bütün paranı ne yaptın?”

“Fransız’la beraber altına yatırdık.”

Ciddiyetle başını salladı. “Ülkeyi batağa saplayanlar işte senin gibiler.”

“Benim gibiler onunla birlikte batağa saplanmayacak,” dedim.

“Nerde böyle zil zurna sarhoş oldun?”

“Alice. Bir haftadır somurtuyor. Eğer içmeseydim delirecektim.”

“Ne diye somurtuyor?”

“İçiyorum diye. Düşünüyor ki...” Öne doğru eğilip gizlice sesini alçalttı. “Dinle. Hepiniz arkadaşısınız, ne yapacağımı söyleyeceğim size. Boşanacağım ve evleneceğim—”

Bir kolunu Dorothy'ye dolamaya çalıştı. Dorothy onu itip, "Aptal ve sırnaşıksın. Keşke beni rahat bıraksan," dedi.

"Benim aptal ve sırnaşık olduğumu düşünüyor," dedi bana. "Benimle neden evlenmek istemediğini biliyor musun? Bahse varım bilmiyorsun. Çünkü o—"

"Kapa çeneni! Kapa çeneni seni aptal sarhoş!" Dorothy iki eliyle birden Quinn'in yüzüne vurmaya başladı. Yüzü kıpkırmızı olmuş, sesi tizleşmişti. "Eğer bir daha söylersen seni öldürürüm!"

Dorothy'yi çekip Quinn'den ayırdım; Larry onu tutup düşmesine engel oldu. "Bana vurdu Nick," diye inledi. Gözyaşları yanaklarından süzülüyordu. Dorothy yüzünü benim ceketime yapıştırmış, ağlıyormuş gibi görünüyordu.

Seyircimiz de vardı. Tip koşarak geldi, yüzü meraktan parlamıştı. "Ne oldu Nick?"

"Şakacı sarhoşlar işte," dedim. "Bir şeyleri yok. Eve sağ salim varmalarını sağlayacağım."

Tip bunu istemiyordu: En azından kendisi ne olduğunu anlayana kadar kalmalarını istiyordu. Dorothy'yi bir süre uzanması için zorladı, zorlukla ayakta duran Quinn'e bir şeyler getirmeyi—bununla ne kastediyorsa—önerdi.

Nora'yla beraber onları çıkardık. Larry de bizimle gelmeyi teklif etti. Buna gerek olmadığına karar verdik. Dairesine doğru giderken Quinn taksinin bir köşesinde sızdı. Dorothy de diğer köşede sessiz ve kaskatı oturdu, Nora ortalarındaydı. Bense açılır-kapanır oturma yerine yapışıp Edgelerde uzun kalamamamızın iyi olduğunu düşündüm. Ben Quinn'i dairesine götürürken Nora ve Dorothy arabada kaldılar. Quinn pelte gibiydi.

Kapıyı Alice açtı. Yeşil pijama giymişti ve bir elinde de saç fırçasını tutuyordu. Bıkkınlık içinde Quinn'e bakıp yine bıkkınlıkla konuştu: "İçeri getir."

Pelteyi içeri sokup yatağın üzerine bıraktım. Anlayamadığım bir şeyler geveleyip takatsizce bir elini ileri geri hareket ettirdi ama gözleri kapalıydı. “Onu yatağına yatırayım,” deyip kravatını gevşettim.

Alice yatağın ucuna doğru eğildi. “Nasıl istersen. Ben artık vazgeçtim.” Ceketini, yeleğini ve gömleğini çıkardım.

“Bu defa nerede sızdı?” diye sordu Alice, ilgisizce. Hâlâ yatağın ayakucunda duruyor, saçlarını tarıyordu.

“Edgelerde.” Pantolonunun düğmelerini çözdüm.

“O küçük Wynant orospusuyla mı?” Havadan sudan konuşur gibi sormuştu.

“Orada birçok kişi vardı.”

“Evet,” dedi. “Gözlerden daha uzak bir yer seçemezdi.” Saçını birkaç kez fırçaladı. “Demek bana bir şeyler anlatmayı sosyalleşmenin bir parçası olarak görmüyorsun.”

Kocasını biraz kımıldanıp mırıldandı: “Dorry.” Ayakkabılarını çıkardım.

Alice iç çekti. “Kasları olduğu zamanları hatırlayabiliyorum.” Ben kıyafetinin son parçalarını çıkarıp üzerini örtene kadar kocasına baktı. Sonra tekrar iç geçirip, “Sana bir içki getireyim,” dedi.

“Acele etsen iyi olur, Nora takside bekliyor.”

Konuşacakmış gibi ağzını açıp kapattı, sonra, “Tamam,” demek için tekrar açtı. Onunla beraber mutfağa gittim.

Hemen, “Beni ilgilendirmez Nick, ama insanlar hakkımda ne düşünüyorlar?” dedi.

“Sen de diğer herkes gibisin: Bazıları seni seviyor, bazıları sevmiyor ve bazılarının da umurunda değilsin.”

Kaşlarını çattı. “Kastettiğim bu değil. Harrison deliği olan her şeyin peşinde koştuğu halde onunla kalmam hakkında ne düşünüyorlar?”

“Bilmiyorum Alice.”

“Sen ne düşünüyorsun?”

“Bence sen muhtemelen ne yaptığının farkındasın ve ne yaparsan yap, bu sadece seni ilgilendirir.”

Hoşnut olmamış gibi baktı bana. “Konuşup da başını derde sokmuyorsun, değil mi?” Acı acı gülümsedi. “Onunla kalmamın sebebinin parası olduğunu biliyorsun, değil mi? Senin için çok olmayabilir, ama benim için öyle – böyle yetiştirildim.”

“Boşanıp nafaka alabilirsin. Eline epey–”

Bıkkınlıkla, “İçkini iç ve buradan defolup git,” dedi.

Nora takside kendisiyle Dorothy arasında bir yer açmıştı bana. “Kahve istiyorum,” dedi. “Reuben’in yerine gidelim mi?”

“Tamam,” deyip şoföre adresi söyledim.

Dorothy çekine çekine, “Karısı bir şey dedi mi?” diye sordu.

“Sana sevgilerini ilettiler.”

Nora, “Tatsızlığı bırak,” dedi.

Dorothy, “Aslında ondan hoşlanmıyorum Nick. Onu bir daha görmeyeceğim... Gerçekten,” dedi. Artık oldukça ayık görünüyordu. “Aslında... yani, yapayalnızdım ve o da etrafta birlikte dolanabileceğim biriydi.”

Bir şey söyleyecektim ki, Nora beni dürtünce sustum.

Nora, “Endişe etme. Harrison oldum olası ahmaktı,” dedi.

“Ateşe körükle gitmek istemiyorum,” dedim, “ama bence gerçekten kıza âşık.” Nora beni yine dürttü.

Dorothy solgun ışıkta dikkatle yüzüme baktı. “Sen... sen... benimle dalga ge miyorsun, değil mi Nick?”

“Geçiyor olmalıyım.”

Sözünün kesilmesinin istemediğini belirten bir tavırla, “Bu akşam c ceyle ilgili yeni bir hikâye duydum,” dedi Nora ve Dorothy’ye açıkladı. “Yani Bayan Edge. Levi diyor ki...” Eğer Tip’i tanıyorsan hikâye gerçekten komikti. Reuben’in yerinde taksiden inene kadar Nora hikâyeyi anlatmaya devam etti.

Herbert Macaulay da restorandaydı ve etine dolgun, kırmızı-lar içinde, koyu renk saçlı bir kızla oturuyordu. Ona el salladım ve kendimize yemek söyledikten sonra konuşmak için yanına gittim. “Nick Charles, Louise Jacobs,” dedi. “Otur. Ne haber?”

“Jorgensen aslında Rosewater’mış,” dedim.

“Vay canına!”

Başımı sallayarak onayladım. “Ayrıca Boston’da bir karısı varmış.”

“Onu görmek isterdim,” dedi yavaşça. “Rosewater’ı tanıyor-dum. Emin olmak isterim.”

“Polis oldukça emin görünüyor. Onu bulup bulamadıklarını bilmiyorum. Sence Julia’yı o mu öldürdü?”

Macaulay kendinden emin bir tavırla başını salladı. “O savur-duğu tehditlere rağmen, –onu tanıdığım kadarıyla– Rosewater’ı birini öldürürken düşünemiyorum. Hatırlarsın, o zaman da tehditlerini pek ciddiye almamıştım. Başka neler oldu?” Ben tereddüt edince, “Louise’den laf çıkmaz. Konuşabilirsin,” dedi.

“Ondan değil. Yemeğime ve bizimkilerin yanına dönmeliyim. Bu sabah *Times*’a verdiğin ilana cevap alıp almadığını sormaya gelmiştim.”

“Henüz değil. Otursana Nick, sana sormak istediğim bir sürü şey var. Wynant’ın mektubundan polise bahsettin, değil–”

“Yarın öğle yemeğine gel de oturup konuşalım. Şimdi bizimkilerin yanına dönmeliyim.”

“O küçük sarışın da kim?” diye sordu Louise Jacobs. “Onu Harrison Quinn’le gezerken gördüm.”

“Dorothy Wynant.”

“Quinn’i tanıyor musun?” diye sordu Macaulay.

“On dakika önce onu yatağına yatırıyordum.”

Macaulay sırtıttı. “Umarım böyle... samimi ahbablığınıza devam edersiniz.”

“Ne demek istiyorsun?”

Macaulay’ın sırtıtışı kedere döndü. “Eskiden benim komisyoncumdu ve onun tavsiyeleri yüzünden yoksullar evini boylamak üzereydim.”

“Ne hoş,” dedim. “Şimdi benim komisyoncum ve onun tavsiyelerine uyuyorum.” Macaulay’la yanındaki kız güldüler. Ben de gülüyormuş gibi yapıp masama geri döndüm.

Dorothy, “Hâlâ gece yarısı olmadı, annem seni beklediğini söylemişti. Neden hep birlikte onu görmeye gitmiyoruz?” dedi.

Nora büyük bir dikkatle fincanına kahve dolduruyordu. “Ne yapacağız orada?” diye sordum. “Siz ikiniz neyin peşindesiniz?” Daha masum iki surat daha bulamazdım.

“Hiçbir şey Nick,” dedi Dorothy. “Bunun hoş olabileceğini düşündük. Daha erken ve—”

“Ve hepimiz Mimi’yi seviyoruz.”

“Ha-hayır, ama—”

“Daha eve gitmek için çok erken,” dedi Nora.

“Kaçakçı barları var,” diye önerdim, “ayrıca gece kulüpleri ve Harlem...” Nora surat astı. “Bütün fikirlerin birbirinin aynı.”

“Barry’nin yerine gidip kâğıt oyununda şansınızı denemek ister misiniz?” Dorothy tam evet diyecekti ki Nora yine surat asınca vazgeçti.

“Mimi’yi tekrar görmek konusunda benim hissiyatım da işte öyle,” dedim. “Bugünlük ona yeterince katlandım.”

Nora sabırlı olduğunu göstermek için iç çekti. “Peki, her zaman olduğu gibi gidip bir kaçakçıda alacaksan soluğu, arkadaşın Studsy’ye gitmeyi tercih ederim, tabii eğer bize o berbat şampanyadan vermesine engel olursan. Studsy sevimli biri.”

“Elimden geleni yaparım,” diye söz verdim ve Dorothy’ye, “Gilbert sana Mimi’yle beni uygunsuz bir durumda yakaladığından bahsetti mi?” dedim.

Nora’yla göz göze gelmeye çalıştı ama Nora’nın gözleri tabağındaki peynirli puf böreğiyle meşguldü. “Tam... tam olarak öyle demedi.”

“Sana mektuptan bahsetti mi?”

“Chris’in karısından gelen mi? Evet.” Mavi gözleri parladı. “Annem çok kızacak!”

“Gerçi sen bundan hoşlanırsın.”

“Sanırım öyle. Ne çıkar? O benim için ne yap—”

Nora, “Nick, kızı sıkıştırmayı bırak,” dedi. Ben de bıraktım.

Pigiron Kulüp'te işler iyiydi. Mekân insanlarla, gürültüyle ve dumanla doluydu. Bizi karşılamak için Studsy yazar kasanın arkasından çıkıp geldi. "Ben de gelirsiniz diye umuyordum." Nora'yla benim elimi sıkıp Dorothy'ye geniş geniş sıırttı.

"Özel bir şeyler var mı?" diye sordum.

Başını eğdi. "Böyle hanımlarla her şey özel." Onu Dorothy'yle tanıştırdım.

Ona doğru da başını eğdi ve Nick'in arkadaşları için özenli bir şeyler hazırlanması gerektiğini söyleyerek bir garsonu çevirdi. "Pete, Bay Charles için bir masa hazırla."

"Her akşam böyle dolu mu?" diye sordum.

"Çırpınmaya gerek yok," dedi. "Bir kez geldiler mi, bir daha gelirler. Siyah mermerden tükürük hokkalarım yok belki, ama buradan satın aldığını tükürmek zorunda kalmazsın. Onlar

masayı hazırlayana kadar barda durmaya ne dersiniz?” Olur deyip içkilerimizi söyledik.

“Nunheim’dan haberin var mı?” diye sordum.

Konuşmaya başlamadan önce kafasını toplayabilmek için bir dakika kadar bana baktı: “Hı-hı, duydum. Sevgilisi burada,” odanın öbür ucunu işaret etmek için kafasını çevirdi, “sanırım kutlama yapıyor.”

Studsy’nin arkasından odanın öbür ucuna baktım ve iri, kırmızı saçlı Miriam’ı hemen fark ettim. Yarım düzine adam ve kadınla beraber bir masada oturuyordu. “Kimin yaptığını duydun mu?” diye sordum.

“Miriam, çok şey bildiği için polisin yaptığını söyledi.”

“Saçma,” dedim.

“Saçma,” diyerek bana katıldı. “İşte masanız. Yerleşin. Bir dakikaya geleceğim.”

Kadehlerimizi, ancak tek bir masanın sığacağı yerde duran başka iki masanın arasına sıkıştırılmış olan masamıza taşıdık ve mümkün olduğunca rahat etmeye çalıştık.

Nora içkisini tadınca ürperdi. “Sence bu, çengel bulmacalara konan ‘burçak’ olabilir mi?”

Dorothy, “Ah, bakın,” dedi.

Bakınca Shep Morelli’nin bize doğru geldiğini gördük. Yüzü Dorothy’nin dikkatini çekmişti. Çukurlaşmayan yerleri şişmişti ve rengi de bir gözünün etrafındaki koyu mordan, çenesindeki plasterin solgun pembesine kadar tonlar barındırıyordu. Yanımıza gelip iki yumruğunu da masaya koyacak kadar eğildi. “Dinle,” dedi, “Studsy senden özür dilemem gerektiğini söyledi.”

Ben, “Evet?” derken Nora, “Adab-ı muaşeret uzmanı Studsy,” diye mırıldandı.

Morelli hırpalanmış kafasını salladı. “Yaptıklarım için özür dilemem –millet buna ya katlanır ya da çekip gider– ama senden özür dilemeyi dert etmiyorum, kafamı kullanamadım ve üzerine çullandım. Umarım sana çok dert olmamıştır. Bunu düzeltmek için yapabileceğim bir şey varsa eğer–”

“Unut gitsin. Otur ve bir içki al. Bayan Wynant, bu Bay Morelli.” Dorothy’nin gözleri ilgiyle büyüdü.

Morelli bir sandalye bulup oturdu. Nora’ya, “Umarım siz de bana güvenmemişsinizdir,” dedi.

Nora, “Eğlenceliydi,” dedi. Morelli ona şüpheyile baktı.

“Kefaletle mi serbest bırakıldın?” diye sordum.

“Hı-hı, bu öğleden sonra.” Bir eliyle dikkatlice yüzüne dokundu.

“Bu yeniler de işte orada oldu. Serbest bırakmadan önce fazladan birkaç tutuklamaya daha direnmişim muamelesi yaptılar bana.”

Nora kızgınlıkla, “Bu korkunç. Yani gerçekten sana–” dedi. Elini okşadım.

“Başka ne beklersiniz.” Şişmiş alt dudağı, küçümser bir gülümsemeyle kıvrıldı. “Yalnızca iki ya da üçü girerirse çok kötü olmuyor.”

Nora bana döndü. “Sen de böyle şeyler yaptın mı?”

“Kim? Ben mi?”

Studsy taşıdığı sandalyeyle beraber yanımıza geldi. “Yüzünü dağıtmışlar, ha?” dedi, Morelli’yi başıyla selamlayarak. Ona oturması için yer açtık. Nora’ya ve içkisine doğru sırtıttı. “Sanırım Park Avenue’nun o süslü barlarında bundan daha iyisini bulamazsınız – ve burada içkiye dört papel ödüyorsunuz.” Nora belli belirsiz gülümsedi, ama yine de bu bir gülümsemeydi. Masanın altında ayağını benimkinin üzerine koydu.

Morelli’ye, “Cleveland’dayken Julia Wolf’la tanışmış mıydın?” diye sordum.

Yan gözle, sandalyesinde arkasına yaslanıp salona göz atarak, ne kadar kazanacağını tartan Studsy'ye baktı.

"Rhoda Stewart'ken," diye ekledim.

Dorothy'ye baktı. "İhtiyatlı davranmana gerek yok, o Clyde Wynant'ın kızı," dedim.

Studsy salona bakmayı bırakıp gözlerini Dorothy'ye dikti. "Demek sen onun kızısın? Babacığın nasıl?"

"Ama ben babamı çocukluğumdan beri görmüyorum ki," dedi Dorothy.

Morelli sigarasının ucunu nemlendirip şişmiş dudaklarının arasına yerleştirdi. "Ben Cleveland'dan geliyorum." Bir kibrit yaktı. Gözleri ifadesizdi; öyle olmaları için çabalıyordu. "Yalnızca bir defalığına Rhoda Stewart oldu, adı Nancy Kane'di." Yeniden Dorothy'ye baktı. "Baban bilir."

"Babamı tanıyor musun?"

"Bir defa konuşmuştuk."

"Neyle ilgili?" diye sordum.

"Onunla ilgili." Elindeki kibrit parmaklarına kadar yandı. Kibriti düşürdü, başka bir tane çakıp sigarasını yaktı. Bana baktı, kaşlarını kaldırıp alnını kırıştırdı. "Sorun var mı?"

"Yok. Burada, yanında konuşamayacağın kimse yok."

"Tamam. Deli gibi kıskançtı. Ona vurmak istemişim ama kız izin vermedi. Anlaşılır: Wynant onun para kesesiydi."

"Ne kadar önceydi bu?"

"Altı, sekiz ay."

"Kız öldürüldüğünden beri Wynant'ı hiç gördün mü?"

Kafasını salladı. "Birkaç defa hariç hiç görmedim, bu sana anlattığım da son görüşümdü."

"Kız Wynant'ı dolandırıyor muydu?"

"Öyle demedi. Ben dolandırdığını düşünüyorum."

“Neden?”

“Kafalı bir kızdı, çok akıllıydı. Bir yerlerden para alıyordu. Bir keresinde beş bin istemiştim.” Parmaklarını şıklattı. “Nakit.”

Parayı ona geri ödeyip ödemediğini sormamaya karar verdim. “Belki de Wynant vermiştir parayı ona.”

“Tabii, belki de.”

“Bunların herhangi birini polise anlattın mı?” diye sordum.

Dalga geçercesine bir kahkaha attı. “Ağzımdan alabileceklerini düşündüler. Sor bakalım onlara, şimdi ne düşünüyorlarmış. Sen düzgün bir adamsın. Ben—” Sustu, sigarayı dudaklarının arasından çekti. “Çocuk kulakçık hastalığına yakalanmış,” dedi ve aralarına sıkıştığımız masalardan birinde oturan bir adamın kulağını tutmak için elini uzattı, adam bize doğru arkasına yaslanıp duruyordu. Adam yerinden sıçradı ve korkmuş, solgun, sıska yüzünü omzunun üzerinden Morelli’ye çevirdi.

Morelli, “Çek o anteni, içkilerimizin içine sokuyorsun,” dedi.

Adam kekeledi, “Bir kastım yoktu Shep,” dedi ve bizden mümkün olduğunca uzak durmaya çalışarak göbeğini masasına geri tıktırdı. Buna rağmen, hâlâ bizi duyabileceği bir mesafede idi.

Morellidikkatini tekrar bana verdi. “Sana herşey anlatmak isterim —çocuk öldü, artık canı yanmaz— ama Mulrooney’nin* adamları bile sakladığım hazineleri açığa çıkaramazdı.”

“Harika,” dedim. “Bana ondan bahset, ilk kez nerede karşılaştınız, tanışmalarından önce, Wynant’ın onu bulduğu yerde ne yapıyordu?”

“Bir içki içmeliyim.” Sandalyesinde dönüp seslendi: “Hey, garson, senle arkandaki çocuk!”

* Altına Hücum Dönemi’nin en zengin kadını. (ç.n.)

Studsý'nin Pete dediği biraz kambur garson insanları iterek masamıza geldi ve şefkatle Morelli'ye gülümsedi. "Ne lazımdı?" Sesli bir şekilde dişini emdi. Siparişimizi verince de gitti.

Morelli, "Nancy ve ben aynı apartmanda oturuyorduk. İhtiyar Kane'in köşede şekerçi dükkânı vardı. Nancy bana sigara aşırırdı," dedi. Güldü. "Bir defasında ihtiyar babası, Nancy'ye bir tel parçasıyla telefonda nasıl bozuk para çıkarılacağını gösterdiğim için kıcıma tekme basmıştı. Hani şu eski telefonlar. Tanrım, üçüncü sınıftan daha büyük değildir." Tekrar genzinden güldü. "Köşede inşa ettikleri evlerden demirbaşları aşırıyordum ve intikamımı almak için kilerine bırakıp, devriye gezen polis Schultz'a anlatacaktım, ama Nancy bana izin vermedi."

Nora, "O zamanlar çok tatlıydın herhalde," dedi.

"Öyleydim," dedi sevgiyle. "Dinle. Bir keresinde, beş yaşından fazla değ—"

Bir kadın sesi, "Sen olduğunu anlamıştım," dedi.

Baktığımda, kızıl saçlı Miriam'ın benimle konuştuğunu gördüm. "Selam," dedim.

İki elini kalçasına dayayıp kasvetle bana baktı. "Demek çok şey biliyordu."

"Belki, ama elinde ayakkabılarıyla yangın merdiveninden sıvışmadan evvel hiçbirini bize anlatmadı."

"Hadi oradan!"

"Tamam. Bize söyleyebileceği ne biliyordu sence?"

"Wynant'ın nerede olduğunu," dedi.

"Ee, neredeymiş?"

"Ben bilmiyorum. Art biliyordu."

"Keşke bize söyleseydi. Biz—"

"Hadi oradan!" dedi yine. "Sen de biliyorsun, polis de biliyor. Siz kimi kandırdığınızı sanıyorsunuz?"

“Kandırmıyorum. Wynant’ın nerede olduğunu bilmiyorum.”

“Ona çalışıyorsun ve polis de seninle birlikte çalışıyor. Kandırma beni. Art, bildiklerinin ona çok para kazandıracağını sanıyordu, zavallı avanak. Bunun başına neler açacağını bilmiyordu.”

“Bildiklerini sana anlattı mı?” diye sordum.

“Sandığın kadar salak değilim. Bana, ona çok para getirecek bir şey bildiğini söyledi ve sonunda ne olduğunu gördüm. Herhalde ikiyle ikiyi toplayabiliyorum.”

“Cevap bazen dördttür,” dedim, “bazen de yirmi iki. Wynant’a çalışmıyorum. Şimdi yine, ‘Hadi oradan,’ deme. Yardım etmek istiyor musun?”

“Hayır. O bir muhbirdi ve çalıştığı insanlardan bilgi sakladı. Başına geleni hak etti, ama onu seninle ve Guild’le bırakıp git-tiğimi unutmamı bekleme benden. Bir daha da onu sağ gören olmadı.”

“Senden bir şeyi unutmanı istemiyorum. Hatırlamanı istediğim—”

“Helaya gitmem lazım,” deyip uzaklaştı. Yürüyüşü dikkat çekecek kadar zarifti.

“Bu hatuna bulaşmak ister miyim bilmiyorum,” dedi Studsy düşünceli bir tavırla. “Fena bir numara.” Morelli bana göz kırptı.

Dorothy koluma dokundu.

“Anlamıyorum Nick.”

Ona bir sorun olmadığını söyleyip Morelli’ye döndüm: “Bize Julia Wolf’tan bahsediyordun.”

“İhtiyar Kane onu evden attığında on beş ya da on altı yaşındaydı. Bir lise öğretmeniyle zor durumda kalmıştı. Face Peppler diye biriyle düşüp kalkıyordu, çok konuşmasa akıllı çocuktuk. Hatırlıyorum da, bir keresinde Face’le beraber—” Susup boğa-

zını temizledi. “Her neyse, Face ve Nancy uzun süre takıldı, –Face’in askerde geçirdiği ve Nancy’nin adını hatırlayamadığım bir herifle, Dick O’Brien’in kuzeni, sıska, esmer, içmeyi seven herifle yaşadığı zamanı çıkarırsak– beş altı yıl kadar olmalı... Ama askerden geldiğinde Face’e geri döndü. Toronto’dan bir tipi haraca bağlamaya çalışıp yakalanana kadar da birlikte kaldılar. Face suçu üstlenince onu içeri attılar ve kız da sadece altı ay ceza aldı. Son duyduğumda Face hâlâ içerdeydi. Ortaya çıktığında gördüm Nancy’yi. Şehri terk etmek için benden birkaç yüz tırıkladı. Sonra, parayı geri verdiğinde ondan haber aldım, bana adının artık Julia Wolf olduğunu söyledi. Büyük şehri sevmiştii, ama Face’in ondan haber aldığını biliyorum. Ben ‘28’de buraya taşındığımda onu aradım. Nancy–”

Miriam geri geldi ve daha önce yaptığı gibi ellerini kalçasına dayayıp durdu. “Söylediğin şeyi düşündüm. Epey salak olduğumu düşünüyor olmalısın.”

“Hayır,” dedim, çok da dürüst olmadan.

“Çantada keklik, bana kakalamaya çalıştığın o şarkıya kanıp da dans edecek kadar salak değilim. Tam gözümün önünde duran şeyleri görebiliyorum.”

“Tamam.”

“Tamam değil. Art’ı sen öldürdün ve–”

“O kadar uzun boylu değil, kızım.” Studsy ayaklanıp Miriam’ı kolundan tuttu. Sesi yatıştırıcıydı. “Gel bakalım. Seninle konuşmak istiyorum.” Onu bara doğru götürdü.

Morelli tekrar göz kırptı. “Bundan hoşlanıyor. Şey, diyordum ki, buraya taşındığımda Nancy’yi aradım ve o da bana Wynant’la birlikte çalıştığını söyledi. Wynant ona deli oluyordu, kızın da cebi doluydu. Ohio’da altı ayını yatarken, belki bir işe yarar diye steno öğrenmişti, anlarsın, serbest kalınca belki bir

iş bulabilir diye. Bir ajans onu birkaç günlük iş için Wynant’a göndermiş. Bir kerelik vur-kaç yapıp ortadan kaybolacağına, onu uzun süre sağabilir diye düşünmüş. Böylece onunla işi pişirip istikrarlı bir ilişki kurmuş. Wynant’a sabıkası olduğunu ama artık o taraklarda bezi olmadığını söyleyecek kadar akıllı kızdı; böylece eğer adam anlayacak olursa dalaveresi suya düşmeyecekmiş, çünkü adamın avukatı onunla ilgili biraz temkinliymiş ve onu araştırabilirmiş. Ne yaptığını bilmiyordum, çünkü bu onun oyunuydu ve benim yardımımıza ihtiyacı yoktu. Bir şekilde arkadaşlık etsek de bana bir şey anlatmasının bir anlamı yoktu, patronuna gidip ötebilirdim. Anlarsın ya, benim kız arkadaşım falan değildi –sadece eski arkadaştık, birlikte oynamış çocuklar... Onu arada sırada görürdüm –buraya sık sık gelirdik–, ta ki adam ortalığı velveleye verene kadar. Nancy de bunu kesmek zorunda olduğunu söyledi, benimle birkaç içki için yumuşak yatağından olmak istemiyordu. İşte, böyleyken böyle. O zaman ekim ayıydı sanırım, o da işte bu işlerle meşguldü. O zamandan beri de onu görmedim.”

“Başka kimlerle takılırdı?” diye sordum.

Morelli kafasını salladı. “Bilmiyorum. İnsanlar hakkında fazla konuşmazdı.”

“Elmas bir nişan yüzüğü takıyordu. Bununla ilgili bir şey biliyor musun?”

“O yüzüğü benim vermediğimden başka bir şey bilmiyorum. Onu gördüğüm zamanlarda takmıyordu.”

“Sence Peppler çıktığında yine onunla takılmak niyetinde miydi?”

“Belki. Onun içeride olmasını dert ediyor gibi değildi, ama onunla çalışmayı severdi pekâlâ ve benim tahminime göre, birlikte tekrar bir ekip olabilirlerdi.”

“Peki Dick O’Brien’in kuzeninden ne haber, sıksa, esmer ayyaştan? Ne oldu ona?”

Morelli şaşkınlıkla bana baktı. “Ben nereden bileyim!”

Studsy tek başına döndü. “Belki ben hatalıyım,” dedi otururken, “ama bence biri elinden tutarsa, bu avanak bir işe yarayabilir.”

Morelli, “Boğazından tutmak gerekir,” dedi.

Studsy babacan bir şekilde güldü. “Hayır. Bir şeyler başarmaya çalışıyor. Şarkı söylemek için aldığı derslere çok çalışıyor ve—”

Morelli boş bardağına bakıp, “Bu senin aslan sütü onun boruları açıyor olsa gerek,” dedi. Pete’e bağışlamak için kafasını çevirdi: “Hey, hörgüçlü, aynısından biraz daha. Yarın koroda şarkı söylememiz lazım.”

Pete, “Geliyorum, Sheppy,” dedi. Kırışık gri suratındaki duygusuz ifade, Morelli ona seslendiğinde kayboluyordu.

Miriam’ın masasında oturan son derece şişman, sarışın adam—o kadar sarışındı ki neredeyse albinoydu—gelip bana zayıf, titrek ve kadınsı bir sesle şöyle dedi: “Küçük Art Nunheim’ı haklayan sensin dem—”

Morelli yerinden kalkmadan olabildiğince kuvvetle şişko adamın şişko göbeğine vurdu. Studsy aniden ayağa kalkıp Morelli’nin üzerinden eğilerek şişko adamın yüzüne koca bir yumruk indirdi. Aptal gibi, Studsy’nin hâlâ sağını kullandığına dikkat ettim. Kambur Pete, şişko adamın arkasından gelip elindeki boş tepsiyi bütün gücüyle kafasına vurdu. Şişko adam üç kişiyi ve bir masayı devirerek geriye doğru düştü. O sırada iki barmen de yanımıza gelmişti. Bir tanesi ayağa kalkmaya çalışan şişman adama sopayla vurup onu ellerinin ve dizlerinin üzerine düşürdü. Bir başkası, şişko adamın arkasında durup ensesinden elini sokarak onu boğmak için yakasını çekti. Morelli’nin de yardımıyla adamı ayağa kaldırıp apar topar dışarı attılar.

Pete arkalarından bakıp dişini emdi. "Lanet olasıca Serçe," dedi ve bana açıkladı: "Sarhoş olduğunda ona hiç fırsat vermemelisin."

Studsy yan masadaydı, devrilen masadaki insanların kendilerini ve eşyalarını toparlamasına yardımcı oluyordu. "Kötü oldu," diyordu "işyeri için kötü oldu, peki ama çizgiyi nerede çizeceksin? Ben batakhane işletmiyorum, ama kız okulu işletmeye de çalışmıyorum."

Dorothy solgundu, korkmuştu; Nora'nın gözleri fal taşı gibi açılmıştı ve hayrete düşmüştü. "Tımarhane," dedi. "Ne demeye yaptılar bunu?"

"Ben de senin kadar anladım," dedim ona.

"Morelli'yle barmenler geri geldiler, kendilerinden oldukça memnun görünüyorlardı. Morelli ve Studsy masadaki yerlerine döndüler. "Çok fevrisiniz gençler," dedim.

Studsy tekrar etti, "Fevri," ve güldü, "Ha-ha-ha."

Morelli ciddiye. "Bu adam ne başlatırsa başlatsın, ilk sen başlatmalısın. O başladıktan sonrası çok geç olur. Biz onu daha önce de böyle gördük, değil mi, Studsy?"

"Nasıl?" diye sordum. "Bir şey yapmamıştı ki."

"Yapmamıştı, doğru," dedi Morelli yavaşça, "ama bazen onun hakkında bir hisse kapılıyor insan. Öyle değil mi, Studsy?" dedi.

Studsy, "Hı-hı, herif histerik," dedi.

Morelli ve Studsy'ye iyi geceler deyip Pigiron Kulüp'ten ayrılırken saat neredeyse iki olmuştu. Dorothy taksideki köşesine yığılıp kaldı. "Hasta olacağım. Biliyorum, olacağım," dedi. Sesi doğruyu söylüyormuş gibi çıkıyordu.

Nora, "Ah bu içki," dedi. Kafasını omzuma koydu. "Karın sarhoş Nicky. Dinle, bana ne olup bittiğini anlatmalısın – her şeyi. Şimdi değil, yarın. Söylenen ya da yapılan tek bir şeyi bile anlamadım. Müthişti."

"Alice Hala'ya bu halde gidemem. Deliye döner," dedi Dorothy.

Nora, "O şişman adama öyle vurmamalıydılar, gerçi zalim bir şekilde eğlenceli olmalı," dedi.

Dorothy, "Sanırım en iyisi anneme gitmek," dedi.

Nora, "Kulakçık hastalığı kulaklara bir şey yapmaz ki, anten de ne Nicky?"

“Kulak işte...”

Dorothy, “Alice Hala beni böyle görecek çünkü anahtarı unuttum ve onu uyandırmam gerek,” dedi.

Nora, “Seni seviyorum, Nicky, çünkü güzel kokuyorsun ve harika insanlar tanıyorsun,” dedi.

Dorothy, “Beni anneme bıraksanız, sizi yolunuzdan etmiş olmam, değil mi?” dedi.

“Hayır,” dedim ve şoföre Mimi’nin adresini söyledim.

Nora, “Bizimle eve gel,” dedi.

Dorothy, “Yoo, iyisi mi eve gideyim,” dedi.

Nora, “Neden gelmiyorsun?” diye sordu ve Dorothy de, “Şey, gelmemeliyim diye düşündüm,” dedi, taksi Courtland’da durana kadar bu böyle sürdü gitti.

Arabadan inip Dorothy’nin çıkmasına yardım ettim. Koluma iyice yaslandı. “Lütfen yukarı gelin, sadece bir dakikalığına,” dedi.

Nora, “Sadece bir dakikalığına,” deyip taksiden indi.

Şoföre beklemesini söyledim. Yukarı çıktık. Dorothy zili çaldı. Gilbert sabahlığı ve pijamalarıyla kapıyı açtı. Uyarırcasına bir elini kaldırıp alçak sesle, “Polis burada,” dedi.

Mimi’nin sesi oturma odasından geliyordu: “Kim o, Gil?”

“Bay ve Bayan Charles’la Dorothy.”

İçeri girdiğimizde Mimi bizi karşılamaya geldi. “Şimdiye kadar kimseyi gördüğüme bu kadar sevinmemiştim. Ne yapacağımı bilmiyordum.” Pembemsi ipek bir geceliğin üzerine, pembemsi saten bir sabahlık giymişti. Yüzü de pembeydi ve hiçbir şekilde mutlu değildi. Dorothy’yi görmezden geldi, Nora’nın bir eliyle benim bir elimi sıktı. “Artık endişelenmeyi bırakıyorum ve bunların hepsini sana devrediyorum Nick. Bu küçük aptal kadına ne yapılması gerektiğini söylersin.”

Dorothy arkandan zayıf bir sesle, "Hadi oradan!" dedi, ama hissiyatı kuvvetliydi.

Mimi kızını duyduğunu çaktırmadı. Hâlâ ellerimizi tutuyordu, bizi oturma odasına doğru götürdü. "Komiser Guild'i tanıyorsun. Çok zarif davrandı, ama eminim onun sabrını zorladım. Ben çok... şey... demek istediğim ben afallamıştım. Ama şimdi sen buradasın ve—" Oturma odasına girdik.

Guild bana, "Merhaba," ve Nora'ya da, "iyi akşamlar hanımefendi," dedi. Yanındaki, Andy dediği adam ve Morelli'nin ziyaretinde odalarımızı aramasına yardım eden adam başlarıyla selam verip homurdandılar.

"N'aber?" diye sordum.

Guild göz ucuyla Mimi'ye, sonra bana baktı. "Boston polisi, Jorgensen ya da Rosewater'ı, adı her neyse, ilk karısının evinde buldu ve bizim için ona bazı sorular sordular. Belli başlı cevaplarına göre adamın Julia Wolf'u öldürmekle ya da öldürmemekle bir ilgisi yok ve Bayan Jorgensen de bunu ispatlayabiliyor, çünkü onun Wynant'ın aleyhinde delilleri var."

Mimi'ye odaklanmak için gözleri yuvalarında yana kaydı. "Hanımefendi sanki ne evet demek istiyor ne de hayır, doğruyu söylemem gerekirse Bay Charles, pek çok bakımdan buna ne anlam vereceğimi bilmiyorum."

Bunu anlayabilirdim. "Muhtemelen korkmuştur," dedim, Mimi korkmuş görünmeye çalıştı. "İlk karısından boşanmış mı?" "İlk karısına göre boşanmamış."

Mimi, "Bahse girerim yalan söylüyor," dedi.

"Hişş. New York'a geri gelecek mi?" dedim.

"Görünüşe göre, eğer onu istiyorsak, bizi kendisini iade ettirmek zorunda bırakacak. Boston'un dediğine göre bir avukat için kendini paralıyormuş."

“Onu getirmeyi bu kadar çok istiyor musunuz?”

Guild koca omuzlarını silketti. “Eğer onu getirmenin bize bu cinayette bir faydası olacaksa... Eski suçlamaların hiçbirini ya da iki kişiyle aynı anda evli olmasını o kadar dert etmiyorum. Bir adamı beni ilgilendirmeyen işler üzerinden takip etmeye hiç inanmadım.”

Mimi’ye, “Evet?” dedim.

“Seninle yalnız konuşabilir miyim?”

“Bir faydası olacaksa,” diyen Guild’e baktım.

Dorothy koluma dokundu. “Nick, önce beni dinle. Ben—” Sustu. Herkes ona bakıyordu.

“Ne?” diye sordum.

“Seninle önce ben... ben konuşmak istiyorum.”

“Konuş o halde.”

“Yalnız yani,” dedi.

Eline hafifçe vurdum. “Sonra,” dedim.

Mimi beni yatak odasına götürüp dikkatle kapıyı kapadı. Yatağa oturup bir sigara yaktım. Mimi sırtını kapıya yasladı ve bana kibarca, güvenle gülümsedi. Yarım dakika bu şekilde geçti.

Sonra, “Benden hoşlanıyorsun Nick,” dedi ve ben bir şey demeyince, “Öyle değil mi?” diye sordu.

“Hayır.”

Gülüp kapıdan uzaklaştı. “Yani, beni onaylamadığını söylüyorsun.” Yatağa, yanıma oturdu. “Ama bana yardım edecek kadar hoşlanıyorsun benden?”

“Değişir.”

“Neye gör—”

Kapı açıldı ve içeri Dorothy girdi. “Nick, benim—”

Mimi sıçrayıp kızının karşısına geçti. Dişlerinin arasından, “Çık buradan,” dedi.

Dorothy geri çekildi ama, “Çıkmayacağım. Yapamayacaksın–” dedi.

Mimi sağ elinin tersini Dorothy’nin ağzına indirdi. “Çık buradan.”

Dorothy çığlık atıp bir eliyle ağzını kapadı. Eli ağzının üzerinde, korkudan genişlemiş gözlerini Mimi’nin üzerinde tutarak geri geri kapıdan çıktı. Mimi kapıyı tekrar kapattı.

“Bir ara bize gelmelisin ve küçük beyaz kırbaçlarını da getirmelisin,” dedim.

Beni duymuş gibi görünmüyordu. Gözleri ağır, düşünceliydi ve dudakları yarım bir gülümsemeyle çarpılmıştı; konuştuğunda sesi her zamankinden daha güçlü ve gırtlaktandı. “Kızım sana âşık.”

“Saçmalık.”

“Öyle ve beni kıskanıyor. Ne zaman sana üç metre yaklaşısam deliriyor.” Başka bir şey düşünüyormuş gibi konuşuyordu.

“Saçma. On iki yaşındayken bana çarpılmasından artakalanlardır, ama hepsi bu.”

Mimi kafasını salladı. “Yanılıyorsun, ama boş ver.” Yine yatağa, yanıma oturdu. “Bu konuda bana yardımcı olmalısın. Ben–”

“Elbette,” dedim. “Sen büyük bir adamın korumasına ihtiyacı olan narin bir *fleur*’sün.”

“Ah, öyle mi?” Dorothy’nin çıktığı kapıya doğru bir elini salladı. “Tabii ki anlamıyorsun... Neden, daha önce duymadığın bir şey değil ki, hatta görmediğin ve yapmadığın. Senin derdin değil.” Daha önceki gibi düşünceli gözlerle ve dudaklarını hafifçe çarpıtarak güldü. “Eğer Dorry’yi istiyorsan, al onu, ama duygusallaşma. Çok dert etme. Tabii ki ben değerli bir *fleur* falan değilim. Öyle olduğumu da hiç düşünmedin.”

“Evet,” diye onayladım.

“Peki, o zaman,” dedi, kesin bir havayla.

“Peki o zaman, ne?”

“Bu lanet olası cilveyi bırak,” dedi. “Ne demek istediğimi biliyorsun. Benim seni anladığım kadar sen de beni anlıyorsun.”

“Hemen hemen, ama sen şeyden beri cilve yapıyorsun–”

“Biliyorum. Bu bir oyundu. Artık oynamıyorum. O orospu çocuğu beni aptal yerine koydu Nick, düpedüz aptal yerine koydu, şimdi başı dertte ve ona yardım etmemi bekliyor.” Bir elini dizime koyunca sivri tırnakları etime battı. “Polis bana inanmıyor. Cinayetle ilgili onlara anlattığımdan fazla bir şey bilmediğime ve onun yalan söylediğine polisi nasıl inandırabilirim?”

“Muhtemelen inandıramazsın,” dedim yavaşça, “özellikle Jorgensen, senin bana birkaç saat önce anlattıklarını tekrarlar-ken.”

Nefesini tutup tırnaklarını yine batırdı. “Bunu onlara söyledin mi?”

“Henüz değil.” Elini dizimden çektim.

Rahatlayarak iç çekti. “Ve tabii ki onlara şimdi de söylemeyeceksin, değil mi?”

“Neden söylemeyeyim?”

“Yalan olduğu için. O da ben de yalan söyledik. Hiçbir şey bulduğum yok.”

“Başladığımız yere geri döndük, o zaman sana ne kadar inanıyorsam şimdi de o kadar inanıyorum. Anlaştığımız o yeni koşullara ne oldu? Sen beni anlıyorsun, ben seni anlıyorum, cilveleşmek yok, eğlenmek yok, oyun yok.”

Yavaşça elime vurdu. “Tamam. Bir şey buldum –pek bir şey değil, ama bir şey– ve o orospu çocuğuna yardım etmek için kul- lanmayacağım bunu. Nasıl hissettiğimi anlıyorsun Nick. Sen de aynısını hissederdin–”

“Belki,” dedim, “ama bu gidişle seninle vakit harcamak için sebebim kalmayacak. Senin Chris’in benim düşmanım değil. Onu suçlamana yardım etmek bana bir şey kazandırmayacak.”

İç çekti. “Bunu çok düşündüm. Artık vereceğim hiçbir miktar seni tatmin edemez,” –arsızca güldü– “veya güzel beyaz vücudum. Ama Clyde’ı kurtarmakla ilgilenmiyor musun?”

“Tam olarak değil.”

Güldü. “O ne demek anlamadım.”

“Clyde’in kurtarılmaya ihtiyacı olmadığını düşündüğümü söylemek istemiş olabilirim. Clyde’a karşı polisin elinde pek bir şey yok. Onun bir tahtası eksik, Julia’nın öldürüldüğü gün şehirdeymiş ve Julia da onu dolandırıyormuş. Bunlar Clyde’ı tutuklamak için yeterli değil.”

Tekrar güldü. “Peki benim katkılarımla?”

“Bilmiyorum. Ne katkısı?” diye sordum ve zaten gelmeyecek cevabı almayı beklemeden devam ettim. “Her neyse, ahmaklık ediyorsun Mimi. Chris’in bir başkasıyla daha evli olduğunu biliyorsun. Bunu ona karşı kullan. Hiç–”

Tatlı tatlı güldü. “Ama onu daha sonra kullanmak için saklıyorum, eğer Chris–”

“Cinayet suçundan aklanırsa, ha? Bu işe yaramaz, hanımefendi. Onu ancak üç gün hapiste tutabilirsin. O zamana kadar bölge savcısı onu sorgular ve Julia’yı öldürmediğini, senin de dangalaklık ettiğini anlayacak kadar şey öğrenir. Sonra onu çift eşlilikle suçlamaya kalktığında, savcı sana defolup gitmeni söyleyip suçlamayı reddeder.”

“Ama bunu yapamaz Nick.”

“Yapabilir ve yapacaktır,” diye temin ettim onu, “eğer bir şey sakladığını kanıtlarsa bunu sana karşı kullanacaktır.”

Alt dudağını çiğneyerek sordu: “Bana doğruyu söylüyorsun, değil mi?”

“Eğer benim zamanımdan bu yana bölge savcısı çok değişmediyse, sana tam olarak ne olacağını söylüyorum.”

Dudağını biraz daha çiğnedi. “Bu işten sıyrılmasını istemiyorum,” dedi çabucak, “başımı belaya sokmak da istemiyorum.” Bana baktı. “Eğer bana yalan söylüyorsan Nick...”

“Bana inanacaksın ya da inanmayacaksın, başka çaren yok.”

Güldü ve elini yanağına koyup ağzından öptü. Ayağa kalktı. “Ne alçak herifsin. Peki, sana inanacağım.” Odanın diğer ucuna kadar yürüyüp tekrar geri geldi. Gözleri parlıyordu, yüzüne hoş bir heyecan gelmişti.

“Guild’i çağıracağım,” dedim.

“Hayır, bekle. İyisi mi... iyisi mi önce senin ne düşündüğünü bileyim.”

“Pekâlâ, ama soytarılık etmek yok.”

“Kesinlikle gölgenden bile korkuyorsun,” dedi, “ama endişe etme, arkandan iş çevirmeyeceğim.”

Bunun çok iyi olacağını söyledim ve bana ne göstermesi gerekiyorsa onu göstermesini istedim. “Diğerleri huzursuzlanmaya başlayacak.”

Elbise dolabına gitmek için yatağın etrafından dolandı, dolabın kapağını açtı, bazı kıyafetleri kenara itip başka bazı kıyafetlerin arkasına elini soktu. “Eğlenceli,” dedi.

“Eğlenceli mi?” ayağa kalktım. “Bu bir kriz. Guild sinirden delirecek.” Kapıya doğru gittim.

“Bu kadar aksi olma,” dedi. “Buldum.”

Elinde, tortop edilmiş bir mendil tutarak bana döndü. Yaklaştığımda mendili açtı, içinde yedi-sekiz santim uzunluğun-

da, bir ucu kırık, diğer ucunda altın bir bıçak olan bir saat zinciri vardı. Mendil bir kadınındı ve üzerinde kahverengi lekeler vardı.

“Yani?” diye sordum.

“Mendil kızın elindeydi; beni onunla yalnız bıraktıklarında gördüm; bunun Clyde’in olduğunu biliyordum, o yüzden aldım.”

“Clyde’a ait olduğundan emin misin?”

“Evet,” dedi sabırsızca. “Bak, bunlar altın, gümüş ve bakır halkalar. Kendi icadı olan eritme işleminin ilk harmanından yapmıştı. Onu iyi bilen herhangi biri bunu tanıyabilir – bir benzeri daha olamaz.” Üzerine işlenmiş *C M W* harflerini görebilmem için bıçağı bana çevirdi. “Bunlar onun isminin baş harfleri. Bıçağı daha önce hiç görmedim, ama zinciri biliyorum. Clyde bunu yıllardır takar.”

“Zinciri bir daha bakmadan tarif edebilecek kadar iyi hatırlıyor musun?”

“Elbette.”

“Bu senin mendilin mi?”

“Evet.”

“Peki üzerindeki leke kan mı?”

“Evet. Zincir Julia’nın elindeydi –sana söyledim– ve üzerinde biraz kan vardı.” Bana kaşlarını çattı. “Sen... bana inanmıyormuş gibi davranıyorsun.”

“İnandığım söylenemez,” dedim, “ama bence, bu defa hikâyenin doğrusunu anlattığından emin olmalısın.”

Ayağını yere vurdu. “Sen–” Güldü ve yüzündeki öfke kayboldu. “Çok sinir bozucu bir adam olabiliyorsun. Şimdi doğrusunu anlatıyorum Nick. Her şey nasıl olup bittiyse sana da öyle anlattım.”

“Umarım öyledir. Şimdi tam zamanı. Julia’yla yalnız kaldığında, sana bir şey söyleyecek kadar yaşamadığından emin misin?”

“Beni yine delirtmeye çalışıyorsun. Elbette eminim.”

“Pekâlâ,” dedim. “Bekle burada. Guild’i getireyim, ama ona zincirin Julia’nın elinde olduğunu söylersen ve o sırada henüz ölmemişse, Guild zinciri elinden almak için onu hırpalayıp hırpalamadığını merak edecektir.”

Gözlerini iri iri açtı: “Ona ne söylemeliyim?”

Odadan çıkıp kapıyı kapattım.

Biraz uykulu görünen Nora, oturma odasında Guild ve Andy'yi eğlendiriyordu. Wynant'ın çocukları ortalıkta değildi. "Haydi," dedim Guild'e. "Soldan ilk kapı. Sanırım sizin için hazır."

"Çözüldü mü?" diye sordu Guild. Başımı salladım.

"Ne öğrendin?"

"Siz de ne öğrenebildiğinize bakın, sonra ikisini bir araya getirip ne anlama geldiğini görürüz," diye önerdim.

"Tamam. Haydi gel Andy." Çıktılar.

"Dorothy nerede?" diye sordum.

Nora esnedi. "Seninle ve annesiyle birlikte olduğunu sanıyordum. Gilbert buralarda bir yerlerde. Birkaç dakika öncesine kadar buradaydı. Daha kalacak mıyız?"

“Çok değil.” Koridora geri döndüm, Mimi’nin oda kapısını geçip, açık olan başka bir yatak odasının kapısından baktım. İçeride kimse yoktu. Tam karşısındaki odanın kapısı kapalıydı. O kapıyı çaldım.

Dorothy’nin sesi, “Ne var?” dedi.

“Nick,” deyip içeri girdim. Yatağında yan yatıyordu, üzerinde kıyafetleri vardı, sadece terliklerini çıkarmıştı. Gilbert da yatakta, Dorothy’nin yanında oturuyordu. Kızın ağzı biraz şişmiş görünüyordu, ama ağlamaktan da olabiliirdi; gözleri kırmızıydı. Kafasını kaldırıp asık suratla bana baktı.

“Hâlâ benimle konuşmak istiyor musun?” diye sordum.

Gilbert yataktan kalktı. “Annem nerede?”

“Polisle konuşuyor.” Anlayamadığım bir şeyler söyleyip odadan çıktı.

Dorothy ürperdi. “Guild beni ürkütüyor,” diye feryat etti ve bana tekrar yüzünü asarak bakmayı aklına getirdi.

“Hâlâ benimle konuşmak istiyor musun?”

“Seni bana böyle düşman eden nedir?”

“Aptallık ediyorsun,” Gilbert’ın daha önce oturduğu yere oturdum. “Annenin bulduğu varsayılan şu bıçak ve zincir hakkın-da bir şey biliyor musun?”

“Hayır. Nerede?”

“Bana ne anlatmak istiyordun?”

“Hiç...” dedi huysuzca, “en azından annemin rujunu ağzından silebilirsin.” Ruju sildim. Mendili elimden kapıp masadan bir paket kibrit almak için yatakta yuvarlandı. Bir kibrit çıktı.

“Leş gibi kokacak,” dedim.

“Umurumda değil,” dedi, ama kibriti söndürdü. Mendili alıp pencereyi açtım, mendili aşağı attım, pencereyi kapattım ve yatağa oturdum. “Eğer sana kendini daha iyi hissettirecekse.”

“Annem benim hakkımda ne söyledi?”

“Senin bana âşık olduğunu söyledi.”

Birdenbire doğruldu. “Sen ne dedin?”

“Çocukken benden hoşlandığını söyledim.”

Alt dudağı seyirdi. “Sen... sen öyle olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Başka ne olabilir?”

“Bilmem.” Ağlamaya başladı. “Herkes bununla çok dalga geçiyor, annem, Gilbert ve Harrison... Ben—”

Onu kollarımla sardım. “Canları cehenneme.”

Bir süre sonra sordu: “Annem sana âşık mı?”

“Aman tanrım, hayır! Tanıdığım lezbiyen olmayan bütün kadınlardan daha çok nefret eder erkeklerden.”

“Ama her zaman bir tür—”

“Vücut bu. Seni kandırmasına müsaade etme. Mimi erkeklerden, hepimizden için için nefret eder.”

Ağlamayı bıraktı. Alnını kırıştırdı: “Anlamıyorum. Sen ondan nefret ediyor musun?”

“Genel olarak hayır.”

“Şimdi?”

“Sanmıyorum. Aptallık edip çok zeki olduğunu düşünüyor ve bu can sıkıcı, ama ondan nefret ettiğimi sanmıyorum.”

“Ben ediyorum,” dedi Dorothy.

“Geçen hafta da söylemiştin bunu. Sana sormak istediğim bir şey var: Bu akşam kaçakçıda hakkında konuştuğumuz Arthur Nunheim’ı hiç gördün mü ya da onunla ilgili bir şey duydun mu?”

Sertçe baktı bana. “Sadece konuyu değiştirmeye çalışıyorsun.”

“Bilmek istiyorum. Duydun mu?”

“Hayır.”

“Gazetede bahsi geçiyordu,” diye hatırlattım ona. “Morelli’nin Julia Wolf’u tanıdığını söyleyen adam bu.”

“Adını hatırlayamadım,” dedi. “Bu geceye kadar onunla ilgili bir şey duyduğumu sanmıyorum.”

Nunheim’ı tarif ettim. “Onu hiç gördün mü?”

“Hayır.”

“Bazen Albert Norman olarak da biliniyor. Bu tanıdık geldi mi?”

“Hayır.”

“Bu akşam Studsy’nin yerinde karşılaştığımız herhangi bir kimseyi tanıyor musun? Ya da onlarla ilgili bir şey biliyor musun?”

“Hayır. Doğrusu Nick, sana yardımı olabilecek bir şey bilseydim anlatırdım.”

“Kime zararı olursa olsun anlatır mıydın?”

“Evet,” dedi derhal, sonra, “Ne demek istedin?” diye sordu.

“Ne demeye çalıştığımı biliyorsun.”

“Elleriyle yüzünü kapadı, söyledikleri neredeyse duyulmuyordu: “Korkuyorum Nick, ben–” Biri kapıyı çaldığında birdenbire ellerini yüzünden çekti.

“Tamam,” diye seslendim.

Andy kafasını uzatacak kadar araladı kapıyı. “Komiser seni görmek istiyor,” derken yüzündeki merakı saklamaya çalışıyordu.

“Hemen geliyorum,” diye temin ettim onu.

Kapıyı daha çok açtı. “Bekliyor.” Muhtemelen manidar bir şekilde göz kırpmaya çalıştı, ama ağzının kenarı gözünden daha çok hareket etti ve sonuçta ürkütücü bir surat ortaya ıktı.

Dorothy’ye, “Geri geleceğim,” deyip Andy’nin peşi sıra odadan ıktım.

Andy arkamdan kapıyı kapattı ve ağzını kulağıma dayayıp, “Çocuk anahtar deliğinden gözetliyordu,” diye mırıldandı.

“Gilbert mı?”

“Evet. Benim geldiğimi duyunca uzaklaşacak vakit buldu ama ordaydı, kesinlikle ordaydı.”

“Kibarlık etmiş,” dedim. “Bayan J.’yle nasıl gitti?”

Kalın dudaklarını büzüştürüp bir o harfi şekline getirdi ve gürültüyle püfledi. “Ne kadın!”

Mimi'nin yatak odasına gittik. Pencerenin yanındaki bir koltukta kendisinden memnun bir şekilde oturuyordu. Yüzsüzce güldü bana ve, "Ruhum şimdi tertemiz. Her şeyi itiraf ettim," dedi.

Guild masanın yanında ayakta duruyor, yüzünü bir mendille siliyordu. Şakaklarında hâlâ ter damlaları vardı. Yüzü yaşlı ve yorgun görünüyordu. Bıçak, zincir ve dürülmüş haldeki mendil masanın üzerinde duruyordu. "Bitti mi?" diye sordum.

"Bilmiyorum doğrusu," dedi. Mimi'ye döndü: "Bitirdik diye-
bilecek misiniz?"

Mimi güldü. "Başka ne olabileceğini hayal bile edemiyorum."

"Peki," dedi Guild yavaşça ve sanki isteksizce, "o zaman eğer bize birkaç dakika müsaade ederseniz, sanırım Bay Charles'la görüşmeliyim." Mendili dikkatle katlayıp cebine koydu.

“Burada görülebilirsiniz,” dedi Mimi, sandalyeden kalktı. “Ben çıkarım, siz bitirene dek Bayan Charles’la konuşurum.” Yanımdan geçerken işaret parmağının ucuyla yanağıma hafifçe, şakayla karışık vurdu. “Benim hakkımda çok korkunç şeyler söylemelerine izin verme Nick.” Andy, Mimi’ye kapıyı açtı, arkasından kapatıp “o” şeklini ve gürültülü püfleme bir daha yaptı.

Yatağa uzandım. “Yani,” diye sordum, “ne oldu şimdi?”

Guild boğazını temizledi. “Mimi bize, büyük ihtimalle Julia denen kızla Wynant mücadele ederken kırılan bu zincir ve bıçağı yerde bulduğunu söyledi, onları bu zamana kadar neden sakladığını anlattı. Seninle benim için, mantık çerçevesinde bakınca bunun çok da bir anlamı yok, ama belki bu durumda öyle bakmamak gerek. Sana basitçe doğrusunu söylemem gerekirse, Mimi’yle ne yapacağımı bilmiyorum.”

“En önemlisi,” diye tavsiyede bulundum, “sizi canınızdan bezdirmesine müsaade etmeyin. Onun bir yalanını yakaladınız mı bunu kabul eder, ama sonra başka bir yalan söyler, sonra bu yalanını da yakalarsınız, bunu da kabul edip yine yalan söyler, bu böyle gider. Pek çok insan –kadınlar bile– onları üçüncü veya dördüncü kez yalan söylerken yakaladığınızda yılar, doğruyu söyler ya da sessiz kalırlar. Ama Mimi öyle değil. O denemeye devam eder, dikkatli olmalısınız, yoksa kendinizi ona inanırken bulursunuz; gerçeği söylüyormuş gibi görüldüğü için değil, daha çok ona inanmamaktan bıktığınız için olur bu.”

Guild, “Hımm. Belki,” dedi. Bir parmağını yakasından içeri soktu. Çok rahatsız görünüyordu. “Mimi’nin o kızı öldürdüğünü düşünüyor musun?”

Andy’nin, gözleri yerinden uğrayacak denli dikkatle bana baktığını fark ettim. Doğrulup ayaklarımı yere bastım. “Keşke bilseydim. Bu zincir işi yalan dolan gibi görünüyor, tamam,

ama... Wynant'ın öyle bir zinciri olup olmadığını öğrenebiliriz, belki hâlâ ondadır. O zinciri eğer söylediği kadar iyi hatırlıyorsa, bir kuyumcuya gidip bir tane yaptırmamış olması için bir neden yok, ayrıca herkes bir bıçak alabilir ve üzerine istediği harfi işle-
tebilir. Bu kadar ileri gitmiş olabilmesine karşı söylenecek çok şey var. Eğer bu dalavereyi çevirdiyse, büyük ihtimalle asıl zincir de ondadır –belki de yıllardır ondadır– ama bütün bunlar sizin kontrol etmeniz gereken şeyler millet.”

“Elimizden geleni yapacağız,” dedi Guild sabırla. “Yani onun yaptığını düşünüyorsun?”

“Cinayeti mi?” Kafamı salladım. “Henüz o kadar ileri gidemedim. Nunheim'dan ne haber? Mermiler eşleşti mi?”

“Eşleşti; beşi de kızda kullanılan silahtan.”

“Nunheim beş defa mı vurulmuş?”

“Evet ve elbiselerini yakacak kadar yakından.”

“Nunheim'ın kadınına geçen gece bir kaçakçıda gördüm; iri kızılı,” dedim Guild'e. “Çok şey bildiği için bizim birlikte Nunheim'ı öldürdüğümüzü söylüyordu.”

“Hmm. Hangi kaçakçıymış o? Kadınla konuşmak isteyebilirim,” dedi.

“Studsy Burke'ünki, Pigiron Kulüp,” deyip ona adresi verdim. “Morelli orada çok takılır. Bana Julia Wolf'un gerçek isminin Nancy Kane olduğunu ve erkek arkadaşının da Ohio'da hapis yattığını söyledi. Face Peppler.”

Guild'in, “Yani?” deyişinin tonundan, onun çoktan Peppler ve Julia'nın geçmişini öğrendiğini anladım. “Bu gezilerinde başka neler öğrendin?”

“Bir arkadaşım –basın danışmanı, Larry Crowley– dün öğleden sonra Jorgensen'i Kırk Altıncı Cadde'nin yakınındaki Altıncı Cadde'de, bir rehinciden çıkarken görmüş.”

“Yani?”

“Haberlerime şaşırmış gibi görünmüyorsun. Ben—”

Mimi kapıyı açıp üzerinde viski, maden suyu ve bardakların olduğu bir tepsiyle içeri girdi. “Bir içki istersiniz diye düşündüm,” dedi neşeyle. Mimi’ye teşekkür ettik.

Tepsiyi masanın üzerine bırakıp, kadınların bir araya gelen erkek gruplarına göstermeyi sevdikleri türden alaycı hoşgörüyü gülümseyerek, “Bölmek istememiştim,” dedi ve çıktı.

Guild, “Bir şey diyordun,” diye hatırlattı bana.

“Eğer sizler, benim dürüst davranmadığımı düşünüyorsanız, bunu söylemelisiniz. Şu ana kadar gayet uyum içinde gittik ve istemem ki—”

Guild alelacele, “Hayır, hayır,” dedi, “öyle bir şey değil, Bay Charles.” Yüzü biraz kızardı. “Ben... Aslına bakılırsa şube müdürü bir şeyler yapmamız için çok üstümüze geliyor ve sanırım ben de bir şekilde ilerlemiştim. Bu ikinci cinayet işleri zorlaştırdı.” Masanın üzerinde duran tepsiye döndü. “İçkini nasıl alırsın?”

“Sek, teşekkürler. Hiçbir ipucu yok mu?”

“Aynı silah ve bir sürü kurşun, Wolf’unkiyle aynı, ama hepsi bu. Etrafında birkaç dükkân olan bir pansiyonun koridoruymuş. Oradaki kimse Clyde’ı ya da Wynant’ı tanımıyor, bağlantı kurabileceğimiz kimse de yok. Kapı kilitli değilmiş, kim olsa içeri girebilirdi, ama bir düşününce, bunun da çok anlamı yok.”

“Kimse bir şey duyup görmemiş mi?”

“Elbette silah sesini duymuşlar, ama bunu yapanı görmemişler.” Bana bir bardak viski verdi.

“Boş kovan bulundu mu?” diye sordum.

Kafasını salladı. “Bulunamadı. Büyük ihtimalle bir altıpatlar.”

“Ve her iki seferde de kurşunları –kızın telefonunu vurduğu da dahil– boşalttı, eğer, pek çok insan gibi, horozun altında boş yuva taşıyorsa.”

Guild ağzına götürdüğü bardağı indirdi. “Öküz altında buzağı aramıyorsun, değil mi?” diye şikâyet etti. “Sadece o şekilde ateş ettiler diye?”

“Hayır, ama herhangi bir şey aramanın faydası olurdu. Kızın öldürüldüğü öğleden sonra Nunheim’ın nerede olduğunu buldunuz mu?”

“Hı hı. Kızın apartmanının etrafında dolanıyormuş – en azından bir ara. Eğer bunu o zaman çok da düşünmemiş olan etraftakilerin dediğine inanacak olursan, yalan söylemek için nedenleri de olmadığına göre, önde ve arkada görülmüş. Cinayetten önceki gün, asansörcü çocuğa göre, kızın dairesinin önüne kadar gelmiş. Çocuğun dediğine göre, binanın kapısına kadar gelmiş ama girsin mi gitsin mi bilememiş.”

“Demek ki... Belki Miriam haklıdır, belki Nunheim çok şey biliyordur. Macaulay’ın kızı verdiğini ve Clyde Wynant’ın aldığını söylediği arasında kalan dört bin dolarla ilgili bir şeyler bulabildiniz mi?”

“Hayır.”

“Morelli, kızın her zaman çok parasının olduğunu söylüyor. Bir keresinde Morelli’ye nakit olarak beş bin borç vermiş.”

Guild kaşlarını kaldırdı. “Evet?”

“Evet. Ayrıca Wynant’ın kızın sabıka kaydından haberi olduğunu da söylüyor.”

“Bana da öyle geliyor,” dedi Guild yavaşça, “Morelli sana çok şey anlatmış.”

“Morelli konuşmayı seviyor. Gittiği zaman Wynant’ın ne üzerinde çalıştığıyla veya ne üzerinde çalışmaya gittiğiyle ilgili bir şey bulabildiniz mi?”

“Hayır. Wynant’ın şu dükkânıyla ilgileniyor gibisin.”

“Neden olmasın? O bir mucit, dükkân da onun mekânı. Bir ara oraya bir göz atmak isterim.”

“Bak tabii... Bana Morelli'den biraz daha bahsetsene, nasıl oldu da onu konuşturdun?”

“Konuşmayı seviyor. Serçe diye bir herif tanıyor musun? İri, şişko, solgun bir herif, kadınsı sesli?”

Guild kaşlarını çatı. “Hayır. Neden?”

“O da oradaydı –Miriam’la beraber– ve bana bulaşmak istedi ama izin vermediler.”

“Neden bunu yapmak istesin?”

“Bilmiyorum. Belki Miriam ona Nunheim’ın işini bitirmek için size yardım ettiğimi söylemiştir.”

Guild, “Ah,” dedi. Başparmağının tırnağıyla çenesini kaşıyıp saatine baktı. “Geç oluyor. Sanırım bugün yarın uğrar ve beni ziyaret edersin.”

Düşündüğüm şeyler yerine, “Elbette,” dedim. Guild’e ve Andy’ye başımı sallayıp oturma odasına geçtim.

Nora kanepede uyuyordu. Mimi okuduğu kitabı bırakıp, “Gizli oturum sona erdi mi?” diye sordu.

“Evet,” deyip kanepeye doğru hareket ettim.

“Bırak biraz uyusun, Nick. Polis arkadaşların gidene kadar kalacaksınız, değil mi?”

“Tamam. Dorothy’yi tekrar görmek istiyorum.”

“Ama uyuyor.”

“Önemi yok. Uyandırırım.”

“Ama...” Guild ve Andy içeri gelip iyi geceler dileklerini ilettiler, Guild uyuyan Nora’ya hayal kırıklığıyla baktı ve çıkıp gittiler.

Mimi iç çekti. “Polislerden yorgun düştüm,” dedi. “O hikâyeyi hatırlıyor musun?”

“Evet.”

Gilbert içeri girdi. “Gerçekten Chris’in yaptığını mı düşünüyorlar?”

“Hayır,” dedim.

“Kimin yaptığını düşünüyorlar?”

“Sana bunu dün söyleyebilirdim. Bugün söyleyemiyorum.”

“Çok saçma,” diye karşı çıktı Mimi. “Onlar da çok iyi biliyor, sen de çok iyi biliyorsun ki bunu Clyde yaptı.” Ben hiçbir şey demeyince daha yüksek sesle tekrar etti: “Bunu Clyde’ın yaptığını gayet iyi biliyorsun.”

“O yapmadı,” dedim.

Bir galibiyet ifadesi Mimi’nin yüzünü aydınlattı. “Şimdi de onun için çalışıyorsun, değil mi?” “Hayır”ım hiçbir etki bırakmadan bir kulağından girip diğerinden çıktı.

Gilbert tartışmak için değil ama daha çok bilmek ister gibi, “Neden o olamaz?” diye sordu.

“O olabilir, ama değil. O mektupları, aleyhindeki en önemli delili saklayarak ona yardım eden Mimi’nin üzerine şüpheleri çekmek için yazmış olabilir mi?”

“Ama belki bunu bilmiyordu. Belki de polisin bildiği her şeyi anlatmadığını düşünüyordu. Bunu çok sık yaparlar, değil mi? Veya annemi itibarsızlaştıracaklarını düşünüyordu, böylece polis de anneme inanmazdı eğer—”

“İşte bu,” dedi Mimi. “Tam olarak yaptığı bu Nick.”

Gilbert’a, “Onun kızı öldürdüğünü düşünemezsin,” dedim.

“Hayır, onun yaptığını düşünmüyorum, ama senin neden öyle düşünmediğini bilmek isterdim, yani senin yöntemi.”

“Ve ben de seninkini.”

Yüzü biraz kızardı ve gülüşünde de biraz mahcubiyet vardı. “Ah, ama ben... bu farklı.”

“Gilbert kızı kimin öldürdüğünü *biliyor*,” dedi Dorothy kapı aralığından. Hâlâ giyinikti. Sanki başkasına bakmaya korkuyormuş gibi gözünü ayırmadan bana baktı. Yüzü soluktu ve küçük bedeni kaskatı kesilmişti.

Nora gözlerini açtı, bir dirseğinin üzerinde doğruldu ve uykulu uykulu, “Ne?” diye sordu. Kimse ona cevap vermedi.

Mimi, “Dorry, şimdi bizi o aptalca, dramatik performanslarından birine maruz bırakma,” dedi.

Dorothy, “Onlar gittikten sonra beni dövebilirsin. Döversin de,” dedi. Bunu gözlerini benimkilerden ayırmadan demişti. Mimi ise kızının neden bahsettiğini anlamıyormuş gibi görünmeye çalıştı.

“Gilbert’a göre kızı kim öldürmüş?” diye sordum.

Gilbert, “Aptallık ediyorsun, Dorry, sen-” dedi.

Gilbert’ın sözünü kestim: “Ona müsaade et. Bırak ne söylemesi gerekiyorsa söylesin. Kızı kim öldürdü Dorothy?”

Dorothy erkek kardeşine bakıp gözlerini eğdi ve gevşedi. Yere bakarak, belli belirsiz bir şekilde, “Bilmiyorum, o biliyor,” dedi. Gözlerini benimkilere doğru kaldırıp titremeye başladı. “Korktuğumu göremiyor musun?” diye haykırdı. “Onlardan korkuyorum. Beni buradan götür ki sana söyleyeyim, ama onlardan korkuyorum.”

Mimi bana güldü. “Kendin kaşındın. Bunu hak ettin.”

Gilbert kızarıyordu. “Çok aptalca,” diye geveledi.

“Elbette, seni buradan götürürüm, ama şimdi hepimiz bir aradayken bunu öğrenmek istiyorum,” dedim.

Dorothy kafasını salladı. “Korkuyorum.”

Mimi konuşmaya başladı: “Keşke Dorry’yi bu kadar şımartmasaydın, Nick. Bu onu sadece daha kötü yaptı. Dorry-”

Nora’ya, “Sen ne diyorsun?” diye sordum.

Nora ayağa kalktı ve kollarını kaldırmadan gerindi. Yüzü uyurken her zaman olduğu gibi pembe ve sevimliydi. Uykulu bir şekilde bana gülümseyip, “Hadi eve gidelim. Bu insanları sevmiyorum. Hadi, şapkanla mantonu al Dorothy,” dedi.

Mimi, Dorothy’ye, “Yatağına git,” dedi.

Dorothy sol elinin parmak uçlarını ağzına götürdü ve parmaklarının arasından, ağlayarak, “Beni dövmelerine izin verme Nick,” dedi. Mimi’yi izliyordum; sakın bir gülümseme takınmıştı ama burun delikleri nefes alış verişiyle hareket ediyordu ve nefesini duyabiliyordum.

Nora, Dorothy’nin yanına gitti. “Gel hadi, yüzünü yıkayalım ve—” Mimi gırtlığından bir hayvan sesi çıkardı, boynunun gerisindeki kaslar kalınlaştı ve ağırlığını ayak parmaklarına verdi.

Nora, Mimi’yle Dorothy’nin arasına geçti. Tam ileriye atılacakken Mimi’yi bir omzundan yakaladım; diğer kolumla da arkasından, belinden kavradım ve ayaklarını yerden kestim. Bağırıp yumruklarıyla bana vurdu ve sert, sivri topukları bacaklarımı oydu. Nora, Dorothy’yi odadan dışarı çıkardı ve kapı aralığında durup bizi izledi. Yüzü capcanlıydı. Onu açıkça, kesin olarak görüyordum: Geri kalan her şey bulanıklaşmıştı. Sırtımı ve omuzlarımı döven beceriksiz ve aciz darbeler alınca dönüp Gilbert’ı fark ettim, onu görebiliyordum ama bulanıktı ve onu kenara ittiğimde teması güçlkle hissedebildim. “Kes şunu. Sana zarar vermek istemiyorum Gilbert.” Mimi’yi kanepeye taşıyıp sırtüstü attım. Dizlerinin üzerine oturup her iki bileğini de tuttum.

Gilbert yine üstüme atlamıştı. Diz kapağına patlatmaya çalıştım, ama çok alçaktan vurup altını tekmeledim. Tökezleyip yere düştü. Tekrar tekmeleyip ıskaladım. “Sonra kavga edebiliriz. Biraz su getir,” dedim.

Mimi'nin yüzü morarmaya başlamıştı. Gözleri dışarı fırlamıştı, cam gibi, anlamsız ve kocamandı. Nefes aldıkça kenetlenmiş dişlerinin arasından tıslıyor ve köpük köpük salya çıkarıyordu. Kırmızı boğazı, hatta bütün bedeni, patlayana kadar şişen, kıvranan bir damarlar ve kaslar kütlesi gibi görünüyordu. Ellerimin arasındaki bilekleri yanıyordu ve ter yüzünden tutmak zorlaşmıştı. Bir bardak suyla yanımda duran Nora benim sığınacak limanımdı. "Suyu yüzüne çarp," dedim.

Nora suyu Mimi'nin yüzüne çarptı. Mimi güçlükle nefes almak için dişlerini aralayıp gözlerini kapadı. Başını şiddetle bir o yana bir bu yana hareket ettirdi, ama vücudunun kıvrınması daha az şiddetliydi. "Bir daha," dedim. İkinci bardak su, Mimi'nin sıçrayarak protesto etmesiyle karşılık buldu ve mücadeleyi bıraktı. Halsiz bedeniyle nefes nefese, kımıldamadan yerde uzandı.

Ellerimi bileklerinden çekip ayağa kalktım. Gilbert vurduğum ayağına destek olan bir masaya dayanmış, tek ayağının üzerinde duruyordu. Rengi solmuş, gözleri fal taşı gibi açılmış Dorothy kapı aralığında duruyor, içeri mi girse yoksa kaçıp saklansa mı karar veremiyordu. Yanımda elindeki boş bardakla duran Nora, "İyi mi sence?" diye sordu.

"Elbette," dedim.

O anda Mimi gözlerini açmış, kırıştırtarak sudan kurtulmaya çalışıyordu. Eline bir mendil verdim. Yüzünü sildi, uzun uzun iç geçirerek bir nefes verdi ve kanepeye oturdu. Odaya bakındı, hâlâ gözlerini biraz kırıştırtıyordu. Beni gördüğünde hafifçe gülümsedi. Gülümsemesinde suçluluk vardı ama pişmanlıktan eser yoktu. Titrek elini saçına götürüp, "Az kalsın boğuluyordum," dedi.

"Bir gün bu şeylerden birine gireceksin ve bir daha çıkamayacaksın," dedim.

Beni görmezden gelerek oğluna, "Gil. Sana ne oldu?" diye sordu.

Gilbert alelacele elini çektiği bacağını yere koydu. "Ben... aa... hiçbir şey," diye kekeledi. "Gayet iyiyim." Saçını ve kravatını düzeltti.

Mimi gülmeye başladı. "Ah Gil, gerçekten beni korumaya mı çalıştın? Ve Nick'ten?" Kahkahası arttı. "Feci tatlısın ama feci şapşalsın da. O bir canavar, Gil. Kimse—" Mendilimi ağzının üzerine koyup ileri geri sallandı.

Nora'ya baktım. Ağzı gerilmişti ve gözleri öfkeden neredeyse kararmıştı. Koluna dokundum. "Hadi basıp gidelim buradan. Annene bir içki ver Gilbert. Bir ya da iki dakikaya bir şeyciği kalmaz."

Dorothy elinde şapkası ve mantosu, parmak uçlarında kapıya ilerledi. Mimi'yi kanepede benim mendilime gülerken bırakıp, şapkalarımızla paltolarımızı bularak Dorothy'yi izledik. Bizi Normandie'ye götüren taksideyken üçümüzün de söyleyecek pek bir şeyi yoktu. Nora düşüncelere dalmıştı, Dorothy hâlâ çok korkmuş görünüyordu ve ben de çok yorgundum – uzun bir gün olmuştu.

Eve vardığımızda saat neredeyse beş olmuştu. Asta bizi şama-tayla karşıladı. Nora kahve yapmak için mutfaka gidince Asta'yla oynamak için yere uzandım. Dorothy bana, çocukken yaşadığı bir şeyi anlatmak istedi. "Hayır," dedim. "Onu pazartesi denemiştin. Neydi? Bir şaka mıydı? Geç oldu. Annenlerde bana anlatmaktan korktuğun şey neydi?"

"Ama bana izin verirsen daha iyi anlayacaksın—"

"Bunu pazartesi demiştin. Ben psikanalist değilim. Eskiden etkilenilen şeylere dair bir şey bilmem ben. Onları takmam da... Ve yorgunum, bütün gün kafam ütülendi."

Bana surat astı. “Benim için işleri olabildiğince zorlaştırmaya çalışıyor gibisin.”

“Dinle Dorothy,” dedim, “Mimi ve Gilbert’in önünde söylemekten korktuğun şeyi ya biliyorsundur ya da bilmiyorsundur. Eğer biliyorsan, söyle. Sana neresini anlamadıysam orasını soracağım.”

Eğilip somurtarak eteğine baktı, ama gözlerini kaldırdığında parlak ve heyecanlıydılar. Odadaki herkesin duyabileceği yükseklikte bir fısıltıyla konuştu: “Gil babamla görüşüyordu ve bugün onu gördü, sonra babam ona Bayan Wolf’u kimin öldürdüğünü söyledi.”

“Kim?”

Kafasını salladı. “Bana söylemedi. Bana sadece bunu söyledi.”

“Ve Mimi’yle Gilbert’in önünde söylemeye korktuğun da bu muydu?”

“Evet. Eğer anlatmama izin verirsen anlayacaksın—”

“Sen çocukken olmuş bir şey. İzin vermeyeceğim. Bu konuyu kapat. Sana başka ne anlattı?”

“Hiçbir şey.”

“Nunheim’la ilgili herhangi bir şey?”

“Hayır, hiçbir şey.”

“Baban nerede?”

“Gil bana söylemedi.”

“Gil babanla ne zaman buluşmuş?”

“Bana söylemedi. Lütfen kızma Nick. Bana anlattığı her şeyi söyledim sana.”

“Ve bunlar bir hiç,” diye gürledim. “Sana bunları ne zaman anlattı?”

“Bu gece. Sen odama geldiğinde anlatıyordu, ve yemin ediyorum, bana bütün anlattığı bu.”

“İçinizden biri, bir kerecik olsun –neyle ilgili olduğu önemli değil– bir şeyi tam anlatsa harika olurdu.”

Nora kahveyle içeri girdi. “Seni şimdi endişelendiren nedir evladım?” diye sordu.

“Durum,” dedim, “muamma, yalanlar ve ben bunların eğlence-
li olması için çok yaşlı ve çok yorgunum. Hadi, San Francisco’ya
geri dönelim.”

“Yılbaşından önce mi?”

“Yarın, bugün.”

“Seve seve.” Bana bir fincan verdi. “Uçakla gidebiliriz, eğer
istersen, yılbaşı arifesinde de orda oluruz.”

Dorothy titrek bir sesle, “Ben sana yalan söylemedim Nick.
Sana her şeyi anlattım ben... Lütfen, lütfen bana kızma. Ben
çok–” dedi. İçini çekmek için konuşmayı bıraktı. Asta’nın başını
okşayıp homurdandım.

Nora, “Hepimiz bitkin ve sinirliyiz. Gece için köpeği aşağıya
gönderelim ve yatıp uyuyalım. Konuşmamıza dinlendikten sonra
devam ederiz. Hadi Dorothy, senin için yatak odasına kahve
getireceğim, gecelik de veririm.”

Dorothy ayağa kalkıp bana, “İyi geceler,” dedi, “üzgünüm, çok
şapşalım.” Nora’nın peşinden çıktı.

Nora geri gelip yanıma, yere oturdu. “Dorry’miz de ağlayıp
mızmızlanmaktan geri kalmadı” dedi. “Bu ara hayatın onun için
çok da hoş olmadığını kabul etmekle beraber...” Esnedi. “Dehşet
uyandıran sırrı neymiş?”

Dorothy’nin bana ne söylediğini anlattım ona. “Bir sürü zırva
gibi görünüyor.”

“Neden?”

“Neden olmasın? Onlardan öğrendiğimiz diğer her şey zır-
vaydı.”

Nora yine esnedi. “Bir dedektif için bu yeterli olmalı, ama benim için değil. Dinle, neden bütün şüphelilerin, sebeplerin ve ipuçlarının bir listesini yapıp karşılaştırmıyoruz?”

“Sen yap. Ben yatmaya gidiyorum. İpucu nedir, anacım?”

“Mesela bu gece, ben oturma odasında yalnızken Gilbert’ın sessizce telefona gitmesi; benim uyuduğumu sanıyordu ve operatöre sabaha kadar hiçbir telefonu bağlamamasını söyledi.”

“Bak sen.”

“Ve,” dedi, “Dorothy’nin Alice Hala’nın anahtarının yanında olduğunu fark etmesi gibi.”

“Bak sen.”

“Ve Studsy’nin Morelli’yi –adı neydi?– tam da Dick O’Brien’in Julia Wolf’u tanıyan sarhoş kuzeninden söz edecekken masanın altından dürtmesi gibi.”

Kalktım ve fincanlarımızı masanın üzerine koydum. “Başının çaresine bakmak için seninle evli olmayı dilemeyecek bir dedektif olduğunu sanmıyorum; ama yine de abartıyorsun. Bence Studsy’nin Morelli’yi dürtmesi, üzerine çok da kafa yormayı gerektiren bir şey değil. Ben daha ziyade, Serçe’yi beni korumak için mi yoksa bana bir şey söylemesini engellemek için mi tepeliklerine kafa yormayı tercih ediyorum. Uykum var.”

“Benim de. Bana şunu söyle Nick. Bana gerçeği söyle: Mimi’yle güreşirken heyecanlanmadın mı?”

“Ah, biraz.”

Gülerek yerden kalktı. “Keşke iğrenç, yaşlı bir zampara olmasaydın,” dedi. “Bak, güneş doğuyor.”

Nora onu çeyrek gece sarsarak uyandırdı beni. "Telefon," dedi. "Herbert Macaulay, önemli olduğunu söylüyor."

Yatak odasına –oturma odasında uyumuştum– gittim. Dorothy derin uykudaydı. "Alo," diye geveledim telefona.

Macaulay, "Öğle yemeği için çok erken, ama seni hemen görmem gerek. Şimdi geleyim mi?" dedi.

"Elbette. Kahvaltıya gel."

"Kahvaltı ettim. Siz de edin, on beş dakikaya gelmiş olurum."

"Tamam."

Dorothy gözlerini hafifçe araladı, uykulu bir şekilde, "Geç olmuş olmalı," deyip döndü ve bilinçsiz haline geri gitti.

Yüzümü ve ellerimi soğuk suyla yıkadım, dişlerimi ve saçlarımı fırçalayıp tekrar oturma odasına gittim. "Geliyor," dedim Nora'ya. "Kahvaltısını etmiş, ama sen onun için yine de biraz kahve söyle. Ben tavuk ciğeri istiyorum."

“Ben de partiye davetli miyim, yoksa—”

“Elbette. Daha önce Macaulay’la tanışmadın, değil mi? Oldukça iyi biridir. Bir defasında, birkaç günlüğüne onun birliğine katılmıştım, Vaux civarında; savaştan sonra da birbirimizi arayıp sorduk. Wynant işi de dahil bana birkaç iş buldu. Boğazımızı açmak için birkaç damla bir şeye ne dersin?”

“Bugün neden ayık kalmıyorsun?”

“New York’a ayık kalmaya gelmedik. Bu akşam hokey maçına gitmek ister misin?”

“İsterim.” Bana bir içki koyup kahvaltı siparişi vermeye gitti.

Sabah gazetelerine baktım. Jorgensen’in Boston polisi tarafından yakalanmasının ve Nunheim cinayetinin haberleri vardı, ama bulvar gazetelerinin, “Hell’s Kitchen Çete Savaşları” adını taktıkları olay, “Prens Mike” Gerguson’un tutuklanması ve Lindberghlerin çocuğunun kaçırılmasının fidyeye pazarlıklarıyla ilgili “Jafsie” röportajındaki gelişmeler daha çok yer tutuyordu. Macaulay, Asta’yı yukarı getiren komi çocukla birlikte geldi. Asta, Macaulay’dan hoşlandı çünkü Macaulay onu severken biraz sert davrandı. Asta hiçbir zaman nezaket düşkününü olmamıştı.

Bu sabah ağzının kenarında çizgiler vardı ve yanaklarındaki pembeliğin bir kısmı da gitmişti. “Bu yeni ipucu polise nereden geldi?” diye sordu. “Sence—” Nora gelince konuşmayı kesti. Nora da giyinmişti.

“Nora, bu Herbert Macaulay,” dedim. “Karım.”

El sıkıştılar ve Nora, “Nick senin için sadece kahve sipariş etmeme izin verdi. Acaba?..” dedi.

“Hayır, teşekkürler, daha kahvaltıdan yeni kalktım.”

“Bu polis meselesi de ne?” diye sordum. Tereddüt etti.

“Nora hemen hemen benim bildiğim her şeyi bilir,” diye temin ettim onu, “yani eğer—”

“Hayır, hayır, öyle bir şey değil,” dedi. “Bu... Bayan Charles’ın iyiliği için. Onu endişelendirmek istemem.”

“O zaman söyle aklında ne varsa. O sadece bilmediği şeyler için endişelenir. Polise nasıl bir ipucu gelmiş?”

“Komiser Guild bu sabah beni görmeye geldi,” dedi. “Önce bana, ucuna bir bıçak bağlanmış bir anahtar zinciri gösterdi ve bunları daha önce hiç görüp görmediğimi sordu. Gördüm: Bunlar Wynant’ındı. Guild’e görmüş olabileceğimi söyledim, Wynant’inkilere benzettiğimden bahsettim. Sonra bunların herhangi bir şekilde başkasının eline geçip geçmediğine dair bir bilgim olup olmadığını sordu. Kırk dereden su getirdikten sonra anladım ki bu başkasıyla kastettiği sen veya Mimi. Ona dedim ki; bunları ikinizden birine Wynant vermiş olabilir, siz çalmış ya da sokakta bulmuş olabilirsiniz veya bunları çalan ya da sokakta bulan biri size vermiş olabilir veya Wynant’ın verdiği bir başkasından almış olabilirsiniz. Bunları almanın başka yolları da olduğunu söyledim ona, ama onunla dalga geçtiğimi anladı, o yüzden gerisini anlatmama izin vermedi.”

Nora’nın yanakları pençe pençeydi ve gözleri koyuydu. “Salak!”

“Bak sen,” dedim. “Belki de seni uyarmalıydım... Dün gece Guild bu konuyla meşgul oluyordu. Ve sanırım eski dostum Mimi yüksek ihtimalle onu bu konuda teşvik etmiştir. Başka neyi kurcalamaya başlamış bakalım?”

“Bilmek istediği... sorduğu şey şuydu: ‘Charles ve Wolf denen hatun hâlâ takılıyor olabilirler miydi? Ya da bu konu kapanmış mıydı?’”

“Bu Mimi’nin etkisi,” dedim. “Sen ne anlattın?”

“Ona, ‘hâlâ’ birlikte takılıp takılmadığınızı bilmediğimi söyledim, zaten daha önce takılıp takılmadığınızı da bilmiyordum ve ona senin uzun zamandır New York’ta yaşamadığını hatırlattım.”

Nora, “Doğru mu bu?” diye sordu.

“Mac’i yalancı çıkarmaya çalışma,” dedim. “Buna ne dedi?”

“Hiçbir şey. Bana Jorgensen’in Mimi ve senden haberi olduğunu düşünüp düşünmediğimi sordu. Ben de ona Mimi ve sana ne olduğunu sorunca, beni aptala yatmakla suçladı –bunlar onun lafları–, yani çok da bir yol alamadık. Benim seninle görüştüğüm zamanlarla ilgilendi, ayrıca bunların tam olarak hangi saniyede ve santimde yaşandığıyla.”

“Ne hoş,” dedim. “Berbat bir tanışım var.”

Bir garson, kahvaltımızla beraber içeri girdi. Garson sofrayı kurup gidene kadar biraz ondan biraz bundan konuştuk. Sonra Macaulay, “Senin korkacak bir şeyin yok. Wynant’ı polise teslim edeceğim,” dedi. Sesi güvensiz ve biraz da boğuktu.

“Onun yaptığından emin misin?” diye sordum. “Ben değilim.”

Sadece, “Biliyorum,” dedi. Boğazını temizledi. “Binde bir hatalı olma ihtimalim olsa bile –ki yok– o delinin teki, Charles. Onu başıboş bırakmamalı.”

“Sanırım haklısın,” diye başladım, “ve madem biliyorsun–”

“Biliyorum,” diye tekrar etti. “Kızı öldürdüğü öğleden sonra gördüm onu; onu öldürdüğüünün üzerinden yarım saat geçmiş olamaz, ama bilmiyordum, kızın öldürüldüğünü bile bilmiyordum. Ben... şimdi biliyorum.”

“Onunla Hermann’ın ofisinde mi buluştun?”

“Ne?”

“Hermann adındaki adamın ofisinde olman gerekiyordu, Elli Yedinci Cadde’de, o öğleden sonra aşağı yukarı saat üçten dörde kadar. En azından polisin bana dediği bu.”

“Evet, doğru,” dedi. “Onların bildiği hikâye bu yani. Ama aslında, Wynant’ı bulmayı beceremeyince ve Plaza’da ondan hiç haber alamayınca, ofisimi ve Julia’yı arayıp daha iyi bir

sonuç elde edemeyince, Wynant'tan vazgeçip Hermann'a gittim. Maden mühendisi olan bir müşterimdir; şirketleşmesiyle ilgili çalışmalara ait bazı yazıları henüz bitirmiştım ve bunlarla ilgili yapılması gereken ufak tefek değişiklikler vardı. Elli Yedinci Cadde'ye vardığımda birden, takip edildiğime dair bir hisse kapıldım... O hissi bilirsin. Kimsenin peşime düşmesi için bir sebep aklıma gelmiyor, ama yine de, ben avukatım, herhangi bir nedeni olabilir. Her neyse, öğrenmek istemiştım, o yüzden Elli Yedi'den doğuya, Madison'a doğru dönüp yürüdüm, hâlâ emin değildim. Ufak tefek, soluk benizli bir adam vardı, onu Plaza civarında gördüğümü sanıyorum, ama... Öğrenmenin en kolay yolu bir taksi tutmak gibi görünüyordu, ben de öyle yaptım ve sürücüye doğuya doğru sürmesini söyledim. Bu küçük adamın veya başka birinin benim arkamdan taksi çevirip çevirmediğini anlamamı zorlaştıran bir trafik vardı o tarafta; ben de sürücüye güneye, Üçüncü Cadde'ye dönmesini söyledim, tekrar doğuya, Elli Altı'ya ve tekrar güneye, İkinci Cadde'ye; sarı bir taksinin beni takip ettiğinden emin oldum. Benim küçük adam içinde mi değil mi göremedim elbette; bunun için yeteri kadar yakındık. Sonra, bir sonraki köşede, kırmızı ışık bizi durdurduğunda Wynant'ı gördüm. Bir taksinin içinde batı Elli Beş'e gidiyordu. Doğal olarak bu beni çok da şaşırtmadı: Julia'dan sadece iki blok uzaktaydık ve ben de çok sorgulamadım. Telefon ettiğimde Wynant'ın orada olduğunu bilmemi istememişti ve Wynant da o anda benimle buluşmak için Plaza'ya gidiyordu. Hiçbir zaman çok dakik olmamıştır. Ben de şoföre batıya dönmesini söyledim, ama Lexington Caddesi'ndeydik –yarım blok gerisinde kalmıştık– Wynant'ın taksisi güneye döndü. Bu Plaza'ya giden yol değildi, benim ofisime giden yol da değildi. Ben de canı cehenne me deyip dikkatimi beni takip eden taksiye verdim tekrar... O da

artık orada değildi. Hermann'a kadar bütün yol boyunca dikkat ettim ama takip edildiğime dair bir iz yoktu."

"Wynant'ı gördüğünde saat kaçtı?" diye sordum.

"Üçü çeyrek ya da yirmi geçiyor olmalı. Hermann'a vardığımda da dörde yirmi vardı ve sanırım yirmi veya yirmi beş dakika sonrasıydı. Hermann'ın sekreteri –Louise Jacobs, geçen akşam seni gördüğümde yanımdaki kız– Hermann'ın bütün öğleden sonra bir konferansta olduğunu, ama muhtemelen birkaç dakika içinde çıkacağını söyledi ve öyle de oldu. Onunla on-on beş dakikalığına görüştüm, sonra da kendi ofisime döndüm."

"Anlıyorum ki, Wynant'a heyecanlı olup olmadığı, saat zincirini takip takmadığı veya barut kokup kokmadığı gibi şeyleri anlayacak kadar yakın değilmişsin."

"Öyle. Yalnızca yanımdan geçip giden profilini gördüm ama onun Wynant olduğundan eminim."

"Eminim öylesin. Devam et," dedim.

"Tekrar telefon etmedi. Polis aradığında ben döneli bir saat olmuştu; Julia ölmüştü. Şunu anlamalısın ki, onu Wynant'ın öldürdüğünü düşünmedim, bir dakikalığına bile. Bunu anlayabilirsin, sen hâlâ onun yapmadığını düşünüyorsun. Oraya gittiğimde ve polis bana Wynant'la ilgili sorular sormaya başladığında, polisin ondan şüphelendiğini anladım ve avukatların yüzde doksan dokuzu müşterileri için ne yaparsa ben de Wynant için onu yaptım. Cinayetin işlendiği saatte onu o civarda gördüğümü söylemedim. Sana ne anlattıysam onlara da onu anlattım –Wynant'la randevum olduğunu ama onun gelmediğini–, sonra da Plaza'dan doğrudan Hermann'a gittiğimi anlamalarını sağladım."

"Bu yeterince anlaşılır," diye katıldım ona. "Wynant'ın ne anlatacağını bilmeden polise bir şeyler söylemen saçma olurdu."

“Öyle, ama işin ilginç şu ki, onun açıklamasını hiç dinle-yemedim. Ortaya çıkmasını, beni aramasını umdum ama bunu yapmadı... Ta ki salı günü Philadelphia’dan gönderdiği şu mektubu alana dek; ama mektubunda benimle cuma günü buluşmaya gelmemesine dair tek bir kelime bile yoktu, tek bir şey bile... Sen de mektubu gördün. Ne düşünüyorsun?”

“Suçlu gibi görüldüğünü mü kastediyorsun?”

“Evet.”

“Tam olarak değil,” dedim. “Eğer o öldürmediyse yazması beklenebilecek bir mektup bu: Polisin ondan şüphelenmesi onu fazla endişelendirmemişti, sadece polis işlerine burnunu sokmadan, ona bir zorluk çıkarmadan önce bu işten kurtulmayı istediğini belirten bir mektup. Pek zekice bir mektup sayılmaz, ama onun çatlaklığıyla uyumlu. Bu mektubu, cinayet günü yaptıklarını açıklamanın en iyisi olacağını hiç düşünmeden aceleyle postaladığını tahmin edebiliyorum. Onu gördüğünde Julia’dan geldiğinden ne kadar eminsin?”

“Şimdi emin oldum. İlk başta öyle olabilir diye düşünmüştüm. Sonra kendi dükkânından geliyor olabileceğini düşündüm. Dükkânı Birinci Cadde’de, onu gördüğüm yerden birkaç blok ötede. Gittiğinden beri kapalı olsa da kira sözleşmesini geçen ay yeniledik ve döndüğünde çalışabilmesi için her şey hazır. Wynant o öğleden sonra oraya gitmiş olabilir. Polis Wynant’ın dükkâna gidip gitmediğine dair hiçbir şey bulamadı.”

“Sana sormak istediğim şu: Wynant’ın sakal bıraktığına dair bir söylenti var. Öyle mi—”

“Hayır... Aynı kırlaşmış, seyrek bıyık ve aynı uzun, kemikli surat.”

“Bir şey daha var: Dün öldürülen Nunheim adında bir herif vardı, ufak tefek bir—”

“Ona geliyorum,” dedi.

“Seni takip ettiğini düşündüğün şu kısa boylu herifi düşünüyordum.”

Macaulay dik dik baktı bana. “Nunheim olabilir mi demek istiyorsun?”

“Bilmiyorum,” dedim. “Olabilir mi diye düşündüm.”

“Ben de bilmiyorum,” dedi. “Nunheim’ı hiç görmedim, sanırım—”

“Ufak tefek bir herifti, boyu bir altmıştan fazla değildi ve altmış beş kilo civarındaydı. Otuz beş otuz altı yaşlarında diyebilirim. Soluk benizli, gözleri birbirine çok yakın, saçları koyu renk, koca ağızlı, uzun burunlu, yarasa kanadı gibi kulaklı, güven uyandırmayan bir tip.”

“Pekâlâ o olabilir,” dedi, “ama adama yakından bakamadım. Sanırım polis onu görmeme izin verir,” omuz silkti, “artık bir önemi kalmadı gerçi. Nerede kalmıştım? Ha, evet, Wynant’la temasa geçemem. Polis onunla görüştüğümü ve benim de bu konuda yalan söylediğimi düşündüğü için bu beni nahoş bir duruma sokuyor. Sen de öyle düşünüyorsun, değil mi?”

“Evet,” diyerek onayladım.

“Sen de polis gibi, muhtemelen benim onunla buluştuğumdan şüphelendin. Plaza’da ya da cinayet günü daha geç bir saatte.”

“Mümkün görünüyordu.”

“Evet. Ve elbette, kısmen haklısın. En azından onu gördüm, üstelik polise onun düpedüz suçlu olduğunu düşündürtecek bir yer ve zamanda gördüm. Bu yüzden, öngöründe bulunarak, içgüdüsel olarak yalan söyledim, şimdiyse düpedüz ve kasten yalan söylüyorum. Hermann bütün öğleden sonra boyunca bir konferansa takılıp kalmıştı. Onu görmek için ne kadar beklediğimi bilmiyorum. Louise Jacobs benim yakın bir arkadaşımdır.

Çok detaya girmeden, bana ve bir müşteriye yardım etmek için oraya üçü birkaç dakika geçe vardığımı söylemesini tembihledim ona, o da seve seve kabul etti. Eğer ters giden bir şey olursa onu korumak için, gerekirse, kaçta vardığımı hatırlamadığını, ama ertesi gün varış saatimi ona söylediğimi ve benden şüphelenmesi için de bir sebep olmadığını söyleyebileceğini anlattım, sorumluluğu benim üzerime atabilirdi.” Macaulay derin bir nefes aldı. “Bunların hiçbirisi şimdi önemli değil. Önemli olan bu sabah Wynant’tan haber almış olmam.”

“O çatlak mektuplardan bir tane daha mı?” diye sordum.

“Hayır, telefon etti. Onunla bu akşam için bir buluşma ayarladım, seninle birlikte gideceğiz. Eğer onu göremezsen onun için bir şey yapamayacağını söyledim, böylece bu akşam bizimle buluşmaya söz verdi. Polisi de götüreceğim elbette. Onu korumaya artık devam edemem. Akıl hastalığı gerekçesiyle onu temize çıkarabilir ve akıl hastanesine gönderebilirim. Bütün yapabileceğim, bütün yapmak istediğim bu.”

“Daha polise söylemedin mi?”

“Hayır. Onlar gidene kadar aramamıştı. Her neyse, önce seni görmek istedim. Sana borçlu olduğumu unutmadığımı söylemek ve—”

“Saçmalama,” dedim.

“Saçmalamıyorum.” Nora’ya döndü. “Zamanında bir mermi çukurunda hayatımı kurtardığından sana bahsettiğini hiç sanmıyorum—”

“Delirmiş bu,” dedim Nora’ya. “Bir herife ateş edip ıskalamıştı ve ben ıskalamadım, hepsi bu, anlatacak başka bir şey yok.” Tekrar Macaulay’a döndüm: “Neden polisi bir süre bekletmiyor-sun? Farz edelim seninle beraber bu geceki buluşmaya gittik ve

onu dinledik. Eğer katil olduğuna ikna olursak, toplanrı dağılmak üzereyken üzerine çullanıp ihbar ederiz.”

Macaulay bıkkınlıkla gülümsedi. “Hâlâ şüphedesin, değil mi? Eğer istersen buna razıyım, gerçi görünen o ki... Ama belki de sana telefon görüşmemizi anlatırsam fikrini değiştirirsin.”

Dorothy, Nora’nın her ikisi de ona büyük gelen geceliği ve sabahlığı içinde esneyerek geldi. Macaulay’ı görünce, “Ah!” diye haykırdı ve sonra onu tanıyınca, “Ah, merhaba, Bay Macaulay. Burada olduğunuzu bilmiyordum. Babamdan haber var mı?” dedi.

Macaulay bana baktı. Kafamı salladım. Macaulay, Dorothy’ye, “Henüz değil, ama belki bir gün,” dedi.

“Dorothy’nin dolaylı bir haberi oldu. Macaulay’a Gilbert’tan bahsetsene.”

Yere bakarak, “Babamı... babamı mı kastediyorsun?” diye sordu tereddütle.

“Ah, olur şey değil, tabii ki hayır,” dedim.

Yüzü kızardı ve sitemkâr bir şekilde bana baktı; sonra Macaulay’a alelacele, “Gil dün babamı görmüş ve babam ona Bayan Wolf’u kimin öldürdüğünü söylemiş,” dedi.

“Ne?” Dorothy dört ya da beş kez ciddiyetle başıyla onayladı. Macaulay afallamış gözlerle bana baktı.

“Böyle olmamış da olabilir,” diye hatırlattım ona. “Bu Gil’in anlattığı şey.”

“Anlıyorum. “O zaman sence acaba?..”

“Kızılca kıyamet koptuğundan beridir o aileyle pek görüşmedin değil mi?” diye sordum.

“Hayır.”

“Eşsiz bir deneyim... Hepsi seks delisi bence ve kafaları bununla dolu. Bir başladılar mı—”

Dorothy sinirle, "Bence korkunç birisin. Elimden gelenin en iyisini yaptım çünkü—" diyecek oldu.

"Ne diye şamata yapıyorsun?" diye sordum. "Bu defa size bir şans veriyorum: Gil'in sana anlattıklarına inanmaya niyetliyim. Benden daha fazlasını bekleme."

Macaulay, "Peki Julia'yı kim öldürmüştü?" diye sordu.

"Bilmiyorum. Gil bana söylemedi."

"Kardeşin babanla sık sık görüşüyor mu?"

"Ne kadar sık görüştüğünü bilmiyorum. Görüşüklerini söyledi."

"Ve herhangi bir şey demiş mi, şu Nunheim denen adam hakkında?"

"Hayır. Nick bunu bana sormuştu. Başka da bir şey anlatmadı bana."

Nora'yla göz teması kurup işaret ettim. Nora ayağa kalkıp, "Hadi diğer odaya geçelim Dorothy, bu delikanlılara da ne yapmayı düşünüyorlarsa yapmaları için bir fırsat verelim," dedi. Dorothy isteksizce kalktı, ama Nora'yla birlikte çıktı.

Macaulay, "Büyüyünce pek güzelleşmiş," dedi. Boğazını temizledi. "Umarım karın—"

"Boş ver. Nora'nın keyfi yerinde. Wynant'la olan konuşmanı anlatmaya başlamıştın."

"Polis gittikten hemen sonra aradı ve *Times*'da çıkan ilanı gördüğünü söyledi. Ne istediğimi sordu. Senin onun dertlerine bulaşmaya meraklı olmadığını söyledim ve o da önce onunla konuşmadan bu işe hiç girmemen gerektiğini söyledi, sonra bu geceki buluşmayı ayarladık. Ardından Mimi'yi görüp görmediğimi sordu ve ben de Avrupa'dan döndüğünden beridir bir veya iki defa onu ve kızını gördüğümü söyledim. Sonra da şöyle dedi: 'Eğer karım para isterse, yeterli bir miktar ver.'"

“Yok daha neler,” dedim.

Macaulay başını salladı. “Bence de öyle. Ona neden diye sordum ve o da sabah gazetelerinde okuduklarından, Rosewater’ın Mimi’yi kazıkladığına ve Mimi’nin Rosewater’a suç ortaklığı etmediğine ikna olduğunu söyledi. Mimi’nin kendisine karşı ‘iyi niyetli’ olduğuna inanmak için nedeni varmış. O zaman neyin peşinde olduğunu anlamaya başladım ve Wynant’a Mimi’nin zinciri ve bıçağı çoktan polise verdiğini söyledim. Bil bakalım bunun üzerine ne dedi?”

“Pes ettim.”

“Biraz kem küm etti –gerçi çok da etmedi– ve sonra olabildiğince sakince sordu: ‘Tamir edilmesi için Julia’da bıraktığım bıçak ve saatin üzerindeki zinciri mi kastediyorsun.’”

Güldüm. “Sen ne dedin?”

“Şaşkına döndüm. Ben bir cevap uydurmadan önce o, ‘Neyse, bu akşam buluştuğumuzda bu meseleyi etraflıca konuşuruz,’ dedi, ben de ona nerede ve ne zaman buluşabileceğimizi sordum; beni sonra arayacağını söyledi. Nerede olacağını bilmiyordu. Beni evden saat onda arayacaktı. Önceden sakın görünse de, kapatırken telaş içindeydi ve sormak istediğim hiçbir şeye cevap vermek için zamanı yoktu, o yüzden telefonu kapattı. Ben de seni aradım. Masumiyeti hakkında şimdi ne düşünüyorsun?”

“Eskisi gibi düşünmüyorum,” diye cevap verdim yavaşça. “Bu gece saat onda ondan haber alacağından ne kadar eminsin?”

Macaulay omuz silkti. “Ben de senin bildiğin kadarını biliyorum.”

“O zaman, eğer senin yerinde olsaydım bizim vahşi herifi yakalayana kadar polise zahmet vermezdim, sonra onlara teslim edebiliriz. Bu hikâyen yüzünden senden pek hoşlanmayacaklar ve eğer Wynant bizi bu gece atlatırsa, seni doğrudan kodese atmasalar bile, işleri senin için pek nahoş bir hale getirecekler.”

“Biliyorum, ama bu yükü omuzlarımdan atmak istiyorum.”

“Birkaç saat daha katlanmak çok da mesele olmamalı,” dedim.

“Plaza’daki randevuya gelmeyişinden bahsettiniz mi?”

“Hayır. Sorma fırsatım olmadı. Eğer bekle dersen, bekleyeceğim, ama—”

“Bu geceye kadar bekleyelim, en azından —eğer ararsa— seni arayana kadar; ondan sonra polisi de yanımıza alıp almayacağımıza karar verebiliriz.”

“Arayacağını düşünmüyor musun?”

“Çok emin değilim,” dedim. “Seninle olan son randevusuna gelmemiştin. Mimi’nin saat zinciriyle bıçağı polise teslim ettiğini öğrenmesinden beridir de sana karşı epey ketum gibi görünüyor. Çok iyimser değilim. Ama göreceğiz. Dokuz gibi senin eve gelsem iyi olur, değil mi?”

“Yemeğe gel.”

“Gelemem, ama Wynant erken gelebilir diye ben de mümkün olduğu kadar erken geleceğim. Hızlı hareket etmek isteriz. Nerede oturuyorsun?”

Macaulay bana Scarsdale’daki adresini verip kalktı. “Benim için Bayan Charles’a hoşça kal deyip teşekkür— Ah, bu arada, umarım geçen akşam Harrison Quinn hakkında söylediklerimi yanlış anlamadın. Sadece ne diyorsam onu kastettim, piyasayla ilgili onun tavsiyesini almak talihsizlikti. Ben onun kötü niyetli olduğunu ya da diğer müşterilerine para kazandıramadığını ima etmedim.”

“Anladım,” deyip Nora’ya seslendim. Macaulay Nora’yla el sıkıştı, birbirlerine kibarca şeyler söylediler, sonra biraz Asta’yı itip kaktı ve bana, “Olabildiğince erken gel,” deyip gitti.

“Eğer gidecek başka birini bulamazsan,” dedim, “hokey maçını unut.”

“Bir şey mi kaçırdım?” diye sordu Nora.

“Çok bir şey değil.” Macaulay’ın bana söylediklerini anlattım. “Bana bu konuda ne düşündüğümü sorma. Bilmiyorum. Wynant’ın deli olduğunu biliyorum, ama katil gibi de davranmıyor. Bir çeşit oyun oynayan biri gibi davranıyor. O oyunun ne olduğunu da ancak tanrı bilir.”

“Sanırım,” dedi, “başka birini koruyor.”

“Neden onun yapmadığını düşünüyorsun.”

Şaşırmış göründü. “Çünkü sen yapmadığını düşünüyorsun.”

Bunun çok muhteşem bir gerekçe olduğunu söyledim. “O başka biri kim?”

“Henüz bilmiyorum. Dalga geçme benimle: Buna dair çok düşündüm. Macaulay olamaz; çünkü Wynant, o kişi her kimse, onu korumaya yardım etmesi için Macaulay’ı kullanıyor ve—”

“Ve ben de olamam,” diye öne sürdüm, “çünkü beni de kullanmak istiyor.”

“Doğru,” dedi Nora, “ve eğer benimle dalga geçiyorsan, katili senden önce bulunca kendini şapşal gibi hissedeceksin. Mimi veya Jorgensen de olamaz, çünkü suçu onların üzerine atmaya çalıştı. Sonra, Nunheim da olamaz, çünkü büyük olasılıkla o da aynı kişi tarafından öldürüldü, dahası, şimdi korunması da gerekmiyor. Morelli de olamaz, çünkü Wynant onu kıskanıyordu ve kavga etmişlerdi.” Bana kaşlarını çattı. “Keşke şu Serçe dedikleri şişko adamla ve o koca kıızıl saçlı kadınla ilgili daha çok şey öğrenseydin.”

“Peki Dorothy ve Gilbert’a ne demeli?”

“Ben de sana onları soracaktım. Sence Wynant’ın onlara dair güçlü herhangi bir babalık hissi var mı?”

“Hayır.”

“Muhtemelen hevesimi kırmaya çalışıyorsun,” dedi Nora. “Onları tanıdığım kadarıyla, ikisinden birinin suçlu olabileceğini düşünmek zor, ama şahsi hislerimi bir kenara bırakıp mantıklı olmaya çalışıyorum. Dün gece yatmaya gitmeden önce bütün o şeylerin listesini yaptım–”

“Uykusuzluğu defetmek için biraz mantığa yüklenmek gibisi yoktur. Şey gibi–”

“Bırak şu ukalalığı. Şu ana kadar pek üstün bir performans gösteremedin.”

“Kimseyi üzmemek istemedim,” deyip Nora’yı öptüm. “Bu elbise yeni mi?”

“Ha! Konuyu değiştiriyorsun, seni korkak.”

Öğleden sonra, erkenden Guild'i görmeye gittim ve el sıkışır sıkışmaz onu etkilemeye çalıştım. "Avukatımla gelmedim. Yalnız gelmenin daha iyi olacağını düşündüm."

Sanki onu üzmüşüm gibi alnını kırıştırıp başını salladı. "Yanlış anlamışsın," dedi sabırla.

"Bence doğru anladım."

İç çekti. "Biz böyle yaptık diye, pek çok kişinin düştüğü hataya düşeceğini sanmazdım. Duruma her açıdan bakmamız gerektiğini biliyorsun Bay Charles."

"Bu tanıdık geliyor. Peki, ne öğrenmek istiyorsunuz?"

"Tek bilmek istediğim Wolf'u ve Nunheim'ı kimin öldürdüğü."

"Gilbert'a sormayı deneyin," diye önerdim.

Guild dudaklarını büzdü. "Neden özellikle Gilbert?"

“Kız kardeşine Wolf’u kimin öldürdüğünü bildiğini ve bunu babasından öğrendiğini söylemiş.”

“Yani Gilbert babasıyla görüşüyor muymuş?”

“Dorothy kardeşinin öyle dediğini söylüyor. Gilbert’a bunu sorma fırsatım olmadı.”

Sulu gözlerini kısarak baktı bana. “Burada dönen dolap nedir Bay Charles?”

“Jorgensen ailesinde mi? Muhtemelen siz ne biliyorsanız ben de o kadarını biliyorum.”

“Ben bilmiyorum,” dedi, “ve gerçek de bu. Onları hiç anlayamıyorum. Şu Bayan Jorgensen, mesela, nedir bu kadın?”

“Bir sarışın.”

Kasvetli bir şekilde başını salladı. “Öyle, bütün bildiğim de bu. Ama sen onları uzun zamandır tanıyorsun ve Bayan Jorgensen’in söylediklerinden onunla senin—”

“Ve benimle kızının,” dedim, “ve benimle Julia Wolf’un ve benimle Bayan Astor’un. Kadınlarla başım belada.”

Bir elini kaldırdı. “Bayan Jorgensen’in her dediğine inandığımı söylemiyorum, bunda sinirlenecek bir şey yok. Eğer kusuruma bakmazsan, olaya yanlış bir yerden bakıyorsun. Sana taktığımızı düşünüyormuş gibi davranıyorsun ama bu kesinlikle ve tamamen yanlış.”

“Belki de, ama geçen seferden beri lafı dolandırıyorsun.”

Suluk gözlerle sabit bir şekilde bana bakıp sakince, “Ben bir polisim ve işimi yapmam gerek,” dedi.

“Makul tabii. Bana bugün gelmemi söylemiştin. Ne istiyorsun?”

“Sana bugün gelmeni söylemedim, gelmeni rica ettim.”

“Peki. Ne istiyorsun?”

“Böyle olmasını istemiyorum,” dedi. “Buna benzer şeyler istemiyorum. Şimdiye kadar erkek erkeğe konuştuk ve bundan sonrasının da öyle devam etmesini isterim.”

“Bunu sen değiştirdin.”

“Ben öyle sanmıyorum. Bak Bay Charles, ne biliyorsan ortaya döktüğüne dair yemin edebilir ya da en azından bunu söyleyebilir misin?”

Evet demeye gerek yoktu, bana zaten inanmıyordu. Ben de, “Hemen hemen,” diye cevap verdim.

“Hemen hemen, evet,” diye homurdandı. “Herkes bütün gerçeği bana hemen hemen anlatıyor. Benim istediğimse ne var ne yok ortaya dökcek bir hergele.”

Onunla aynı duyguları paylaşıyordum. Nasıl hissettiğini biliyordum. “Belki de konuştuğun insanlar gerçeğin tamamını bilmiyordur.”

Yüzünü astı. “Bu mümkün, değil mi? Dinle Bay Charles, bulabildiğim herkesle konuştum. Sen benim için birilerini bulursan, onlarla da konuşurum. Wynant’ı mı kastediyorsun? Onu yakalamak için teşkilatın elindeki bütün imkânları gece gündüz seferber ettiğimizi düşünmüyor musun?”

“Oğlu da var,” diye önerdim.

“Oğlu da var,” diyerek beni onayladı. Guild, Andy’yi ve Kline adındaki esmer, çarpık bacaklı adamı çağırdı. “Şu Wynant denen oğlanı getirin bana –şu serseriye–, onunla konuşmak istiyorum.” Andy ve Kline çıktılar. Guild, “Gördüğün gibi, insanlarla konuşmak istiyorum,” dedi.

“Bu öğleden sonra sinirlerin epey bozuk, değil mi? Jorgensen’i Boston’dan getiriyor musunuz?” diye sordum.

Geniş omuzlarını silkti. “Hikâyesi bana fena gelmedi. Bilmiyorum. Bu konuda ne düşündüğünü anlatmak ister misin?”

“Elbette.”

“Aslında bu sabah biraz gerginim,” dedi. “Dün gece hiç uymadım, gözümü bile kırpmadım. Korkunç bir hayat. Neden bu işe bulaştım bilmem. Bir parça toprak alıp çitle çevirebilir ve birkaç gümüş tilki... Neyse, 1925'te Jorgensen sizden korkup karısını yüzüstü bırakarak Almanya'ya sığılmış, gerçi kendisi bundan pek bahsetmedi. Sonra, kimse onu bulamasın diye adını değiştirmiş, yine aynı sebepten düzenli bir işte çalışmaya korkar olmuş. Kendisine bir tür tekniker mi ne diyor, yani seçenekleri azmış. Dediğine göre, bir işten diğerine, nerede iş bulduysa çalışmış, ama benim anladığım kadarıyla daha çok jigololuk yapmış, bilmem anlatabildim mi, öyle çok parası olan hatunlar da bulamamış. Neyse, '27, '28'de Milano'daymış. Milano İtalya'da bir şehir... Sonra Clyde Wynant'ın yeni boşanan eşi Mimi, Paris'e geliyor ve Jorgensen onu Paris *Herald*'da görüyor. Ne o kadını ne de kadın adamı şahsen tanıyor, ama Jorgensen onun erkeklerden ve eğlenceden hoşlanan, çok da akıllı olmayan, hoppa bir sarışın olduğunu biliyor. Boşanmayla birlikte Wynant'ın parasının bir kısmının Mimi'ye gitmiş olması gerektiğini tahmin ediyor; Mimi'den koparacağı paranın, nasıl olsa, Wynant'ın ondan tırtıkladığından fazla olamayacağını düşünüyor. Yani kendisine ait olanı almaya çalışıyor. Nihayetinde Paris biletinin parasını denkleştirip yola çıkıyor. Buraya kadar tamam, değil mi?”

“Tamam görünüyor.”

“Ben de öyle düşünmüştüm. Paris'te onunla tanışmakta hiç sıkıntı çekmemiş –ya onu kendisi bulmuş ya da onunla tanıştıracak birini bulmuş, nasıl olduysa işte– ve gerisi çorap sökücü gibi gelmiş. Mimi adama hemen âşık olmuş –Jorgensen'e göre, şıp diye– ve Jorgensen'e pek bir iş bırakmadan, onunla evlenmeyi düşünür olmuş. Doğal olarak, Jorgensen onu bundan vazge-

çirmeye çalışmamış. Mimi'nin eline, şu işe bak ki, Wynant'tan gelen iki yüz binlik toplu bir para geçmiş; hem de nafakanın yerine, yani kadının evliliği ödemelerin önünü kesmeyecekmiş. Bu da Jorgensen'i âdeta yazarkasanın önüne oturtmak gibi olmuş. Mimi ve Jorgensen evlenmiş. Jorgensen'e göre nikâhları, İspanya ve Fransa arasında, İspanyol bir rahip tarafından kıyılan bir nikâhmış, ama orası aslında Fransız toprağıymış, ki bu da nikâhın yasadışı sayılmasına neden oluyormuş. Ama bana sorarsanız sadece iki kişiyle aynı anda evli olma suçlamasından yırtmaya çalışıyor. Şahsen, öyle ya da böyle, beni ilgilendirmiyor. Önemli olan, paranın üstüne yatmış ve para bitene kadar da yatmaya devam etmiş. Ve bütün bu zaman boyunca, Mimi'nin onu yalnızca Christian Jorgensen, Paris'te tanıştığı bir adam olarak tanıdığını söylüyor, biz onu Boston'da yakalayana kadar da kim olduğunu bilmiyormuş. Hikâye buraya kadar nasıl?"

"Gayet iyi," dedim, "yalnız, senin de dediğin gibi, evlilik meselesi var ama aslında o bile suç olmayabilir."

"Evet, ayrıca ne fark eder ki? Sonra kış geliyor ve para suyunu çekmeye başlıyor; tam paradan kalanı alıp kadını terk etmeye hazırlanırken, Mimi Amerika'ya dönebileceklerini ve belki de Wynant'tan daha fazlasını koparabileceklerini söylüyor. Jorgensen eğer yapılabilirse bunun gayet adil olacağını düşünüyor, Mimi de bunun yapılabileceğine inanıyor, böylece bir gemiye biniyorlar ve..."

"Hikâye burada biraz çatırdamaya başlıyor," dedim.

"Böyle düşünmene sebep olan ne? İlk karısının orada olduğunu bile bile Boston'a gitmeyi planlamamıştır. Az da olsa onu tanıyan insanlardan, özellikle de Wynant'tan uzak kalmayı düşünmüştür. Aynı zamanda, biri ona yedi yıl sonra her şeyi yoluna koyan zaman aşımından da bahsetmiş olmalı. Çok riske

girmediğinin farkında olmalı. Burada uzun kalmayı bile planlamamış olmalılar.”

“Hikâyesinin bu kısmını hâlâ çok sevmedim,” diye ısrar ettim, “ama devam et.”

“Peki, buraya vardıklarının ikinci günü, hâlâ Wynant’ı bulmaya çalışırken Jorgensen’in başına büyük bir talihsizlik gelmiş. Bir sokakta, ilk karısı Olga Fenton’ın bir arkadaşıyla karşılaşmış ve kadın onu tanımış. Jorgensen ilk karısına ispiyonlamasın diye kadınla konuşmaya çalışmış ve kendi uydurması bir sinema filmi hikâyesiyle –tanrım, bu adamın ne hayal gücü var!– birkaç günlüğüne kadını durdurmayı başarmış ama çok uzun süre kandıramamış. Sonra kadın mahalle papazına gitmiş ve durumu anlatıp ne yapması gerektiğini sormuş, papaz da kadına, adamın ilk karısına olanları anlatması gerektiğini söylemiş, kadın da gidip anlatmış. Bir sonraki sefer kadın Jorgensen’i görüp olan biteni anlatınca, Jorgensen de karısı ortalığı karıştırıp bela çıkarmasın diye Boston’a gitmiş, biz de onu orada bulduk.”

“Rehinciye olan ziyaretinden ne haber?” diye sordum.

“O da bu işin bir parçası. Dediğine göre birkaç dakika içinde Boston’a kalkacak bir tren varmış ve üzerinde hiç parası yokmuş. Gidip evden para almak için vakti de yokmuş –ayrıca ilk karısını sakinleştirene kadar diğeriyle de huzursuzluk yaşamak istememiş–, bir de bankalar kapalıymış, o da böylece saatini rehine vermiş.”

“Saati gördünüz mü?”

“Bakabilirim. Neden?”

“Merak ediyorum. Mimi’nin size teslim ettiği zincir parçasının ucundaki saat olduğunu düşünmüyor musun?”

Doğruldu. “Vay canına!” Gözlerini kısarak şüpheyle bana bakıp, “Bu konuda bir şey biliyor musun, yoksa...” diye sordu.

“Hayır. Sadece öğrenmek istiyorum. Cinayetlerle ilgili şimdi ne diyor? Kimin işlediğini düşünüyor?”

“Wynant. Bir süre Mimi yapmış olabilir diye düşündüğünü kabul etti, ama kadın onu tersine ikna etmiş. Mimi’nin elinde Wynant’a karşı ne olduğunu bilmediğini iddia ediyor. Bu meselede kendisini korumaya çalışıyor da olabilir. Para için bu ikisinin adamı haraca bağlamak istedikleri şüphe götürmez.”

“O halde, bıçağı ve zinciri oraya Mimi’nin koyduğunu düşünüyorsun.”

Guild dudaklarını büzdü. “Kadın, Wynant’tan para sızdırmak için onları oraya koymuş olabilir. Buradaki sorun ne?”

“Benim gibi bir adam için bu biraz anlaşılmaz,” dedim. “Face Peppler hâlâ Ohio Hapishanesi’nde miymiş?”

“Hı hı. Önümüzdeki hafta çıkıyor. Elmas yüzük de böylece açıklanıyor. Dışarıdaki bir ahabı, kendisinin yerine yüzüğü kıza göndermiş. Öyle görünüyor ki, adam çıktıktan sonra evlenmeyi ve buradan uzaklaşmayı planlıyorlarmış, ya da benzer bir şey işte. Her neyse, gardiyan ikisinin arasında gidip gelen böyle mektuplar olduğunu söylüyor. Bu Peppler, gardiyana bize yardımı olabilecek hiçbir şey söylemiyor. Gardiyan da mektuplarda yazan bize faydası olabilecek hiçbir şeyi aklında tutmamış. Elbette bu kadarının bile suçun sebebine dair faydası oluyor. Diyelim Wynant kıskandı ve kız bu adamın yüzüğünü takıp onunla kaçmaya hazırlanıyordu. Bu...” Telefona cevap vermek için aniden durdu. “Evet... Ne?.. Elbette... Elbette, ama orada birini bırakın... Doğrudur.” Telefonu bir kenara itti. “Batı Yirmi Dokuzuncu Cadde’deki, dünkü cinayetle ilgi yanlış bir ihbar daha.”

“Ah,” dedim, “Wynant’ın adını duyduğumu sanmıştım. Bazı telefonlardan seslerin nasıl duyulduğunu bilirsiniz.”

Kızardı, boğazını temizledi. “Belki başka bir kelime öyle tınlamıştır. Neredeyse unutuyordum. Şu Serçe denen adama sizin için baktık.”

“Ne buldunuz?”

“İşe yarayan bir şey yok gibi görünüyor. İsmi Jim Brophy. Öyle görünüyor ki Nunheim’la birlikte olan şu kadının ilgisini çekmeye çalışıyormuş. Kadının size tepesi atıkmış. Herif de size bulaşırsa kadınla arasını sağlama alacağını düşünecek kadar sarhoşmuş.”

“Hoş bir fikir,” dedim. “Umarım Studsy’nin başını belaya sokmamışsınızdır.”

“Arkadaşın mı? Eski bir suçlu, biliyorsun, upuzun bir sabıka kaydı var.”

“Elbette biliyorum. Bir defasında onu içeri ben göndermiştim.” Paltomu ve şapkamı toplamaya başladım. “Meşgulsün. Ben kalkayım ve...”

“Hayır, hayır,” dedi. “Eğer vaktin varsa biraz daha kal. Seni ilgilendirebilecek birkaç şey daha var, ayrıca belki şu Wynant denen oğlanla ilgili de bana bir el verirsin.” Yeniden oturdum.

Masasının bir çekmecesini açarak, “Belki bir içki istersin,” diye önerdi, ama polislerin içkileriyle talihim hiç gülmemiştir, bu nedenle, “Hayır, teşekkürler,” diye cevapladım.

Tekrar telefonu çaldı. “Evet... evet... Peki, tamam. Buyrun, gelin,” dedi telefona. Bu defa herhangi bir kelime duymamıştım.

Sandalyesinde geriye doğru kaykılıp ayaklarını masasının üstüne koydu. “Dinle, bu gümüş tilki çiftliği konusunda samimiyim, sana sormak istediğim, bu iş için California hakkında ne düşünürsün?”

Kapı açılıp da kızıl saçlı bir adam Gilbert Wynant’ı içeri getirdiğinde ona eyaletin aşağısında kalan aslan ve devekuşu çiftliklerinden bahsedip bahsetmeme konusunda karar vermeye çalışıyordum. Gilbert’in bir gözü tamamen şişip kapanmıştı ve sol dizi yırtılmış pantolonundan dışarı fırlamıştı.

“Getir onu buraya dediğinde getiriyorlar, ha,” dedim, Guild’e.

“Dur,” dedi bana. “Bu senin düşündüğünden fazlası.” Kızıl saçlı adamı işaret etti: “Hadi, Flint, anlat bakalım.”

Flint elinin tersiyle ağzını sildi. “Genç arkadaş âdeta gösterilere çıkan vahşi bir kedi. Öyle çok sert görünmüyor; ama gelmek istemedi. Hiç şüphen olmasın. Üstelik hızlı da koşuyor!”

Guild homurdandı: “Sen bir kahramansın ve madalyan için de hemen, şimdi başkomiserle konuşacağım, ama şimdi bunu boş ver. Öt bakalım.”

“Pek bir şey yapmadım,” diye karşı çıktı Flint. “Ben sadece...”

“Senin ne yapıp ettiğin umurumda değil,” dedi Guild. “Ben onun ne yaptığını bilmek istiyorum.”

“Evet efendim, ben de tam ona geliyordum. Bu sabah Morgan’dan nöbeti sekizde devraldım. Her şey normalde olduğu

gibi sessiz sakindi, ikiye on geçeye kadar bir hadise yoktu. Sonra kilitte bir anahtar sesi duydum.” Dudaklarını yalayıp, şaşkınlığımızı göstermemiz için bize bir fırsat verdi.

Guild, “Wolf denen kadının evi,” diye açıkladı bana. “İçimde bir his vardı.”

Flint hayranlıkla, “Ne his ama!” diye haykırdı. “Ama ne his!” Guild sinirle Flint’e baktı ve o da aceleyle konuşmaya devam etti: “Evet efendim, bir anahtar, sonra kapı açıldı, bu genç adam içeri girdi.” Gururla, sevecen bir şekilde Gilbert’a doğru sırtıttı. “Ödö patlamış gibi görünüyordu, peşinden gidince ok gibi fırladı. Birinci kata gelene kadar yakalayamadım, sonrasında da, yemin ederim ki, benimle boğuşmaya başladı, ben de onu sakinleştirmek için gözüne bir tane patlatmak zorunda kaldım. Öyle sert falan da görünmüyor ama...”

“Evde ne yapıyormuş?” diye sordu Guild.

“Bir şey yapmaya fırsatı olmadı. Ben...”

“Neyin peşinde olduğunu görmeyi beklemeden üzerine atladım diyorsun, öyle mi?” Guild’in boynu öfkeyle şişmişti ve yüzü de en az Flint’in saçı kadar kırmızıydı.

“Riske girmemenin en iyisi olacağını düşündüm.”

Guild sinirli ve kuşkulu gözlerle bana baktı. Yüzümün ifade-sizliğini korumak için elimden gelenin en iyisini yaptım. Guild kısık bir sesle, “Tamam Flint, dışarıda bekle,” dedi.

Kızıl saçlı adamın kafası karışmış gibi görünüyordu. “Evet efendim,” dedi yavaşça. “İşte, anahtarı da burada.” Anahtarı Guild’in masasına bırakıp kapıya yöneldi. Kapıya vardığında omzunun üzerinden başını çevirip, “Clyde Wynant’ın oğlu olduğunu iddia ediyor,” dedi. Neşeyle güldü.

Guild hâlâ sesini kontrol etmekte güçlük çekiyordu. “Ah, Wynant’nın oğluyum diyor demek, öyle mi?” dedi.

“Evet. Onu daha önce de bir yerlerde görmüştüm. Bir fikrim var, bir vakit Big Shorty Dolan’ın çetesinde takılıyordu. Onu görmüşlüğüm var...”

Guild hiddetle, “Çık dışarı!” dedi ve Flint de çıktı. Guild koca gövdesinin derinliklerinden inledi. “Bu avanak beni deli ediyor. Big Shorty Dolan’ın çetesi... Tanrım.” Umutsuzca başını sallayıp Gilbert’a döndü. “Evet, evlat?”

Gilbert, “Biliyorum, yapmamalıydım,” dedi.

“Bu iyi bir başlangıç,” dedi Guild dostça. Yüzü tekrar normale dönüyordu. “Hepimiz hata yaparız. Kendine bir sandalye çek de seni bu beladan nasıl kurtaracağımıza bakalım. Gözün için bir şey ister misin?”

“Hayır, teşekkür ederim, gayet iyiyim.” Gilbert bir sandalyeyi beş santim kadar Guild’e doğru çekip oturdu.

“Bu serseri sana ne demeye vurdu?”

“Hayır, hayır, benim hatamdı. Ben... ben karşı koydum.”

“Ah, pekâlâ,” dedi Guild, “kimse tutuklanmak istemez sanırım. Şimdi, sorun nedir?” Gilbert sağlam gözüyle bana baktı.

Ona, “İşte şimdi Komiser Guild’in seni sokmak istediği kötü duruma soktun kendini,” dedim, “işleri onun için kolaylaştırırsan kendin için de kolaylaştırmış olursun.”

Guild samimiyetle başını salladı. “Bu doğru.” Rahat rahat sandalyesine yerleşip dostane bir sesle, “Anahtarı nereden buldun?” diye sordu.

“Babam mektubunda göndermişti.” Cebinden beyaz bir zarf çıkarıp Guild’e uzattı.

Gidip Guild’in arkasında durdum ve omzunun üzerinden zarfa baktım. Adres daktilo edilmişti, *Bay Gilbert Wynant, Courtland*. Zarfın üzerine yapıştırılmış posta pulu da yoktu. “Mektubu ne zaman aldın?” diye sordum.

“Geçen gece on gibi geldiğimde danışma masasında duruyordum. Görevliye ne kadar zamandır orada olduğunu sormadım ama sizinle çıkarken orada olduğunu da sanmıyorum, yoksa bana verirlerdi.”

Zarfin içinde iki kâğıt dolusu o bilindik beceriksiz daktilo yazısı vardı. Guild’le birlikte okumaya başladık:

Sevgili Gilbert,

Eğer bunca yıl seni görmeden geçtiyse, annen böyle istediği için oldu; eğer şimdi bu büyük sessizliği bozuyor ve annenin isteklerine karşı geliyorsam, bu senin mühim yardımına ihtiyac duyduğumdandır. Üstelik artık bir erkek oldum ve bence, aramızdaki kan bağına uygun olarak nasıl davranacağımıza artık kendin karar verebilirsin. Sanırım, şu sözde Julia Wolf cinayetiyle ilgili can sıkıcı bir durumun içinde olduğumu biliyorsun ve hâlâ bana karşı biraz olsun taşıdığın sevginle, en azından bu işe hiçbir şekilde bulaşmadığımı ve gerçeğin de bu olduğunu bildiğine inanıyorum. Şimdi, suçsuzluğumu polise ve dünyaya kanıtlatabilmek için ilk ve son kez senin yardımına ihtiyacım var. Bütün güvenimle, bana olan sevgine yaslanamazsam da babanın, kız kardeşinin ve senin olan ismi lekesiz tutmak için elinden geleni yapacağına dair sahip olduğun doğal isteğe yaslanırım. Yardım istediğim sensin, çünkü masumiyetime inanan ve inanabilecek bir avukatım varken ve avukatım masumiyetimi kanıtlamak için her taşın altına bakarken, bir de üstüne ona yardım etmesi için Bay Nick Charles’la çalışma umudu varken, onlardan birinden yasadışı bir işe girmelerini isteyemedim, bunun için senden başka güvenebileceğim başka birini de tanımıyorum. Senden yapmanı dilediğim; yarın Julia Wolf’un 411 Doğu 54. Sokak’taki dairesine gitmen, mektuba

iliştirdiğim anahtarla kapıyı açman, sonra Eski Usul Adap kitabının sayfalarının arasında bulacağın bir pusulayı okuyup derhal yok etmen. Kâğıdın yok olduğundan kesinlikle emin olmalısın, geriye kül bırakma; o pusulayı okuduğu zaman bunu neden yapman gerektiğini ve bu işi niye sana havale ettiğimi anlayacaksın. Planlarımızı değiştirecek bir durum ortaya çıktığı takdirde, geceleyin geç saatte seni telefonla ararım. Eğer benden haber alamazsan, söylediklerimi yapıp yapmadığını öğrenmek ve bir buluşma ayarlamak için seni yarın akşam arayacağım demektir. Omuzlarına yüklediğim bu büyük sorumluluđuñ farkında olduđuña güvenim tam ve bu güvenin bořa çıkmayacağını biliyorum.

*Sevgilerimle,
Baban*

Wynant'ın imzası, "Baban" yazısının hemen yanına mürekkeple atılmıştı.

Guild bir şeyler söylemem için beni bekledi. Ben de onu bekledim. Böylece geçen bir sürenin ardından Gilbert'a, "Peki telefon etti mi?" diye sordu.

"Hayır efendim," diye cevapladı Gilbert.

"Nereden biliyorsun?" diye sordum. "Operatöre hiçbir telefonu bağlamamasını söylememiş miydin?"

"Ben... evet... öyle dedim. Eğer siz ordayken ararsa, arayanın kim olduğunu anlarsınız diye korktum ve operatöre bir şekilde mesaj bırakabilir diye düşündüm, ama bırakmamıştı."

"O halde onunla görüşmüyordun."

"Hayır."

"Ve sana Julia Wolf'u kimin öldürdüđuñü söylemedi?"

"Hayır, söylemedi."

“Dorothy’ye yalan mı söylüyordun?”

Başını eğip yere doğru salladı. “Ben... Sanırım aslında kıskançlıktı.” Kafasını kaldırıp bana baktı, yüzü pembeleşmişti. “Dorothy benim hemen hemen her şeyi herkesten iyi bildiğimi, üstün olduğumu düşünürdü ve eğer öğrenmek istediği bir şey varsa bana gelirdi. Ayrıca ben ona ne söylersem yapardı, seninle görüşmeye başlayınca değişti. Seni üstün görüyordu ve sana daha çok saygı duyuyordu –elbette öyle olacaktı, demek istediğim, eğer öyle olmasaydı salaklık etmiş olurdu, çünkü kıyas kabul etmez elbette, ama ben... ben sanırım kıskandım ve kırıldım... Şey, tam olarak kırılmadım çünkü ben de seni üstün görüyorum, ama onu tekrar etkileyebilmek istedim, kendimi göstermek istedim, sanırım böyle denilebilir; sonra da o mektubu alınca babamla görüşüyormuşum ve bana katilin kim olduğunu söylemiş gibi yaptım, böylece Dorothy, senin bile bilmediğin şeyleri bildiğimi düşünecekti.” Durdu, nefes nefese kalmıştı; yüzünü bir mendille sildi.

Ben de durdum ve Guild tekrar konuşmaya başlayana kadar bekledim: “Peki, bilmemiz gerektiğini düşünüp de sakladığın başka bir şey yoksa, çok da bir zararın olmamış sanırım evlat.”

Çocuk başını salladı. “Hayır, efendim, sakladığım hiçbir şey yok.”

“Annenin bize verdiği bıçak ve zincir hakkında hiçbir şey bilmiyor musun?”

“Hayır, efendim, bunları siz verene kadar haklarında tek bir şey bile bilmiyordum.”

“Annen nasıl?” diye sordum.

“Ah, fena değil sanırım, yine de bugünü yatakta geçireceğini söyledi.”

Guild’in gözleri genişledi. “Annenin nesi var?”

“Histeri,” dedim Guild’e. “Dün akşam anne kız tartışılar ve Mimi bir öfke krizine girdi.”

“Ne hakkında tartışılar?”

“Kim bilir, kadınsal bir tür beyin fırtınası.”

Guild, “Hımm,” deyip çenesini kaşıdı.

“Flint az önce aradığın kâğıdı bulma fırsatın olmadığını söylemiyor muydu?” diye sordum Gilbert’a.

“Evet. Bana saldırdığında kapıyı bile kapatacak zamanım olmadı.”

“Bunlar benim için çalışan muazzam dedektifler,” diye homurdandı Guild. “Üzerine atlarken sana ‘Böö’ diye bağırmadı mı? Neyse. Pekâlâ evlat, şu iki şeyden birini yapabilirim ve bu sana bağlı. Seni bir süre burada tutabilirim veya baban seninle iletişim kurar kurmaz bana haber vereceğine söz vermen karşılığında ve tabii eğer sana ne söylediğini ve seninle nerede buluşmak istediğini bana anlattırsan gitmene izin veririm.”

Gilbert bir şey diyemeden ben konuştum: “Ondan bunu isteyemezsin Guild. Bu onun öz babası.”

“İsteyemem, ha?” Bana kaşlarını çatı. “Eğer babası masumsa, bu onun iyiliğine olmaz mı?” Hiçbir şey söylemedim.

“Pekâlâ o zaman evlat, seni bir anlamda şartlı tahliye ediyorum. Baban ya da bir başkası, senden bir şey yapmanı isterse, onlara yapamayacağını söyleyeceğine dair bana şeref sözü vereceksin, tamam mı?” Gilbert bana baktı.

“Kulağa mantıklı geliyor,” dedim.

“Evet efendim, söz veriyorum,” dedi Gilbert.

Guild bir elini salladı. “Tamam, uza bakalım.”

Oğlan ayağa kalkarken, “Çok teşekkür ederim efendim,” dedi. Bana döndü. “Sen geli...”

“Eğer acelen yoksa beni dışarıda bekle,” dedim.

“Bekliyorum. Hoşça kalın Komiser Guild, teşekkür ederim,” deyip çıktı.

Guild telefonu kapıp *Eski Usul Adap*’ın ve içindekilerin getirilmesini istedi. Bu iş bitince, ellerini başının arkasında kenetleyip sandalyesinde kaykıldı. “N’olmuş yani?”

“Kimse kesin olarak bir şey bilmiyor,” dedim.

“Hâlâ Wynant’ın yapmadığını mı düşünüyorsun?”

“Benim ne düşündüğümün ne önemi var? Mimi’nin size verdikleriyle birlikte şimdi Wynant’a karşı elinizde bir sürü şey var.”

“Çok şey fark eder,” diye beni ikna etmeye çalıştı. “Ne düşündüğünü ve nedenini bilmek isterdim, gerçekten.”

“Karım, Wynant’ın başka birini korumaya çalıştığını düşünüyor.”

“Öyle mi? Hımm. Hiçbir zaman kadınların içgüdülerini küçümseyen biri olmadım ve eğer söylememde sakınca yoksa, Bayan Charles oldukça zeki bir kadın. Koruduğu kişinin kim olduğunu düşünüyor?”

“Henüz karar vermemiştii.”

İç çekti. “Pekâlâ, belki de çocuğu almaya gönderdiği not bir şeyleri açıklar.” Ama o öğleden sonra not hiçbir şeyi açıklamadı: Guild’in adamları notu da *Eski Usul Adap*’ı da bulamadı.

Guild kızıl saçlı Flint'i tekrar içeri alıp yakasına yapıştı. Kızıl saçlı adam terden beş kilo verdi, ama Gilbert'in dairede hiçbir şeye dokunacak fırsatı olmadığını söylemekte diretti, ayrıca Flint'in korumasındaki dairede başka kimse de hiçbir şeyi ellememişti. Flint, *Eski Usul Adap* diye bir kitap gördüğünü hatırlamıyordu, ama pek öyle kitap başlıklarını ezberleyecek tipte bir adam da değildi. Guild onu kapı dışarı edene kadar, aptalca önerileriyle yardımcı olmaya çalıştı.

"Çocuk muhtemelen dışarıda beni bekliyor," dedim, "eğer onunla tekrar konuşmanın işe yarayacağını düşünüyorsan."

"Sence yarar mı?"

"Hayır."

"İyi o zaman. Ama biri o kitabı aldı ve ben de onu—"

"Neden?" diye sordum.

“Ne neden?”

“Kitap neden orada olsun?”

Guild çenesini kaşıdı. “Bununla ne demek istedin şimdi?”

“Wynant cinayet günü Macaulay’la Plaza’da buluşmamış, Allentown’da da intihar etmemiş, dediğine göre beş bin alacağın sanırken Julia’dan sadece bin papel alabilmiş, biz Julia’yla sevgili olduklarını düşünürken, o sadece arkadaş olduklarını iddia ediyor; bence bizi bu kadar çok yanıltmışken söylediklerine güvenemeyiz.”

“Doğru,” dedi Guild, “Teslim olsaydı ya da kaçıp gitseydi, kendi adıma, onu daha iyi anlardım. Böyle etrafta dolanıp durması her şeyi daha da karıştırıyor, bildiğim hiçbir şeye benzemiyor.”

“Dükkânını gözlüyor musunuz?”

“Gözümüz üstünde sayılır. Neden?”

“Bilmem,” dedim dürüstçe, “dükkân hariç, bizi sürekli çıkmaza götüren yerlere dikkat çekip durdu. Belki de dikkat çektiği değil de çekmediği yerlere bakmalıyız, dükkân da bu yerlerden biri.”

Guild, “Hımm,” dedi.

“Seni bu parlak fikirle bırakayım,” dedim ve ceketimi giyip şapkamı taktım. “Gece geç vakitte size ihtiyacım olabilir, bu durumda sana nasıl ulaşabilirim?” Bana telefon numarasını verdi, el sıkıştık ve oradan çıktım.

Gilbert Wynant beni koridorda bekliyordu. Taksiye binene kadar ikimiz de hiçbir şey söylemedik. Sonra Gilbert, “Doğruyu söylediğime inanıyor, değil mi?” diye sordu.

“Elbette. Sence?”

“Ah, evet, ama insanlar her zaman size inanmayabilirler. Bu konudan anneme bahsetmeyeceksin, değil mi?”

“Eğer anlatmamı istemiyorsan, anlatmam.”

“Teşekkürler,” dedi. “Sence batıdaki gençler, buradakilere, doğudakilere göre daha fazla fırsata mı sahipler?”

Soruyu cevaplarırken Gilbert’ı, Guild’in tilki çiftliğinde çalışırken hayal ettim: “Artık öyle değil. Batıya gitmeyi mi düşünüyorsun?”

“Bilmem. Bir şeyler yapmak istiyorum.” Kravatıyla oynuyordu. “Saçma bir soru olduğunu düşüneceksiniz: Oralarda enest yaygın mıdır?”

“Biraz vardır,” diye cevapladım, “bu yüzden buna bir isim takmışlar.” Yüzü kızardı.

“Seninle dalga geçmiyorum. Enest kimsenin bilmediği şeylerdendir. Ortaya çıkarmanın da yolu yoktur,” dedim.

Bunun üzerine birkaç bloğu sessiz sedasız geçtik. Sonra Gilbert, “Sana sormak istediğim saçma bir sorum daha var,” dedi. “Benim hakkımda ne düşünüyorsun?” Alice Quinn’den daha çok utanıyordu kendinden.

“Hem fena değilsin,” dedim, “hem de fena durumdasın.”

Pencereden dışarı, uzaklara baktı. “Fazla gencim.”

Bir süre daha sessiz kaldık. Sonra öksürdü ve ağzının kenarından bir parça kan sızdı.

“O adam seni incitmiş,” dedim.

Utana sıkıla başını salladı. Mendilini ağzına götürüp, “Pek güçlü değilim,” dedi.

Courtland’a geldiğimizde taksiden inmesine yardım etmeme izin vermeyip, başının çaresine bakabileceğinde ısrar etti; ama üst kata kadar ona eşlik ettim, çünkü durumundan birine bahsedeceğine emin olamadım. Gilbert anahtarını çıkarana kadar kapı zilini çaldım. Kapıyı Mimi açtı. Gilbert’ın moraran gözünü görünce gözleri fal taşı gibi açıldı.

“Gilbert yaralandı,” dedim. “Onu yatağa götürüp bir doktor çağır.”

“Ne oldu?”

“Wynant onu bir yere yollamış.”

“Nereye yollamış?”

“Biz onu yakalayana kadar bunu boş ver.”

“Ama Clyde buradaydı,” dedi Mimi. “Seni bu yüzden aradım.”

“Ne?”

“Evet, buradaydı.” Hararetle başını salladı. “Sonra Gil’in neredede olduğunu sordu. Clyde bir saat kadar buradaydı. Gideli on dakika ancak olmuştur.”

“Pekâlâ, hadi Gil’i yatağına götürelim.” Gil yardıma ihtiyacı olmadığına inat etti, böylece onu yatak odasında annesiyle bırakıp telefon etmeye gittim.

Hattı bağladıklarında Nora’ya, “Arayan oldu mu?” diye sordum.

“Evet, efendim. Sayın baylar aradılar. Macaulay ve Guild onları aramanı istiyorlar, ayrıca sayın hanımefendiler Jorgensen ve Quinn de onları aramanı istediler. Şu ana kadar çocuk yok.”

“Guild ne zaman aradı?”

“Beş dakika kadar önce. Yemeği yalnız yesen sorun olur mu? Larry beni Osgood Perkins’in yeni gösterisini izlemeye davet etti.”

“Git tabii. Sonra görüşürüz,” dedim ve Herbert Macaulay’ı aradım.

“Randevu iptal oldu,” dedi Macaulay. “Arkadaşımız aradı, kim bilir neyin peşinde. Dinle Charles, polise gideceğim. Bu işten sıkıldım artık.”

“Sanırım yapılacak başka bir şey kalmadı,” dedim. “Ben de polisi aramayı düşünüyordum. Mimi’deyim. Clyde birkaç dakika önce buradaymış. Onu kaçırdım.”

“Ne yapıyormuş orada?”

“Şimdi onu öğrenmeye çalışacağım.”

“Polisi arama konusunda ciddi misin?”

“Elbette.”

“Polisi ara o halde, ben de oraya uğrarım.”

“Tamam. Görüşürüz.”

Guild’i aradım. “Sen gittikten hemen sonra yeni bir haber aldık,” dedi. “Anlatabileceğim bir yerde misin?”

“Bayan Jorgensen’in evindeyim. Çocuğu evine getirmem gerekti. Sizin şu kızıl hergele, çocuğun iç kanama geçirmesine sebep olmuş.”

“Öldüreceğim o aptalı,” diye homurdandı. “Öyleyse konuşmasam daha iyi.”

“Benim de haberlerim var. Bayan Jorgensen’e göre, bu öğleden sonra, bir saat kadar önce Wynant buradaymış. Benim varmamdan da sadece birkaç dakika önce gitmiş.”

Bir sessizlik ânı oldu, sonra Guild, “Kimse bir yere kıpırdamasın, hemen geliyorum,” dedi.

Ben Quinn’in telefon numarasını ararken Mimi oturma odasına geldi. “Sence yarası ciddi midir?” diye sordu.

“Bilmiyorum, ama doktorunu vakit kaybetmeden çağırmalısın.” Telefonu Mimi’ye doğru ittim. İşini bitirdiğinde, “Wynant’ın burada olduğunu polise söyledim,” dedim.

Kafasını salladı. “Ben de seni bu yüzden aramıştım, polise söylemem gerekip gerekmediğini sormak için.”

“Macaulay’ı da aradım. O da buraya geliyor.”

Mimi, “Macaulay’ın yapabileceği hiçbir şey yok,” dedi kızınca. “Clyde onları bana kendi iradesiyle verdi – onlar benim.”

“Neler senin?”

“Tahviller, para.”

“Ne tahvili, ne parası?”

Masaya gidip çekmeceyi açtı. “Gördün mü?”

Çekmece, kalın lastiklerle tutturulmuş üç deste tahvil vardı.

Üstlerinde de, 3 Ocak 1933 tarihinde Clyde Miller Wynant tarafından Mimi Jorgensen için imzalanmış ve Park Avenue Trust Şirketi adına düzenlenmiş on bin dolarlık pembe bir çek duruyordu.

“Beş gün sonrasının tarihi atılmış,” dedim. “Bu ne biçim saçmalık böyle?”

“Hesabında o kadar para olmadığını söyledi, ayrıca birkaç gün içinde bankaya yatıramayabilirmiş.”

“Bu iş çığırından çıkacak,” diye uyardım Mimi’yi. “Umarım buna hazırsındır.”

“Nedenmiş anlamıyorum,” diye karşı çıktı. “Eğer isterse kocam –eski kocam– ben ve çocuklarıma neden destek olamasın, anlamıyorum.”

“Uzatma artık. Ne sattın ona?”

“Satmak mı?”

“Evet. Bu önümüzdeki birkaç gün içinde ona ne için söz verdin ya da o neyi halledecek de çek geçersiz olacak?”

Sabırsızlandığını belirten bir ifade takındı. “Gerçekten mi Nick. Bu saçma şüphelerin yüzünden bir aptal olduğunu düşünüyorum.”

“Öyle olmak için çalışıyorum. Üç ders daha, sonra diplomamı alacağım. Unutma, seni dün de hapsi boylayacağın konusunda uyarmıştım.”

“Kes şunu,” diye bağırdı. Bir elini ağzımın üzerine koydu. “Bunu tekrar etmeye devam edecek misin? Beni korkuttuğunu biliyorsun, ayrıca–” Sesi yumuşayarak yalvaran bir hal aldı. “Bu günlerde neler çektiğimi biliyorsun, Nick. Biraz daha nazik olamaz mısın?”

“Beni dert etme,” dedim. “Sen polisi düşün.” Tekrar telefona dönüp Alice Quinn’i aradım. “Ben Nick. Nora dedi ki—”

“Evet. Harrison’ı gördün mü?”

“Seninle bıraktığımdan beri görmedim.”

“Peki, eğer görürsen, geçen akşam sana söylediklerimden bahsetme, olur mu? Öyle demek istememiştim, gerçekten, tek bir kelimesini bile söylemek istememiştim.”

Alice’i, “Ben de öyle düşünmüştüm,” diye teskin ettim, “ayrıca zaten bu konuya dair bir şey söylemezdim. Harrison bugün kendini nasıl hissediyordu?”

“Harrison gitti,” diye cevap verdi.

“Ne?”

“Gitti. Beni terk etti.”

“Bunu daha önce de yapmıştı. Geri dönecektir.”

“Biliyorum, ama bu defa korkuyorum. Ofisine gitmedi. Umarım sadece bir yerlerde içiyordur ve... Ama bu defa korkuyorum. Nick, sence o kıza gerçekten âşık mı?”

“Âşık olduğunu sanıyor.”

“Sana âşık olduğunu söyledi mi?”

“Bu bir anlam ifade etmez ki.”

“Sence kızla konuşmanın bir faydası olur muydu?”

“Hayır.”

“Neden hayır diyorsun? Sence kız da mı Harrison’a âşık?”

“Hayır.”

“Senin derdin ne?” diye sordu sinirli sinirli.

“Hayır, evde değilim.”

“Ne? Ha, konuşamadığın bir yerde olduğunu söylemeye çalışıyorsun!”

“Evet.”

“Sen... yoksa kızın evinde misin?”

“Evet.”

“O da orada mı?”

“Hayır.”

“Sence Harrison’la mıdır?”

“Bilmiyorum. Sanmıyorum.”

“Konuşabildiğin zaman arar mısın beni, ya da en iyisi beni görmeye gel.”

“Olur,” deyip telefonu kapadım.

Mimi mavi gözlerinde neşeyle bana bakıyordu. “Benim yaramazın işlerini ciddiye alan biri mi?” diye sordu.

Ben cevap vermeyince gülüp, “Dorry hâlâ tehlike altındaki masum kızı mı oynuyor?” diye sordu.

“Sanırım öyle.”

“İnanacak birilerini bulduğu sürece öyle yapacak. Üstelik seni bile kandırıyor, sen ki benim doğruyu söylediğime inanmaktan korkuyorsun.”

“Bu senin fikrin,” dedim. Devam edecektim ki kapı zili çaldı. Mimi doktoru içeri alıp Gilbert’in odasına götürdü. Doktor kısa, tombul, kamburuyla badi badi yürüyen yaşlıca bir adamdı.

Masanın çekmecesini tekrar açıp tahvillere baktım; Posta-Telgraf & Kablo 5’lik, Sao Paulo Şehri 6½’luk, Amerikan Matbaa Kurucuları 6’lık, CertainTeed Ürünleri 5½’luk, Yukarı Avusturya 6½’luk, Birleşik Ecza 5’lik, Filipin Tren Yolu 4’lük, Tokyo Elektrik Aydınlatma 6’lık; yaklaşık altmış bin dolar eder, piyasa değeri de –sanırım– bunun çeyreği ya da üçte biri kadar diye tahmin ettim.

Kapı zili çalınca çekmeceyi kapayıp Macaulay’ı içeri buyur ettim. Yorgun görünüyordu. Paltosunu çıkarmadan oturup, “Peki, en kötüsünü anlat. Ne demeye gelmiş buraya?” dedi.

“Mimi’ye bazı tahviller ve bir çek vermiş olması dışında henüz bilmiyorum.”

“Onu biliyorum.” Cebini yoklayıp bana bir mektup uzattı:

Sevgili Herbert:

Bugün Bayan Mimi Jorgensen’e aşağıda listelenmiş tahvillerle Park Ave. üzerine on bin dolarlık bir çek veriyorum. Bozdurma tarihi, 3 Ocak. Lütfen tahsil edebilmesi için hesapta yeterli paranın olmasını sağla. Biraz daha kamu hizmet tahvili satmanı öneririm, ama kendin karar ver. Anladığım kadarıyla şimdilik New York’ta daha fazla kalamayacağım ve muhtemelen birkaç ay daha dönmeyeceğim, ama ara sıra seninle haberleşiriz. Bu akşam seninle ve Charles’la buluşmak için bekleyemediğim için özür dilerim.

*Hürmetlerimle,
Clyde Miller Wynant*

İmzanın altında tahvillerin listesi vardı.

“Mektup sana nasıl ulaştı?” diye sordum.

“Ulakla göndermiş. Mimi’ye bu parayı ne karşılığında ödediğini düşünüyorsun?”

Kafamı salladım. “Öğrenmeye çalışıyorum. Mimi’nin dediğine göre ‘onun ve çocuklarının ihtiyaçlarını’ karşılıyormuş.”

“Bu mümkün, Mimi’nin doğruyu söyleme ihtimali kadar.”

“Peki bu tahviller ne?” diye sordum. “Bütün bunlar sende duruyor diye biliyordum.”

“Ben de öyle biliyordum, ama bunlar bende değildi, Clyde’ın bu tahvilleri aldığını bile bilmiyordum.” Dirseklerini dizlerine koydu, başı ellerinin arasındaydı. “Eğer bilmediğim tüm bu şeyler uç uca eklenseydi...”

Mimi yanında doktorla geri gelip Macaulay'a biraz resmî bir şekilde, "Ah, nasılsınız?" diyerek elini uzattı. "Bu bey Doktor Grant, Bay Macaulay ve Bay Charles."

"Hastamız nasıl?" diye sordum.

Doktor Grant boğazını temizleyip Gilbert'la ilgili ciddi bir sorun olmadığını düşündüğünü söyledi; bununla birlikte, dayak elbette bir iç kanamaya sebep olmuştu, dinlenmeliydi... Yine boğazını temizleyip bizimle tanıştığına memnun olduğundan bahsetti ve Mimi onu kapıya kadar geçirdi.

Macaulay, "Çocuğa ne oldu?" diye sordu bana.

"Wynant onu Julia'nın evine, pis bir işin peşine yollamış, o da evde esaslı bir polise denk gelmiş."

Mimi doktoru uğurlayıp gelmişti. "Bay Charles size tahvillerden ve çekten bahsetti mi?" diye sordu.

Macaulay, “Bay Wynant’tan bunları size verdiğini anlattığı bir not aldım,” dedi.

“O halde herhangi bir–”

“Sorun? Bildiğim kadarıyla yok.”

Mimi biraz rahatladı, gözlerindeki soğuk ifade kayboldu. “Ben de neden herhangi bir sorun olabileceğini sanmamıştım ama o,” –beni işaret etti– “beni korkutmayı sever.”

Macaulay kibarca gülümsedi. “Bay Wynant’ın planlarıyla ilgili herhangi bir şey anlatıp anlatmadığını sorabilir miyim?”

“Uzaklara gitmekle ilgili bir şeylerden bahsetti, ama sanırım onu çok dikkatli dinleyemedim. Nereye ya da ne zaman gideceğini söyleyip söylemediğini hatırlamıyorum.”

Şüphemi belli etmek için homurdandım; ona inanmış gibi davranan Macaulay, “Julia Wolf’la ilgili bana söyleyebileceğiniz herhangi bir şey anlattı mı size? Veya sıkıntılarından bahsetti mi ya da cinayetle bağlantılı bir şey söyledi mi?” diye sordu.

Kati bir şekilde kafasını salladı. “Size söyleyebileceğim tek bir kelime bile etmedi. Ona bunu sordum, ama canı istediğinde nasıl da geçiştirebildiğini biliyorsunuz. Bu konuda ondan dışı dokunur hiçbir şey işitmedim.”

Macaulay’ın kibarlığından soramadığı soruyu sordum: “O zaman ne hakkında konuştu?”

“Hiç, çocuklar ve kendimiz hakkında konuştuk. Özellikle de Gil hakkında. Onu görmeye çok hevesliydi ve eve gelmesini umarak neredeyse bir saat bekledi. Dorry’yi sordu ama çok da ilgili görünmüyordu.”

“Gilbert’a yazdığı not hakkında konuştu mu?”

“Tek kelime etmedi. Eğer isterseniz tüm konuşmamızı tekrar edebilirim. Geleceğini bilmiyordum. Aşağıdan telefon etmedi. Kapı çaldı ve açtığımda karşımdaydı, son gördüğümde çok daha

yaşlı ve hatta ince görünüyordu. ‘Neden, Clyde!’ ya da ona benzer bir şey söyledim, o da, ‘Yalnız mısın?’ diye sordu, yalnız olduğumu söyleyince içeri geldi. Sonra da—” Kapı çaldı, Mimi açmaya gitti.

Macaulay alçak sesle, “Ne düşünüyorsun?” diye sordu.

“Mimi’ye inanmaya başladığımda,” dedim, “umarım bunu itiraf etmeyecek kadar sağduyum kalmış olur.”

Kapıdan döndüğünde yanında Guild ve Andy vardı. Guild bana başıyla selam verip Macaulay’la el sıkıştı, sonra Mimi’ye döndü: “Pekâlâ bayan, size sormak zorunda—”

Macaulay, Guild’in sözünü kesti: “Komiser, sanırım önce benim söylemek istediklerimi söylememe izin verirsiniz. Bunlar Bayan Jorgensen’in anlatacaklarının öncesi ve—”

Guild avukata koca elini salladı, “Buyrun,” diyerek kanepenin bir ucuna oturdu. Macaulay, Guild’e sabah bana anlattıklarını aktardı. Bunları bana sabah anlattığından bahsedince Guild önce bana gücenmiş bir bakış attı, sonra da beni tamamen görmezden geldi. Guild, hikâyesini kısaca ve açık bir şekilde anlatan Macaulay’ın sözünü hiç kesmedi. Mimi, iki defa bir şeyler söylemeye çalıştı, ama ikisinde de dinlemek için sustu. Macaulay bitirince, tahviller ve çekle ilgili notu Guild’e teslim etti. “Bu öğleden sonra bir ulakla geldi,” dedi.

Guild notu dikkatle okuyup Mimi’ye dönerek, “Buyrun Bayan Jorgensen,” dedi.

Mimi, Wynant’ın ziyaretiyle ilgili bize ne anlattıysa Guild’e de onu anlattı. Guild onu sabırla sorgularken detayların üzerinde durdu; ama Wynant’ın Julia Wolf veya cinayetle ilgili tek bir kelime bile etmediği ve tahvillerle çeki sadece Mimi’yle çocukların ihtiyaçlarını karşılamak için verdiği konusundaki hikâyesine sadık kaldı, ayrıca Wynant uzaklara gideceğini söylemiş olsa da Mimi nereye ve ne zaman gideceğini bilmiyordu. Mimi, herkesin

aşikâr olan güvensizliğinden rahatsız olmuş gibi görünmüyordu. Gülümsemeyerek, "Pek çok bakımdan tatlı bir adamdır, ama tam bir delidir," dedi.

Guild, "Yani gerçekten akıl hastası demek istiyorsunuz, değil mi?" diye sordu. "Sadece kaçık değil?"

"Evet."

"Size bunu düşündüren nedir?"

Mimi neşeyle, "Ah, gerçekten ne kadar deli olduğunu anlamak için onunla yaşamış olmanız gerekir," diye cevapladı.

Guild tatmin olmuş gibi görünmüyordu. "Ne tür giysiler giymişti?"

"Kahverengi bir takım elbise ve kahverengi bir palto, bir şapka, sanırım kahverengi ayakkabılar, ayrıca beyaz bir gömlek ve ya kırmızı ya da kırmızımsı kahverengi desenleri olan grimsi bir kravat."

Guild ani bir hareketle başını Andy'ye çevirdi. "Haber ver." Andy dışarı çıktı.

Guild çenesini kaşıyıp düşünceli düşünceli kaşlarını çattı. Geri kalanlarımız izliyorduk. Çenesini kaşımayı bitirince, Mimi'yle Macaulay'a baktı ama bana bakmadı. "Baş harfleri D. W. Q. olan birilerini tanıyan var mı?"

Macaulay başını yavaşça iki yana salladı.

Mimi, "Hayır, neden?" diye sordu.

Guild artık bana bakıyordu. "Evet?"

"Ben tanımıyorum."

Mimi tekrar, "Neden?" diye sordu.

Guild, "Geçmiş hatırlamaya çalışın. Büyük olasılıkla Wynant'la alışverişi olan biri."

"Ne kadar geçmiş?" diye sordu Macaulay.

“Şu anda söylemek güç. Belki birkaç ay, belki de birkaç yıl. Oldukça iri yarı bir adam, iri kemikli, koca göbekli, ayrıca topal da olabilir.”

Macaulay tekrar başını salladı. “Ben böyle birini hatırlamıyorum.”

“Ben de,” dedi Mimi, “ama meraktan çatlayacağım. Keşke neler olup bittiğini bize de anlatsanız.”

“Elbette, anlatayım.” Guild yeleğinin cebinden bir puro çıkardı, puroya bakıp cebine geri koydu. “Wynant’ın dükkânının zemininin altında gömülü bir adam bu.”

“Ah,” dedim. Mimi iki elini birden ağzının üstüne koyup hiçbir şey söyleyemedi. Gözleri yusuvarlak ve cam gibi olmuştu.

Macaulay kaşlarını çatıp, “Emin misiniz?” diye sordu.

Guild iç çekti. Bıkkınlık içinde, “Bu pek de şüpheye yer bırakacak bir olay değil,” dedi.

Macaulay’ın yüzü kızarmıştı, süklüm püklüm gülümsedi. “Aptalca bir soru oldu. Şeyi... onu nasıl buldunuz?”

“Bay Charles dükkâna daha çok dikkat etmemizi ima ediyordu. Bay Charles’in muhtemelen herkese anlattığından daha çok şey bildiğini düşünerek bu sabah birilerini oraya bakmaya gönderdim. Daha önce üstünkörü bir inceleme yapılmış ve bir şey bulunamamıştı; ama bu defa altını üstüne getirmelerini emrettim, çünkü Bay Charles dükkâna daha çok dikkat etmemiz gerektiğini söylemişti. Bay Charles haklıydı.” Soğuk ve düşmanca bir şekilde baktı bana. “Çok geçmeden, çimento zeminin geri kalanından daha yeni görünen bir köşe bulup orayı kazdılar. Altında da rahmetli Bay D. W. Q.’dan kalanlar vardı. Buna ne dersiniz?”

Macaulay, “Bence Charles çok iyi bir tahminde bulunmuş,” deyip bana döndü. “Nasıl oldu da—”

Guild sözünü kesti. “Böyle dememelisiniz bence. Buna sadece tahmin derseniz, Bay Charles’a ne kadar zeki olduğu konusunda hak ettiği itibarı göstermemiş olursunuz.”

Guild’in tavrı Macaulay’ın kafasını karıştırmıştı. şaşkınlıkla bana baktı. “Sabahki konuşmamızı Komiser Guild’e anlatmadığım için köşeye sıkışmış durumdayım,” diye açıkladım.

“Diğerlerinin dışında,” dedi Guild sakince, “bir de bu var.” Mimi kahkaha attı ve Guild ona bakınca özür diler bir şekilde gülümsedi.

“Bay D. W. Q. nasıl öldürülmüş?” diye sordum.

Guild tereddüt etti, cevap verip vermemeye karar vermek için kafasını topluyormuş gibiydi; geniş omuzlarını hafifçe silkip, “Henüz bilmiyorum, ne kadar önce öldürüldüğünü de bilmiyorum. Cesedi ya da ondan geriye ne kaldıysa, henüz görmedim, son duyduğumda adli tabip de işini bitirmemişti.”

“Geriye ne kaldıysa mı?” diye tekrar etti Macaulay.

“Bendeki rapora göre, testereyle parçalarına ayrılmış, sonra kirece veya benzer bir şeye gömülmüş ve böylece geriye pek bir şey kalmamış; ayrıca kıyafetleri de kendisiyle birlikte kirece sokulmuş, ama bize bir şeyler anlatmaya yetecek bazı parçalar kalmış. Kauçuk uçlu bir bastonun parçası da varmış. Bu yüzden topal olabileceğini düşündük ve—” Andy içeri girince durdu. “Evet?”

Andy hüzünle başını salladı. “Kimse ne geldiğini ne de gittiğini görmüş. Çok ince olduğu için, gölgesi vursun diye aynı yerde iki defa durmak zorunda olan şu adamla ilgili espri neydi?”

Güldüm –espriye değil tabii– ve, “Wynant o kadar ince değil, ama yeterince ince, o çekin ve insanların aldığı mektupların kâğıdı kadar ince diyelim.”

“O da ne?” diye sordu Guild, yüzü kızarıyordu, gözleri öfkeli ve şüpheliydi.

“Adam ölmüş. Kâğıt üzerinde öyle olmasa da, öleli uzun zaman olmuş. Onun kemiklerinin, şişman topal adamın elbisele-riyle beraber mezarda olduğuna dair bahse girerim.”

Macaulay bana doğru eğildi. “Bundan emin misin Charles?”

Guild bana hırladı: “Neyin peşindesin?”

“İstersen bahse varım. Bir cesetle kim bu kadar zahmete girer ve sonra kurtulması en kolay şeyi –kıyafetleri– ellemeden geride bırakır, eğer tabii–”

“Ama onlar elleninmemiş değil ki. Onlar–”

“Elbette değil. Bu doğru olmazdı. Elbiselerin kısmen yok edilmesi gerekiyordu, sadece sana ne anlatması isteniyorsa onu anlatacak kadarının bırakılması gerekiyordu. Bahse girerim baş harfler çok barizdir.”

Guild biraz hevesi kırılmış şekilde, “Bilmiyorum,” dedi. “Kemer tokasının üzerindeydiler.” Güldüm.

Mimi sinirle, “Bu çok saçma Nick. O nasıl Clyde olabilir? Biliyorsun, bu öğleden sonra buradaydı. Biliyorsun o–”

Mimi’ye, “Hişş. Onunla iş birliği yapman çok aptalca,” dedim. “Wynant öldü. Çocukların büyük ihtimalle onun varisleri ve bu, çekmecedekinden daha fazla para demek. Hepsini alabilecekken neden ganimetin kırıntılarını toplamaya çalışıyorsun?”

“Ne demek istediğini anlamıyorum,” dedi. Çok solgundu.

Macaulay, “Charles, Wynant’ın bu öğleden sonra buraya gelmediğini, ayrıca çekle tahvilleri çaldığını ya da sana başkasının verdiğini düşünüyor. Öyle mi?” diye bana sordu.

“Aşağı yukarı.”

“Ama bu çok saçma,” diye ısrar etti Mimi.

“Makul ol Mimi,” dedim. “Sanırım Wynant üç ay önce öldürüldü ve cesedi başka birinin kılığına sokuldu. Vekâletini Macaulay’a bırakıp uzaklara gittiği farz edilecekti. Böylece malı

mülkü de sonsuza kadar Macaulay'ın ellerinde kalacaktı veya en azından talan etmeyi bitirene kadar, çünkü sen daha—”

Macaulay ayağa kalkarak, “Ne demeye çalıştığını biliyorum Charles, ama ben—” dedi.

Guild ona, “Sakin ol,” dedi. “Bırak, ne diyecekse desin.”

“Wynant'ı, Julia'yı ve Nunheim'ı öldürdü,” diye Mimi'yi ikna etmeye çalıştım. “Ne yapmak istiyorsun? Sıradaki de sen mi olmak istiyorsun? Mimi, pekâlâ biliyorsun ki, Wynant'ı canlı gördüğünü söyleyerek onu kurtarmış oldun; çünkü bu onun zayıf noktasıydı, ekim ayından bu yana Wynant'ı gördüğünü iddia eden tek kişi oydu. Senin fikrini değiştirmen konusunu şansa bırakmayacaktı; tek yapması gereken, seni aynı silahla öldürüp suçu Wynant'ın üzerine atmak olacaktı. Bunu ne için yapıyorsun? Çekmecedeki tahvil kırıntıları için mi, eğer Wynant'ın öldüğünü kanıtlarsak çocuklarının alabileceklerine kıyasla dışının kovuğuna yetmeyecek bir miktar için mi?”

Mimi, Macaulay'a dönüp, “Seni orospu çocuğu,” dedi. Guild bütün söylenenlerden çok, Mimi'nin ağzından çıkanlara şaşırıp kalmış gibiydi.

Macaulay hareket etmeye başladı. Ne yapmak niyetinde olduğunu görmek için bekleyemedim ve sol yumruğumu çenesine geçirdim. Yumruk iyiydi, sağlam bir şekilde inip Macaulay'ı yere serdi, ama sol tarafımda bir yanma hissettim ve mermi yarasının açılmasına sebep olduğumu anladım. “Ne yapayım?” diye Guild'e gürledim. “Senin için onu hediye paketi mi yapayım?”

Kendimi Normandie'deki dairemize attığımda saat neredeyse sabah üçtü. Nora, Dorothy ve Larry Crowley oturma odasındaydılar. Nora'yla Larry tavla oynuyor, Dorothy de gazete okuyordu.

Nora hemen, "Macaulay gerçekten onları öldürmüş mü?" diye sordu.

"Evet. Sabah gazetelerinde Wynant'la ilgili bir şey var mı?"

Dorothy, "Hayır, sadece Macaulay'ın tutuklanması. Neden?" dedi.

"Macaulay onu da öldürdü."

Nora, "Gerçekten mi?" dedi. Larry de, "Kahrolsun." Dorothy ağlamaya başladı. Nora şaşırılmış bir şekilde Dorothy'ye döndü.

Dorothy hıçkırarak ağladı: "Anneciğime, eve gitmek istiyorum."

Larry pek de istekli olmadan, "Seni seve seve eve bırakırım, eğer..." dedi.

Dorothy gitmek istediğini söyledi. Nora, Dorothy'yle epeyce ilgilendi ama gitmemesi için bir şey söylemedi. Larry çok isteksiz görünmemeye çalışarak şapkasını ve paltosunu buldu. Dorothy'yle birlikte çıktılar. Nora arkalarından kapattığı kapıya yaslandı. "Açıkla şunu bana Bay Charalambides," dedi. Kafamı salladım.

Kanepeye yanıma oturdu. "Hadi anlatsana. Tek bir kelimeyi bile atlarsan, seni—"

"Herhangi bir şey anlatmadan önce bir içki içmem gerek," dedim.

Bana lanet okuyup bir içki getirdi. "İtiraf etti mi?"

"Neden etsin ki? Taammüden cinayetten dava edemezsin. Bölge savcısının, kasıtsız cinayetten dava açabileceği kadar çok cinayet işlenmiş ve bunların en az iki tanesi de apaçık şekilde soğukkanlılıkla yapılmış. Savcı onu ikinci dereceden cinayetle suçlayacaktır. Sonuna kadar savaşmaktan başka şansı yok."

"Ama bu cinayetleri işlemiş?"

"Kesinlikle."

Bardağımı ağzımdan çekti. "Oyalanmayı bırak da anlat şunu."

"Julia'yla beraber bir zamandır Wynant'ı dolandırdıkları anlaşılıyor. Borsada epey para kaybetmiş, Morelli'nin de tahmin ettiği gibi, kızın geçmişini öğrenmişti. İkisi, Wynant'a karşı bir olmuşlar. Macaulay'ın ve Wynant'ın defterleri için muhasebecileri seferber ettik, paranın birinden diğerine geçtiğine dair bir iz bulacaklardır mutlaka."

"O halde Macaulay'ın Wynant'ı soyduğundan emin değilsiniz."

"Elbette eminiz. Böyle olmuş olmalı. İhtimallere göre, Wynant, 3 Ekim'de seyahate gidiyordu, zira hesabından beş bin dolar nakit para çekmişti, ama dükkânını kapatmamış, dairesini

boşaltmamıştı. Bu, Macaulay tarafından birkaç gün sonra yapıldı. Wynant, Scarsdale’de, Macaulay’ın evinde, 3 Ekim gecesi öldürüldü. Biliyoruz, çünkü 4’ü sabahı Macaulay’ın aşçısı gece evde uyuyup sabah işe geldiğinde, Macaulay onu kapıda, bir tür düzmece şikâyetle ve iki haftalık ücretiyle karşılamış, sonra da oracıkta, eve girmesine bile izin vermeden işine son vermiş. İçeride ceset, kan lekesi falan bulmasın diye.”

“Bunu nasıl öğrendin? Ayrıntıları atlama.”

“Her zamanki rutin. Doğal olarak, Macaulay’ı yakaladıktan sonra ne bulacağız diye bakmak için evine ve ofisine gittik – Haziran’ın-6’sı-gecesi-neredeydin gibi 1894-işleri– ve şimdiki aşçı da Macaulay için 8 Ekim’den beri çalıştığını söyledi, bu da bizi sonuca götürdü. Ayrıca, masanın üzerinde pek temizlenmemiş ve insan kanı olmasını umduğumuz soluk bir leke de bulduk. Bilimci çocuklar parça aldılar, herhangi bir sonuç çıkarıp çıkaramayacaklarına bakıyorlar.” (Dana kanı olduğu ortaya çıktı.)

“O halde emin değilsiniz...”

“Şunu söyleyip durma. Elbette eminiz. Tek ihtimal var. Wynant, Julia’yla Macaulay’ın kendisini dolandırdığını anladı, ayrıca doğru ya da yanlış, Julia’nın Macaulay’la birlikte olup onu aldattığını düşündü –Wynant’ın kışkanç olduğunu biliyoruz–, böylece, artık elinde ne delil varsa onunla Macaulay’la yüzleşmeye gitti. Macaulay hapse girmekle karşı kaşıya kalınca Wynant’ı öldürdü. Şimdi bana emin olmadığımızı söyleme. Aksi takdirde hiçbir mantığı yok. Sonra, kurtulması en zor şeylerden biri olan bir cesetle baş başa kaldı. Bir yudum viski içmek için ara verebilir miyim?”

* 1894 yılında Lexow Komitesi, New York Polis teşkilatında yolsuzluğa karşı hem en kapsamlı soruşturmayı başlattı hem de bir dizi reform önerisinde bulundu. (ç.n.)

“Sadece bir yudum,” dedi Nora. “Ama bu sadece bir teori, öyle değil mi?”

“Nasıl istersen öyle de. Bana uyar.”

“Ama düşünüyorum da, suçu ispatlanana kadar herkes masum kabul edilmelidir ve olayda herhangi bir makul şüphe varsa—”

“Bunlar jüri için, dedektifler için değil. Cinayeti işlediğini düşündüğün adamı bulursun ve kafese kapatırsın, sonra da onun suçlu olduğunu düşündüğünü herkesin bilmesini sağlarsın. Fotoğrafi bütün gazetelerde çıkar, savcı senin edindiğin bilgiler üzerine kurabileceği en iyi teoriyi kurar ve bu arada sen de oradan buradan bir şeyler daha bulursun, sonra da gazetede fotoğrafı görüp tanıyanlar —eğer tutuklanmamış olsaydı masum olduğunu düşünebilecekler de— gelip onun hakkında bir şeyler anlatırlar; sen de adamı elektrikli sandalyeye oturtmak üzeresindir.” (İki gün sonra bir kadın Macaulay’ı, önceki üç ay için Brooklyn’deki dairesini kiralayan George Foley olarak teşhis etti.)

“Ama bu çok müphem görünüyor.”

“Cinayetler matematikçiler tarafından işlenirse,” dedim, “sen de matematikle çözersin. Ama çoğu öyle işlenmiyor ve bu da öyle işlenmemiş. Neyin doğru neyin yanlış olduğu hakkındaki fikrine karşı çıkmak istemiyorum, ama cesedi şehre çantalarla taşımak için büyük ihtimalle parçalarına ayırdı dediğimde, sadece en olası görünen neyse onu söylüyorum. Bu da 6 Ekim’de ya da daha sonra olmalı çünkü ondan önce, Wynant’ın yanında çalışan iki teknikeri, Prentice ve McNaughton’ı işten çıkarmamış ve dükkânı kapamamıştı. Böylece Macaulay, Wynant’ı zemine gömdü, tombul bir adamın kıyafetleriyle, topal bir adamın bastonuyla ve üzerine D. W. Q harfleri işlenmiş bir kemerle birlikte. Her şeyi bunlar kirece çok bulaşmayacak şekilde ayarladı —ya da cesedi eritecek ne kullandıysa artık— ve mezarın üzerini tekrar

çimentoyla kapattı. Polis soruşturması ve gazetelerdeki ilanlarla birlikte, kıyafetleri, çimentoyu ve bastonu nereden aldığını ya da bulduğunu ortaya çıkarma şansımız biraz çoğaldı.” (Daha sonra çimentonun izini bulduk –şehir dışında bir kömür ve odun tüccarından almış– ama diğerleriyle ilgili şansımız yaver gitmedi.)

“Umarım,” dedi Nora, ama çok da umudu yoktu.

“Böylece bu iş hallolmuştu. Dükkânın kirasını yenileyerek ve boş kalmasını sağlayarak sanki Wynant’ın geri dönmesini bekliyormuş gibi yapıyordu, böylece mezarın bulunmayacağından –nispeten– emin olacaktı. Mezar eğer kazara bulunursa –o zamana kadar Wynant’ın etleri çürüyüp kemikleri ortaya çıkacaktı ve iskelete bakarak ölen adamın tombul mu ince mi olduğu bilinemeyecekti–, tombul Bay D. W. Q. da Wynant tarafından öldürülmüş olacaktı, bu da Wynant’ın niye ortalıktan kaybolduğunu açıklayacaktı. Bu da hallolunca, Macaulay, avukatlık haklarını kullanarak ve Julia’nın da yardımıyla Clyde’in son parasını da zimmetine geçirdi. Şimdi yine teoride konuşacağım. Julia cinayetten hoşlanmamıştır ve korkar. Macaulay da kızın onu ele vermeyeceğinden çok da emin değildir. İşte bu yüzden Morelli’yle ilişkisini kesmesini sağlar, Wynant’ın kıskançlığını bahane olarak kulanır. Julia’nın zayıf bir anında Morelli’ye güvenip her şeyi anlatmasından korkar. Julia’nın yakın arkadaşı Face Peppler’in hapisten çıkma zamanı yaklaştıkça da daha çok endişelenir. Face hapiste kaldığı sürece Macaulay da güvendedir, çünkü Julia, gardiyanların eline geçecek bir mektuba tehlikeli şeyler yazacak biri değildir, ama şimdi... Böylece Macaulay planlar kurmaya başlar ve sonra kızılca kıyamet kopar. Mimi ve çocukları Wynant’ı aramaya başlar, üstüne de ben şehre gelip Mimilerle görüşmeye başlarım. Macaulay benim onlara yardım ettiğimi düşünür. Julia

konusunda riske girmemek için onu ortadan kaldırmaya karar verir. Şimdiye kadarki kısmı beğendin mi?"

"Evet, ama..."

"Devam ettikçe daha kötü olacak," dedim ona. "O gün buraya öğle yemeğine gelirken, durup Wynant'mış gibi yaparak kendi ofisini telefonla arar ve Plaza'daki o buluşmayı ayarlar. Buradaki amacı, Wynant'ın şehirde olduğu fikrini yerleştirmektir. Buradan ayrıldığında da inandırıcı olması için Plaza'ya gidip oradaki insanlara Wynant'ı görüp görmediklerini sorar. Yine aynı sebepten, kendi ofisine telefon edip Wynant'ın tekrar arayıp aramadığını öğrenmeye çalışır. Sonra da Julia'yı arar. Julia telefonda Macaulay'a Mimi'yi beklediğini söyler. Kadına Wynant'ın nerede olduğunu bilmediğinden bahsetmiştir, ama Mimi bunun bir yalan olduğunu düşünür. Muhtemelen Julia'nın sesi oldukça korkmuş geliyordu. Bu yüzden buluşmaya Mimi'den önce gitmeye karar verir ve öyle de yapar. Mimi'den erken varıp Julia'yı öldürür. Macaulay çok kötü nişancıdır. Onu savaşta ateş ederken gördüm. Büyük ihtimalle ilk atışta Julia'yı vuramadı ve telefonu vurdu, diğer dördüyle de kızı öldüremedi, ama büyük olasılıkla öldüğünü düşündü. Mimi gelmeden önce bir şekilde orayı terk etmesi gerekiyordu, bu yüzden yanında getirdiği Wynant'ın zincirini bıraktı ki işi sağlama alsın. Üç ay boyunca bunu saklaması da başından beri kızı öldürme niyetinde olduğunu gösteriyor. Sonra tabanları yağlayıp, arada kalan zamandan da yararlanıp Hermann'ın ofisine giderek kendisine bir tanık da bulmuş oldu. Beklemediği -çok da öngörülemez- iki şey oldu: Biri Nunheim'di, etrafta dolanıp kızı etkilemeye çalışıyordu; Macaulay'ı Julia'nın evinden çıkarken görmüştü, silah seslerini bile duymuş olabilirdi. Ve bir de Mimi, şantajla eski kocasından para sızdırmak için zinciri saklayacaktı. İşte bu yüzden Philadelphia'ya gitti ve ora-

dan bana telgraf, kendisine mektup, sonra da Alice Hala'ya bir mektup daha gönderdi. Eğer Mimi, Wynant'ın suçu kendisinin üzerine yıkmaya çalıştığını düşünecek olursa, kızıp Wynant'ın aleyhine elinde tuttuğu delili polise verecekti. Gerçi, Mimi'nin Jorgensen'e zarar vermek istemesi işi bozdu sayılır. Bu arada Macaulay, Jorgensen'in Rosewater olduğunu biliyordu. Wynant'ı öldürdükten hemen sonra Mimi'yi ve ailesini Avrupa'da aramaları için dedektifler tuttu —onların Wynant'ın malı mülkü üzerindeki hakkı tehlike arz ediyordu—, böylece dedektifler Jorgensen'in kim olduğunu ortaya çıkardılar. Macaulay'ın dosyalarında raporlarını bulduk. Elbette bilgiyi Wynant için topluyor gibi yapmış. Sonra Macaulay benim yüzümden endişe etmeye başladı. Benim Wynant'ın suçlu olmadığını düşünmem hakkında ve...”

“Peki sen neden Wynant'ın suçsuz olduğunu düşündün?”

“Neden onu suçlu gösteren delili saklayarak ona yardımcı olan Mimi'yi aleyhine çevirecek mektuplar yazsın? İşte bu yüzden Mimi polise teslim ettiğinde, zincirin oraya yerleştirilmiş olduğunu düşündüm. Sadece bu işi Mimi'nin yaptığına inanmaya biraz fazla hevesliydim. Morelli de Macaulay'ı endişelendiriyordu, çünkü kendisini aklamak için suçlamayı aksi yöne çevirecek birinin suçlanmasını istemiyordu. Mimi'de bir sorun yoktu, çünkü suçu Wynant'ın üzerine atmıştı, ama geri kalanlar için böyle bir durum söz konusu değildi. Wynant'ın kendisinden şüphe etmek, herhangi birinin Wynant'ın öldüğünden şüphe etmemesini güvence altına alan yegâne şeydi ve eğer Macaulay Wynant'ı öldürmeseydi, diğerlerini öldürmesi için de bir sebebi olmazdı. Bütün plandaki en önemli nokta ve bütün planın da anahtarı, Wynant'ın ölmüş olması.”

Nora inatçı gözlerini bana dikip, “Başından beri böyle düşündüğünü mü söylüyorsun?” diye sordu.

“Hayır sevgilim, yine de bunu fark etmemiş olduğum için kendimden utanmalıyım; ama zemine gömülmüş bir ceset olduğunu ilk duyduğumda, doktorlar bunun bir kadına ait olduğunu söyleseydi bile Wynant’ın cesedi olduğunda ısrar ederdim. Öyle olmalıydı. Mantıklı olan buydu.”

“Sanırım çok yorulmuştundur. Bu şekilde konuşmanın sebebi de bu olsa gerek.”

“Bir de endişelenmesini gerektiren Nunheim vardı. Sadece polise faydası dokunduğunu göstermek için Morelli’yi suçladıktan sonra, Macaulay’ı görmeye gitti. Yine tahmin yürütüyorum, hayatım. Kendisini Albert Norman diye tanıtan bir adamdan telefon gelmişti, sonra konuşma, hattın diğer ucundan bir gürültü gelmesiyle kesilmişti. Benim tahminime göre, Nunheim, Macaulay’ı görmeye gitti ve ondan sessiz kalması karşılığında para talep etti. Macaulay da blöf yapmaya çalıştı, bunun üzerine Nunheim da ona gününü göstereceğini söyleyip elindeki malumatı satın alıp almayacağını öğrenmek üzere randevu ayarlamak için beni aradı. Macaulay, Nunheim’in elinden telefonu kaptı ve büyük ihtimalle ona söz verdi. Ama Guild’le ben oturup Nunheim’la iki laf edince, bizi öylece bırakıp gitti ve Macaulay’ı arayıp, verdiği sözü tutmasını istedi. Büyük ihtimalle şehri terk edip, işine burnunu sokan dedektiflerden uzağa gideceğine dair verdiği söz karşılığında yüklü bir miktar istedi. Şimdi, o öğleden sonra telefon ettiğini biliyoruz: Macaulay’ın santral operatörü, Bay Albert Norman’ın aradığını, ayrıca Macaulay’ın bu telefon-dan hemen sonra çıktığını hatırlıyor; o nedenle, anlattıklarımı küçümseme. Macaulay ona para ödemiş olsa bile, Nunheim’in güvenilir olduğunu düşünecek kadar salak değildi, bu yüzden onu daha önceden belirlemiş olduğu bir yere çekti ve zokayı yutmasını bekledi; sonra da icabına baktı.”

“Herhalde,” dedi Nora.

“Bu meslekte çok kullandığımız bir kelimedir. Gilbert’a yazılan mektubun sebebi sadece Wynant’ta kızın dairesinin anahtarı olduğunu göstermekti ve mektubu Gilbert’a göndermek de sadece çocuğun polisin eline düştüğünden emin olmak içindi. Polis çocuğu sıkıştırıp, mektupla ilgili bilgiyi ve anahtarı kendisine saklamasına engel oldu. Sonra Mimi nihayet saat zinciriyle ilgili ondan bekleneni yaptı, ama bu arada başka bir endişe ortaya çıktı. Mimi, Guild’i biraz da olsa benden şüphelenmeye ikna etti. Bence, bu sabah Macaulay o saçmalıklarla bana geldiğinde, beni Scarsdale’e götürüp orada icabıma bakmaya niyetliydi. Beni Wynant’ın kurbanları listesinde üçüncü sıraya koyacaktı. Belki sadece fikir değiştirdi, belki şüphelendiğimi, oraya polis olmadan gitmek için fazla istekli olduğumu düşündü. Her neyse, Gilbert’ın Wynant’ı gördüğüne dair söylediği yalan, Macaulay’a başka bir fikir verdi. Eğer Wynant’ı gördüğünü söyleyecek ve bu söylediğine sadık kalacak birilerini bulabilirse... İşte bu kısmı kesin olarak biliyoruz.”

“Şükürler olsun.”

“Bu öğleden sonra Mimi’yi görmeye gitti –Mimi’nin iki üst katına çıktı ve sonra merdivenlerden indi, böylece asansör görevlisi çocuk, onu Mimi’nin katına çıkardığını hatırlayamayacaktı– ve Mimi’ye bir teklifte bulundu. Mimi’ye Wynant’ın suçlu olduğu konusunda şüpheyi yer olmadığını söyledi, ama polisin onu yakalayıp yakalayamayacağı kuşkuluydu. Macaulay, bütün mal varlığını kontrol edebiliyordu. Mal varlığını kendi üzerine geçirme riskini göze alamazdı, ama eğer Mimi bölüşmeyi kabul ederse onun üzerine geçirebilirdi. Cebindeki tahvillerle çeki Mimi’ye verdi. Mimi de bunları kendisine Wynant’ın verdiğini anlatacaktı ve sanki Wynant’tan gelmiş gibi yaparak aslında ken-

disine Macaulay'ın verdiği notu yine Macaulay'a gönderecekti. Macaulay, bir kaçak olan Wynant'ın ortaya çıkıp da verdiği bu hediyeleri inkâr edemeyeceği ve mirası üzerinde, Mimi ve çocuklardan başka kimsenin hak sahibi olmadığı konusunda Mimi'yi temin etti. Aralarındaki alışverişin sorgulanması için bir sebep yoktu. Bir çıkar sağlama fırsatı olduğunu görürse, Mimi'nin aklı başından gider, dolayısıyla Mimi'ye göre her şey uygundu. Böylece Macaulay da istediğini almış oldu, yani Wynant'ı canlı gören birini. Macaulay, Wynant'ın parayı bir yardım karşılığında ona verdiğinin düşünülebileceği konusunda Mimi'yi uyardı, ama eğer Mimi bunu inkâr ederse, kimse bir şey kanıtlayamazdı."

"O zaman bu sabah sana Mimi'ye istediği kadar para vermesi konusunda Wynant'ın talimatıyla ilgili söylediği şey hazırlık mıydı?"

"Belki, belki de zemin yokluyordu. Şimdi onun aleyhine elimizde olanlar seni tatmin etti mi?"

"Evet, bir bakıma. Yeterli gibi görünüyor, ama öyle dört başı mamur da değil."

"Onu elektrikli sandalyeye göndermeye yeter," dedim Nora'ya, "ve önemli olan da bu. Bu teori olayı bütün açılardan açıklığa kavuşturuyor ve başka bir teorinin de bunu yapabileceğini sanmıyorum. Elbette silahı ve Wynant'ın mektuplarını yazdığı daktiloyu bulmak fena olmazdı, onlar da civarında, ihtiyacı olduğunda ulaşabileceği bir yerlerdedir." (George Foley ismiyle New York'ta kiraladığı dairede ikisini de bulduk.)

"Bildığın gibi yap," dedi Nora, "ama ben dedektiflerin hep en küçük ayrıntıyı bile çözene kadar beklediklerini düşünmüşümdür..."

"Sonra da şüpheli, suçlu iade anlaşması olmayan en uzak ülkeye varacak zamanı acaba nasıl buldu diye merak ederlerdi."

Nora güldü. “Tamam, tamam. Yarın San Francisco’ya gitmeyi hâlâ istiyor musun?”

“Çok acelen yoksa, hayır. Bir süre daha buralarda kalalım. Bu heyecan bizi içkimizden alıkoydu.”

“Bana uyar. Sence şimdi Mimi’ye, Dorothy’ye ve Gilbert’a ne olacak?”

“Bir şey değişmeyecek. Tıpkı biz nasıl kendimiz olmaya devam edeceksek onlar da Mimi, Dorothy ve Gilbert olmaya devam edecekler ve Quinnler de Quinnler olmaya devam edecek. Cinayet, cinayete kurban giden ve bazen de cinayeti işleyen kişi hariç kimsenin hayatını sona erdirmez.”

“Belki de,” dedi Nora, “ama bütün bunlar hiç de tatminkâr değil.”

"Usta bir yazar."
RAYMOND CHANDLER

Jigolosuyla evlenmiş histerik bir kadın, üvey babasının kendisine tecavüz etmesinden korkan kızları, uyuşturucuları ve ensesti merak eden oğullarıyla yozlaşmış bir aile. Ortadan kaybolmuş bir baba ve onun cinayete kurban giden metresi...

İstemediği halde olayların içine sürüklenen eski dedektif Nick, sosyetik karısı Nora, polisliği bırakıp bir çiftlik satın alma hayalleri kuran ve ipuçlarını hep bir adım geriden takip eden komiser, içki yasağı Amerika'sında hiç ayık gezmeyen türlü tuhaf karakter, kaçakçılar, gangsterler, muhbirler...

Suç romanının en önemli isimlerinden Dashiell Hammett, *İnce Adam*'da ünlü kinik, karamsar "sert erkek" dedektifi yerine, zeki bir kadının mutlu eşini kahramanı yapıyor. Bu kez dedektif acımasız sokaklarda değil, üst sınıfın süslü salonlarında arıyor katili; üstelik karısından da yardım alarak...

Durum komedisini polisiyeyle harmanlayan bu farklı romanında Hammett, alemetifarıkası alaycılığı, yalın gerçekçiliği ve tek bir kelimenin bile fazla olmadığı diyaloglarıyla bir kez daha ustalığını kanıtıyor.

*"Dilinin zenginliğiyle, sefaleti tasvir ediyor.
Hammett'in alçakça dalaverelerin altından ustalıkla
kalkışına şahit olmak bir keyif."*

MARGARET ATWOOD

EVEREST

www.everest yayinlari.com

[f/everest yayinlari](https://www.facebook.com/everest yayinlari)

[t/everest yayinlari](https://www.instagram.com/everest yayinlari)

[y/everest yayinlari](https://www.youtube.com/everest yayinlari)

